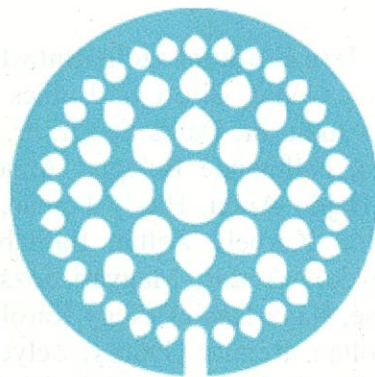

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2018. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Csopak, 2019. augusztus 23.

Puskás Zoltán
igazgató

A jelentést jóváhagyom.

Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

2019 NOV 15.

A jelentést készítették:

Összeállította:

Puskás Zoltán, Petróczi Imre

Írta és adatot szolgáltatott:

Antal Balázs, Barcza Ákos, Békássy Gábor, Biró Éva, Bublics Tamás Ivánné, Búzás Előd, Csendes Judit, Cserép Attila, dr. Cservenka Judit, dr. Dalos Eszter, dr. Gabler Júlia, dr. Kopek Annamária, dr. Nagy Lajos, Érfalvi Veronika, Fallmanné Belegrai Angéla, Fejes Éva, Fischer József, Gál Róbert József, Gerencsér Beáta, Hajdu Anita, Hardy Ferenc, Héri János, Jagasits Szilárd, Józsa Erika, Kenéz István, Kiss Katalin, Korbély Zoltán Barnabás, Kovács Zoltán, Lajkóné Nagy Gabriella, Lelkes András, dr. Lökkös Andor, Magyar József Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, Nagy Attiláné, Nagy Dániel, Nagy Károly, Nagy Kornél, Novotny Zsolt, Páli Katalin, Petróczi Imre, Puskás Zoltán, Rozner György, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Somlai Szilárd, Soós Edina Tünde, Szabó Attila, Szilvási Mónika Lili, Szinai Péter, Szücsné Vinkler Klára Veronika, Takács Bódis Attila, Takács Edina, Toldy Attila, Tompa Ferenc, Tóth Livia, Tóth Szabolcs, Tóthné Leitold Helga, Vers József, Versné György Edit, Veszelszki Márta, Viktor Zsuzsanna, Vókó László, Zábrák Károly, Gáborné Sárdy Julianna, Horváth Melitta, Kovács Hajnalka, Nagy Anita, Papp Sándor, Kenéz Mihály, Papp Ágnes, Pardi Melinda, Pataky Bálint, Riczinger Dóra, Schnetz Ilona

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	6
2. Személyi állomány	7
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	11
3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai	11
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védett földtani alapszelvények és földtani képződmények)	11
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)	13
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok)	14
3.1.4. Natura 2000 területek	15
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	16
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelésű részterületei	19
3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek	19
3.2.1. Védett mesterséges üregek	19
3.3. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek (erdőrezervátum, Nemzeti Ökológiai Hálózat)	20
3.4. Magas Természeti Értékű területek	21
3.5. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védettségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)	21
3.6. Saját vagyonkezelésű területek	22
4. Kutatás és monitorozás	23
4.1. Kutatás	23
4.2. Monitorozás	28
4.3. OKIR-ba betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	45
4.4. Jelentési kötelezettség	45
5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek	46
5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek	46
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés	49
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	49
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	51
5.3. Élőhely-rehabilitáció	55
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek	55
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	55
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése	55
5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek	58
5.5.1. Idegenhonos inváziós növényfajok	59
5.5.2. Idegenhonos inváziós állatfajok	63
5.6. Génmegőrzés	65
5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében	65
5.6.2. Egyéb állatállomány, kezelésük	68
5.6.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében	68
5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás	68
5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő és Natura 2000 erdőterületek	68
5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei	69
5.7.3. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése	69
5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás	71
5.9. Halgazdálkodási vízterületek	73

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek.....	74
5.9.2. Védett természeti területen található halastavak.....	78
5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység.....	78
6. Tájvédelem.....	81
6.1. Egyedi tájértékek.....	81
6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben.....	83
6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése.....	86
6.4. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások.....	87
7. Projektek.....	89
8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	107
8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma.....	107
8.1.1. Szakvéleményadás és adatközlés a hatóságok számára.....	108
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára.....	109
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés.....	110
8.2. Szabálysértés.....	110
8.3. Természetvédelmi bírság.....	110
8.4. Büntető ügyek.....	111
8.5. Polgári perek.....	111
8.6. Egyéb jogi ügyek.....	112
9. Természetvédelmi Őrszolgálat.....	114
9.1. Alapadatok.....	114
9.1.1. Személyi feltételek.....	114
9.1.2. Technikai felszereltség.....	114
9.1.3. Polgári természetőrök.....	115
9.2. Feladatellátás.....	115
9.2.1. Hatósági feladatellátás.....	115
9.2.2. Együttműködések más hatóságokkal.....	116
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	116
10. Költségvetés, vagyon.....	117
10.1. Kiadások.....	117
10.2. Bevételek.....	133
2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése.....	134
10.3. Vagyon.....	142
10.3.1. Befektetett eszközök.....	142
10.3.2. Forgó eszközök.....	154
10.4. Épületek.....	158
10.5. Eszközök.....	158
11. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok.....	160
11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	160
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok.....	160
11.1.2. Tanösvények.....	160
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	161
11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek.....	161
11.1.5. Szálláshelyek.....	162
11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	162
11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	162
11.2.1. Szakvezetéses túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák).....	162
11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények.....	162

11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák.....	163
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások).....	163
11.2.5. Kiadványok.....	164
11.2.6. Látogatóstatisztika.....	165
11.3. Társadalmi kapcsolatok.....	166
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása.....	166
11.3.2. Sajtó és egyéb megjelenések.....	168
11.4. Tervezett fejlesztések (2018).....	169
11.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő, 2018-ban kötött).....	170
11.6. Fontosabb események.....	173
12. Közfoglalkoztatás.....	178
12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek.....	178
12.2. Elvégzett feladatok, eredmények.....	178
12.3. Tapasztalatok.....	181
12.4. Javaslatok.....	182
13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	183
14. Belföldi és külföldi együttműködés.....	185
15. Ellenőrzés.....	186
16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása.....	209
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv).....	216

1. Bevezetés

A 2018. év ismét számos feladatot adott és eredményt hozott a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnak (BfNPI), amely részleteit tartalmazza ez az éves jelentésünk.

Fontos változások történtek az Igazgatóság működését befolyásoló jogszabályi és igazgatási környezetben, melyek közül néhány tételt kiemelünk:

- E-közigazgatás további eredményei (pl. KRID – a Hivatali Kapuval rendelkező szervezetek elektronikus ügyiratforgalmazása; E-HR – a munkáltatói intézkedések elektronikus kiadmányozása)
- GDPR bevezetése (az EU új adatvédelmi rendeletének alkalmazása)
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság új Alapító Okirata (hatályba lépett 2018.12.04.)
- A 2019. március 1-től kell alkalmazni a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényt.

A 2018. évi országgyűlési választások után a nemzeti park igazgatóságok az Agrárminisztériumhoz tartozó területi szervek. a Minisztérium (miniszter: Dr. Nagy István) megalkotta az új SZMSZ-ét, amely alapján létrejött a Környezetügyért Felelős Államtitkárság (államtitkár: Dr. Rác András) és ezen belül pedig a Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság (helyettes államtitkár: Balczó Bertalan).

A szakmai munkában is jelentős feladatok előtt álltunk, melyek közül kiemelünk néhányat:

- A 2019. évben aktuális a Natura 2000 országjelentések leadása az EU felé. Ehhez a 2018. évben számos adatszolgáltatást kellett nyújtani a Minisztérium felé.
- A 2018. évben elkezdtek megalkotni az Igazgatóság új fejlesztési tervét, amelynek lezárása 2019-re tolódik.
- Az EUROPARC Szövetség CEE Szekciójának ülését nálunk tartotta, ahol a szekcióvezetést a Hortobágyi NPI vette át.
- Elindult több nyertes pályázatunkban (GINOP-7.1.9-17-2017-00002 „Rejtett kincsek a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban”, „Bike Trail” Interreg DTP2-002-2.2) is a szakmai munka az év folyamán.
- A „Pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszútávú megőrzése a Priorizált Intézkedési Terv intézkedéseinek megvalósításával” elnevezésű LIFE17 IPE/HU/000018 referencia számú projekt támogatást nyert az EU-tól. Ebben az Igazgatóságunk is részt vesz, a szakmai munka 2019. január 1-től indul.

Az Igazgatóság munkáját számos szervezet ellenőrizte különböző témákban. Ezek közül kiemelkednek:

- Az Állami Számvevőszék által indított átfogó vizsgálatok: „A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése 2015-2016. évek”, „A központi költségvetési szervek ellenőrzése – Integritás és belső kontrol modul 2017. évre” és a „Vagyongazdálkodás modul 2017. évre”.
- A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal vizsgálata a létszámgazdálkodással kapcsolatban.

Az Igazgatóság és azon belül a munkatársak szakmai munkáját ismét elismerések is kísérték:

Mészáros András	Magyar Ezüst Érdemkereszt (Márc. 15.)
Selyem Anikó	Pro Natura Emlékplakett (Föld Napja)
Fischer József	Magyar Ezüst Érdemkereszt (Aug. 20.)
Hajdu Anita	Miniszteri Elismerő Oklevél (Aug.20.)
Dr. Sonnevend Imre (nyugdíjas)	Életfa Emlékplakett Bronz (Okt. 23.)
Versné György Edit	Miniszteri Elismerő Oklevél (Okt. 23.)

2. Személyi állomány

2018. évre vonatkozó időarányos átlag adatokkal		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2018-ban szerzett vizsgák, diplomák
Engedélyezett létszám	Kormánytisztviselő	0	6	63	44 fő/4 nyelv	7 fő közigazgatási szakvizsgát tett; 4 fő közigazgatási alapvizsgát tett; 60 fő pedig eleget tett az előírt képzési kötelezettségnek (Probono)
	Ügykezelő	0	0	0	0	-
	Mt hatálya alá tartozó	21	22	12	16 fő/2 nyelv	-
	Közfoglalkoztatott	29	4	1	2 fő/1 nyelv	1 fő vett részt továbbképzésen
Összesen		50	32	76	62 fő/4nyelv	-

2018. év folyamán az Igazgatóság engedélyezett létszáma 114 fő a Minisztérium engedélye alapján. Az Igazgatóság 2017. évi záró létszáma 190 fő volt, 2018. évben nyitó létszám 186 fő; melyből 2 fő volt állományon kívül (1 fő GYES, 1 fő GYED).

2018. év végén az Igazgatóságnál jogviszonyban állók átlagos statisztikai állományi létszáma 119 fő, amelyből, 4 fő tartósan távol, GYED-en volt.

2018. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 158 fő, ebből a kormánytisztviselők és az Mt-s munkatársak átlaga 124 fő a más forrásból finanszírozott munkatársakkal együtt, más forrásból finanszírozott munkatársak nélkül 112 fő, a közfoglalkoztatottak éves átlaga 34 fő volt.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 82 fő, melyből 62 főnek a felvétele a közfoglalkoztatási program keretén belül történt 2018. I. félévében. Az összes leszámló munkavállaló létszáma 147 fő volt, melyből 71 fő a 2018. február 28-ig tartó közfoglalkoztatási programban került foglalkoztatásra, míg a 2018. március 01. és június 30. közötti közfoglalkoztatási pályázathoz 58 fő kiléptetése kapcsolódott.

A 2018. évben a március 1-től 2018. június 30-ig tartó közfoglalkoztatási pályázatok alapján összesen 58 fő dolgozó került felvételre, mely a pályázatok idejének átlagában 51 fő közfoglalkoztatott foglalkoztatását jelentette. E közmunka pályázat alapján foglalkoztatott 46 fő fizikai munkavállalóval kellett ellátni az állattartással és területkezeléssel kapcsolatos feladatok nagy részét. A bemutatóhelyek üzemeltetésében és a turisztikai feladatok ellátásában 12 fő vett részt.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasan kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

Átlagilletmény változás

Az egy főre jutó átlagos havi jövedelem 2018. évben a kormánytisztviselők között 326.621.- Ft, az egyéb bérrendszer hatálya alá tartozó foglalkoztatottak körében 168.806.- Ft volt.

Az egy főre jutó átlagos jövedelem 2017. évben a kormánytisztviselők között 311.959.- Ft, az Mt. hatálya alapján foglalkoztatottak körében 176.357.- Ft volt a közfoglalkoztatottak nélkül.

Az átlagilletmény növekedése következett be mindkét foglalkoztatási csoportban. Kormánytisztviselők esetében 4,7%-os, míg az Mt. hatálya alapján foglalkoztatottak körében 4,5%-os növekedés valósult meg.

Igazgatóságunknál célfeladat megállapodás és ehhez tartozó kifizetés 2018. év folyamán 2 alkalommal történt:

- a 2018. július hónapot érintő megállapodás alapján kifizetésre került bruttó 2.173.850,-Ft összegben 11 fő részére, majd
- a 2018. december hónapot érintően 62 fő részére bruttó 9.034.075,-Ft számfejtése történt meg.

Az első célfeladat megállapodás az Állami Számvevőszék ellenőrzésének megkezdéséhez kapcsolódott. Az ellenőrzés jelenlegi rendszerében az előírt adatszolgáltatási követelmények teljesítésére rendkívül rövid – 5 munkanapos – határidő állt rendelkezésre. Az ezernél is több fájl feltöltése rendkívül megfeszített tempóban valósulhatott meg. Az előírt feladatokat Igazgatóságunk végrehajtotta és 2019-ben várható az ellenőrzés lezárása.

A második célfeladat megállapodás munkatársaink széles körét érintette, hiszen a tárgyév közepén megszűnt közmunkaprogram, a betervezett területkezelési feladatok, az állattartás napi teendői mind-mind a nem közfoglalkoztatási programban alkalmazott munkatársainkat terhelte. Ezen feladatok hosszú hónapokon keresztül jelentettek további feladatokat részünkre.

A vadászati feladatok ellátását is összhangba kellett hozni a megszűnt közmunkaprogram eredményeként előállt újabb feladatokkal, teendőkkel.

Jutalom kifizetésére 2018. évben nem volt lehetőség.

A személyi juttatások eredeti előirányzata 476.673 ezer Ft volt 2018. év elején. A módosított előirányzat értéke 532.738 ezer Ft lett 2018. év végére.

2018. évben a személyi juttatások kiemelt előirányzata soron végrehajtott kormányzati hatáskörű előirányzat módosítások (25.004 ezer Ft) Igazgatóságunknál a következők voltak:

- a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésével kapcsolatos évi többlet-kiadások finanszírozása érdekében (AM értesítés KF/341-3/2018.): + 4.111 ezer Ft;
- a 462/2017. (XII.28) Korm. rendelet és a 1254/2018 (V.31) Korm. határozat szerinti bérkompenzációval összefüggésben (AM értesítés KF/285-4/2018.): +893 ezer Ft;
- a 1546/2017. (VIII.18.) Korm. határozat alapján, a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység vadászati joggyakorlásával összefüggően, a 2018. évi feladatok ellátása érdekében (AM értesítés KF/1057/2018.)+ 20.000 ezer Ft.

A 40.381 ezer Ft irányító szerv hatáskörében végrehajtott előirányzat módosítások Igazgatóságunknál a következők voltak:

- a 20/02/10 "Természetvédelmi pályázatok támogatása" fejezeti kezelésű előirányzat 2018. évi keret terhére a "Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek strukturális és összetételi biodiverzitásának növelése (LIFE16NAT/IT000425)" című pályázat, a KF/424/2018 FM levél valamint az NPTF/118/2018. Támogatói okirat alapján: +2.002 ezer Ft,
- az intézményi működési bevétel fejezeti hatáskörű módosításából + 26.955 ezer Ft;
- a természetvédelmi kártalanításra kapott támogatásból + 2.924 ezer Ft ;
- a KF/1165/4/2018. AM értesítés, a közfoglalkoztatási program keretében kieső munkaerő pótlása, halaszthatatlan természetvédelmi területkezelési feladatok és karbantartási munkák elvégzése, valamint vadgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos többletkiadások finanszírozására + 8.500 ezer Ft.

Év közben, intézményi hatáskörben -9.320 ezer Ft értékben került sor a személyi juttatási kiemelt előirányzat módosítására, melyet befolyásolt többek között az évközben megszűnt közmunka program, a futó pályázatokhoz kapcsolódó előirányzat módosítások és az év végi rovatok között átcsoportosítások.

A személyi juttatások 2017. évi módosított előirányzata 494.100 ezer Ft volt, míg 2018-ban 532.738 ezer Ft, így 7,8 %-os növekedés következett be a tárgyévben.

Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok eredeti előirányzata 101.108 ezer Ft volt. Év végén a módosított előirányzat - az Igazgatóság beszámolójával egyezően – 130.906 ezer Ft lett.

A 2018. évben a munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzat keretében végrehajtott kormány hatáskörű előirányzat módosítások értéke +4.977 ezer Ft volt az alábbiak szerint:

- a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésével kapcsolatos 2018. évi többlet-kiadások finanszírozása érdekében (AM értesítés KF/341-3/2018.): +803 ezer Ft;
- a 462/2017. (XII.28) Korm. rendelet és a 1254/2018 (V.31) Korm. határozat szerinti bérkompenzáció alapján (AM értesítés KF/285-4/2018.): +174 ezer Ft;
- a 1546/2017. (VIII.18.) Korm. határozat alapján, a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység vadászati joggyakorlásával összefüggő 2018. évi feladatok ellátása érdekében (AM értesítés KF/1057/2018.)+ 4.000 ezer Ft.

A 18.948 ezer Ft irányítószerv hatáskörében történt előirányzat módosítást a következők indokolták:

- a 20/02/10 "Természetvédelmi pályázatok támogatása" fejezeti kezelésű előirányzat 2018. évi keret terhére a "Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek strukturális és összetételi biodiverzitásának növelése (LIFE16NAT/IT000425)" című pályázat; a KF/424/2018 FM levél, az NPTF/118/2018. Támogatói okirat alapján: +390 ezer Ft,
- az intézményi működési bevétel fejezeti hatáskörű módosításából + 15.686 ezer Ft;
- a természetvédelmi kártalanításra kapott támogatásból + 1.372 ezer Ft;
- a KF/1165/4/2018. AM értesítés, a közfoglalkoztatási program keretében kieső munkaerő pótlása, halaszthatatlan természetvédelmi területkezelési feladatok és karbantartási munkák elvégzése, valamint vadgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos többletkiadások finanszírozására + 1.500 ezer Ft.

Év közben intézményi hatáskörben +5.874 ezer Ft összegben került sor előirányzat módosításra, melyet befolyásolt többek között a 2017. évi maradvány +11.126 ezer Ft, illetve az év végi rovatok közötti átcsoportosítások, -5.252 ezer Ft.

A munkaadót terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó 2017. évi módosított előirányzata 116.196 ezer Ft, 2018-ban 130.906 ezer Ft volt. Ez 12,66 %-os növekedést eredményezett.

A 2018 évi maradvány soron a szociális hozzájárulási kulcs 19,5%-ra történő csökkenésével összefüggő megtakarítások (KF/267-1/2018. számú levél) összege **2.060.592 Ft**, a 1013/2018. (II.2) Korm. határozat 1. I. pontja értelmében további intézkedésig nem felhasználható – kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány.

Nem hazai költségvetési források terhére foglalkoztatottak száma

1. A nemzeti park igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán nem hazai költségvetési források terhére foglalkoztatottak száma (fő)		
	2017.	2018.
1.1. Kormánytisztviselők - teljes munkaidőben	-	-

1.2. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	-	-
1.3. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	7	10
1.4. Kormánytisztviselők - részmunkaidőben	3	4
1.5. Szerződéses munkavállalók - részmunkaidőben	1	1
1.6. MTvK munkavállalók - részmunkaidőben	2	1
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	40	72
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)		
3.1 Turisztikai szolgáltatók	nem áll rendelkezésre információ	nem áll rendelkezésre információ
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	nem áll rendelkezésre információ	nem áll rendelkezésre információ
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	nem áll rendelkezésre információ	nem áll rendelkezésre információ
3.4. Egyéb	nem áll rendelkezésre információ	nem áll rendelkezésre információ

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai

A Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természetterületeket tartalmazó nyilvántartási részének felülvizsgálata és aktualizálása, a védetté nyilvánító/védettséget fenntartó jogszabályok mellékletében szereplő ingatlanok adatai és a TIR nyilvántartásban szereplő ingatlan adatok közötti ellentmondások megszüntetése, azok térképi fedvényeinke pontosítása és javítása érdekében kért felülvizsgálat az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis és a megküldött segédanyagok felhasználásával, továbbá a helyben rendelkezésre álló információk alapján a természetvédelmi területek (TT-k) esetében megtörtént.

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védett földtani alapszelvények és földtani képződmények)

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai

Működési terület (ha)	1.013.850 ha		Védett természeti terület	Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)				Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	57019	10471	0	1	7062	
Tájvédelmi körzet	3	11240	248	0	2	9386	
Természetvédelmi terület	27	5499	0	0	4	920	
Természeti emlék	0	0	0	0	0	0	
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				0	75*	0	
Védelemre tervezett földtani képződmények				0	3*	0	

* A felmérések még nem fejeződtek be, így ezek becsült számok. A Magyar Rétegtani Bizottság nyilvántartása szerint Igazgatóságunk működési területén 125 db földtani alapszelvény, ezen belül nem védett területen 93 db földtani alapszelvény található. Stratégiai cél utóbbiak, illetve az arra érdemes földtani képződmények és ősmaradvány-lelőhelyek országos jelentőségű természeti emlékként történő védetté nyilvánítása. A helyszínelések azt mutatják, hogy több esetben nem lehetséges (pl. bányászati vagy építési tevékenység, megsemmisülés), illetve nincs szükség a védetté nyilvánításra (pl. útbevágás, amelyet életszerűen nem veszélyeztet semmilyen körülmény). Igazgatóságunk működési területén 2018. év végéig 75 db olyan földtani alapszelvény és 3 db olyan földtani képződmény dokumentációja készült el, amelyek természeti emlékként védetté nyilvánítását a BfNPI kezdeményezte, ill. kezdeményezni fogja.

A 2018. évben Igazgatóságunk rendelkezésére bocsátott, teljes működési területre vonatkozó, a földrészletek komplett (belterületi és zártkert is) vektoros fedvénye alapján elkezdtek az eddig

elmaradt Nemzeti Park pontos térinformatikai fedvényének összeállítását (a NP területén a 80 településből 30-nál érintett zártkert, 11 településnél részben belterület, 18 településnél teljes belterület).

Mintegy 54000 db poligonból (alrészlet ill. hrsz) állítottuk össze a NP területét, ebből 84 db van még tisztázandóként megjelölve.

Ilyen, még tisztázandó tételek többek között a kataszteri határoktól független védettség jogi jelleg miatt vannak (a jogszabályok lehetőséget adnak az ingatlanon/alrészleten belüli védettség feltüntetésére). Sok telekhatárrendezés történt az utóbbi években úgy, hogy egy védett ingatlan egy nem védettel került összevonásra (ezt csak a tulajdoni lapon szereplő, vázrajzra történő utalás jelzi). Ezeket a vázrajzokat kikértük a földhivataloktól, részben már fel is lettek dolgozva, de még van vissza belőlük (ezek többnyire a Balaton víztestjét érintik).

Emiatt (valamint a néhány helyen erdőrészletes kihirdetés miatt is) mindenképpen jelentős vonalszakaszok lesznek, amelyek soha nem fognak kataszteri határhoz illeszkedni.

Meg kell jegyezni, hogy több település esetében is a jogszabály alapján –a köztudattal ellentétben– a Balaton víztestje is a védett terület része, mely miatt az eddig nyilvántartotthoz viszonyítva jelentős területnövekedés és térképi határvonalváltozás fog bekövetkezni.

Ezen áttekintés kapcsán 2019. évben felterjesztést fogunk tenni, mely részletesen tartalmazza majd a jogszabály-korrekcióval kezelhető hibákat, valamint a jogszabálmódosítással ésszerűsíthető logikátlanságokat (pl. lyukak, illetve kieső mozaikterületek, jogszabályellenesen belterületbe vont ingatlanok stb.).

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Balaton-felvidéki NP	282/NP/97	57019	10472
Magas-Bakony TK	239/TK/91	8753	478
Somló TK	257/TK/93	583	87
Mura-menti TK	308/TK/07	1904	107
Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT	9/TT/42	2	
Zirci arborétum TT	23/TT/51	18	
Uzsai csarabos erdő TT	25/TT/51	110	
Szentgáli-tiszafás TT	29/TT/51	213	
Úrkúti-őskarszt TT	33/TT/51	3	
Fenyőfői-ősfenyves TT	56/TT/54	579	
Várpalotai homokbánya TT	57/TT/54	1	
Balatonkenesei-tátorjános TT	93/TT/71	2	
Darvas-tó lefejtett bauxitlencse TT	96/TT/71	34	
Sümegei Mogyorós-domb TT	125/TT/76	65	
Zalacomári madárrezervátum TT	129/TT/76	263	

Farkasgyepűi kísérleti erdő TT	147/TT/77	359	
Keszthelyi-kastélypark TT	178/TT/85	8	
Devecseri Széki-erdő TT	179/TT/85	297	38
Balatonfüredi-erdő TT	185/TT/86	869	
Tapolcafüi-láprét TT	223/TT/90	13	
Bakonygyepesi-zergebogláros TT	224/TT/90	24	
Hódoséri-ciklámenes TT	227/TT/90	24	
Attyai-láprét TT	256/TT/93	15	
Somlóvásárhelyi Holt-tó TT	262/TT/93	15	
Hévízi-tó TT	263/TT/93	60	
Sárosfői-halastavak TT	264/TT/93	278	76
Látrányi-puszta TT	247/TT/92	207	
Nagyberek Fehér-víz TT	150/TT/77	1583	
Somogyvári Kupavár-hegy TT	166/TT/78	28	
Nyirádi Sár-álló TT	301/TT/05	395	
Sümegei Fehér-kövek TT+erdőrez.	316/TT/07	308	47

Védelemre tervezett területek:

Név	Kiterjedése (ha)
Balaton-felvidéki NP bővítése	7062
Marcál-medence TK	3000
Kerka-menti TK	6386
Mórichelyi-halastavak TT	450
Zalacomári-madárrezervátum TT bővítése (Csörnyeberek erdőrezervátum)	20
Remetekert Erdőrezervátum	156
A Magas-bakonyi TK bővítése (Tóth-árok Erdőrezervátum)	189
Vaskereszt Erdőrezervátum	135
Vétyemi bükkös Erdőrezervátum	178

Kiegészítő információk:

A Zalacomári madárrezervátum TT bővítése: Csörnyeberek Erdőrezervátum összes területe 105 hektár, de ebből már védett 85 hektár, a tényleges bővítés 20 ha.

A Magas-bakonyi TK bővítése: Tóth-árok Erdőrezervátum összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár, a tényleges bővítés 189 ha.

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	1*	49	228	13950
Szikes tavak	0	–	0	–
kunhalom	177	–	93	–
földvár	8	–	53	–
forrás	407	–	172	–
víznyelő	137	–	393	–

*A Nyirádi Sár-álló TT területét érinti részben lápterület, melynek lehatárolása a TT kihirdetését megelőzően történt.

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	102	7374	127	6576
Szikes tavak	0	–	0	–
kunhalom	0	–	270	–
földvár	0	–	61	–
forrás	0	–	579	–
víznyelő	0	–	530	–

A táblázatban szereplő, lápokra vonatkozó adatok tekintetében Igazgatóságunk nem rendelkezik naprakész nyilvántartással, mivel az egyedi hatósági határozat meghozatala nem Igazgatóságunk feladatkörébe tartozik. E mellett azonban a természetvédelmi hatóságoktól megkapott lép-kijelölő határozatok alapján az adatbázisunkat folyamatosan frissítettük 2018-ban, és ezt a jövőben is folytatjuk.

3.1.3. "Ex lege" védett természeti értékek (barlangok)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	697	1

Ebből egyedi jogszabállyal védett természeti területen 190 db található.

A jelenleg aktuális adatbázisban nyilvántartott barlangok száma az alapadatok folyamatos ellenőrzésével (szinonimák kiszűrése, néhány eddig meg nem talált, de bizonyítottan létező barlang GPS-el történő bemérése, hiányzó térképek, és dokumentációk elkészítése stb.) várhatóan változni fog. A barlangok számára vonatkozó adattal kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy a fenti táblázatban a barlangok tényleges számát tüntetjük fel, függetlenül azok bejáratainak számától (a fokozottan védett Tapolcai-barlangrendszernek pl. 8 bejárata van). A Minisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek teljes földalatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll. 2018. évben a Minisztérium által biztosított ún. kártalanítási keret terhére kötött szerződés keretében a Berger Károly-, a Kessler Hubert-barlang térképezésének folytatása zajlott, illetve a denevérölőhelyként jelentős Kislódi bauxitbánya szállítóvágatának poligonja készült el (1000 m). Ugyenebből a

keretből az alábbi felsorolt 10 db fokozottan védett, illetve megkülönböztetett védelmet igénylő barlang természeti állapotfelvétele készült el:

Kataszteri szám	Barlang neve
4440-3	Acheron-kútbarlang
4422-3	Bongó-zsomboly
4430-12	Bújó-lik
4422-4	Csengő-zsomboly
4412-45	Hajszabarnai Pénz-lik
4422-5	Jubileumi-zsomboly
4462-1	Lóczy-barlang
4423-74	Sűrű-hegyi Ördög-lik
4430-1	Szentgáli-kőlik
4411-10	Törkü-lik

3.1.4. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	5	108.249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	63	250.053	0
összesen	65*		0

* - 3 terület mindkét kategóriához tartozik!

Változás nem volt Natura 2000 területek tekintetében a 2018. évben.

Főbb tevékenységek a Natura 2000 hálózattal kapcsolatban:

- A 2019. évben aktuális Natura 2000 országjelentésekhez megküldtük a Minisztériumnak az elmúlt 6 év összesített adatait (élőhelyek, növények, gerincesek, gerinctelenek, madarak).
- Észrevételeztük a javított „Prioritised action framework (PAF)” elkészítésének útmutatóját.
- Natura 2000 területek fenntartási tervei: lásd 5.1.B) fejezetet: 3 db Natura 2000 terület (Széki-erdő, Fekete-hegy, Agár-tető) javított fenntartási tervét terjesztettük fel elfogadásra Minisztériumba.
- Újabb Natura 2000 területek fenntartási tervének elkészítéséhez kapcsolódóan kezdtünk részletes vizsgálatokat (lásd. 4.1. fejezet).
- Az éves rendnek megfelelően frissítettük a Natura adatbázist (SDF) és a szükséges javításokat (pl. veszélyeztető tényezők új kódok szerinti megadása).
- Részt vettünk az országos Natura 2000 értekezleten.

Kimondottan csak Natura 2000 területet érintő be-, feljelentést tettünk (pl. fakivágás, szemétkerítés, illegális kotrás) az illetékes hatóságoknál:

- Védett /Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 3
- Balaton meder területén engedély nélküli munkálatok (nádas irtás): 1
- Natura 2000 terület engedély nélküli eldózerolása: 1

Tanösvények Natura 2000 területeken:

- Lóczy-gejzírösvény - Tihanyi-félsziget
- Boroszlán tanösvény - Bakonybél

- Geológiai-botanikai tanösvény - Badacsony
- Bazaltorgonák tanösvény - Szent-György-hegy
- Kócsag tanösvény Diás-sziget - Kis-Balaton
- Búbos vöcsök tanösvény Kányavári-sziget, Balatonmagyaród - Kis-Balaton
- Aknabarlangok tanösvény Tés - Keleti-Bakony
- Kitaibel tanösvény - Somló
- Zergeboglár tanösvény - Nemeshany részleges
- Zádor tanösvény - Pécsely
- Pele tanösvény - Keszthelyi-hegység
- Sásdi-legelő tanösvény - Káli-medence
- Fekete-hegyi tanösvény – Káli-medence
- Batyki láprét tanösvény - Batyk

Bemutatóhelyek Natura 2000 területeken:

- Lóczy-barlang Balatonfüred
- Csodabogyós-barlang Balatonederics
- Kápolnapuszta Bivalyrezervátum Zalakomár
- Fekete István emlékhely Diás-sziget (Kis-Balaton)

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

-Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24.228 (+60.000)	0

Változás nem volt Ramsari területek tekintetében a 2018. évben. Tárgyévben Igazgatóságunknak nem volt adatlap felújítási kötelezettsége.

-MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Bioszféra-rezervátum	1	235.663	0

2012. július 11-én Párizsban az UNESCO Nemzetközi Koordinációs Testülete elfogadta a Mura-Dráva-Duna határon átnyúló bioszféra-rezervátum horvát-magyar közös jelölését. A táblázat adatai az egész magyarországi területre vonatkoznak. Igazgatóságunk a Mura-folyó révén érintett 1.904 hektáron.

Időközben megkezdődött az 5 országra történő kibővítés előkészítése. A 2017-as szerbiai Backo-Podunavlje Bioszféra Rezervátum után, 2018-ban elfogadásra került a működési területünkkel közvetlenül szomszédos szlovén Mura Bioszféra Rezervátum. Ausztria szintén 2018-ban benyújtotta a saját kérelmét a kijelölésre. Az UNESCO-tól év végén érkezett jelzés, miszerint örömmel látnák az új ötoldalú nominációs anyag 2019-es benyújtását.

A kapcsolódó programokban Igazgatóságunk aktívan részt vállal. A 2016-ban beadott pályázatok közül a WWF által koordinált „coop MDD” INTERREG projekt nyert, megvalósítása befejező szakaszba lépett. Ennek fő témája a tervezett ötoldalú Bioszféra Rezervátumban érintett szervezetek közötti együttműködés erősítése, kapcsolatok kialakítása. A rendszeresen megtartott ötoldalú találkozók a kezeléshez ismeretterjesztéshez, népszerűsítéshez kapcsolódó tevékenységek külön figyelmet élveznek. Kiemelt elem az oktatás, a „River’scool”-hálózat program elemei, tanösvények kialakítása és az ismertség növelése lakossági rendezvények, kiadványok révén. 2018. június 01-el indult egy, az 5 országon átnyúló kerékpárút hálózathoz kötődő brand kialakítását célzó pályázat is.

További 2 pályázat előkészítés alatt áll, az „Ember és Bioszféra” UNESCO program megismertetéséhez, területi népszerűsítéséhez, az értékek felméréséhez kapcsolódóan. Az eddigi tapasztalatok alapján térségi támogatásra számíthatunk a BR Zala megyei területének mintegy 55.000hektárra tervezett bővítése kapcsán. Ehhez kapcsolódó fő feladatok a közeljövőben: adatok összegyűjtése a már meglévő Bioszféra Rezervátumról, zónatérkép frissítése, kutatások, összefogások összegyűjtése (múltbéli, jelenlegi és jövőbeli tervek egyaránt), földhasználati modell készítése a BR által, elmozdulás a fenntartható fejlődés irányába, társadalmi, kulturális események listája és céljai, összefoglaló a mezőgazdasági helyzetről, energiaforrások használatáról erdőgazdálkodásról, gyártási tevékenységekről, turizmusról és egyéb szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokról az elmúlt évtizedben, helyi üzletek vagy gazdasági fejlődés a BR-en belül. Bioszféra Rezervátum mint a kutatás, megfigyelés, oktatás és tréning helye, képek és videók csatolása a területről, természetéről, programokról, kutatásról, facebook oldal létrehozása, működtetése (fotók, cikkek, érdekességek, hogy népszerűsítsük a környéket, gazdálkodási tippek, tanácsok stb.), kérdőív körbeküldése helyieknek, NGO-knak, Zalaerdőnek, kutatóknak, iskoláknak stb.

-Európa Diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát.

- A “Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei Európa Diplomás terület” Európa diplomájának 10 éves meghosszabbításáról döntött az ET illetékes bizottsága. A szakértői bírálat illetve a döntéshozó testület kiemelte a területen folytatott magas színvonalú munkánkat. (Resolution CM/ResDip(2018)15 on the renewal of the European Diploma for Protected Areas awarded to the volcanic phenomena of the Tihany Peninsula (Hungary)).
- Az Európa Diplomás terület 2018 évi jelentését elkészítettük és az AM jóváhagyása után határidőre megküldtük az Európa Tanács illetékes hivatalának.
- A védett területek Európa diplomájának adminisztratív feladatait ellátó szervezet (Bern Convention, Directorate of Democratic Participation) átalakította illetve frissítette a területek adatbázisát, az ehhez szükséges adatszolgáltatást teljesítettük.

-Világörökség helyszínek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Világörökség	0	0	0

Várományos terület a „Balaton-felvidéki kultúrtáj” a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet 4. sz. melléklete alapján.

-UNESCO Globális Geopark

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
UNESCO Globális Geopark	1	324 352	0

Az Igazgatóságunk által alapított és fenntartott Bakony–Balaton Geopark 2012 őszétől tagja a Globális Geopark Hálózatnak, egyben az Európai Geopark Hálózatnak. Az UNESCO – az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének – 38. közgyűlése 2015. november 17-én megszavazta az új Nemzetközi Földtudományi és Geopark Programot, amelynek köszönhetően a Bakony–Balaton Geopark is elnyerte az UNESCO Globális Geopark elismerést.

Geoparkunk négyévente esedékes újraértékelésére 2016. évben került sor. Dr. Marie-Luise Frey (Németország) és dr. Alessandra Casini (Olaszország) UNESCO szakértők elismerő jelentésének köszönhetően geoparkunk újabb négy évre (2017–2020) megkapta az UNESCO Globális Geopark elismerés viselésének jogát (ún. „zöld kártya”), de a döntéshozó testület különböző ajánlásokat is megfogalmazott az UNESCO által 2017. január 16. napján megküldött hivatalos dokumentumban. 2018 márciusában részt vettünk az Európai Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának 41. ülésén (Karavanke/Karawanken UNESCO Globális Geopark, Szlovénia–Ausztria), majd szeptemberben a testület 42. ülésén is az olaszországi Adamello Brenta UNESCO Globális Geoparkban. Utóbbi helyszínen előadást tartottunk az UNESCO Globális Geoparkok 8. Nemzetközi Konferenciáján is. 2018. április 18–19. napokon (BNPI) részt vettünk a Magyar Geopark Bizottság ülésén, amelyen beszámolót, előadást is tartottunk.

A BfNPI Bakony–Balaton Geopark Csoportjának munkatársai 2018-ban is több helyszínen végeztek földtudományi természetvédelmi kezelési tevékenységet: Úrkúti-öskarszt TT, piroklasztitfeltárás Szentbékállán, Nádas-kúti perm/triász határszelvény Csupak határában, Vöröskő tanösvény Alsóörsön.

A földtani természetvédelmi beavatkozásokon kívül a Bakony–Balaton Geopark igen aktív a fenntartható jellegű geoturisztikai és oktatási-szemléletformáló tevékenységek területén is. 2018. évben 146 geotúrán kb. 4000 fő vett részt (92 geotúrát a BfNPI, 54 geotúrát pedig külső Geopark Partnereink indítottak). Több alkalommal és helyszínen tartottunk ún. geonapokat általános iskolák osztályai részére, és az ENSZ fenntarthatósági célkitűzéseivel kapcsolatos ismeretterjesztő tevékenységünk is igen jelentős.

A BfNPI által elnyert, „Földtudományi örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban” megnevezésű KEHOP pályázat keretében a geopark területén 22 földtudományi érték (természetvédelmi területek, barlangok, egy forrás és egy víznyelő) természetvédelmi rekonstrukciója valósul meg. A szemléletformálás jegyében új tanösvényeket hozunk létre, információs táblákat helyezünk ki, és ismeretterjesztő kiadványt is megjelentetünk.

Aktívan részt vettünk három vulkanológiai témájú tanösvény kialakításában (mindösszesen 31 db tájékoztató tábla, Badacsony és Szent György-hegy: felújítás, teljes csere, a Hegyestű–Kopasz-hegy nyomvonalon pedig új tanösvény) az Interreg DTP Dunai GeoTúra projekt keretében.

Együtműködések:

- Együtműködés a Bakonyalja Barátai Egyesülettel (Döbrönte), amelynek köszönhetően – igen nagy érdeklődés mellett – geotúra-vezetői tanfolyam indulhatott a Déli-Bakony III. (Művészetek Völgye) térségben a Zöld Forrás támogatásával.
- Együtműködés a Magyar Dinoszaurusz Alapítvánnyal, közös programok a nyári ún. DinóExpón.
- Együtműködés a Fekete-hegy Természetvédelmi Egyesülettel az Interreg DTP Dunai GeoTúra projekt keretében megvalósult vulkanológiai tanösvény nyomvonalának, geotópjainak kezelésében.
- Az Európai Geoparkok Hetének megszervezése, cikkek írása az Európai Geoparks Magazine kiadványba („Routes of fire: wandering on new volcanic trails”, illetve összefoglaló cikk a Európai Geoparkok Hetéről: „Discover the past, inhabitants, sound and taste of Planet Earth!”)
- Közös nemzetközi pályázattal kapcsolatos feladatok ellátása a szlovén Idrija Geopark szakembereivel és további 12 partnerrel 8 országból (Interreg Duna Transznacionális Program: Danube GeoTour/Dunai GeoTúra). Az összesen 8 geopark és további szervezetek összefogásán alapuló pályázatot 2016 decemberében sikeresen elfogadták. A 2,5 éves időtartamú geoturisztikai projekt 2017 januárjában indult. Teljes költségvetés: 1.665.509 euró, ebből a BfNPI költségvetése: 257.000 euró.
- Együtműködés a Magyar Környezeti Nevelési Egyesülettel a Művészetek Völgye Zöld Udvar programjainak előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos munkák során.

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelésű részterületei

Tekintettel arra, hogy hazánkban a BfNPI működési területén található a legtöbb földtani alapszelvény, Igazgatóságunk egyelőre a nem védett területeken található objektumok védetté nyilvánítását kezeli prioritásként. Amennyiben az földtudományi természetvédelmi szempontból szükséges és indokolt, e munka befejezését követően fogjuk megvizsgálni országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelésű részterületei tervezésének lehetőségeit.

3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti emlék	1	0

3.2.1. Védett mesterséges üregek

63/2015 (X.26.) FM rendelet a Kislódi-bányavárat (denevér-élőhely).

monitorozás	dátum	denevérfaj	összegyedszám	hím	nőstény
nászbarlang	2018.08.29	M.myo.	9	6	3
nászbarlang	2018.08.29	M.dau.	24	16	8
nászbarlang	2018.08.29	M.bec.	11	9	2
nászbarlang	2018.08.29	M.alc.	4	2	2
nászbarlang	2018.08.29	M.bly.	1	0	1
nászbarlang	2018.08.29	M.ema	2	2	2
nászbarlang	2018.08.29	E. ser.	4	2	2
nászbarlang	2018.08.29	M.nat.	1	1	0
nászbarlang	2018.08.29	N.noc.	1	0	1
nászbarlang	2018.08.29	R.hip.	1	0	1

monitorozás	dátum	denevérfaj	összegyedszám
barlangi telelő	2018.01.26	R.fer	2
barlangi telelő	2018.01.26	R.hip.	9
barlangi telelő	2018.01.26	M.myo/bly.	42
barlangi telelő	2018.01.26	M.nat.	1
barlangi telelő	2018.01.26	M.bec.	1
barlangi telelő	2018.01.26	M.dau.	20
barlangi telelő	2018.01.26	P.aur.	2
barlangi telelő	2018.01.26	E.ser.	1

3.3. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek (erdőrezervátum, Nemzeti Ökológiai Hálózat)

Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén 9 erdőrezervátum található, 3 Veszprém megyében, 5 Zala megyében (egy védőzónájának kisebb része áthúzódik Veszprém megyébe), 1 pedig Somogy megyében.

Jogszáilyban kihirdetett erdőrezervátumok:

1. Tátika Erdőrezervátum (ER-39) (Keszthelyi-hegység, magterület: 87,5 ha, védőzóna: 171,7 ha): A Nemzeti Park területén, Zalaszentő község határában, kettős lávaömlésű kúpon található. A Tátika ősbükkös elegyes állománya az alsó bazaltkúpon található, természetes állapotú őserdő, melynek koros fái 210-220 évesek.
2. Somhegy Erdőrezervátum (ER-41) (Bakony, magterület: 103,6 ha, védőzóna: 189,6 ha): A Magas-Bakony Tájvédelmi Körzetben, Bakonybél községben, Somhegypusztától északra helyezkedik el. Különleges értékek: szubmontán bükkös, idősebb állományok, sziklakibúvások. A hegytetőn földszáncal, a déli, úgynevezett Plözt oldalon két barlanggal, mészkőpadon kialakult meszes lejtőgyep társulásokkal.
3. Virágos-hegy Erdőrezervátum (ER-43) (Keszthelyi-hegység, magterület: 46,6 ha, védőzóna: 262,7 ha): Balaton-felvidéki karszterdők növényritkaságokkal. Az erdőrezervátum védőzónájának is egy része fokozottan védett, a Nemzeti Park natúrzonája. Az Edericsi-hegy dél-keleti - déli lejtőinek mészkőszintjeit karsztbokorerdők teszik botanikailag értékessé. A Sipostorok (Balatonederics 5 E,G,F) mészkő sziklasurdokának és a kiágazó ároknak oldalait több hektáros területen borítja hazánk egyik növényritkasága, a keleti zergevirág (*Doronicum orientale*).
4. Fehér-sziklák Erdőrezervátum (ER-44) (Bakonyalja, magterület: 39,1 ha, védőzóna: 235,0 ha): Sümeg és Csabrendek között az úgynevezett Rendeki hegyen helyezkedik el, mindkét település külterületét érinti. Az erdőrezervátum a Csabrendek 1-6-os tagot, valamint a Sümeg 101 A1 erdőrésztletet és a 118-as tagot foglalja magába. Népies neve: Fehér-kövek.

A kihirdetett erdőrezervátumok mellett további 5 kihirdetése van folyamatban:

1. Csörnyeberek Erdőrezervátum (ER-38) (Zalai-dombság, magterület: 25,1 ha, védőzóna: 80,3 ha): A Zalakomári madárrezervátum TT által 84 ha már védett, a védőzóna többi részére a TT bővítése tervezett. A rezervátum főként égerligetből, égeres mocsárerdőből és keményfaligetből áll. A terület többé-kevésbé természetes vízjárását korábban zsilippel szabályozott, de mostanában magára hagyott patak határozza meg.
2. Remetekert Erdőrezervátum (ER-37) (Zalai-dombság, magterület: 31,8 ha, védőzóna: 125,8 ha): A Nagykapornak külterületéhez tartozó rezervátumban dombvidéki bükkös és gyertyános tölgyes található. A magterületet középkorú, a védőzónát főleg idősebb állományok alkotják.
3. Tóth-árok Erdőrezervátum (ER-40) (Bakony, magterület: 57,9 ha, védőzóna: 380,9 ha): A Magas-Bakony TK által 251 ha már védett, a védőzóna többi részére a TK bővítése tervezett. Változatos, hegylábi helyzetű rezervátum, a magasabb részeken és a völgyekben kezelt, homogén bükkösökkel, a gerinceken ma már jobb szerkezetű nyílt és zárt tölgyesekkel, a sarjzatotott majd felhagyott hegylábi részeken (telepített) elegyetlen, egykorú cseresekkel és fenyvesekkel.
4. Vaskereszt Erdőrezervátum (ER-32) (Külső-Somogy, magterület: 31,5 ha, védőzóna: 86,4 ha): Az erdőrezervátumban zonális mészkedvelő tölgyes, a völgyekben cseres tölgyes található.
5. Vétyem Erdőrezervátum (ER-36) (Zalai-dombság, magterület: 31,0 ha, védőzóna: 152,3 ha): A Vétyemi Ősbükkös közel 200 éves, változatos szerkezetű erdő, ahol a holtfa mennyisége jelentős. A magterület egy része 1976 óta helyi védelem alatt áll.

Nemzeti Ökológiai Hálózat

Igazgatóságunk - mint a természetvédelmi és tájvédelmi adatok szolgáltatására kijelölt intézmény - az év során a szükséges adatszolgáltatásokat folyamatosan végezte. A települések és a tervezők figyelmét felhívtuk a várható jogszabályi változásokra, elsősorban az ökológiai hálózatra és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területekre vonatkozó területi lehatárolásokkal és övezeti szabályokkal kapcsolatban, ugyanis az év során folyt a *2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* kidolgozása, mely végülis 2019. március 15-én lépett hatályba. A 2018-as évben az adatszolgáltatás a fentiek értelmében még a *2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről*, valamint a *2000. évi CXII. törvény A Balaton kiemelt üdülőkörzet területrendezéséről* szerint történt.

A *2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről* módosításához Igazgatóságunk felülvizsgálta az Országos Ökológiai Hálózat fedvényét, melyről még a 2017-es év folyamán adott adatszolgáltatást az Agrárminisztérium jogelődje, az akkori Földművelésügyi Minisztérium felé térinformatikai állományok formájában (*shape fájlok*). A felülvizsgálat kiterjedt valamennyi tájegységre, aktualizáltuk a Nemzeti Ökológiai Hálózat övezeteinek (magterület, ökológiai folyosó és pufferterület övezet) lehatárolását a természetvédelmi őrszolgálat és a szakreferensek közreműködésével. A fedvényen a következő változtatások szerepeltek:

- Ökológiai hálózat illesztése a natura 2000 hálózathoz
- Természetes, természetközeli kisebb vízfolyások hálózatba illesztése ökológiai folyosóként
- Belterületi részek kivétele a hálózathoz
- Hálózat határának illesztése ingatlanvilvántatrasi határokhoz
- Üzemtervezett erdőfoltok hálózatba vonása néhány esetben
- Hálózat meglévő részeinek átsorolása más típusba
- Meglévő hálózathoz irreleváns területek kivonása (Pl. művelt bánya, ipari terület)
- Topológiai javítások

3.4. Magas Természeti Értékű területek

Az új támogatási ciklusra (2016-2020) 2015.-ben meghirdetésre került kiírások alapján 2016-ban történt a pályázatok elbírálása.

Zonális programként továbbra is a Marcal-medence MTÉT területen vehetők igénybe támogatások. Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a működési területen. Az éves ellenőrzésbe az MVH bevonta Igazgatóságunkat, mely a működési területen összesen 131 db volt, mivel 2018-ban a Natura 2000 ellenőrzésekbe a nemzeti park igazgatóságok ismét bevonásra kerültek.

3.5. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

Igazgatóságunk 2018.-ban a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtásának folytatására 25.000.000 Ft-ot kapott, ebből 2.797.620 Ft dologi kiadásra, 22.202.380 Ft beruházásra fordítható. A szerződéskötések folyamatban vannak. A keret felhasználására vonatkozó elszámolás határideje 2019. július 31. A területnövekmény részben a vásárlások lezárultát, valamint az igazgatóság vagyonkezelési bejegyzését követően kerül az adatok közé.

3.6. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévi változás (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	1.187	17	928	78	259	22
Gyep	6.978	9	4.456	64	2.522	36
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	27	0	27	100	0	0
Gyümölcsös	26	0	26	100	0	0
Nádas	1.444	0	1.444	100	0	0
Halastó	37	0	37	100	0	0
Erdő	2.621	37	2.621	100	0	0
Fásított terület	49	9	49	100	0	0
Kivett	1.487	0	1.484	100	3	0
Összesen	13.856	72	11.072	80	2.784	20

A területnövekmény a korábban az NFA-val kötött vagyonkezelési szerződés földhivatali ingatlan-nyilvántartási bejegyzésének hátralékából származik.

Területileg nem jelentős, de működésünk szempontjából lényeges a 3 db táskai belterületi ingatlan vagyonkezelésünkbe kerülése, melyek a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység központját képezik. Ingatlanokon belüli változások továbbra is történtek, melynek oka, hogy több ingatlan esetében főként spontán erdősülések miatt művelési ág kiigazítások történtek (az erdő és fásított terület növekmény többnyire a gyepek csökkenésének következménye).

Haszonbérleti pályázatok

Igazgatóságunk 2018. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat.

Pályáztatás nélkül 3 db ingatlan került haszonbérbe adásra 13,1 ha kiterjedésben.

Haszonbérlet ellenőrzése

A 2018. évben Igazgatóságunk által előirányzott, 9 fő haszonbérlet érintő 10 ellenőrzést elvégeztük (mindösszesen 351 ha területet érintően).

Valamennyi ellenőrzés az „átfogó” kategóriába tartozott. Az ellenőrzések eljárásrendje az előírtaknak megfelelően történt. A dokumentális, „irodai” ellenőrzés után történt helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvek tartalmazzák az összes, érintett ingatlanról készült fotódokumentációt is.

4. Kutatás és monitorozás

A 2018. évben Igazgatóságunk természetvédelmi állapot-felmérési feladatokra 35.276.000 Ft-ot kapott a TMF/334/3/2018. iktatószámú Támogatói Okiratban foglaltaknak megfelelően

4.1. Kutatás

<i>Kutatási projekt megnevezése</i>	<i>Összeg (eFt)</i>	<i>A kutatást végző szervezet/magán-személy</i>	<i>Az eredmények rövid ismertetése</i>	<i>Megjegyzés</i>
Sorbus kistajok (S. udvardyana, S. gayeriana etc.) felmérése	250	NPI munkatársak	HUBF20004 Agár-tetőn a lisztes berkenye és a berkenye kistajok felmérése megtörtént.	Központilag biztosított kártalanítási keretből
Natura adatlap kitöltése 6440 Ártéri mocsárrétek – 7017 Szévíz-Principális	50	Dr. Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
Natura adatlap kitöltése 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek – 7033 Szévíz-Principális	50	Dr. Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
Natura adatlap kitöltése 7230 Mészkevelő üde láp- és sásrétek – 7034 Szévíz-Principális	50	Dr. Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
Natura adatlap kitöltése 91E0 Éger- és körisligetek – 7023, -7024 Szévíz-Principális	100	Dr. Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
Natura adatlap kitöltése 91K0 Illír bükkösök – 7009, -7010, -7011 Oltárc	150	Dr. Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
Natura adatlap kitöltése 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek – 7006, -7007 Oltárc	150	Dr. Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
A fokozottan védett magyar óriásboglárfka (<i>Iolana iolas</i>) állományfelmérése a BfNPI területén a faj megőrzését célzó esetleges élőhelykezelések és	500	Tűzlepke Bt. – Szabadfalvi András	A felmérések megtörténtek, a kutatási jelentés leadásra került. Az eddig ismert tenyészési területen, a tamás-hegyen még jelen van a rapszodikus helyzetű állomány. Másutt sajnos az intenzív keresések során	Központilag biztosított kártalanítási keretből

élőhely-rekonstrukció megalapozásához			nem került elő.	
---------------------------------------	--	--	-----------------	--

Legfontosabb kutatási és monitorozás eredmények, tapasztalatok

***Sorbus* kistajok felmérése az Agár-tetőn**

A szűkebb elterjedésű, kisebb részterületekhez kötődő bennszülött taxonok közül a terület elegendő karszterdeiehez, karsztbokorerdeiehez kötötten jelenik meg az Udvardy-berkenye (*Sorbus udvardyana*). Ez utóbbi a Dunántúli-középhegység nyugati részének bennszülött növénye. A faj fennmaradása szempontjából a Magyar-hegyen és Cser-hegyen a sziklás erdőkben élő populáció megőrzése kulcsfontosságú. A Dunai berkenye (*Sorbus danubialis*) kis populációval, országosan közepes jelentőségű állománnyal van jelen. A terepi bejárásokon rögzített alábbi adatok alapján a fenti két taxonon kívül a Gáyer-berkenye (*Sorbus gayeriana*) jelenlétét sikerült igazolni, és barkócaberkenye (*Sorbus torminalis*) adatokat is felvettünk. A kutatási eredmények kiválóan felhasználhatóak a védett fajok oltalmával kapcsolatos, erdőgazdálkodókkal, erdészeti hatósággal folytatott egyeztetések során.

A fokozottan védett magyar óriásboglárka (Iolana iolas) állományfelmérése a BfNPI területén a faj megőrzését célzó esetleges élőhelykezelések és élőhely-rekonstrukció megalapozásához

A fokozottan védett magyar óriásboglárka (*Iolana iolas*) 2017-ben a BfNPI működési területén megerősítést nyert előfordulási helyein élő populációinak felmérése megtörtént. Fentiekén túl megvizsgáltuk a faj esetleges jelenlétét új potenciális élőhelyeken is.

A faj a BfNPI területén más potenciális élőhelyeken nem került elő (Pécsely környéke: Zádorvár, Cina-völgy, Öreg-hegy; Szent György-hegy: régi kőfejtő; Keszthelyi-hegység: Balatongyörök környéke: Kőmell, Bece-hegy; Vonyarcvashegy: Szent Mihály-domb), noha ezen élőhelyek, egyetlen kivételtől eltekintve, megítélésünk szerint elegendő tápnövényt kínáltak.

A két ismert populáció (Balatonfüred: Tamás-hegy és Pécsely: Bogoma) példányai idén is előkerültek (Tamás-hegy, 2018.06.04.: 4-5 péld.; Bogoma, 2018.06.05.: 4-6 péld.), így az állományok alacsony egyedszámúnak, de stabilnak tűnnek. A tápnövény (*Colutea sp.*) és maga a faj számára ideális, felnyíló, mozaikos élőhelyszerkezet azonban továbbra is komoly nyomásnak van kitéve. A meglévő állományok erősítése érdekében dudafürt csemeték kiültetésére került sor.

Natura 2000 fenntartási tervekhez kapcsolódó kutatási feladatok

HUBF20039 Nyugat-Göcsej Natura 2000 terület fenntartási tervéhez megalapozó adatgyűjtés

A tervünkben a fenntartási terv elkészítése történt meg az érvényben lévő jogszabályoknak és AM útmutatásoknak megfelelően, a 2017. évi kártalanítási keretből készült élőhelytérkép felhasználásával. Továbbá a fenntartási terv készítője botanikai, zoológiai adatgyűjtést is végzett, illetve igazgatóságunk saját biotikai adatainak felhasználásával egészült ki.

Biotikai adatgyűjtés: A megbízás értelmében a zoológiai adatgyűjtést (bogár, kétéltű-hüllő, denevér fajcsoportok) különös tekintettel a közösségi jelentőségű fajokra kellett elvégezni. A megbízott a kutatási feladatot a szerződésben szereplő határidőre teljesítette. A koleptorológiai adatgyűjtés elsősorban a jelölőfaj nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) és skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) fajokra koncentrált, azok korábbi ismert szubpopulációinak előfordulását megerősítette, elterjedésükre vonatkozó ismereteink gyarapodtak is. A denevérfajok felmérése során 10 faj egyedeit észlelték, ez megerősítette, hogy a Natura 2000 terület megfelelő, de az erdőkre vonatkozóan romló természeti állapotú élőhelyeket biztosítanak a denevérek számára. Négy közösségi fajt javasolt új jelölő értéként való kezelésre: nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), alpesi tarajosgöte (*Triturus carnifex*), közönséges hód (*Castor fiber*), zöld koboldmoha (*Buxbaumia viridis*).

HUBF20046 Oltárc Natura 2000 terület fenntartási tervéhez megalapozó adatgyűjtés

A tervünkben a fenntartási terv elkészítése történt meg az érvényben lévő jogszabályoknak és AM útmutatásoknak megfelelően, a 2017. évi kártalanítási keretből készült élőhelytérkép felhasználásával. Továbbá a fenntartási terv készítője kiegészítő botanikai, zoológiai adatgyűjtést is végzett, illetve igazgatóságunk saját biotikai adatainak felhasználásával egészült ki.

Biotikai adatgyűjtés: A megbízás értelmében a zoológiai adatgyűjtést (bogár, kétéltű-hüllő, denevér fajok csoportok) különös tekintettel a közösségi jelentőségű fajokra kellett elvégezni. A megbízott a kutatási feladatot a szerződésben szereplő határidőre teljesítette. A bogarakra irányuló kutatás a csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), kerekvállú állásbogár (*Rhysodes sulcatus*) komolyabb állományait ismerteti. A denevérfajok felmérése során 6 faj egyedeit észlelték, ez megerősítette, hogy a Natura 2000 terület megfelelő, de az erdőkre vonatkozóan romló természeti állapotú élőhelyeket biztosítanak a denevérek számára. A közönséges denevér (*Myotis myotis*) és a nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) populációi erősek.

Pontosításra kerültek a területen előforduló jelölő élőhelyek és fajok adatai, a megbízott javaslatokat tett egyes élőhelyek és fajok SDF lapon történő módosításaira. Hat közösségi fajt javasolt új jelölő értéként való kezelésre: nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), díszes tarkalepke (*Hypodryas maturna*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), közönséges denevér (*Myotis myotis*).

HUBF20037 Alsó-Zala-völgy 2000 terület fenntartási tervéhez megalapozó adatgyűjtés

A tervünkben a korábbi pilot jellegű, de elavult fenntartási terv megújítása, aktualizálása történt meg az érvényben lévő jogszabályoknak és AM útmutatásoknak megfelelően, a 2017. évi kártalanítási keretből készült élőhelytérkép felhasználásával. Továbbá a fenntartási terv készítője botanikai, zoológiai adatgyűjtést is végzett, illetve igazgatóságunk saját biotikai adatainak felhasználásával egészült ki.

Biotikai adatgyűjtés: A megbízás értelmében a zoológiai adatgyűjtést (lepke, kétéltű-hüllő, denevér fajok csoportok) különös tekintettel a közösségi jelentőségű fajokra kellett elvégezni. A megbízott a kutatási feladatot a szerződésben szereplő határidőre teljesítette. A lepidopterológiai adatgyűjtés elsősorban a jelölőfaj hangyaboglárkákra koncentrált (*Maculinea teleius* és *M. nausithous*), azok korábbi ismert szubpopulációinak előfordulását megerősítette, a vérfü-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*) esetében ismereteink gyarapodtak is. A denevérfajok felmérése során 9 faj egyedeit észlelték, ez megerősítette, hogy a folyómenti élőhelyek kiváló táplálkozóterületet biztosítanak a denevérek számára. Kiemelendő, hogy a közösségi jelentőségű nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) számos helyről előkerült.

A munka során a megbízott kutató 14 kezelési egységet állapított meg, melyhez veszélyeztető tényezőket és kezelési javaslatokat rendelt. Pontosításra kerültek a területen előforduló jelölő élőhelyek és fajok adatai, a megbízott javaslatokat tett egyes élőhelyek és fajok SDF lapon történő módosításaira. Öt közösségi fajt javasolt új jelölő értéként való kezelésre: apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*).

HUBF30001 Északi-Bakony 2000 terület fenntartási tervéhez megalapozó adatgyűjtés

Az Északi Bakony HUBF30001 különleges természetmegőrzési területen belül Bakonyszücs, Fenyőfő, Bakonyoszlop, Bakonyszentkirály, Bakonyszentlászló, Borzavár, Dudar, Nagyesztergár, Pénzesgyőr, Porva, Zirc és Németbánya települések külterületének ÁNÉR alapú (és közösségi jelentőségű élőhelyeket alapul vevő) élőhely-térképezése megtörtént; a tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek fenntartási tervekhez vonatkozó útmutató szerint összeállított jellemzései is közlésre kerültek.

HUDD20043 Kopasz-dombi erdő Natura 2000 területen tervkészítést megalapozó adatgyűjtés

A tervünkben élőhely-térképezés, bogár-, és denevérfauna felmérése - kutatási szerződéssel, illetve további botanikai, zoológiai adatgyűjtés egyéb fajcsoportokra saját teljesítésben szerepelt.

Élőhelytérképezés és zoológiai adatgyűjtés: a Kopasz-dombi erdő (HUDD20043) Natura 2000-es terület fenntartási tervének megalapozása érdekében megbízási szerződést kötöttünk Zimmermann Zita egyéni vállalkozóval a kutatási feladat elvégzésére. A megbízási értelmében az élőhelytérképeket ArcGIS shape-file formátumban kellett a megrendelő részére átadni. A megbízási értelmében a zoológiai adatgyűjtést (bogár, lepke és kétéltű-hüllő) különös tekintettel a közösségi jelentőségű fajokra kellett elvégezni. A kutató a kutatási feladatot a szerződésben szereplő határidőre teljesítette.

A kutatási jelentésben található főbb eredmények:

A munka során 338 élőhelyfolt (1046 ha) került lehatárolásra, melyből 109 feleltethető meg Natura 2000 jelölő élőhelynek. Az alábbi jelölő élőhelyek kerültek megállapításra:

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronion-Carpinion*)

91M0 Pannon cseres-tölgyesek

91K0 Illír bükk (*Fagus sylvatica*)-erdők (*Aremonio-Fagion*)

A Kopasz-dombi erdő (HUDD20043) Natura 2000 terület kezelésével kapcsolatosan kezelési irányelveket fogalmaztak meg, illetve a térképezés során előkerülő védett fajok elterjedését külön rögzítették.

- A tervezési terület SDF lapján jelölő fajként a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), és a havasi cincér (*Rosalia alpina*) szerepel.
- A kutatás során meghatározásra került a fajok elterjedési területe és az állományok sdf laphoz kapcsolódó adatainak meghatározása.
- A jelentés tartalmazza a felmért fajokhoz kapcsolódóan a fenntartási tervben szerepeltetni kívánt adatokat és egyéb fejezeteket, részeket (veszélyeztető tényezők, fajvédelmi intézkedések és fajspecifikus kezelési javaslatok stb.)

Denevérek: a Kopasz-dombi erdő (HUDD20043) Natura 2000-es terület fenntartási tervének megalapozása érdekében megbízási szerződést kötöttünk az Fehér Holló Természet- és Hagyományörző Egyesülettel a fenti kutatási feladat elvégzésére. Az megbízott a kutatási feladatot a szerződésben szereplő határidőre teljesítette. A területen az elmúlt években már történtek denevér felmérések, ezért a vizsgálat célja elsősorban az adatsűrítés volt.

A kutatás az alábbi főbb eredményeket hozta:

- A tervezési terület SDF lapján jelölő fajként a nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*) szerepelt.
- A vizsgált területen ismert jelölő fajok mindegyike kimutatható volt, és számos ponton megkerült, az elterjedési terület pontosabban meghatározható volt.
- További jelentős természetvédelmi érték új Natura 2000 jelölő fajként a fokozottan védett tavi denevér (*Myotis dasycneme*) megkerülése.

HUBF20012 Sásdi-rét Natura 2000 területen tervkészítést megalapozó adatgyűjtés

A tevékenység során a szerződés szerinti határidőre elkészített megalapozó dokumentáció eredményei többek között:

1. Javaslat került megfogalmazásra a közösségi jelentőségű jelölő fajok listájának bővítésére - díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), piros szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)-. A területen előforduló egyéb jelentős fajok és azok jellemzői ismertetésre kerültek.

- II. Aktualizálásra került a site SDF-adatlapján szereplő közösségi jelentőségű élőhelyek területi kiterjedése, a biotópok jellemzői a fenntartási tervet megalapozó formában bemutatásra kerültek.
- III. A kontinentális cserjések 40A0, a meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) 6210, a Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel 91H0, és a Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*) 6190 „D” reprezentativitású élőhelyekkel az enumeráció bővült.
- IV. Bemutatásra került a művelési ág szerinti megoszlás, tulajdoni viszonyok, a területhasználat és kezelés. (mező –és erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás, halászat, horgászat, vízgazdálkodás, turizmus, infrastruktúra)
- V. Elkészültek a fenntartási tervhez szükséges; Áttekintő, művelési ágak, élőhely-típusok, jelölő fajok lokális elterjedését bemutató térképek.

HUBF20042 Kőröshegyi-erdők 2000 területen tervkészítést megalapozó adatgyűjtés

A tervünkben élőhely-térképezés, bogár-, és denevérfauna felmérése - kutatási szerződéssel, illetve további botanikai, zoológiai adatgyűjtés egyéb fajcsoportokra saját teljesítésben szerepelt.

Élőhelytérképezés és zoológiai adatgyűjtés: a Kőröshegyi erdők (HUDD20042) Natura 2000-es terület fenntartási tervének megalapozása érdekében megbízási szerződést kötöttünk Zimmermann Zita egyéni vállalkozóval a kutatási feladat elvégzésére. A megbízási értelmében az élőhelytérképeket ArcGIS shape-file formátumban kellett a megrendelő részére átadni. A megbízási értelmében a zoológiai adatgyűjtést (bogár, lepke és kétéltű-hüllő) különös tekintettel a közösségi jelentőségű fajokra kellett elvégezni. A kutatási jelentésben található főbb eredmények:

A munka során 499 élőhelyfolt (1682 ha) került lehatárolásra, melyből 227 feleltethető meg Natura 2000 jelölő élőhelynek. Az alábbi jelölő élőhelyek kerültek megállapításra:

- 6250 Síksági pannon löszgyepek
- 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel
- 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronion-Carpinion*)
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

A Kőröshegyi erdők (HUDD20042) Natura 2000 terület gyepterületeinek kezelésével kapcsolatosan kezelési irányelveket fogalmaztak meg, illetve a térképezés során előkerülő védett fajok elterjedését külön rögzítették.

- A tervezési terület SDF lapján jelölő fajként a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) vöröshasú unka (*Bombina bombina*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), és a kék pattanó (*Limoniscus violaceus*) szerepel.

Denevérek: A kutatás az alábbi főbb eredményeket hozta:

- A tervezési terület SDF lapján jelölő fajként a nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*), közönséges denevér (*Myotis myotis*) szerepelt.
- A vizsgált területen ismert jelölő fajok mindegyike kimutatható volt, és számos ponton megkerült, az elterjedési terület pontosabban meghatározható volt.
- További jelentős természetvédelmi érték új Natura 2000 jelölő fajként a fokozottan védett tavi denevér (*Myotis dasycneme*) megkerülése.

Erdőkezelést megalapozó adatgyűjtés (Papod-Miklád Natura 2000 területen denevérfelmérés)

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság részére a Papod-Miklád Natura 2000 terület, papodi részterületén előforduló védett, ill. fokozottan védett denevérfajokra vonatkozó felmérés, alapadatgyűjtés és kezelési utasítások megfogalmazása volt a kutatás célja. A területen a hálózó helyek kiválasztásánál fő szempont volt a denevérek valószínűsíthető jelenléte. Erdei fajokról lévén szó, a legjobb koncentráció tényező a víz. Itatóhelyekre ugyanis viszonylag nagyobb távolságokra is

elmennek a denevérek, másik fő helyszín a nászidőszak, ahol a barlangoknál a nászmozgás hozhat jó eredményeket.

10 db, a denevérészlelések szempontjából legideálisabb, közösen egyeztetett helyszínen történt hálózásos denevérbefogás. A Nemzeti Park munkatársával történő terepbejárás során végignéztük a lehetséges helyszíneket. A felmérést a denevérek aktív időszakában, hálózásos módszerrel, és ezzel párhuzamosan ultrahang detektoros megfigyelés történt.

A kutatás során 10 denevérfajt sikerült hálózással, 2 fajt detektoros és 1 fajt vizuális felméréssel kimutatni a területről. Így a 10 éjszakás felmérés során 13 fajt regisztráltam a Papod Miklád Natura 2000 terület, papodi részterületéről. A fogott példányszám viszonylag csekély: 10 faj 52 példány. Viszont 4 faj Natura 2000 jelölő faj, ezek a következők: közönséges denevér (*Myotis myotis*); hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*) és a nyugati pisedenevér (*Barbastellus barbastella*). Viszont ha a Takó-barlang nászidőszaki fogási eredményeit nem vesszük számításba akkor nagyon rossz színben tűnik fel a a Papod-hegy. Ekkor 9 éjszaka alatt 26 példányt fogtunk, ami átlag 3 példányt jelent. A fajszám csökken 2-vel (*M. blythii* és *M. daubentonii*), de a pisedenevér is csak nászidőszakban volt kimutatható a területről. Ennek oka az erdőgazdálkodásban keresendő. Nincs elég öreg fa, nincsenek lábonszáradt elhalt fák, vagy ha vannak, akkor túl vékonyak. Az optimális az lenne, ha a 15 cm feletti lábön száradt elhalt fák bent maradnának az erdőben, ekkor a leváló kéreg alatt megtalálná az életfeltételét a nyugati pisedenevér (*B. barbastellus*) és a nagyfülű denevér (*M. bechsteinii*) is. A detektoros felmérés során kimutatott leggyakoribb faj a közönséges törpedenevér (*P. pipistrellus*) 100 felvett hanggal, ez 66,6% a hangok gyakoriságában. A szoprán törpedenevér (*P. pygmaeus*) a második a hangok sorában, 21 felvett hanggal (14%). Mindkét faj jól alkalmazkodik és kis testméretüknek köszönhetően fiatalos erdőben is megtalálják életfeltételeiket. Kis kolóniákat alkotva egy-egy harkály odú optimális a számukra, természetesen egy idősebb erdőben az ő példányszámuk is nőne. A másik csak ultrahang alapján kimutatott faj/fajok a fehérszélű és durvavitorlájú törpedenevér (*P. kuhlii/P. nathusii*), hang alapján nehezen elkülöníthető fajpárosról beszélünk, de ha figyelembe vesszük a fajok élőhelyi szokásait, akkor a *P. nathusii* a valószínűbb. Oka a *P. kuhlii* előnyben részesíti az emberi építményeket, így egy erősen urbanizálódott fajról van szó, míg a *P. nathusii* erdei faj maradt. A kis patkósdenevér (*R. hipposideros*) csak a Takó barlangból került elő, ami nem meglepő. Hisz ez az egyetlen nagy barlang a területen, így telelésre ennek a mediterrán elterjedésű fajnak csak ez a barlang felel meg. A faj eléggé kötődik az emberhez, így a szülőkolóniái itt a Bakonyban szinte kizárólag padlásokon találhatóak, a Papod-hegyet, mint táplálkozó területet használhatná, de a felmérés során erre nem találtunk bizonyítékot.

Az állandó dagonyák és barlangok körül hagyott örök erdők elősegítenék a terület denevérfaunájának a fennmaradását és fejlődését. Az idősödő faállomány lehetővé tenné az erdei fajok térhódítását és populációinak növekedését.

4.2. Monitorozás

NBmR	Ráfordított összeg (e Ft)	Végrehajtó	Kutatás állása	Forrás
Növényfaj monitorozás: fehéres csüdfű (<i>Astragalus vesicarius subsp. albidus</i>)	100	Dr. Bauer Norbert	A faj felmérése a Keleti-Bakonyban megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott formában megtörtént.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: kisészkű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése Balatonakaliban és Balatonszentgyörgyön	Központilag biztosított kártalanítási

			megtörtént. Az adatközlés digitális és nyomtatott formában történik.	keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: tarka sáfrány (<i>Crocus reticulatus</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése Siófoknál megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik. Ádándnál az északi kitétségű helyeken a virágzás idején sokáig hó alatt volt a sáfrány; ezeken a területeken nem tudtuk felmérni a fajt.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: lumnitzer szegfű (<i>Dianthus plumarius ssp. lumnitzeri</i> és <i>Dianthus plumarius ssp. regisstephani</i>)	0	NPI munkatársak	őri adatgyűjtés; működési terület egy részén (elsősorban Megye-hegy, Mogyorós-hegy, Tótvázsonyi bogaras, Nemesvámosi Szár-hegy, Kádártai dolomitmezők, Péti-hegy).	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: osztrák zergevirág (<i>Doronicum orientale</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése Balatonalmádinál és Balatonedericsen megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik. Az állományok kiterjedése nem változott, viszont a virágzás intenzitása erősen évszázadfüggő.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	0	NPI munkatársak	őri adatgyűjtés; az adatközlés digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: kornistárnics (<i>Gentiana pneumonanthe</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése a Kab-hegyen és a szentbékkállai Fekete-hegyen megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése a működési területen tőlevélben és virágzásban is megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: Janka sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése tőlevélben és virágzásban is megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: homoki nőszirm (<i>Iris</i>)	0	NPI munkatársak	A felmérése a működési terület egy részén megtörtént,	Központilag biztosított

<i>arenaria)</i>			, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: szibériai nőszirm (<i>Iris sibirica</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése a kijelölt mintaterületen (Kerkabarabás) megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: vidrafű (<i>Menyanthes trifoliata</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése Adorjánházánál megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: légybangó (<i>Ophrys insectifera</i>)	0	NPI munkatársak	A faj felmérése a Keszthelyi-hegységben megtörtént, az adatközlés nyomtatott és digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: lisztes kankalin (<i>Primula farinosa ssp. alpigena</i>)	200	NPI munkatársak/ Csete Sándor	A faj részletes állományfelmérése megtörtént, az adatközlés folyamatban van. 2018. április végén felmértünk egy eddig korábban általunk nem ismert, jelenleg 134 töves állományt Nemeshányban, ami biztató a faj fennmaradása szempontjából.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	0	NPI munkatársak	őri adatgyűjtés; az adatközlés digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	0	NPI munkatársak	őri adatgyűjtés, az adatközlés digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növényfaj monitorozás: szúrós csodabogyó (<i>Ruscus aculeatus</i>)	0	NPI munkatársak	őri adatgyűjtés, az adatközlés digitális formában történik.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Nagygomba felmérés a Remetekert erdőrezervátum területén	350	Pál-Fám Ferenc	A felmérések megtörténtek, a kutatási jelentés leadásra került. A területen ez a kutatás a harmadik állapotfelmérés első éve volt. 134 faj 7383 termőteste került meghatározásra. A	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR

			veszélyeztetett fajok száma 56.	
Vízi makrogerinctelen közösségek és közösségi jelentőségű fajok monitorozása	5000	Bioaqua K.ft.	Országos program: DDNPI, FHNPI, ÖNPI, BFNPI kijelölt mintavételi területeken	
NBmR protokoll szerinti egyenesszárnyú monitorozás <i>Salvia Festucetum rupicolaes</i> (Berhida: Koldustelek) növénytársulásban	100	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt./Dr. Kenyeres Z.	Az érintett területeken és élőhelyen a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Állandó lepke-transzekt üzemeltetése a Monostorapáti Fekete-hegyen	500	Tűzlepke Bt. – Szabadfalvi András	A felmérések megtörténtek, a kutatási jelentés leadásra került. A kutató számos kezelési javaslattal járul hozzá a lejtősztyeprétek gazdag lepkefaunájának fennmaradásához.	Központilag biztosított kártalanítási keretből
Állandó lepke-transzekt üzemeltetése a Batyki-lápréten	500	Scherer Zoltán	A felmérések megtörténtek, a kutatási jelentés leadásra került. A kutató számos kezelési javaslattal járul hozzá a láprét gazdag lepkefaunájának fennmaradásához.	Központilag biztosított kártalanítási keretből
Országos ürgemonitorozás (10 lokalitás)	üzemanyag	NPI munkatársak	Az érintett területeken (Szentkirályszabadja, Öcs, Tótvázsony, Siófok-Kiliti, Látrány, Kápolnapuszta) a felmérések az új protokoll szerint megtörténtek. Tótvázsonynál és Látrányban továbbra sincs ürge. .	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Pele monitorozás (Dörgicse: Kövesirtás, Remetekert ER)	üzemanyag	NPI munkatársak	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült. Dörgicsén az odúk cserjés erdőszegélyben találhatóak, de mivel ezeket zömében cinegék foglalták el, zártabb erdőrésszbe történő áthelyezésük szükséges.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Bagolyköpet gyűjtés a BFNP Igazgatóság működési területén, a 2018. évi minták begyűjtése és feldolgozása	700	Magyar Természetkutatók Egyesülete/ Mátics Róbert	A bagolyköpetek begyűjtése és feldolgozása megtörtént, a jelentés elkészült.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR

Denevérfajok NBmR protokoll szerinti monitorozása a Bakonyban	750	Mészáros József	Az érintett területeken és élőhelyeken a taxonok felmérése megtörtént, a jelentés elkészült.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Kétéltűek monitorozása a Magas-Bakonyban a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer fajprotokolljai alapján	450	A Természet Szolgálatában Alapítvány – Dr. Vörös Judit	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok felmérése megtörtént, a jelentés elkészült. A Magas-Bakony területén a 2018. évben észlelt fajok az eddig ismert kétéltűfauna összetételét erősítették. Továbbra is az alpesi göte, pettyes göte, barna varangy, erdei béka és sárgahasú unkákat mutathatóak ki, ezek mellett a többi kétéltűfaj (zöld varangy, zöldbéka komplex és zöld levelibéka) 2018-ban sem került szem elé. Hüllők közül egy vízisiklóval találkoztunk.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
Növénytársulások felmérése: <i>Salvio Festucetum rupicolaes</i> (Berhida: Koldustekek)	100	Dr. Bauer Norbert	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
Keszthelyi-hegység T5x5_075 NBmR kvadrát újratérképezése inváziós fajokkal	700	Göcsej Alapítvány	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészítése folyamatban van.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
Nádi, illetve nádon fészkelő énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén	900	MME Zala megyei helyi csoportja	A felmérések megtörténtek, a kutatási jelentés leadásra került. A gyakoribb nádi énekesmadár-fajok állománya stabilnak tekinthető. A jóval ritkább fülemülesítke állománya alacsony, a kékbegyé stagnál, a nádirigóé viszont csökkenést mutat. A kutatás a zalavári élőhelyrekonstrukció területével bővült ki.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
Kisemlősök élvefogó csapdázása a Kis-Balaton területén, különös tekintettel az északi pocokra	1000	Oeconomus Bt. – Horváth Győző	A felmérések megtörténtek, a kutatási jelentés leadásra került. A kutatás 4 területegységen, 22 lokalitáson zajlott. 5	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR

			cickányfaj, 3 pocok- és 3 egérfaj jellemzi a kis-balatoni kisemlősközösségeket. A FV északi pocok a 15 mintavételi helyszín közül 2 helyen került kézre.	
Természetvédelmi célú nádasminősítés a Kis-Balaton II. ütem területén	2500	Dr. Király Géza	A felmérések befejeződtek, a jelentés és a térinformatikai anyag leadásra került. Az eredmények komoly megalapozó dokumentumot nyújtanak a Kis-Balaton Natura 2000 terület tervezett fenntartási tervéhez, a kezelési tervhez és a KBVR II. ütem Nyuduvizig-gel közös működtetéséhez.	Központosított kártalanítási keretből

Legfontosabb monitorozás eredmények, tapasztalatok

Növényfajok felmérése

Az *Astragalus vesicarius* L. subsp. *albidus* populációinak felmérése 2018-ban a BfNPI működési területén

A Bakony-vidéken a növény ritka, regionális elterjedését csak az elmúlt években sikerült pontosítani, feltérképezve aktuális állományait. E munka során a korábbi téves adatok kiszűrése is megtörtént. A növénynek jelenleg a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területén a Keleti-Bakonyból és a Vilonyai-hegyek kistáj területéről vannak igazolt előfordulásai. Valamennyi ismert lelőhelyen sikerült megerősíteni a növény előfordulásait. A térképezés során két új, az ismert állományfoltoktól nem nagy távolságban található lelőhelyen is előkerült a taxon két kisebb szubpopulációja (Hajmáskér: Séd-völgy, a Törökcsapás nyugati peremén; Öskü: Felső-Balla, keleti pereme).

Új, a korábban talátnál nagyobb folton került elő az ösküi Felső-Balla területén. A növény Hajmáskér és Öskü községhatárba eső populációi nem veszélyeztetettek, ellenben a Baglyas-hegyen az egyre intenzívebb terepmotorozás továbbra is növény legfontosabb veszélyeztető tényezőjeként említhető.

A lisztes kankalin (*Primula farinosa* ssp. *alpigena* O. Schw.) hazai populáció és termőhely-monitorozásának 2018. évi eredményei

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer módszertana alapján a standard populációmonitorozás elvégzését a sásdi, a lesencetomaji és a tapolca-körtvélyesi lápréteken végeztük el.

A Sásdi-rétek lisztes kankalin populációjának egyedszám csökkenése aggodalomra ad okot. Mind a szubpopulációk kiterjedése, mind az egyes tőcsoportok tőszáma jelentősen csökken. Ennek oka lehet részben a csatornaparti élőhely kedvezőtlenebbé válása az uralkodó növényzet záródásával, az elszáradt növényi alom felhalmozódásával. A lisztes kankalin virágzási idejében a szárazság miatt a Sásdi-rétek láprétegein szokásos tocsogós, 5-10 cm-es vízborítás hiányzott az idei évben. A lesencetomaji láprét kankalin-állománya mikroareájának határa lényegében nem változott a 2017-es felmérés óta. A lényegében változatlan populációs határon belül azonban kevesebb tőcsoport került elő 2018-ban. Az állomány belsejében a csökkenő egyedsűrűséggel párhuzamosan a kankalin-tőcsoportok közötti távolságok rendre növekedtek. A lesencetomaji láprét területén 2008-ban mért,

akkoriban kiugróan jó eredménynek számító több mint 600 töves állománynagyság jelentősen lecsökkent az utóbbi években. Az állomány nagysága 2016-ban érte el az NBmR monitorozás eddigi minimum értékét (196). A 2017-es felmérés tükrében megtörni látszott ez a negatív tendencia, mert az akkor kapott összesített egyedszám újra 300 fölé emelkedett. A 2018-as felmérés eredményeként újra csak 300 körüli egyedszámot találtunk, az állománynagyság lényegében nem változott. El kell ugyanakkor mondani, hogy ez az érték alig néhány töcsoport kiugróan magas egyedszámának köszönhető. A 2018-as felmérés eredményeként is a *tapolca-körtvélyesi* állomány bizonyult a legnagyobb hazai lisztes kankalin állománynak, igaz a korábbi ezer tónél is nagyobb állományban az egyedszám közel felére esett vissza. A korábbi évek elterjedési területeivel összehasonlítva, a 2018-as felmérés során nem tapasztaltuk újabb terjedését.

Védett vízínövényfajok állományainak felülvizsgálata a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Kis-Balaton tájegységében

A felmérés célja a legutóbb 2003-ban végzett, részletes pont- és foltterképezés megismétlése volt 5 kiemelt fontosságú, védett és a tájegység területén jellegzetes vízínövényfaj tekintetében: fehér tündérrózsa (*Nymphaea alba*), gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*), tőzegpáfrány (*Thelypteris palustris*), kálmos (*Acorus calamus*) és sulyom (*Trapa natans*). Az elmúlt 15 évben a globális és lokális környezeti változások, az élőhelyek és állományok dinamikája, az ismert és ismeretlen faktorok erősen befolyásolták számos faj területen belüli előfordulásait. Az újratérképezés egyes fajoknál az állományok teljes átrendeződését, robbanásszerű terjedését, vagy épp ellenkezőleg, egyes korábbi ismert szubpopulációk visszaszorulását bizonyította.

Növénytársulások felmérése

A Salvia-Festucetum rupicolae (lőszpusztarét) növénytársulás (Berhida: Koldustelek) NBmR protokoll szerinti felvételezésének megismétlése

A vizsgálatok célja trendmonitorozás, a vizsgált növénytársulások szerkezeti változásainak monitorozása. Az elmúlt évek legfeltűnőbb változása a mintaterület cserjésedése. A Koldustelek löszvölgyében a jó természetközeli állapotú gyepek fennmaradása a hagyományos tájhasználat bizonyos szintű fennmaradásának köszönhető, a völgytalp gyepeit napjainkban is rendszeresen kaszálják. A cserjésedést korábban feltehetően az időről-időre fellépő avartüzek akadályozhatták meg, ezek kedvező hatása azonban vitatható. A problémát különösen a terület értékes rovarvilágára nézve jelent. A cserjésedés visszafogása érdekében, olyan kezelési tervet kell kidolgozni, mely mozaikosan, kis lépésekben megvalósítva az élőhely botanikai és zoológiai értékeinek megőrzését egyaránt képes biztosítani.

Nagyomba felmérés erdőrezervátumokban

A kutatás célja a rendkívül jó indikátor nagyombaközösségek nyomonkövetése erdőrezervátumokban. 2006-2008 között, valamint 2012-2014 között zajlott két hároméves felmérési ciklus a Vétyem Erdőrezervátum mintaterületein, jelen felmérés a harmadik állapotfelmérési ciklus első éve volt. Három mintavételi állomány került kijelölésre: 4 ha kezeletlen *Vicio oroboidi-fagetum* a magterületen, 3 ha kezelt *Vicio oroboidi-fagetum* a pufferzónában és 1 ha *Vicio oroboidi-fagetum* élőhelyre telepített *Piceetum cultum* ültetvény (duglászfenyő-lucfenyő) a pufferzónában. A fajkészlet meghatározása június és október között 5 alkalommal történt. 134 fajhoz tartozó 7383 termőtest azonosítása történt meg. A magterület legnagyobb fajszáma mellett megemlítendő, hogy az ültetvényben előkerült az egyetlen IUCN 1-es faj, a kihalással veszélyeztetett *Lactarius rubrocinctus*, illetve a kipusztultnak hitt *Hemimycena cucullata*. A hat IUCN 2-es kategóriájú faj a magterületen termett: *Meripilus giganteus*, *Flammulaster muricatus*, *Clitocybe lignatilis*, *Ischnoderma resinosum*, *Volvariella bombycina*, *Hydropus subalpinus*. Az IUCN 3-as és 4-es kategóriájú fajok esetében a csökkenő sorrend: magterület-puffer-ültetvény, így egyértelmű, hogy természetvédelmi szempontból a magterület a legértékesebb a vizsgált

állományok közül. A négy védett faj közül három, a *Ganoderma pfeifferi*, a *Volvariella bombycina* és a *Strobilomyces strobilaceus* a magterületen, a *Polyporus mori* a magterületen és a kezelt állományban került elő.

Szükszcseziós vizsgálatok a Keszthelyi-hegységben

Az elmúlt évtizedekben a klíma szárazodásával összefüggésben jelentkező feketefenyő-pusztulás olyan méreteket öltött, hogy indokolttá vált az állományok jelentős részének letermelése. A feketefenyő-pusztulás miatt 2011 és 2013 között a Keszthelyi-hegységben 4090 ha erdőrészeletről történt kárbejelentés, 2012–2014-ben 1612 ha-on letermelték a feketefenyőt. A hegység vegetációjában napjainkban igen jelentős változások zajlanak (természetes szukcesszió, degradáció, idegenhonos özönnövények terjedése stb.), ezek megértéséhez, a természetvédelmi és gazdálkodási problémák feltárásához szisztematikus monitoring program vezethet közelebb.

2017-ben és 2018-ban a letermelt feketefenyves állományok helyén, az irtásterületeken 150 db 10x10 m-es mintaterületen történt meg a foltok mintavételezése, a fásszárú fajokra (lombszint hagyásfái, cserjeszint, újulati szint) valamint a védett fajok felmérésére koncentráloán. A 150 minta kiértékelése alapján statisztikai vizsgálatokkal elkülönített csoportokat azonosítottak. A vizsgálatok eredményeképp élesen elkülönültek az eltérő termőhelyi adottságú foltok, amelyek regenerációs szukcessziója várhatóan eltérő erdőtársulások irányába tart (elegyes-karszterdő, cseres-tölgyes, molyhos tölgyes, karsztbokorerdő stb.).

Makroszkópikus vízi gerinctelenek monitorozása

Közösségi jelentőségű makroszkópikus vízi gerinctelen fajok AQEM típusú faunisztikai mintavételezése kijelölt vizekben

A kijelölt 47 mintavételi szelvényben, 2018 tavaszi és nyári időszakában történtek faunisztikai jellegű vizsgálatok, melyek az Élőhelyvédelmi Irányelv mellékleteiben szereplő vízi makroszkópikus gerinctelenek vizsgálatára irányultak. A közösségi jelentőségű fajok állományainak vizsgálatán túlmenően védett és fokozottan védett fajok előfordulási adatai is rögzítésre kerültek. Az előkerült vízi makroszkópikus gerinctelen fajok közül 11 élvez hazai védettséget (*Aeshna isocles*, *Amphimelania holandrii*, *Aquarius najas*, *Astacus leptodactylus*, *Calopteryx virgo*, *Coenagrion scitulum*, *Gomphus vulgatissimus*, *Libellula fulva*, *Onychogomphus forcipatus*, *Orthetrum brunneum*, *Theodoxus danubialis danubialis*), 1 fokozottan védett (*Eurylophella karelica*), 4 az Élőhelyvédelmi Irányelv II. függelékében (*Anisus vorticulus*, *Coenagrion ornatum*, *Cordulegaster heros*, *Unio crassus*), 4 az Élőhelyvédelmi Irányelv IV. függelékében (*Anisus vorticulus*, *Cordulegaster heros*, *Gomphus flavipes*, *Unio crassus*), míg 2 az Élőhelyvédelmi Irányelv V. függelékében (*Astacus astacus*, *Hirudo medicinalis*) szerepel.

Az *Anisus vorticulus* elterjedésére irányuló felmérések céljából kijelölt 10 víztér közül a Balatonból Gyenesdiásnál és a Kiszszentmárton külterületéhez tartozó holtmederből sikerült kimutatni a faj állományainak jelenlétét.

Az *Unio crassus* populációinak előfordulását bizonyító példányokat leginkább az élénkebb áramlási viszonyokkal és kissé durvább (homok-sóder) szemcsefrakciójú üledékekkel is jellemezhető vizek szelvényeiből mutattuk ki. Ilyenek voltak a Cserta, a Kerka, a Lajta, a Bükkösdi-víz, a Kapos és a Zala is.

Az *Astacus astacus* előfordulásának vizsgálatára kijelölt 7 mintavételi szelvényből 4-ben sikerült igazolni a faj előfordulását. Ezek voltak a Miháldi-Nagy-folyás Zalaszentjakab térségében található szakasza, a Kerka felsőszensterzsébeti, a Sárvíz andrásfai és a Varasdi-patak apátvarasdi szakasza.

Az zöld folyami-szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*) esetében összesen 3 mintavételi szelvényben végeztünk célzott, az zöld folyami-szitakötő előfordulását vizsgáló mintavételeket. A vizsgálatok alkalmával egyetlen mintavételi szelvényből sem sikerült igazolni a faj populációinak jelenlétét. Az előző évek felmérési eredményei alapján a kijelölt mintavételi szelvények közül a Drávában várható lett volna az zöld folyami-szitakötő előfordulása, hiszen megfelelő élőhelyi sajátosságokkal

rendelkező víztestről van szó, ahol a fajnak stabil állományai élnek.

A 2018. évi vizsgálatok során összesen 3 mintavételi helyen vizsgálták a *Gomphus flavipes* előfordulását. Mind a három szelvényben ki is mutatták a faj egyedeit, amely eredményre már az előző évek felmérései is engedtek következtetni, mintegy bizonyítva, hogy stabil populációi élnek a fajnak az említett vízterekben.

A *Coenagrion ornatum* előfordulásának feltérképezését célzó mintavételek alkalmával 16 mintavételi szelvényt vizsgáltak meg, amelyből 6 mintavételi szelvényben mutatták ki a faj egyedeit. A Berki-patak, a Lajvér-patak, a Barcs-Komlósi-Rinya, a Kígyós-patak, a Surján-patak és a Taranyi-Rinya mintavételi szelvényei bizonyultak a faj számára leginkább megfelelőnek a felmért víztestek közül. Korábbi, 2005-ös és 2010-es felmérések tükrében várható volt a faj előkerülése a Veszprémi-Sédből és a Dombó-csatornából is. Ezen vízfolyások mintázásra kijelölt szakaszai csatorna jellegű víztestek jellegeit hordozzák, azonban a hínárvegetáció hiányzik, így a díszes légivadász populációi nem találhatóak meg ezekben a vízterekben.

A 2018-ban felmért, a *Cordulegaster heros* előfordulásának megállapítására szolgáló 6 mintavételi szelvény közül egyedül a bakonyai Petőczy-árokban mutattuk ki a faj egyedeit. A 2006. évi adatok alapján várható lett volna a faj előfordulása az Angyal-kúti-mellékágban Magyaregregynél, illetve a 2018-as terepi megfigyelések alapján is feltételezhető volt a faj populációinak előfordulását bizonyító példányok előkerülése, azonban a vártak ellenére mégsem bizonyították a faj jelenlétét ebben a szelvényben. Illetve a Varasdi-patak apátvarasdi mintavételi szelvényében is várható volt a faj jelenléte 2015-ös mintavételek alapján, azonban friss előfordulási adatokkal nem tudták alátámasztani a faj jelenlétét a mintavételi helyszínen.

A 2018. évi felmérés során a *Leucorrhinia pectoralis* populációinak előfordulására kijelölt 3 mintavételi szelvény egyikéből sem sikerült kimutatni a lápi álarcos-szitakötőt lárváit és imágóit sem.

A 2018-ban felmért mintavételi szelvények közül a *Hirudo medicinalis* jelenlétét a Hajmás-Lapi szelvényben sikerült igazolni, amely vélhetően mesterséges eredetű (zárógátas duzzasztás) sekély állóvíz, jelentős kiterjedésű mocsárszónával, mely utóbbi főleg gyékényes, illetve békabuzogányos állományokból áll, kisebb kiterjedésben tavi kákával, helyenként ritkás nádassal.

Makroszkopikus vízi gerinctelenek AQEM típusú mennyiségi mintavételezése

A 2018. év folyamán vizsgált mintavételi szelvények száma 25 volt. Ezekben a szelvényekben évi egy – tavaszi vagy őszi eleji – alkalommal történt mintavétel. A felmérések során 214, a lehető legalacsonyabb taxonómiai szintre meghatározott taxon (ebből faji szintre határozott: 195) begyűjtésére és identifikálására került sor. Ez 17.427 egyed gyűjtését és taxonómiai azonosítását takarja. Az előkerült vízi makroszkopikus gerinctelen fajok közül 19 hazai védett (*Aeshna isoceles*, *Ametropus fragilis*, *Anisus vorticulus*, *Aquarius najas*, *Astacus astacus*, *Borysthena naticina*, *Ephemerella mesoleuca*, *Fagotia daudebartii acicularis*, *Fagotia esperi*, *Gomphus flavipes*, *Gomphus vulgatissimus*, *Libellula fulva*, *Macronychus quadrituberculatus*, *Onychogomphus forcipatus*, *Ophiogomphus cecilia*, *Orthetrum brunneum*, *Theodoxus danubialis danubialis*, *Theodoxus transversalis*, *Unio crassus*), 4 az EU Élőhelyvédelmi Irányelvének II. függelékében (*Anisus vorticulus*, *Ophiogomphus cecilia*, *Theodoxus transversalis*, *Unio crassus*), 5 az EU Élőhelyvédelmi Irányelvének IV. függelékében (*Anisus vorticulus*, *Gomphus flavipes*, *Ophiogomphus cecilia*, *Theodoxus transversalis*, *Unio crassus*), míg 1 az EU Élőhelyvédelmi Irányelvének V. függelékében (*Astacus astacus*) szerepel.

A 2018-ban felmért mintavételi szelvények közül a „közepesen finom mederanyagú dombvidéki és hegylábi kisvízfolyások” víztesttípusba sorolható hét mintavételi hely között a megfigyelt átlagos fajszám értékek és denzitás értékek alakulása alapján is tapasztaltunk statisztikailag értékelhető különbséget a vizsgált vízfolyások esetében. A legmagasabb fajszám értékeket a Cupi-patak mintavételi szelvényében tapasztaltuk, ahol nagy valószínűséggel az igen heterogén élőhelystruktúra (microlthial, akal, psammal, xylal stb.) okozta a szignifikáns különbséget.

A legmagasabb egyedsűrűség értéket, amely a statisztikailag értékelhető különbséget okozta, a Kétöles-patak (KÉTÖL13073) mintavételi szelvénye esetében tapasztalták. A kiugró értékeket a víztesttípus karakterisztikus faunaelemei adták. Ez alapján a *Gammarus roeselii*, *Limnephilus lunatus* és a *Nemoura*-k genusába tartozó fajok egyedsűrűség értékei kiemelendők. A víztesttípusba sorolt vízfolyások esetében 3 esetben tapasztaltunk **gyenge** ökológiai állapotot, ezekben a mintavételi szelvényekben volt a legkevesebb a víztest-specifikus karakterfajok száma és denzitása (Babócsai-Rinya, Csörnöc-Herpenyő, Gyöngyös-patak). Míg kettő esetben **közepes** (Kardos-ér, Koppány) és 2 esetben **jó** (Cupi-patak, Kétöles-patak) ökológiai állapot volt jellemző.

A „Duna” víztesttípusba sorolható négy mintavételi hely között a 2018-ban megfigyelt átlagos fajszám értékek és denzitás értékek alakulása alapján sem tapasztaltak statisztikailag értékelhető különbséget a vizsgált vízfolyás szakaszok esetében. A legalacsonyabb fajszám és egyedsűrűség értékeket a DUN_3226-os mintavételi szelvény esetében mutattak ki, amely nagy valószínűséggel az igen homogén élőhelystruktúrának köszönhető. A „Duna” víztesttípusba tartozó mintavételi szelvények közül 3 esetben tapasztaltak közepes ökológiai állapotot, ezekben a mintavételi szelvényekben volt a legtöbb a víztest-specifikus karakterfajok száma és denzitása. Míg egy esetben (DUN_3226) rossz ökológiai állapot volt jellemző.

A 2018. évben felmért, a „Dunával közvetlen kapcsolatban álló mellékágak” víztesttípusba sorolható vízfolyásokon végzett felmérések alapján nem tapasztaltak szignifikáns különbséget a három víztest fajszám értékei és egyedsűrűség értékei tekintetében sem. Az ökológiai állapotbesorolás során a vizsgált vízfolyások közül a Mosoni-Duna **gyenge**, míg a Halrekesztői-Duna-ág **közepes** ökológiai állapotot ért el. Azonban a Rezéti-Duna már csak a **rossz** kategóriába esett bele.

A „hegyvidéki és dombvidéki durva mederanyagú kisvízfolyások” típusba sorolt három vízfolyásszakasz között, sem az átlagos fajszám, sem pedig az átlagos egyedsűrűség értékek tekintetében nem sikerült statisztikailag értékelhető különbséget kimutatni. A víztesttípusba sorolható folyószakaszok közül 1 esetben **kiváló** és 2 esetben pedig **jó** állapotot detektáltunk. A Bittva mintavételi szelvényében mutattuk ki a legtöbb víztest-specifikus karakterfajt, amelyek egyedsűrűség viszonyai is kedvezően alakultak. A legalacsonyabb pontszámértéket a Mecseknádasdi-Öreg-patak kapta, de még így is beleesett a **jó** ökológiai állapot kategóriájába.

A „dombvidéki és hegylábi durva mederanyagú kis és közepes folyók” típusba sorolt kettő rábai vízfolyásszakasz között, a mintavételek eredményeiként kapott átlagos fajszám értékek tekintetében nem mutattak ki szignifikáns különbséget, illetve az átlagos denzitás értékek alapján sem sikerült szignifikáns eltérést detektálniuk. A víztesttípusba sorolható folyószakaszok közül 1 esetben **közepes** és 1 esetben pedig **jó** állapotot állapítottak meg.

A „síkidéki és dombvidéki közepesen finom mederanyagú közepes és nagyfolyók” típusba sorolt mintavételi szelvények felmérése során kapott eredmények alapján marginálisan szignifikáns eltérést tapasztaltak az átlagos fajszám értékek között, illetve szignifikáns különbséget detektáltak az átlagos egyedsűrűség értékek tekintetében. A mintavételi szelvények típus-specifikus karakterfajszámának és azok egyedsűrűségeinek vizsgálata során a Dráva és a Kapos mintavételi szelvényeinek esetében **közepes**, míg a Rába rábaszentmihályi mintavételi egysége esetében jó ökológiai állapotbesorolást kaptak.

A „Síkidéki és dombvidéki durva mederanyagú nagyfolyók” típusába csupán a Mura letenyei mintavételi szelvénye tartozik, ahol **közepes** ökológiai állapotbesorolást állapítottak meg.

A Balaton vizsgált szelvényei között a 2018. évi mintavételek során kimutatott átlagos fajszám értékek alapján szignifikáns eltérést nem mutattak ki, míg a denzitás értékek alapján sikerült szignifikáns eltérést detektálni. A fajszám értékek alakulását tekintve annak ellenére, hogy statisztikailag értékelhető különbség nem mutatkozott, több a mocsári vegetációhoz kötődő, illetve lápos mocsaras területeket kedvelő faj előfordulását bizonyították a BAL_3222-es mintavételi szelvényből, ahol minimális zavarásnak van kitéve a vízi életközösség. Olyan fajok jelenlétét bizonyították, amely a Balaton szemközti déli oldalán, a fonyódi strand területéhez tartozó

mintavételi szelvényben nem tudtak megtelepedni. Ilyenek voltak például a következők: *Acroloxus lacustris*, *Aeshna isoceles*, *Anabolia furcata*, *Anacaena limbata*, *Asellus aquaticus*, *Bathymophalus contortus*, *Cordulia aenea*, *Erpobdella nigricollis*, *Erpobdella octocolata*, *Glossiphonia complanata*, *Glossiphonia concolor*, *Gyraulus albus*, *Gyraulus crista*, *Segmentina nitida*, *Viviparus conctus*.

Lepkefajok és lepkeközösségek felmérése

Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepke-transzektek üzemeltetése, kezelési javaslatok tétele a HUBF 20007 "Monostorapáti Fekete-hegy" Natura 2000 területen található Fekete-hegy élőhelyein

A feladat értelmében, tovább folytattuk a Monostorapáti Fekete-hegy Natura 2000 területen (HUBF20007) 2016-ban megkezdett, általános nagylepke-monitoringot. A mintavételek az akkor kijelölt, 2 db állandó transzekt mentén végzett, heti rendszerességű számlálással történtek, melyek során mind a nappali lepkéket, mind a nappal repülő éjszakai lepkéket feljegyeztük. A két transzekt eltérő típusú élőhelyeket vizsgál (Transzkt-1: Burnót-szurdok hűvösebb nedves élőhelye; Transzkt-2: Botos-hegy dolomitsziklagyepje), bár a patak völgyi élőhely változatossága miatt, vannak átfedések. A transzektek részei annak az országos transzekthálózatnak, melynek adatai a Butterfly Conservation Europe által koordinált, összeurópai nappalilepke-monitoring program (eBMS) részét képezik, s így Magyarország is hozzájárul a nemzetközi erőfeszítésekhez.

A 2018-évi monitoring – a korábbi évekhez hasonlóan – sikeresnek tekinthető. A transzektek, a rajzástrendek nyomon követésén túl, több új értékes lepkével gazdagították a terület faunalistáját (*Eudia pavonia/pavoniella*, *Boloria euphrosyne*, *Glaucopsyche alexis*, *Carterocephalus palaemon*), és a már korábban regisztrált, monitoringra kijelölt fajokat (*Parnassius mnemosyne*, *Lycaena dispar*, *Thymelicus acteon*, *Hipparchia semele*) is jó hatékonysággal érzékelték. Járulékos haszonként, egyéb taxonok ritka fajairól (*Libelloides macaronius*) is értékes adatokat szolgáltatottak. A három éves eredmények alapján, a monitoring jelen protokoll szerinti folytatása feltétlenül indokolt. A hosszú távú monitorozás lehetővé teszi a változások nyomon követését, megszabja a további beavatkozások irányát.

Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepke-transzektek üzemeltetése, kezelési javaslatok tétele a HUBF 20037 "Alsó-Zala-völgy" Natura 2000 területen található Batyki-láprét élőhelyein

A kutatás célja a Batyki-lápréten történő természetvédelmi kezelés hatásának vizsgálata a lepkepopulációk összetételére, az állomány nagyságok változására. A hosszú távú monitorozás lehetővé teszi a változások nyomon követését, megszabja a további beavatkozások irányát. A transzektek részei annak az országos transzekthálózatnak, melynek adatai a Butterfly Conservation Europe által koordinált, összeurópai nappalilepke-monitoring program (EBMS) részét képezik.

A nappali lepkék diverzitási és mennyiségi változásainak monitorozására a vonalas transzekt menti számlálás módszert alkalmazzuk. Ennek során a mintavételi területen egy rögzített útvonalon (transzekt) végighaladva felvételezi a kutató a lepkék faji hovatartozását és egyedszámát. A területen három transzekt került kijelölésre (490 m, 500 m, 215 m). A kutatás 2018. április és szeptember vége között történt, összesen 21 alkalommal az ajánlott 7-10 napos időközönként. A mintavételi időszak során összesen 45 faj 932 példánya került megfigyelésre a három transzektben, köztük 18 védett lepkefaj, továbbá előkerült a fokozottan védett keleti rablópillé (*Libelloides macaronius*) egy példánya.

Egyenesszárnyúak felmérése (közösségek és közösségi jelentőségű fajok)

A 2018. év folyamán NBmR protokoll szerinti egyenesszárnyú monitorozást végeztünk a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található *Salvia-Festucetum rupicolae* társulásban, egy lokalitásban (Berhida: Koldustelek). Az idei felvételezés a 2006-ban megkezdett

(Kenyeres 2006), majd 2009-ben, 2012-ben és 2015-ben megismételt (Kenyeres 2009, 2012, 2015) monitorozó munka folytatása volt.

A mintaterület egyenesszárnyú-együttese a vizsgálatok kezdetén (2006) jó természetességi állapotú félszáraz gyepekben jellemző szerkezetet mutatott – olyan kiemelkedő természetvédelmi értéket képviselő fajok jelenlétével, mint az *Isophya costata* és a *Poecilimon intermedius*. A kimutatott fajok relatív gyakorisági értékeiben korábban csak kisebb különbségek voltak tapasztalhatók. Jelentősebb eltérést eddig csak 2012-ben tapasztaltunk, mikor a vertikálisan strukturált, és ennek megfelelő mikroklímával bíró, gyepekhez kötődő érzékenyebb fajok (*Poecilimon intermedius*, *Euthystira brachyptera*, *Stenobothrus lineatus*) erőteljesen visszaszorultak, a nyílt gyepekhez kötődő, ill. tágtűrűsű fajok (pl. *Calliptamus italicus*, *Chorthippus brunneus*, *Chorthippus mollis*) részesedése pedig megnövekedett. A jelenség hátterében a kaszált területnek a völgyoldalokban egyre magasabbra terjesztése volt feltételezhető. 2018-ban a fenti szárazodási folyamat tovább folytatódott. A lokális együttesben a félszáraz gyepek értékesebb fajait már a kora nyári időszakban sem fogtuk, legnagyobb egyedszámmal már ekkor is a magasfüvű szárazgyepekhez kötődő *Bicolorana bicolor* került elő. A kaszálást követően a fenti fajok is fokozatosan visszaszorultak, az együttesben az általában gyomos szárazgyepekben magas egyedszámot elérő *Chorthippus biguttulus* és *Chorthippus brunneus* vált dominánssá.

A vizsgált terület egyenesszárnyú-együttesének természetességi állapota a korábbi időszakokhoz képest további romlást mutatott (a nem kaszált területen erőteljes cserjésedés, a gyepi egyenesszárnyú-élőhely jelleg fokozatos megszűnése, a kaszált területen a szárazgyeppé alakuló tendencia miatt).

Kétéltűek és hüllők felmérése

Kétéltűek monitorozása a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer fajprotokolljai alapján a Magas-Bakonyban

Az idei évben észlelt fajok az eddig ismert kétéltűfauna összetételét erősítették. Továbbra is az alpesi göte, pettyes göte, barna varangy, erdei béka és sárgahasú unkákat mutathatóak ki, ezek mellett a többi kétéltűfaj (zöld varangy, zöldbéka komplex és zöld levelibéka) 2018-ban sem került szem elé. Az idei évben viszonylag későn bujtak elő a kétéltűek telelőhelyeikről. Március közepén még csak pár erdei béka és barna varangy példánnyal lehetett találkozni, ahogy a szaporodóhelyek felé igyekeztek. Április elején aztán megkezdődött a felmelegedés beindult a párázás. Úgy tűnik, hogy a vízutánpótlás a környező forrásokból biztosítja a megfelelő kétéltű szaporodó- és élőhelyet, még a szárazabb időszakokban is. A barna varangyok továbbra is kis számban páráztak a patak mentén, és nem sikerült elkapni a tömeges vonulásukat. Ezt évek óta tapasztalva valószínűsíthető, hogy a barna varangy állomány csökkenőben van ezen a két élőhelyen. Idén az alpesi göte és a pettyes göte nőstények is kiemelkedő számban kerültek a csapdába. Az összes egyedszámot tekintve nem tapasztaltunk változást az állományban. Sárgahasú unkákat viszont alig találtunk a kijelölt területeken és környékükön. A nád továbbra is terjeszkedik mindkét élőhelyen. A séd élőhelyen egyre csökken a csapdázásra alkalmas terület. A vízgyűjtőnél pedig már alig van olyan szabad vízfelület, ahol a petecsomó számlálást el lehetne végezni. A vízgyűjtőnél probléma volt idén az is, hogy a vihar vagy az erdészeti beavatkozásoknak köszönhetően a bejárati útvonalra hatalmas és átjárhatatlan faág mennyiség került, ami tovább akadályozta a vizuális felmérést.

Kétéltű-hüllő vizsgálatok a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Kis-Balaton tájegységében

A három évesre tervezett program célja a Kis-Balaton Vízügyi Rendszer befejezését követően a teljes területre kiterjedő adatgyűjtés és az előfordulási adatok értékelése. A kutatás második évében a II. ütem befejezésével, az új vízkormányzási renddel érintett Zimányi-berek és Somogy megyéhez tartozó tágabb környezete jelentette a célterületet (4370 hektár). Alkalmazott módszerek: vizuális megfigyelés transzektek mentén (töltések, csatornapartok), mocsári teknős fészkek lokalizálása, hang alapján történő felmérések, götefelmérés palackcsapdával és Dewsbury-dobozcsapdával. A

feldmérési időszakban összesen 469 biotikai adat felvételezése történt meg. Egy felvétel során több példány vagy életnyom is rögzítésre került. A mocsári és erdei béka előfordulásai, valamint a mocsári teknős fészkelőhelyek térképezése rendkívül részletesen készült el, az észlelt természetvédelmi problémák ismertetésre kerültek.

Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel

A 2018-os évben a kisemlősök monitoringja – a megelőző évekhez hasonlóan - a középtáj alapú mintavételen alapult. 2018-ban a mezei pocok aránya 18-62% között mozog, ami mutatja, hogy a gradáció – lokálisan – még mindig tart. Idén a Zalai-dombság összes mintavételi helyéről előkerült a csalitjáró és a földi pocok, az erdei és a kőszapocok nem minden helyről, a Balaton-medencében az északi pocok kivételével minden ritka pocokfaj jelen van: az erdei pocok csak egyik helyen, a többi faj mindkét helyen. A Marcal-medencéből Csöglén a csalitjáró és a kőszapocok van jelen. Színesítő elemek a következők voltak: több helyről került elő mogyorós pele, madarak, denevérek, valamint egy menyét.

Denevérközösségek felmérése (barlang)

2018-ban egy teljes kiértékelhető felmérést végeztünk, mind a téli barlangi ellenőrzéskor, mind az épületlakó szülőkolóniák esetében, valamint a nászhálózásokkor is sikerült jó időjárási körülmények között elvégezni a munkát. Legfontosabb fajonkénti értékelések:

- **Közönséges és hegyesorrú denevér (*Myotis myotis* és *M. blythii*):** A két nagyon közeli rokon faj együttesen értékelendő az év egészét nézve, ennek oka, hogy a két faj nem elkülöníthető a telelő- illetve a szülő, -kolóniában sem. A nászidőszaki hálózásokkor kézbe véve azonban meghatározhatók és külön kiértékelhetők. A nagy példányszámmal jelen lévő barlangok védelme és zavartalanságának biztosítása kulcsfontosságú a faj hosszútávú védelme érdekében. A Csengő-zsomboly, mint fontos nász- és telelőhely védelme biztosított a lezárásnak köszönhetően.
- **Vízi denevér (*Myotis daubentonii*):** a 2018-ban a fogott összpéldány majdnem ötödét adta, (16,9%). Határozott és erős nászt mutatott, szinte mindenhol. A fogott 236 példány rendkívül sok, aránya ennek ellenére csökkent a tavalyihoz képest. Elmondható, hogy erős stabil populációja él a Bakonyban.
- **Csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*):** az Alba-Regia barlangnál és a Csengő-zsombolynál minden évben megtalálható. Határozott nászt soha nem mutat, csak kis példányszámban van jelen. 2018-ban 25 példány kiemelkedőnek számít a sokévi átlag 12,8-hoz képest. A Futómacskás-barlangnál 2 példány és újdonságként a Kislódi-bauxitbányánál 2 példány. A faj bakonyi helyzete nem nagyon ismert, de a nászidőszaki hálózásoknál fogott kiegyenlített példányszám alapján stabil populációja van. Mivel télen barlangokban nem találjuk, felvetődik a kérdés telelését illetően, a Bakonyban szülőkolóniája sem ismert így nem tudni, hogy a fogott példányok a közeli sík területekről jönnek fel, vagy netán van a fajnak szaporodó kolóniája a Bakonyban. A Bakonyi Természettudományi Múzeum denevér gyűjteményét átnézve található egy kölyök csonkafülű denevér Ugodi megkerülési helyszínnel, ezt az információt felhasználva Ugod és környékének átnézését tervezem a szaporodási időszakban. A 2018-as Ugod és környékbeli épületellenőrzések nem hoztak sikert a fajra nézve, továbbra is rejtve van a szülőkolónia.
- **Tavi denevér (*Myotis dasycneme*):** Az elmúlt években egyre több helyről kerül elő a Bakonyban. Mivel mindegyikre gyűrű kerül, elmondható, hogy évről évre ugyanazokat a helyeket keresi fel, ezt a visszafogási adatok bizonyítják. A populáció enyhe növekedést mutat és elterjedésben már nagyrészt lefedi a Bakonyt. Az itt megjelenő példányok nagy valószínűséggel csak nászolni és telelni jönnek, szaporodó kolóniája nincs. 2018-ban csak 3 példány került hálóba, ami a gyakoriságát nézve 0,21%.

- **Horgasszőrű denevér (*Myotis nattereri*) és a nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*):** az idei évben *M. nattereri*-ből 437 példányt fogtunk, ami abszolút rekord és ebből az Alba Regia-barlang (205pld.) és a Csengő-zsomboly (202pld.) tette ki a nagy részét. A sokévi átlag gyakorisága 24,9%, az idei gyakorisága is 24,9%. A faj példányszámváltozása hektikuságot mutat, de a kiemelkedő fogási eredmények emelkedést mutatnak, 2008, 198; 2011, 178; 2015, 204; 2016, 369 pld.. A populációban betöltött aránya az évek során hasonló eredményeket hoz. Az erdei hálózás során kiderült, hogy az *M. bechsteinii* mindenhol megtalálható, ahol az erdőszerkezet jónak mondható, vagyis vannak öreg fák, és megfelelő számú lábonszáradt holtfa, leváló kéreggel. A horgasszőrű denevér is hasonló kiugrásokat mutat, mint a nagyfülű denevér. 2008: 178; 2011: 245; 2015:79; 2016: 293; 2018:437 pld.
- **Barna hosszűfűlű denevér (*Plecotus auritus*):** A 2018-as nászidőszakban fogott 67 példány épphogy elmarad a sokévi átlagtól (69,6pld.). Ha végignézzük az éveket, fogási eredményei nagyon hektikusak, egyik évben sok másikkban kevés példány. Erdei faj lévén nem mindig jelenik meg barlangnál a nászidőszakban, nászra más helyeket is használ.
- **Pisze denevér (*Barbastella barbastellus*).** A barlangoknál megállapított minimum példányszámot csak Kislődi-bányánál nem érte el. Itt évek óta alacsony példányszámmal fogható. Ennek oka a környéken folytatott intenzív erdőgazdálkodás, az idős fák kivágása. A 2014-es mélypont után a *B.barbastellus* állománya emelkedik, az idei rekord 101 példány pedig már hihetetlennek tűnik az elmúlt évek alapján: 2014-35 pld.; 2015-37 pld.; 2016-54 pld.; 2017-60 pld. Ezen adatok láttán a bakonyi állomány újra erősödik, ebben fontos szerepe lehet a nászbarlangjainak zavarásának csökkenésének. Másrészt a Pörgöl-barlang információs táblája mögött telelő pisze denevérek pusztulása is közrejátszhatott az állomány csökkenésben. Szükséges lenne a táblát eltávolítani, áthelyezni, vagy megakadályozni az olvadék víz alácsurgását. A táblát 2015 októberében saját költségen kijavítottam, hogy a telelni érkező denevérek már ne legyenek veszélynek kitéve, a 2015/16-os telet követően ellenőriztem a tábla mögötti rész és nem találtam elpusztult denevért. A táblát minden évben ellenőrzöm és szükség esetén javítom, így 2015 óta nem történt pusztulás mögötte. A víz nem tud a tábla mögé folyni, így újra teljes értékű telelő hely lett.

Emlősök felmérése

Ürgemonitorozás

Az idei évben is felmértük az NBmR országos programjában szereplő területeken (Szentkirályszabadja: reptér és „Panda”, Tótvázsony, Öcs, Taliándörögd, Siófok-Kiliti reptér (4 kvadrátban) az ürgéket. Tótvázsonyban, a régi reptéren továbbra sem találtunk ürgéket. A területet jelenleg rendszeresen kaszálják. A Szentkirályszabadja település közelében levő „Pandán” az idei évben egyetlen lakott lyukat sem találtunk (az előző években már egyre csökkent a lakott lyukak száma; a szomszédos, legeltetett ürgés gyep villanypásztorral körbe lett kerítve).

Pelemonitorozás

Az idei évben Dörgicsén folytatódott a monitorozás; a zalai odúk a Remetekert ER területére áthelyezésre kerültek. Az eredményeket digitális formában közöltük.

Talajlakó kisemlősök földalatti járatrendszerének térképezés-módszertani fejlesztése

A járatrendszereknek központi jelentősége van a talaj-és üreglakó állatoknál. Rejtettséjük miatt azonban járataik szerkezete, idő- és térbeli dinamikája nagyrészt ismeretlen és vizsgálatuk egyelőre nehézkes. Ugyanakkor viszont ásásukkal, járatrendszereikkel jelentős hatást gyakorolnak mind az élő, mind az élettelen környezetükre. Az NBmR lyukszámolás alapú protokollja az ürge egyedszámára/ denzitására viszonylagos becslést ad. Az aktívan használt lyukakat számolják meg transzektek mentén, és ezt a számot konvertálják át területegységre, majd végül egyedszámra egy becsült lyuk/ egyed aránnyal. Habár egy ürge egy járatot használ, de a járatnyílások száma

egyedenként jelentősen különbözik (1-13 lyuk). Az egyedenkénti lyuk- és túrásszámok pontatlansága (becslési hiba) megnehezíti az abszolút egyedszámbecslést. Annak az alapkérdésnek a tisztázásához, hogy hány darab lyuk és túrás tartozik egy egyedhez, járatrendszerhez, olyan módszerre van szükségünk, amellyel roncsolásmentesen leírhatjuk a járatrendszereket, azaz azok lefutását és mélységét, illetve felszíni nyílásaikat.

Mivel jelenlegi tanulmányunk módszertani fejlesztésre összpontosít, ezért az eredmények az egyik, Bakonykúti, helyszínen felvett adatok kiértékeléséhez kapcsolódó tapasztalatainkat ismerteti. Felszínközeli távérzékeléses módszer (UAV és georadar) alkalmazásával az ürge járatainak (járat, lyuk, túrás) detektálására, számolására, valamint a felszín alatti járatrendszerek többszemponútú leírására alkalmas adatok felvétele történt meg. A vizsgálat során a felszínközeli távérzékeléses módszerek (UAV és georadar) alkalmazhatóságának tesztelése történt az ürge járatok (járat, lyuk, túrás) detektálására, számolására, valamint a felszín alatti járatrendszerek lokalizálására, leírására.

Az adatok feldolgozásakor az 50 cm szelvény mélység alatti jeleket figyelmen kívül hagytuk, mivel a behatolási mélység kb. 40 cm volt. A talajradar felvételen kb. 25 cm mélységben rajzolódtak ki az ürge járatok. Mind mélységi, mind horizontális követése nyomán a járat kb. 40 cm-en keresztül követhető a talajban. A járathoz tartozó felszíni lyuk egybevág a vizuális (UAV-os) megfigyeléssel. A járat feletti, 0-20 cm-es rétegben sok vízszintes reflexió látható, amely ellehetetleníti a felsőbb rétegekről készült képek értelmezését. A közeg fizikai, kémiai jellegzetességein túl ennek oka lehet a felszín egyenetlensége, a határfelületek (a visszaverődések elnyelik az energia egy részét), illetve a felvétel során hulló csapadék, ami megváltoztathatta a visszaverődési sajátosságokat a felszínhez közeli rétegben, tértartományban, hiszen a talaj víztartalma növeli annak relatív dielektromos állandóját, ami fordítottan arányos a hullám terjedési sebességével.

A 40 cm alatti homogén, elmosódott kép arra utal, hogy a hullámok ebbe a tartományba már nem tudtak lehatolni, illetve kontrasztos visszaverődést produkálni. Megállapítható, hogy az elektromos vezetőképesség mérésével (pl. EM38-MK2-vel) előzetesen tisztázható, érdemes-e talajradart alkalmazni az üregek feltérképezésére egy adott helyszínen. Az üregek pontos mélységének földradaros meghatározása után indokolt lenne néhány esetben feltáró (kiásás) munkával validálni a mérési eredményeket. Természetesen olyan helyszínen, ahol ennek nincs káros hatása az állatokra.

A járatdarabok, foltok összefüggő járatrendszerre szerkesztése további felméréseket és elemzést igényel. Azonban fontos eredmény, hogy a 25-35 cm mélységű tértartományban, a képek alapján kivehető a felszín alatti járat, valamint annak lefutása. A fenti példában tapasztalt eredményt tapasztaltuk más mintavételi területeken is. A behatolási mélység esetenként változik, változhat, azaz kiterjedtebb vizsgálatra, kutatásra van szükség ahhoz, hogy általánosításokat vonhassunk le a módszer alkalmazhatóságáról és annak peremfeltételeiről.

Madárközösségek felmérése

Ritka és telepesen fészkelő madarak felmérése (RTM)

A 2018. évben is a működési területünkön, teljes légi felvételezést végeztünk. Lehetőség szerint minden telepen közvetlen számlálást is végeztünk, vagy helyszíni számlálással vagy plusz drónfelvételek készítésével.

Ramsari területeken madárszinkron

A Balatonon és hét kisebb Balaton-közeli tavon, tórendszeren szinkron vízimadár számlálásokat végeztünk. A vizsgálati területen hét-nyolc fő végezte egyszerre a felméréseket. Az ősztől tavaszig terjedő vonulási és a telelési időszakban havonta partról számláltunk, a hónap közepén. A szinkron számlálások időpontjában a kora reggeli óráktól kezdve kora délutánig jártuk be a kijelölt szakaszokat, így megközelítően pontos adatokhoz jutottunk az egy időszakban a tavakon tartózkodó vízimadarak fajonkénti egyedszámáról. Ahol a határozás lehetővé tette feljegyeztük a madarak nemét és korát is. A számszerű adatokon túl felvettük a madarak tartózkodási helyének megfelelő megfigyelési pont WGS-84 koordinátáit, melyet a későbbiek során EOVS koordinátákká alakítva

alkalmaztunk. Az adatok tárolását és numerikus feldolgozását Access alapú adatbázisban végeztük. Az adatbázisból nyert lekérdezési eredmények térinformatikai elemzéséhez és megjelenítéséhez ArcGIS 10.2 programot alkalmaztunk.

Ritka ragadozó madarak

A BfNPI munkatársai már több mint egy évtizede megkezdték a működési területük fokozottan védett ragadozómadár állományainak felmérését, elsősorban a Balaton-felvidék, a Keleti-Bakony, Magas-Bakony és a Keszthelyi-hegység térségében. A működési területünkön élő fokozottan védett ragadozómadarak közül kiemelten a vándorsólyomról, kerecsensólyomról, kígyászölyvről, az uhuról és állomány szinten a darázsölyvről gyűjtöttünk adatokat. Az évek során az ismertté vált költőpárok mellett nagy figyelmet fordítunk az esetleges újabb megtelepedések felderítésére is.

A tárgyi időszakban 16 vándorsólyom revírt kísértünk figyelemmel, ami az előző évi revírek számához viszonyítva négy új megtelepedést jelent. Ebből 10 párnál biztosan volt költés, a maradék hat revírből négy volt az első megtelepedés, két párnál pedig korábban volt már regisztrált költés vagy költési kísérlet, de ebben az időszakban költésük eredménytelen volt.

A működési területünkön ismert, közelmúltban még aktív kerecsensólyom revír továbbra is üresen maradt.

A Balaton-felvidék vonatkozásában kilenc kígyászölyv revírünkben volt ad. madárról rendszeres vagy szórvány megfigyelés, ezeket tekintettük aktívnak. Ezek közül az előző évhez képest a három helyett négy pár repített bizonyítottan sikeresen fiókat. Az uhu fészkelőpárok vonatkozásában az elkülönített, lakott revírek száma összesen 10. Egy párnál volt biztosan sikeres a költés. A terepi adatok alapján Veszprém megyében továbbra is mintegy 40-50 pár darázsölyv revírt különíthetünk el.

Gyöngybagoly fészkek ellenőrzése Észak-Somogyban

A felmérés célja volt, hogy a gyöngybagoly állományáról és elterjedési területéről ami, jelenleg még ismerethiányos képet kapjunk a BfNPI működési területének észak-somogyi részén (BfNPI Észak-Somogy Tájégség). Megállapítható, hogy a faj országos összehasonlításban jelentős számban jelen van, ugyan akkor jelentős a vörös vércse (*Falco tinnunculus*) térhódítása.

Odúlakó madárfajok ellenőrzése az Északi-Bakonyban

A felmérés célja az Észak-bakonyban kihelyezett mesterséges fészkelő odúk (400 db „B” odú) ellenőrzése, a fészkelési eredményeket odunként, az azt elfoglaló faj feltüntetésével dokumentálása, valamint járulékos tevékenységként a következő év fészkelési lehetőségeit segítve az esetleges talált régi fészkekanyagot és egyéb anyagokat eltávolítása. A 2018-évben kihelyezett odúk, rendkívül jó foglatsági adatokat mutattak, amelyek közül kiemelkedik a nagyszámú örös légykapó (*Ficedula albicollis*) Natura 2000 jelőfaj fészkelése.

Natura 2000 jelölő, odúlakó madárfajok ellenőrzése Észak-Somogyban

A programrész költségeit tartós odúk beszerzésre fordítottuk, hogy tudjuk pótolni az odútelepeinken hiányzó, eltűnt vagy megsérült költő helyeket.

Kis-Balaton élővilágának felmérése

Nádi, illetve nádon fészkelő énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén

A kutatás célja a Kis-Balaton nádas és sásos vegetációjához kötődő nádi énekesmadár-közösségek változásainak hosszú távú vizsgálata. A mintavételi eljárás ebben a szezonban is a dán rendszerű pontszámlálás alkalmazásával történt a II. ütem területére kiterjedően. A mintavételi pontok száma 133, 7 hosszabb-rövidebb transzekt mentén. A felmérés három számlálási ciklusban négy élőhelytípusra terjed ki: árasztott nádas, kontroll nádas, árasztott sásos, kontroll sásos.

A fajok összdenzitása kontroll nádas élőhelyen továbbra is a legmagasabb. Az egyes fajok esetén a sásosokban továbbra is domináns faj a foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaneus*), nádasok madara a cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus scirpaceus*). Élőhely típusonként a nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides*) aránya, közel állandó, kevesebb a nádisármány (*Emberiza schoeniclus*). A nádírigók (*Acrocephalus arundinaceus*) száma az élőhely adta lehetőségekhez képest alacsony, a fülemülesítkéék (*Acrocephalus melanopogon*) száma szintén alacsony. A szintén Natura 2000 jelölő faj kékbegyék (*Luscinia svecica*) száma szintén alacsony.

Kisemlősök élvefogó csapdázása a Kis-Balaton területén, különös tekintettel az északi pocokra

A monitorozás célja alapvetően annak vizsgálata a kisemlősöközösségeken keresztül, hogy a Kis-Balaton vízminőség-védelmi rendszer üzemeltetésének milyen hatása van a biológiai sokféleségre. A kisemlősökre irányuló jelen monitorozási alprojekt kiemelt feladata az északi pocok (*Microtus oeconomus méhelyi*) állományának felmérése és populáció szintű nyomonkövetése. Emellett a vizsgált területeken előforduló egyéb kisemlős fajok eloszlásáról és mennyiségi viszonyainak alakulásáról is gyűjt a kutató információt, így a Kis-Balaton refugialis mocsaras élőhelyinek kisemlős közösségeit is tudja jellemezni. A kisemlős együttesekre vonatkozó további konkrét kérdés, hogy a megmaradt nagyobb kiterjedésű lápterületeken a vízvédelmi rendszerrel összefüggő vízkormányzások okozta talajvízszint változás, befolyásolva az élőhelyi minőséget, mennyiben hat a vizsgált magassásos területek kisemlős együtteseinek összetételére, a fajkompozícióban bekövetkező változásokra és az itt jellemző fajok abundancia változására. A felmérés négy helyszínen zajlott: Balatoni-berek, Keleti-berek, HalásZRét és Zimányi-berek. A kisemlősök mintavételezéshez a kutatók elevenfogó dobozcsapdákat és a fogás-jelölés-visszafogás (CMR) módszerét alkalmazták. A vizsgált területek egy részében a mintakvadrátot 6×6-os csapdaháló jelentette, melyekben a csapdák egymástól 5 m távolságban voltak elhelyezve. Az alkalmazott vonaltranszektek mindegyike 18 csapdapontból állt, a csapdák a területi lefedettség függvényében 5-10 méter távolságban voltak egymástól. A faunisztikai adatgyűjtésen kívül fajkompozíció, abundancia megállapítása, terület-elfoglalási valószínűség és kolonizációs ráta becslése, közösségi ökológiai értékelés történt meg.

A 2018-ban végzett négy mintavételi periódusban megvalósult monitorozás során összesen 11 kisemlősfajt mutattak ki (összes fogásszám: 943 egyed). A cickányok (*Soricomorpha*) közül 5, a pocokfélék esetén 3 fajt regisztráltak, míg az egérfélék 3 fajt mutatták ki. A jobb vízellátottságú területeken jellemző volt a két vízcickány (*Neomys fodiens*, *N. anomalus*) együttes előfordulása. A legnagyobb fajszaú ($S = 10$) kisemlős együttest a Keleti-berek és a Zimányi-berek területén mutatták ki, míg a legkisebb fajszaú ($S = 6$) a HalásZRét területén regisztrálták. A kutató a Keleti-berek területén keletkezett 20 éves adatsort is elemezte.

A 2018-as mintavételezés legfontosabb faunisztikai eredménye, hogy ebben az évben a Keleti- és a Balatoni-berek területén újra kimutatták a fokozottan védett északi pocok jelenlétét. A két terület közül a Keleti-berekben befogott több példány és a jelölt állatok nagyobb visszafogási sikere alapján úgy tűnik, hogy ezen a területen ismét egy újra kolonizálódott, életképes szubpopuláció jelenlétét mutatták ki.

Természetvédelmi célú nádasminősítés a Kis-Balaton II. ütem területén

A Kis-Balaton különböző víztereiben, a kijelölt mintaterületeken fellelt makrofiton állomány mennyiségi és minőségi vizsgálatára került sor. A VKI makrofita-vizsgálat hazai gyakorlatában elfogadott módszertan szerinti felmérést, minősítést és értékelést közöltük. A vizsgálat-sorozatnak nem képezi tárgyát társulástani cönológiai felmérés. Kutatásainkkal az volt a célunk, hogy minél többféle élőhelytípus kerüljön felmérésre az adott víztestből, amelyek képviselik a Kis-Balaton Védelmi Rendszer (KBVR) II. ütem munkálatai által érintett területeket is. Reményeink szerint az alapállapot felmérés eredményei segítik a projekt céljainak megvalósulását: a legmegfelelőbb üzemirányítási móddal a KBVR maximális tápanyag eltávolítása a természetvédelmi érdekek

sérelme nélkül. Több ellentmondás felmerül a vegetációtérkép és a nádasok osztályozási rendszere összevetéséből. A nádasok osztályozására vonatkozó 22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól melléklete szerint a nádasokat I-V.A (nádas) és I-V.B (nádas-magassás, nádasláprét és nádas-mocsárrét) osztályokba kell sorolni. A vegetációtérképen ábrázolt *Phragmitetum communis* növénytársulást a nádas térképen I-V.A (nádas) osztályokra kell felosztani. A vegetációtérképen ábrázolt nem nádas növénytársulások sem feleltethetők meg maradéktalanul I-V.B (nádas-magassás, nádas-láprét és nádas-mocsárrét) osztályoknak. A vegetációtérkép fontos botanikai és természetvédelmi szempontból. A nádas térkép viszont a vízkezelő részére ad alapot a nádasok kezeléséhez. Csak a vízi-mocsári élőhelyeken kifejlődött többé-kevésbé természetes növénytársulások tekinthetők "nádas osztályba" sorolhatónak. Sem a parti magasabb térszíneken levő növényzet, sem a telepített kultúr-állományok nem tekinthetők "nádas osztálynak". Az egyéb felszínborításokat (földút, földfelszín, ház gyümölcsfákkal, homokfelszín, iszapfelszín, mőtárgy, műút, náddepó, parlag, pionír földfelszín, sárfelszín, szántó, vasút, vízfelület) sem lehet nádas osztályba sorolni. A nádas térkép különféle osztályainak átlagos magassága – annak ellenére, hogy a Kis-Balaton egy mesterségesen elárasztott terület – követi a tavak magassági zonációját.

4.3. OKIR-ba betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A biotikai adatok gyűjtése folyamatos. Az adatok betöltése a korábbi szakmai üléseken elhangzottak függvényében zajlott, tekintettel a betöltéskor jelentkező hibákra, illetve a külső programfejlesztő rendelkezésre állására, aki ezen hibák elhárításában volt érintett. Az adatok betöltését a Minisztérium munkatársai végzik.

2018-ban az Igazgatóság munkatársai megközelítőleg 22600 sornyi biotikai adatot gyűjtöttek.

4.4. Jelentési kötelezettség

A Natura 2000 területek SDF adatlapjainak 2018. évi módosítása megtörtént. A fenntartási tervek készítéséhez és az erdőtervezési ciklusokhoz kapcsolódó kutatásoknak köszönhetően különösen sok módosítás, kiegészítés, pontosítás történt.

2018. évben az Élőhelyvédelmi Irányelv 17. cikke szerinti jelentési kötelezettségek előkészítéséhez Igazgatóságunk a közösségi jelentőségű élőhelyek, növényfajok, gerinctelen és gerinces állatfajok tekintetében teljesített adatszolgáltatást az Agrárminisztérium felé a jelentéshez szükséges, működési területünkre vonatkozó adatlapok kitöltésével, illetve digitális térképi állományok (ponttérképek, előfordulási és elterjedési területeket reprezentáló ETRS 1x1 km és ETRS 10x10 km gridhálók) előállításával.

a „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keret terhére megvalósított természetvédelmi állapot-felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározása és végrehajtása feladatok teljesítéséről szóló beszámolóinkat határidőben megtettük.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek

Jogszámban korábban megjelent természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Hódos-éri ciklámenes TT: 32/2016. (V. 2.) FM rendelet
- Keszthelyi-kastélypark TT: 35/2016. (V. 12.) FM rendelet
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nagybereki Fehér-víz Természetvédelmi Terület: 9/2013. (II. 20.) VM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;
- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;
- Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT: 18/2016. (III. 22.) FM rendelet
- Úrkúti-öskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011);
- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

A BfNPI munkatársai a 2018. évben folytatták az alábbi tervek aktualizálását, felülvizsgálatát:

- Nyirádi Sár-álló TT természetvédelmi kezelési tervének 10 éves felülvizsgálata
- Bakonygyepesi zergebogláros TT természetvédelmi kezelési tervének 10 éves felülvizsgálata
- Attyai-láprét TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata
- A Somlóvásárhelyi Holt-tó TT kezelési tervének felülvizsgálata

Megtörtént a tervezett Kerka-menti TK természetvédelmi kezelési tervének is a felülvizsgálata.

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

Terület azonosító	Terület neve	Területe (ha)	Terv állapota	Terv készült	Projekt és elérhetőség
HUBF20003	Kab-hegy	8093			
HUBF20004	Agár-tető	5135	FM véleményezés alatt	2017.	2016/2017. évi kártalanítási keretből
HUBF20006	Tihanyi-félsziget	751	készítés alatt		2017/2018. évi kártalanítási keretből
HUBF20007	Monostorapáti Fekete-hegy	1811	FM véleményezés alatt	2017.	2016/2017. évi kártalanítási keretből
HUBF20008	Csatár-hegy és Miklós Pál hegy	1595			
HUBF20009	Devecseri Széki-erdő	1593	FM véleményezés alatt	2017.	2016/2017. évi kártalanítási keretből

HUBF20011	Felső-Nyirádi-erdő és Meggyes-erdő	4213	készítés alatt		2018/2019. évi kártalanítási keretből
HUBF20012	Sásdi-rét	396			
HUBF20020	Szent György hegy	73			
HUBF20025	Badacsony	250			
HUBF20028	Tapolcai-medence	2339			
HUBF20029	Uzsai-erdő	2717			
HUBF20035	Keszthelyi-hegység	15094	készítés alatt		2017/2018. évi kártalanítási keretből
HUBF20039	Nyugat-Göcsej	4555	készítés alatt		2018/2019. évi kártalanítási keretből
HUBF20040	Véteyempusztá	4259	készítés alatt		2017/2018. évi kártalanítási keretből
HUBF20043	Mura mente	2131			
HUBF20046	Oltárc	9833	készítés alatt		2018/2019. évi kártalanítási keretből
HUBF20050	Csörnyeberek (Zalakomár)	2144			
HUBF20053	Zalaegerszegi Csácsi erdő	1089			
HUBF20054	Nagykapornaki-erdő	646			
HUBF20055	Remetekert	980	készítés alatt		2017/2018. évi kártalanítási keretből
HUBF30001	Északi-Bakony	25803			
HUBF30003	Kis-Balaton	12803			
HUDD20031	Fehérvíz	1530			
HUDD20042	Köröshegyi erdők	1436			
HUDD20043	Kopasz-dombi erdő	976			
HUDD20047	Vityai-erdő	1159			
HUDD20049	Somogytúri erdők	1682			
HUDD20057	Somogymeggyesi erdő	679			
HUDD20059	Balatonkeresztúri rétek	557			
HUDD20064	Ságvári dombok	2271			
HUBF20015	Marcál-medence	4897	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20017	Kádártai dolomitmezők	814	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20021	Péti-hegy	374	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20022	Mogyorós-hegy	202	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20023	Hajmáskéri Törökcsapás	910	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20024	Berhidai löszvölgyek	108	kész	2010	http://naturaterv.hu/?q=tervezes VÁTI

HUBF20026	Tótvázsonyi Bogaras	237	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20027	Nemesvámosi Szár-hegy	57	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20031	Szentkirályszabadja	494	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20032	Balatonkenesei tátorjános	7	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20033	Dörögdi-medence	900	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	6557	kész	2010	http://naturaterv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	6557	készítés alatt		2018/2019. évi kártalanítási keretből
HUBF20044	Kerka mente	7261	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20045	Szévíz-Principális-csatorna	8381	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20047	Felső-Zala-völgy	1450	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20048	Kebele	1909	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20049	Dél-zalai homokvidék	2927	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20052	Sárvíz-patak mente	1163	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF30002	Balaton	58889	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20034	Balatonendrédi dombok	293	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20035	Pogány-völgyi rétek	1821,73	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20036	Ordacsehi berek	781	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20038	Ádándi Felső-hegy	6	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20041	Dél-balatoni berkek	427	kész	2010	http://naturaterv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUDD20058	Látrányi-pusztá	860	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20014	Pécselyi medence	868	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártalanításból
HUBF20016	Öreg-hegyi riviéra	1209	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártalanításból
HUBF20018	Megye-hegy	240	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártalanításból

HUBF20034	Balatonfüredi-erdő	3485	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártalanításból
HUDD20061	Holládi-erdő	1926	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártalanításból
HUBF20001	Keleti-Bakony	11897	részben kész	2014	http://www.keletibakony.hu/varpa.loter-natura-2000-fenntartasi-terve Keleti-Bakony LIFE+ projekt
HUBF20002	Papod és Miklád	5309	részben kész	2014	http://www.keletibakony.hu/varpa.loter-natura-2000-fenntartasi-terve Keleti-Bakony LIFE+ projekt
HUBF10001	Miklós-fai Mórichelyi- halastavak	450	kész	2010	http://naturaterv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUDD10012	Baltoni berkek	9013			

3 db Natura 2000 terület (Széki-erdő, Fekete-hegy, Agár-tető) javított fenntartási tervét felterjesztettük a Minisztériumba elfogadásra.

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A természeti és táji környezetet veszélyeztető legfontosabb veszélyeztető tényezők az országos és a térségi tapasztalatok alapján

Klímaváltozás: az ebből adódó szárazodás, talajvízszint-csökkenés közvetlenül vagy közvetetten különböző erdőtípusokban (pl. szűninvázió okozta cserpusztulás a Keszthelyi-hegységben); magas kőris és erdei fenyő pusztulás az Északi-Bakonyban. Ugyanitt a bükkösök több ezer hektáron egykorúak; vágásérettek, ezek felújulása az éghajlatváltozás előre jelzett üteme következtében kérdéses. A váratlan meteorológiai események (pl. villám árvíz, jégverés) lokálisan jelentős élőhelyi átalakulást eredményezhetnek.

Vizes élőhelyek jelentős mértékű átalakítása: a szabályozás, a mederrendezés, az intenzifikálás számos vizes és vízi élőhelyet érint, ami az általános szárazodás hatásaihoz hozzáadódik. Ezzel szemben a Balaton magasan tartott és a jövőben további emelésre tervezett üzemi vízszintje jelentős ökológiai változásokat okoz. A környező mélyebb fekvésű medencékben, berkekben a korábbi diverz vizes élőhelytípusok átalakulóban vannak; a fajgazdag mocsárréteket, üde kaszálókat sok helyen fajszegény magassásosok váltották fel. A tartósan vízessé vált területeken a korábban releváns természetvédelmi kezelési előírások már nem tarthatók be teljes mértékben. A nádasok genetikai diverzitásának megőrzéséhez szükséges genetikai szaporodás a magas vízszint miatt szintén nem lehetséges; ezért hosszú távon a megmaradt nádasaink állapota várhatóan romlani fog. A Balaton folyamatosan magas vízszintje a vad mozgását, vadeltartó képességét alapjaiban változtatja meg, ennek várható hatásait nem ismerjük.

Az özönfajok, főként az özöngyomok és gazdaságilag hasznosított inváziós fajok rohamos térnyerése: több természetes és természet szerű élőhelytípusban jelentős hatást okoznak, kiemelten a hullámtereken, és a száraz fás és füves élőhelytípusokban (pl. akác, bálványfa, keskenylevelű ezüstfa, aranyvessző fajok, selyemkóró). A vízi özönfajok a természetes állat- főként halállományt károsan befolyásolják (pl. Kis-Balaton, Balaton és befolyóik – ezüstkárász, amurgéb, nagy gázló, törpe békelenyese, óriás csavarthínár, tündérhínár, márványrák).

Jelentősen túltartott nagyvadállomány, a dúvadállomány magas szintje: a természetszerű erdők degradációja (pl. kerítés nélkül nem lehet erdőt telepíteni), földön fészkelő madárfajok veszélyeztetése.

Helytelen vagy már felhagyott kaszálás és legeltetés: a füves élőhelyek degradációja, egyes esetekben eltűnése (pl. száraz avar felhalmozódás, cserjésedés, beerdősülés) a működési terület több részén kisebb-nagyobb jelentőségben jelen van (legnagyobb veszélyben láprétjeink vannak: pl. Kis-Balaton, Batyk, Lesencetomaj, Sásdi-rét, Marcal-medence, Bakonyalja).

A homogén, nagyüzemi jellegű, idegenhonos fajokkal végzett erdőgazdálkodás (főleg az akác nagy aránya): Az összes erdőterületen, kiemelten a Bakonyalja, Balaton-felvidék térségében.

A tájhasználat jelentős átalakulása: A tájképi értékek veszélyeztetettsége az új beruházások megvalósulásával megnőtt, pl. a Balaton mentén és a Balaton-felvidéken.

Időjárási helyzet, anomáliák (www.met.hu)

2018. tél

Országos átlagban 2017/2018 telén a megszokott csapadékmennyiségnél 42%-kal több hullott le. Januárban az enyhe idő miatt a Kis-Balatonon és a Nyugat-Zala Tájegységben csemeteültetési, csemeteápolási munkálatokra volt lehetőség. Több védett és nem védett lágyszárú faj virágozni kezdett. A csapadékviszonyoknak köszönhetően az erdőgazdasági tevékenységek lassabban haladtak a felázott talaj miatt. Február közepétől kezdve az enyhe időt fokozatos lehűlés váltotta fel, sok esővel és havazással, majd február végére zord, téli idő volt tapasztalható, az állóvizeken 3-6cm-es jégréteg képződött. A túlnyomórészt hó formában hulló csapadék (50-80mm) és a 27-re beállt mínusz 16°-os fagy megnehezítette a kezeléseket. A hónap elején még jól végezhető fakitermelési, ápolási munkákat az időjárás miatt el kellett halasztani a Nyugat-Zala Tájegységben, a Káli-medencében és a Tihanyi Tájegységben a felázott talajra hulló hótakaró és az eljegesedett utak miatt. Utóbbi tájegységben a fajvédelmi KEHOP pályázati feladatok, a Káli-medencében és Somogyban esedékes műtárgyjavítási munkák elmaradtak. A lehulló hó a virágzásba jött növények fejlődését megállította.

2018. tavasz

A csapadék térbeli eloszlása változatos képet mutatott: A Bakonyban, Délnyugat-Dunántúlon és az Őrség területén az évszakos csapadékösszeg meghaladta a 220 mm-t, míg az Északi-középhegység egyes területein a háromhavi csapadékösszeg 100 mm alatt maradt. Március második hetétől kezdve a télies időjárás kisebb hidegfrontokkal, de fokozatosan enyhült, a hónap végére már 15°-os meleg volt. Jelentős mennyiségű (75-120mm) csapadék hullott, kezdetben hó, majd eső formában, ami a hóolvadás mellett több tájegységben magas vízszinteket és belvizes területeket eredményezett. Szigligeten ez akadályozta a korábbi Felső-Kongó LIFE-hoz kapcsolódó méréseket, illetve a bálalehordás befejezését. Bár a felázott talaj helyenként ezt még nem tette lehetővé, több tájegységben folytatódhattak az erdőgazdálkodási- és vadgazdálkodási tevékenységek, valamint a műtárgyak karbantartási munkálatai. Áprilisban a felmelegedés folytatódott, sokéves melegrekordok dőltek meg, a havi középhőmérséklet 15-19° körül alakult. Csapadék alig esett (0-30mm), a belvizes területek fokozatosan száradtak, megkezdődtek a mezőgazdasági munkák. A nyári idő az élőhelyfenntartásra és kezelésre nem volt negatív hatással. Május a szokásosnál melegebb, 18-19°-os középhőmérsékletű időjárást csak a hónap közepén szakította meg néhány heves zápor és csapadékos nap (55-80mm). Az időjárás a munkavégzéseket nem befolyásolta.

2018. nyár

Összességében 2018 nyarán átlagos mennyiségű csapadék hullott. Az országos átlag azonban elfedi azt a tényt, hogy térben és időben olykor igen koncentráltan érkezett a csapadék egy-egy régióba. Júniusban jellemzően meleg, napos időjárás volt jellemző, de a nyári kánikulát heves viharok szakították meg, amik a sokéves átlaghoz képest jelentős csapadéktöbbletet (85-200 mm) okoztak. A Tapolcai-medencében sok rét víz alá került. A viharok miatt több tájegységben nőtt a sérült madarak ügyében érkezett bejelentések száma. Július változó időjárást hozott, a meleg nyári időt

zivatarok, viharok, kisebb lehúlések szakították meg. A szentbékállai meteorológiai állomásunkat és a csopaki központot is villámkár érte. A viharok miatt megnőtt a sérült, kimerült madarak miatti intézkedések száma. A kezelési tevékenységeket az időjárás nem befolyásolta. Augusztusban száraz, de intenzív zivatarokkal kezdődő és záródó hónap nagy részében extrém hőség volt jellemző 22-24°-os középhőmérséklettel. A csapadék (35-90mm) eloszlása tájegységenként nagy eltéréseket mutatott. A Káli-medence és a Tapolcai-medence egyes területein belvív alakult ki, a kaszálási, és a betakarítási munkálatok befejezetlenek maradtak, valamint a saját kezelésű utak egy része járhatatlan volt.

2018. ősz

A 2018-as ősz országos viszonylatban szárazabb volt az átlagosnál. A legtöbb csapadék a Keszthelyi-hegység tágabb környezetében hullott, 210 mm-t meghaladó összeggel. Ezen kívül a Dunántúli-középhegység és az Alpokalja területén jelentkezett még magasabb érték (180-210 mm). A síkvidéki területeken jellemzően 90-150 mm-t jegyeztünk. Szeptember elején a több napos esőt száraz, meleg nyári idő követte. A hónap végén hidegfront érte el a térséget szeles, csapadékos napokat hozva, az első hajnali fagy 26-án volt mérhető. A Sásdi réten és a Sásdi legelőn a beavatkozások érdekében a vízszint csökkentése volt indokolt. Októberben száraz, meleg, enyhe őszi időjárás volt, kevés (15-30mm) csapadékkal. Az időjárás a kezelési tevékenységeket nem befolyásolta. November első felében meleg, enyhe őszi idő volt jellemző, ami fokozatosan hidegebbre fordult, reggelente fagyott. Kevés csapadék (10-55mm) hullott, szitáló eső - a Káli-medencében hó - formájában. Az időjárás a kezelési tevékenységeket nem befolyásolta.

2018. tél

A december összességében az átlagosnál melegebb, száraz (10-25mm) hónap volt. A hóeleji hideg időt enyhe, fagymentes napok váltották fel, amit 20-a környékén rövid, de komoly hidegfronti hatás szakított meg. A jég hiánya miatt a nádvágási munkák nem végezhetők, a Tapolcai-medencében a felázott talaj és a magas vízállások miatt a szénabetakarítás, bálalehordás lehetetlenné vált.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No	A terület megnevezése	Érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa (Á-NÉR kód v. leírás)	Fenntartás célja – fő beavatkozások/kezelések*
1.	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét/mocsárrét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárazzás -legelőgyomok lezúzása. A nem legeltetett kaszálókról a biomassa gépi eltávolítása.
2.	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	15	sztyepprét	Áthajtásos legeltetés szürkemarhákkal, T fák karbantartása
3.	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	2,5	töviskés	Kézi bozótirtás / Vetővirág, apró nőszirm élőhelyének kitisztítása, T fák karbantartása
4.	BfNP Káli-medence, Kornyi tó környéke	300	száraz legelő	Bérlők területkezelésnek (legeltetés, tisztító zúzás) ellenőrzése, T fák karbantartása
5.	BfNP Káli-medence, Tódi forrás környéki gyepek	60	kiszáradó láprét, töviskés	Gépi bozótirtás / Invazív fajok visszaszorítása
6.	BfNP Tüskés tó	5	mocsár, mocsárrét	Nádatartás, szárazzás
7.	BfNP Tüskés tó	20	tó/nádas	Nádatartás
8.	BfNP Káli-medence, Szegszénai rét	65	mocsárrét/parlag szántó/kaszáló	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
9.	BfNP Káli-medence,	40	kiszáradó	Legeltetés szürkemarhákkal/

	Kopárrét, Honcsokos		láp-rét/sztyeprét	Természetvédelmi fenntartó kezelés, T fák karbantartása
10.	BfNP Káli-medence, Kővágóörsi kőtenger	7	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, legeltetés, bozótkaaszával kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
11.	BfNP Káli-medence, Szentbékállai kőtenger	9	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás/ Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
12.	BfNP Káli-medence, Salföldi kőtenger	4	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás /Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
13.	BfNP Káli-medence Kornyitó	15	tómeder	Nádaratás, nádpaplanok kihelyezése költési időszak előtt
14.	BfNP Káli-medence Sásdi-legelő	22	mocsárrét/kiszáradó láp-rét/lejtősztyepek	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverés a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében. Vízháztartás javítása érdekében vízkormányzás. 3 db talajvízszint-figyelő kút került adatkinyerés.
15.	BfNP Káli-medence Csönghegy	16	csarabos/erdősztyeprét, féltermészetes száraz gyep/galagonyás-kökényes-borókás cserjés	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében.
16.	BfNP Káli-medence Vadtelep	28	üde és nedves cserjés/galagonyás-kökényes-borókás cserjés	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében. Kézi sarjleverés októberben megtörtént.
17.	BfNP Káli-medence Kopasz-hegy	11	erdősztyeprét, féltermészetes száraz gyep/galagonyás-kökényes-borókás cserjés	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében.
18.	BfNP Káli-medence Fekete-hegy	62	lejtőgyepek/száraz-fészáras erdő- és cserjés szegélyek/galagonyás-kökényes-borókás cserjés/fás legelők, fás kaszálók	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében.
19.	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyep	18	kékperjés, kiszáradó láp-rét	Kaszálás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
20.	Zalacomári madárrezervátum TT	3	kaszálórét	Idegenhonos fafajok irtása, sarjazás megakadályozása
21.	Mura-menti TK, Letenye	2,5	puhafás ligeterdő J4	Erdőfelújítás, ápolás többször, vadkár és árvíz miatt
22.	Mura-menti TK	3	puhafás ligeterdő J4	Tájidegen fafajok és özöngyom irtás

23.	Nagyberek	300	láp és mocsárrétek	Kaszálás, szárzúzás
24.	Ordacsehi berek	50	láp és mocsárrétek	Kaszálás, cserjeirtás, kézi kaszálás
25.	Látrányi-puszta TT	23	láp és mocsárrétek	Szárzúzás, cserjeirtás, kézi kaszálás
26.	BfNP Tihanyi-félsziget gyepterületei	130	franciaperjés kaszálórétek, lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása, ennek érdekében kaszálás illetve legeltetés juhokkal és szürke marhával, a cserjésedő részekén gépi szárzúzás, invazív fajok, elsősorban a bálványfa és a keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása.
27.	BfNP Csopaki Kerekedi-öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	A terület állapotának javítása, ennek érdekében évente kétszeri tisztító kaszálás, villanypásztor kiépítése, legeltetés szürke marhákkal.
28.	Balatonkenesei Tátorjános TT	2	cserjésedő gyep	Egyszeri kaszálás, cserjeirtás.
29.	BfNP Pécselyi-medence gyepterületei	150	franciaperjés kaszálórétek, lejtősztyepek	Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása, ennek érdekében legeltetés és kaszálás, a cserjésedő részekén gépi szárzúzás.
30.	Nyirádi Sárálló TT	160	kékperjés láprétek, irtásrétek	Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása, ennek érdekében legeltetés és kaszálás, a cserjésedő részekén gépi szárzúzás.
31.	Veszprém-Gyulafirátót Miklád	10	láprétek, másodlagos gyepek	Gyepterületek arányának megtartása, bemutatás (tanösvény) nyomvonalának folyamatos kezelése.
32.	Attyai láprét TT	9	láprét	Szárzúzás, cserjeirtás.
33.	Tapolcafői zergebogláros TT	6	láprét	Szárzúzás.
34.	Magyas-Bakony TK Szömörke völgy	15		Szárzúzás.
35.	Magyas-Bakony TK Tiszta-víz völgy	5		Szárzúzás.
36.	Somló TK	15 (7,5x2)	hegyi kaszáló	Kaszálás.
37.	Somlóvásárhelyi Holt tó TT	8	láprét	Szárzúzás.
38.	Nemeshagyi láprét	26	láprét	Kaszálás.

A *gyepterületek* természetvédelmi kezelését általában kaszálással, kisebb részben legeltetéssel látja el Igazgatóságunk. A legérzékenyebb és természet-közeli állapotú vizes élőhelyek esetében a legjobb kezelés részben a természetes folyamatok szabadon hagyása, de adott esetben komoly beavatkozások szükségesek. Ezek a területek is szárazodnak, az előretörő náddal, esetenként télisással, gyomosodással, aranyvesszővel, szukszcessziós folyamatok lassításával, megfelelő vízellátás biztosításával foglalkozni kell.

Igazgatóságunk a 2018. év első napján 810 szalmabálával és 2981 szénabálával rendelkezett a szalastakarmány nyilvántartás szerint. Az év során betakarításra kerülő szalastakarmányból 5194 db nagy hengerbálát készítettünk és tároltunk be. A szomszéd gazdálkodó mezőgazdasági társaságoktól lehetőséget kaptunk aratás után 437 szalmabála rendről történő bálázására (ezért a

gazdaságok, mivel a szántás előtt szamukra is előnyös volt így) nem kértek ellenértéket. Az év során ezen felül sor került 326 db szalmabála kedvezményes áru megvételére is. A 2018. év végén 3560 szénabála és 405 szalmabála állt a rendelkezésünkre a takarmányozás végrehajtására. Egy átlagbála tömege a 400 és 450 kg között mozgott. Így mindösszesen 1168 szalmabálát és 4615 db szénabálát takarmányoztunk el nagykerőrdzőink és juhállományunk téli tartása során. A szalmabálák egy jelentős részét takarmányozási célra is használhattuk, mert az almolás során a biovalyok az árpaszalma egy igen jelentős részét elfogyasztották, annak kiváló minősége és takarmányértéke miatt. A szénabálák egy része, mintegy 250 darab olyan területről származik, melyet korábban lucernával telepítettünk el és gypesedése már előrehaladott állapotban van. Ez a takrmány kiemelkedően jó minőségű széna betakarítására adott lehetőséget, melyett igyekeztünk a fiatal növevényállatok takarmányzására használni. A szénabálák készítése során azzal szembesültünk, hogy a legjobb minőségű takarmányt a Pécselyi medencében takarítottuk be, mintegy 750 bála mennyiségben. A Kis-Balaton kaszálóin betakarított szénát is megfelelő minőségben sikerült betakarítani és betárolni a zalavári majorban és a Kápolnapusztai Bivalyrezervátumban. A Tapolcai medencében a Kongó pusztá kaszálóterületei elég hosszú ideig víz alá kerültek, itt elindult a terület zsombékosodása és a savanyúfüvek arányának növekedése a szalastakarmány minőségére – várhatóan hosszú távon is – negatív hatással bír majd. Összeségében a szalastakarmány ellátottság – bár bizonyos mennyiségű takarmány vételére szükség volt – a 2018. évben is elgendőnek bizonyult mennyiségben és minőségben a vagyongazdálkodásunkban lévő állatállomány ellátására.

A gyepterületekkel határos *szántók* kezelése Igazgatóságunk több régiójában továbbra sem megfelelő. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy a földalapú támogatás igénybevétele a szántó művelés legfontosabb oka és nem a gazdaságilag és ökológiai szempontból megalapozott művelés. A területeken felhasznált kemikáliák nehezen ellenőrizhetők és kárt okoznak a gyepterületek szegélyein.

Az Igazgatóság kezelésében lévő *erdő*területek az elmúlt években megsokszorozódtak. Az erdőterület nagysága jelenleg már meghaladja a 2.000 ha-t. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, mintegy 60 község határában helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafaj-összetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccs karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cseres-tölgyesek, de lárvidéken égeresek, fűzesek, néhol telepített akácok, fekete- és erdei fenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett fűzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehetne beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetességén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva, illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

A *nádasok* kezelése a Kis-Balaton régióban a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság vagyongazdálkodásba tartozó területeken vállalkozók bevonásával került elvégzésre a Vízügyi Igazgatóság koordinálásával a természetvédelmi előírások betartásával. Az utóbbi években az időjárás és a jég hiánya jelentősen hátráltatta a kezelés megvalósítását. A nádatartás legfontosabb szempontja az, hogy változatos élőhelyek, egyidejű és többidejű (avas) nádasok egyaránt legyenek.

5.3. Élőhely-rehabilitáció

Lásd a 7. fejezetben.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Jelenleg a működési területet illetően a legjelentősebb ökológiai változások az élőhelyrekonstrukciókhoz kapcsolódóan illetve a területhasználat megváltozásának közvetlen és közvetett hatásaiból adódnak. Pozitív példaként kiemelendő a Kis-Balaton II ütem, ahol a zalavári élőhelyrekonstrukción és a vörsi, zimányi területeken történ elárasztásokon a fészkelő madárállományok jelentős növekedése tapasztalható (nagy kócsag (*Egretta alba*), kanalsgém (*Platalea leucorodia*), bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*) stb.

A felhagyott, illetve nem megfelelő intenzitással kezelt területek, valamint az erdők nem megfelelő hasznosítása egyaránt megfigyelhető. Saját vagyongazdálkodás esetén tekintettel vagyunk az 5.2.2 fejezetben felsorolt kezeléseknél az ott található fajok igényeire (pl. haris (*Crex crex*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), zanótboglárka (*Maculinea nausithosus*), szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*), csarab (*Calluna vulgaris*), lisztes kankalin (*Primula farinosa*) stb.) Így ezen fajok utóbbi kivételével hosszú távon megőrizhetőek ezeken a területeken, a nem védett területeken azonban kérdéses a helyzetük. A kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), illetve egyes hal és lepkefajok adathalmosságának bővülése nem jelenthető ki, hogy kedvező ökológiai hatásokra lenne visszavezethető, mivel a kutatás intenzitása jelentős mértékben növekedett, a korábbi adathiányból nem lehet következtetni.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Agárkosbor <i>Anacamptis morio</i>	-	V	A Kékkút-Salföld közötti közút széléről a vízfolyást akadályozó gyepet a közútkezelő eltávolította. Április 6-án kértük az agárkosbor élőhelyének kíméletét. Maradéktalanul végrehajtva.
2	bogarak	.	V	Biotóp fák kijelölése (mellmagasságban „F” festéssel jelölve, koordináta rögzítve) gazdálkodók tájékoztatása folyamatos
3	Búbos cinege <i>Parus cristatus</i>	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése. A Fenyőfői Ósfenyvesben odú telepek ellenőrzése
4	Cinege félek (<i>Paridae</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
5	denevérfélék	-	V, FV	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése. ideiglenes igénybevétel látszott egy-két helyen. Denevérodúk elhelyezése katonai bunkerekben. Biotóp fák kijelölése (mellmagasságban „F” festéssel jelölve, koordináta rögzítve) gazdálkodók tájékoztatása folyamatos. Denevér mentés (fehérszélű denevér, kései denevér)

6	Énekes madarak védelme	-	V	Téli madáretetés Zalaszántón a Kotsy-malomnál.
7	Fehér gólya <i>Ciconia ciconia</i>	+	FV	Fészektartó állvány és műfészek kihelyezés, fészek könnyítés, OK és OTR állomás átalakítás 161 esetben.
8	Fekete gólya <i>Ciconia nigra</i>	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, fészekkeresés, védőzóna kijelölés új fészek körül
9	Gyöngybagoly <i>Tyto alba</i>	+	FV	Költőládák kihelyezése a Fajvédelmi KEHOP keretein belül 2 helyen Keszthelyen. Gyöngybagolyvédelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben. templomok magtár padlásokra kihelyezés és ellenőrzés
10	Gyurgyalag <i>Merops apiaster</i>	+	FV	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisórs-pusztai öntődei homokbányánál és a kővágóörsi homokbányában. Partfalak védelme költési időben.
11	Haris <i>Crex crex</i>	+	FV	Kaszálásnál madárriasztó szerkezet alkalmazása, kezelés a szakmai kritériumok betartásával. Potenciális haris élőhelyeken a gazdálkodók tájékoztatása levélben a megfelelő kezelési módok térbeli és időbeli megválasztásáról.
12	Hegyi billegető <i>Motacilla cinerea</i>	-	V	Odú ellenőrzése . A Gerence és a Gella patak völgyében kihelyezett odúk ellenőrzése.
13	Holuby bangó <i>Ophrys holubyana</i>	-	FV	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején.
14	Homoki nőszirm <i>Iris arenaria</i>	-	V	A Hegyesd, Péter-hegyi élőhelyét rövid karókkal körül határoltuk, ezt követően a földhasználókat levélben kértük a biotóp legeltetésének felfüggesztésére június 30-ig. Biztonság kedvéért a juhászt is tájékoztattuk. Az intézkedés a monitoring alapján eredményes volt.
15	Hóvirág <i>Galanthus nivalis</i>	-	V	Élőhely védelmi előírás javaslatok a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban. Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése
16	hüllők mentése		V	mocsári teknős.
17	Kétéltűek (Barna varangy, erdei béka, barna ásóbéka, zöld levelibéka, pettyes götte)	-	V	Kétéltű terelő kerítés kiépítése és a kétéltűek mentése Reziben a Púpos-hegy alatt.
18	Kis légykapó <i>Ficedula parva</i>	-	V	Odú ellenőrzése és ezek figyelése.
19	Küszvágó csér <i>Sterna hirundo</i>		V	Csérsziget fenntartása az Irma-pusztai és a Balatonföldvári halastavakon.

20	Leánykökörcsin <i>Pulsatilla grandis</i>	-	V	Márciusban a Sásdi-réti magérlelés elősegítése okán az élőhely átmeneti, vadriasztós körülkerítése.
21	Lisztes kankalin / fehér májvirág <i>Primula farinosa</i> / <i>Parnassia palustris</i>	+ / -	FV / V	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten. A Sásdi rét- az „A” folt kivételével- szürkemarhákkal legeltetve, utána tisztító kaszálás. A lisztes kankalin génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk. Július 6-án a forráspopuláció (szentbékállai Sásdi-rétek) területén végeztünk lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>) magvetést.
22	Macskabagoly <i>Stryx aluco</i>		V	Macskabagoly védelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával.
23	Magyar tarsza <i>Isophya costata</i>	+	FV	Kaszálás, legeltetés tér-és időbeli korlátozása a Sásdi réten. Kaszálás tér és időbeli korlátozása a BfNP-ban (Pécselyi-medence rétjein, a Külső-tónál, a Felső- Kongón, a Sásdi-réten).
24	Mocsári kardvirág <i>Gladiolus palustris</i>	+	FV	A faj magérés utáni kézi kaszálása az élőhelyén és környékén. A kaszálás után a kaszálék kézi erővel történő összegyűjtése és lehordása. A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk. A kertben előállított előnevelt hagymákat a forráspopuláció (Nyirád Sáralló TT) megerősítésére használjuk.
25	Nádi énekes madarak/tavakhoz kötődő madarak	-	V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a Kornyi tavon, nádpaplanok és varsababás fészkekalapok kihelyezése.
26	Nagy aggófű <i>Senecio umbrosus</i>	-	FV	A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk.
27	Parti fecske <i>Riparia riparia</i>	-	V	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisörspusztai öntödei homokbányában.
28	Pókbangó <i>Ophrys sphegodes</i>	+	FV	Legeltetés, tér-és időbeli korlátozása a Kornyi tó környéki gyepeken. Cserjeirtás kézzel, géppel.
29	Ragadozó madarak	-		gallyfészkek felmérése, új fészkek bemérve, törzs mellmagasságban „F” festéssel jelölve
30	Réti sas <i>Haliaeetus albicilla</i>	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészkek körül. Fiókagyűrűzés, 5 fészkekben
31	Rigófélek (<i>Turdidae</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT

32	Szerkő telep építés		FV	szerkő fészkek fenntartása a Balatonöszödi berekben
33	Uhu <i>Bubo bubo</i>		FV	Gyenesdiáson költés volt, fiókák száma ismeretlen, Sümegen és Uzsán a revír ismert, a párok ott voltak, a költések eredményéről nem rendelkezünk információval.
34	ürge <i>Spermophilus citellus</i>	-	FV	A telepített és természetes állományok fokozott nyomonkövetése, telepítés, genetikai vizsgálatok háttérének biztosítása (RaptorsPrayLife)
35	Vándor sólyom <i>Falco peregrinus</i>	+	FV	Fészkek őrzése költési és fióka nevelési időszakban. Csornakúti-völgyben: 1 foka, Tátikánál nincs információ a költési sikerről
36	Védett és fokozottan védett növényfajok állományainak fennmaradása érdekében kaszási kíméleti területek		V, FV	szibériai nőszirm, fehér zászpa, méhbangó, mocsári kosbor, hússzínű ujjaskosbor, agárkosbor, királyné gyertyája, adriai sallangvirág, széleslevelű nőszőfű, vitézvirág, csőrös nőszőfű, bíboros kosbor, pázsitos nőszirm.
37	tátorján <i>Crambe tataria</i>	+	FV	1. Magszórás a védett területen termő egyedekről 2. Maggyűjtés távolabbi állományokból, magvetés ebből az anyagból a védett területekre 3. Cserjeirtás, kaszálás a védett területeken
38	Tavaszi tözike <i>Leucojum vernum</i>	-	V	Védelmi javaslatok a erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban. Őrzés a Kerka mentén (Lenti Parkerdő).
39	Téltemető <i>Eranthis hiemalis</i>	-	V	Téltemető területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése.
40	zergeboglar <i>Trollius europaeus</i>	-	V	A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk.

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

Az inváziós fajok terjedése hazai szinten a természeti környezetet érintő legjelentősebb veszélyeztető tényező. Az idegenhonos fajok meghatározó többsége csak kis térben terjedt el, ugyanakkor egy kis hányaduk jelenős területeket tudott elfoglalni; a növényi inváziók esetében ez jóval szembetűnőbb (pl. aranyvessző fajok, zöldjuhar, bálványfa), míg az inváziós állatfajok előfordulásáról, terjedéséről kevesebb információ áll a rendelkezésünkre.

Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok közül 20 faj esetében van tudomásunk a faj jelenlétéről vagy korábbi megjelenéséről, 15 faj vonatkozásában nincsenek rendelkezésre álló adatok, észlelések, illetve 14 inváziós faj nem fordul elő (jelenleg hazai előfordulása sem ismert). 2018-ban új faj észlelését vagy már ismert előfordulású faj jelentősebb terjedését nem figyeltük meg.

5.5.1 Idegenhonos inváziós növényfajok

Igazgatóságunk természetvédelmi célú kezelési munkák során inváziós növényfajok visszaszorítását célzó tevékenységet is folytat. A saját vagyongazdálkodási területeken túl, Natura 2000 területeken (részben pályázati forrásból) Igazgatóságunk munkatársai élőhelykezelési, helyreállítási és fenntartási munkákat végeznek, mely kiemelten az inváziós fajok visszaszorítását is jelenti.

Jelentős problémát okoz az aranyvessző (*Solidago spp.*) előfordulása, terjedése, mely ellen mechanikai irtást (nyár végi kaszálást, vegetációs időn kívül szárazzást) alkalmazunk. A fásszárú inváziós fajok közül a fehér akác, a gyalogakác, a zöldjuhar, az amerikai kőris, a keskenylevelű ezüstfa és a bálványfa ellen folytak 2018-ban aktív beavatkozások.

Tekintettel az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet előírásaira, Igazgatóságunk EU listás növényfajok visszaszorítása érdekében is végez kezelési intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet fordítunk a folyamatos adatgyűjtésekre, ellenőrzésekre, monitorozásra, mely a kezelése megalapozásához elengedhetetlen. Az EU listás fajok közül elsősorban közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*), valamint a kaukázusi medvetalp (*Heracleum mantegazzianum*) irtását végezzük kellő sikerességgel saját megvalósításban, de részt veszünk hatósági ügyekben is, mint adatszolgáltatások, szakmai véleményezések nyújtása, helyszíni egyeztetések, terepbejárások, valamint kezeléseik sikerességének ellenőrzése.

Faj	A terület megnevezése	A terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Módszer
<i>Ailanthus altissima</i> <i>Eleagnus angustifolia</i>	Tihanyi-félsziget	6	lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	nagy- és kisméretű szárazzás
<i>Solidago gigantea</i>	Csopaki Kerekedi- öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	évente kétszeri tisztító kaszálás, legetetés szürke marhákkal
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Balatonkenesei Tátorjános TT	2	cserjésedő gyep	egyszeri kaszálás, cserjeirtás
<i>Solidago gigantea</i>	Pécselyi-medence gyepterületei	150	franciaperjés kaszálórétek, lejtősztyepek, irtásrétek	legetetés és kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Nyirádi Sáralló TT	160	kékperjés láprétek, irtásrétek	legetetés és kaszálás, a cserjésedő részekben gépi szárazzás
<i>Solidago gigantea</i>	Veszprém- Gyulafirátót Miklád	10	láprétek, másodlagos gyepek	kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Attyai láprét TT	9	láprét	Szárazzás, cserjeirtás
<i>Solidago gigantea</i>	Tapolcafői zergebogláros TT	6	láprét	Szárazzás
<i>Solidago gigantea</i>	Magas-Bakony TK, Szömörke völgy	15		Szárazzás
<i>Solidago gigantea</i>	Magas-Bakony TK, Tisza-víz völgy	5		Szárazzás
<i>Heracleum mantegazzianum</i> *	Magas-Bakony TK, Cuha-patak	0,3	magaskórós	kombinált kezelés
<i>Impatiens glandulifera</i> *	Magas-Bakony TK, Gerence-patak	2	magaskórós	mechanikai kezelés (kaszálás)

<i>Fallopia sp.</i>	Magas-Bakony TK			Kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Somlóvásárhelyi Holt tó TT	8	Láprét	szárzúzás
<i>Solidago gigantea</i>	Nemeshanyi láprét	26	Láprét	Kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét/mocsárrét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárzúzás
<i>Solidago gigantea</i>	Káli-medence, Tódi forrás környéki gyepek	60	kiszáradó láprét	Kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Káli-medence, Szegszénai rét	65	Mocsárrét/parlag szántó/kaszáló	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
<i>Solidago gigantea</i>	Káli-medence, Kopárrét, Honcsokos	40	kiszáradó láprét/sztyepprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
<i>Ailanthus altissima</i> <i>Robinia</i> <i>pseudoacacia</i>	Káli-medence Csönghe-hegy	16	csarabos/erdössztyepr ét, száraz gyepek	mechanikai kezelés (sarjak visszavágása)
<i>Robinia</i> <i>pseudoacacia</i>	Káli-medence Kopasz-hegy	11	erdössztyepprét, féltermészetes száraz gyepek	mechanikai kezelés (sarjak visszavágása)
<i>Robinia</i> <i>pseudoacacia</i>	Káli-medence Fekete-hegy	62	lejtőgyepek/száraz- fészár az erdő- szegélyek/ fás legelők	mechanikai kezelés (sarjak visszavágása)
<i>Solidago gigantea</i>	Káli-medence, Kékkút alatti gyepek	18	kékperjés, kiszáradó láprét	Kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Tapolca-medence Felső-Kongó	450	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Tapolca-medence Ludtilos	80	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás és legeltetés
<i>Solidago gigantea</i>	Tapolca-medence Szigliget Ávorsa	100	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Tapolca-medence B.tördemic Egervíz és Malomárok között	60	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés
<i>Solidago gigantea</i>	Zalaszántó 040/3 hrsz	4	magassásos rét, fás legelő komplex	szárzúzás
<i>Asclepias syriaca*</i>	Zalaszántó	0,25	útszél	kombinált kezelés
<i>Amorpha fruticosa</i>	Kis-Balaton, Kis- Balaton II. ütem	1	inváziós fajokkal borított terület	Cserjeirtás kézi erővel (közfoglalkoztatottakkal)
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton II. ütem- Simon-sziget	2	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárzúzóval.
<i>Solidago gigantea</i>	Gyótai berek	3	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárzúzóval.

<i>Solidago gigantea</i>	Fekete-sziget	2	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárazúzóval.
<i>Solidago gigantea</i>	Főveny	5	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárazúzóval.
<i>Solidago gigantea</i>	Máriaasszony-sziget	2	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárazúzóval.
<i>Solidago gigantea</i>	Sármelléki berek	4	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárazúzóval.
<i>Solidago gigantea</i>	Sávolyi berek	3	vadlegelő	Évi kétszeri tisztítás szárazúzóval.
<i>Solidago gigantea</i> <i>Acer negundo</i>	Zalavár, Búzásrét	64	legelő	Legeltetés növendék bivalyokkal, tisztítókaszálás.
<i>Solidago gigantea</i>	Zalavár, Nedám, Ökörsziget, Ásatások.	90	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás
<i>Solidago gigantea</i> <i>Acer negundo</i> <i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Kis-Balaton, Zalavár, Háztaí legelő	18	Kaszáló, legelő.	Egyszeri kaszálás, majd legeltetés, tisztító kaszálás.
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Zalakomár	61	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Zalakomár	81	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Sávoly	7	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Vörs	25	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Garabonc	20	elgyepesített szántó	Tisztítás, kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Garabonc	48	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás.
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Garabonc	18	elgyomosodott, cserjésedett gyepek	Évi kétszeri szárazúzás, cserjeirtás géppel és kézi erővel
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Nagyrada	65	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás.
<i>Solidago gigantea</i> <i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Kis-Balaton, Zalasabár	38	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás., tisztítás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Zalakomár	16	elgyomosodott gyepek	Szárazúzás
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Kápolnapuszta	8	elgyomosodott gyepek	Szárazúzás
<i>Acer negundo</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Kápolnapuszta	89		cserje- és bozótirtás, szárazúzás tisztító kaszálás

<i>Solidago gigantea</i>	Zalavár, Háztáji legelő	5	Elgyomosodott legelő	szárzúzás, cserjeirtás gépi erővel, majd legeltetés bivalyokkal
<i>Solidago gigantea</i>	Kis-Balaton, Garabonc	15	elgyomosodott gyep	Szárzúzás, cserjeirtás gépi erővel
<i>Solidago gigantea</i> <i>Acer negundo</i> <i>Robinia pseudoacacia</i>	Kis-Balaton, Szőkedencs	100	elgyomosodott, cserjésedett gyep	Szárzúzás, cserjeirtás kézi és gépi erővel
<i>Asclepias syriaca</i> *	Balatonmagyaród	0,5	legelő	Vegyszeres kezelés
<i>Asclepias syriaca</i> *	Zalavár	0,5	cserjésedett gyep	Vegyszeres kezelés
<i>Solidago gigantea</i>	Nagyberekki fehérvíz TT	300	láp és mocsárrétek	Kaszálás, szárzúzás
<i>Solidago gigantea</i>	Ordacsehi berek	50	láp és mocsárrétek	Kaszálás, cserjeirtás, kézi kaszálás
<i>Solidago gigantea</i>	Látrányi-puszta TT	23	láp és mocsárrétek	Szárzúzás, cserjeirtás, kaszálás
<i>Asclepias syriaca</i> *	Látrányi-puszta TT	23	láp és mocsárrétek	kézi kaszálás
<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Zalakovári madárrezervátum TT, Zalakovár 0488/3	6	kaszálorét	mechanikai kezelés (sarjak visszavágása)
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Szévíz-Principális-csatorna Natura 2000 terület, Kilimán	1	kaszálorét	Fák és cserjék irtása (akác, kökény)
<i>Solidago gigantea</i> <i>Acer negundo</i> <i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Mura-menti TK	3	puhafás ligeterdő J4	Kaszálás Tájidegen fajok irtása
<i>Solidago gigantea</i>	Mura-menti TK Letenye 0114 hrsz	2	puhafás ligeterdő J4	kaszálás
<i>Impatiens glandulifera</i> *	Mura-menti TK Letenye 0114 hrsz	2	puhafás ligeterdő J4	kaszálás
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Letenye 13C, 27F, 24C	0,5		mechanikai kezelés (sarjak visszavágása)
<i>Solidago gigantea</i>	Muraszemenye	4	gyomos kaszálorét	kaszálás

*Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok

Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós növényfajok előfordulási állapota, kezelése

magyar név	tudományos név	előfordulási terület	kezelési tevékenység	megjegyzés
karolinai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>	Hévízi-lefolyó	nem történt beavatkozás	A korábbi évekhez képest kisebb elterjedésben fordul elő.
hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	Tapolca-patak	nem történt beavatkozás	recens adat nincs
nagy fodros-átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>	Tapolca-patak	nem történt beavatkozás	Betelepítés történt, de a faj megtelepedése nem bizonyult stabilnak.

sárga tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>	Hévíz, Óberek-csatorna	nem történt beavatkozás	recens adat nincs
közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>	szórványos	vegyszeres kezelés állományfelmérések, állomány monitorozás	Több foltban (még kis kiterjedésű) állományok kezelése saját kivitelezésben, vagy hatósági ügyek útján.
kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	Zirc, Kardosrét	kombinált kezelés állomány monitorozás	a kezelések hatására csökkenő egyedszám
Szosznovszkij-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>	Keszthely	hatósági kötelezést követően mechanikai eltávolítás állomány monitorozás	A gazdálkodó együttműködésének köszönhetően az állomány eltávolítása sikeresnek mondható, de a beavatkozások több éves ismétlése szükséges a kedvező állapot és a teljes mentesítés érdekében.
bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>	szórványos	mechanikai irtás	

5.5.2. Idegenhonos inváziós állatfajok

Igazgatóságunk működési területén az inváziós (EU listás) állatfajok közül több esetben van tudomásunk a fajok jelenlétéről vagy korábbi megjelenéséről, de az esetek nagyobb részében ezek szórványadatok (pl. ékszerteknős, mosómedve, nutria), kóborló példányok (nílusi lúd, halcsontfarkú réce). Inváziós rákfajok közül ismert a jelzőrák (*Pacifastacus leniusculus*) (Mura), valamint a márványrák (*Procambarus fallax f. virginialis*) (Kis-Balaton, Egyesített-övcatorna, Zala Balatonba vezető szakasza) előfordulása, terjedése. KEHOP pályázat során özönfajok visszaszorítása folyt 2018-ban a Hévízi-lefolyón és a hozzákapcsolódó víztesteken, mely többek közt a márványrák állományainak visszaszorítására, gyérítésére terjedt ki (mechanikus eltávolítás), de kisebb mértékben érintett egyéb inváziós halfajokat, növényfajokat is.

Célzott rákállomány felmérés is zajlott, mely az állományok gyérítéséhez szükséges eszközbeszerzést, előkészítést is szolgálta. A vizsgálatok során 5 rákfaj jelenlétét sikerült igazolni Somogy és Zala megyei víztestekből. Jelentősen bővültek ismereteink a védett és az idegenhonos tízlábú rákfajokról is. A folyami rák (*Astacus astacus*) a kisebb vízfolyásokra szorult vissza, illetve a nagyobb vízfolyások felső szakaszain volt még fellelhető. A kecskerák (*Pontastacus leptodactylus*) a Balatonban és a Zala folyó alsó szakaszán található meg nagy számban. A nagyobb vízfolyásokban az idegenhonos fajok terjedése figyelhető meg. A Mura folyón, a Kerka és Principális-csatorna alsó szakaszán a jelzőrák (*Pacifastacus leniusculus*) fordult elő, egyes vizekben nagy egyedszámban. A márványrák (*Procambarus virginialis*) a Hévízi tóban, Hévízi-lefolyóban és Páhoki-csatornában igen nagy egyedszámban került elő, a Zala folyó Kis-balatoni szakaszán még ritkább. A cifrarák (*Faxonius limosus*) a Sió csatornából került elő, néhol (Sióút) nagyobb számban is.

2017-ben az idegenhonos inváziós állatfajok állományainak csökkentése érdekében, illetve terjedésük megakadályozása ellen KEHOP-4.1.0-15-2016-00025 számú, „Veszélyeztetett

madárfajok és denevérfajok megőrzése” pályázat keretében konkrét beavatkozások kezdődtek, mely munka 2018-ban is folytatódott. Körülbelül 1000 kilogramm amúrgéb (*Percottus glenii*), razbóra (*Pseudorasbora parva*) és ezüstkárász (*Carassius gibelio*) eltávolítása történt meg a halgazdálkodási víztereinken. A kifogott egyedek megsemmisítésre kerültek.

Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós állatfajok előfordulási állapota, kezelése

magyar név	tudományos név	előfordulási terület	kezelési tevékenység	megjegyzés
kínai gyapjasollósrák	<i>Eriocheir sinensis</i>	nincs adat	állomány felmérés*	
cifrarák	<i>Orconectes limosus</i>	Ordacsehi	állomány felmérés*	régi előfordulási adat
északi cifrarák	<i>Orconectes virilis</i>	nincs adat	állomány felmérés*	
jelzőrák	<i>Pacifastacus leniusculus</i>	Muraszemenye	állomány felmérés*	
kaliforniai vörösrák	<i>Procambarus clarkii</i>	nincs adat	állomány felmérés*	
virginiai márványrák	<i>Procambarus falax</i> forma <i>virginialis</i>	Hévíz, Keszthely	állomány felmérés*	
amuri géb	<i>Percottus glenii</i>	elterjedt	állomány gyérítés	
kínai razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	tömeges	állomány gyérítés	
ékszerteknős	<i>Trachemys scripta</i>	szórványos	nem történt beavatkozás	
nílusi lúd	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	ritka	nem történt beavatkozás	1-1 kóborló
halcsontfarkú réce	<i>Oxyura jamaicensis</i>	ritka	nem történt beavatkozás	1-1 kóborló
nutria	<i>Myocastor coypus</i>	Mura	nem történt beavatkozás	recens adat nincs
nyestkutya	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	ritka	nem történt beavatkozás	
pézsmapocok	<i>Ondatra zibethicus</i>	szórványos	nem történt beavatkozás	
mosómedve	<i>Procyon lotor</i>	ritka	nem történt beavatkozás	

* Országos Rákállomány Felmérés

5.6. Génmegőrzés

5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében

Faj	Fajta	Egyedszám	2018. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Szürkemarha		
	Tenyészbika	1	1
	Tehén	152	-20
	Növendék	173	135
	Összesen:	327	113
Bivaly	Tenyészbika	6	0
	Tehén	241	-2
	Növendék	228	-1
	Összesen:	475	-3
Juh	Racka cigája és cikta juh		
	Racka és cikta tenyészkos	2	1
	Racka anyajuh	27	-7
	Cikta anyajuh	27	27
	Növendék racka + cikta	21	13
	Cikta ürü	2	0
	Cigája ürü	2	-1
Összesen:	81	4	
Ló	Gidrán	2	2
Egyéb	Pumi	2	-1
	Mudi	0	-1
	Komondor	2	2
	Szamár	13	0

Tihany (+ Csopak)

Szürkemarha: a Belső-tó partján a BfNPI kezelésében lévő, bekerített, mintegy 12 ha gyepen területkezelési és bemutatási céllal tartott tehénállományt a tihanyi gulyával együtt egy telelőhelyre a Csopak Kerekedi Öbölbe került ismételtén összecsoportosításra. A szaporulat leválasztás után, ősszel Salföldre került, ahonnan azok közül a bikákat értékesítettük. A tenyészbika maradt 2017 év végén elpusztult, azt nem is pótoltuk, mert a legelőn és Tihanyban 2-2 tehén megtartása mellett üszőnevelésbe kezdtünk. A tihanyi legelőről októberben telepítettük vissza Csopakra az év során oda telepített 2 tehenet és 8 növendéket.

Káli-medence (Salföldi major)

Bivaly: 5 db tehenet tartunk a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőn, ezek fedeztetésére a legöregebb, - Zsandár nevű - tenyészbikával megtörtént az 2018. évben már harmadszor ellettek

meg, 4 borjú született az év során. A bivalyok a vegetációs időben a fűvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, nagyon kevés szemes takarmányt, szelénos takarmánysót kapnak. Az állatok szabadok, nincs napi mozgásuk; természetes táplálkozó, pihenő ritmusaik szerint élnek. Ivóvizüket mesterséges itatással pótoljuk, mert a környék forrásai elapadtak és a korábban kis ér által táplált dagonyázót is mesterségesen kell táplálni, bár a 2018. évben az évközben lehullott csapadék mennyiségével nem volt gond, biztosította a legelőt és a szalastakarmányigényt. 72 db 2-3 éves vagy idősebb tenyésztő Zalavárról történő áthozatala novemberben történt meg ismételtén azért, hogy a most születő bivalyborjaknak nagyobb testvéreik ne jelentsenek táplálékkonkurenciát és elkülönítve történjen meg felnevelésük. (Üszőnevelés)

Szürkemarha: (A medence belső területei és Kornyi-tavi telep): A Kornyi-tó major és annak állattjóléti és épületkorszerűsítő fejlesztései a korábbival össze sem hasonlítható lehetőségeket adnak az állatok téli tartására és a növendék állatok tenyészállattá való felnevelésére. A gulyák tavasztól őszig a Szegszénai- és Sásdi-réten, Honcsokoson és az év során kialakított legelőterületeken villanypásztorban tartózkodtak. Három gulyát alakítottunk ki és az év során őket elkülönítetten legeltettük és fedezettünk belőle kettőt. A harmadik gulyát a Sásdi rét kezelésére kis létszámban elkerítetten kezeltük és csak a nyár végén tereltünk e gulyához bikát az egyik nagy gulyáról. Ezek az állatok, koruk és állapotuk miatt selejtezésre jelöltek, selejtre, vágóba történő értékesítésük a borjúnevelés végeztével 2019 évben történt meg. A teletetés az új téli legelőn a Szegszénai-rét keleti részén került kialakításra, de az a változtatás a munkaszervezés (állatterelés) és az állatok ellátása szempontjából számos gondot okozott számunkra. A legelőterületek 2018. évben, sokáig használhatóak voltak köszönhetően a csapadékos időjárásnak is, nagyon megerősödtek. A 2018. évben is a született F1 borjakat is teljes egészében vágóállatnak értékesítettük és a továbbiakban is így fogunk tenni. a vágóhídról származó húsminősítési eredmények szerint a vágott F1 borjak vágási kihozatala 5-7 %-kal magasabb a szürke marha borjakénál. A szürkemarha üszők (Kisapáti, Tihany) egy részét fel kívánjuk tenyész-utánpótlásnak nevelni, ebben a tihanyi és csopaki legelőt kívánjuk felhasználni A két charolais bikával tenyésztési szempontból továbbra is kedvező tapasztalataink voltak a tavalyi évben is, a hozzájuk, hárembe osztott tehének is kiváló vemhesülési eredményeket mutatnak.

Egy adományozótól korábban két gidrán kancát kaptunk ajándékozási szerződéssel, amelyek már 14 és 17 évesek. E két állatot a salgföldi majorban mutatjuk be az odalátogatók számára. 2018. évben az egyikük szemével kapcsolatos problémák miatt számos állategészségügyi problémát kellett megoldanunk és sor került egy kisebb műtetre is az egyik kanca esetében.

Rackajuh: a rackaállományunk a Kornyi-tónál lévő majorban található. A major a KEOP infrastruktúra fejlesztő beruházás után mára jelentősen magasabb állattjóléti színvonalat biztosít a saját és a bérlő által tartott állatállomány számára. A rackák időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki itt a legelőre. A rackákat egy általunk felügyelt - nagy tapasztalattal rendelkező - vállalkozó gondozza, aki saját állománnyal (merinó) is rendelkezik és tőlünk területet és hodályt bérel. A rackajuh anyáink átlagos életkora egyre magasabb lett az évek során, és a megfelelő tenyészjerkék hiányában utánpótlásukra nem kerülhetett sor. Sajnos ez együtt jár azzal is, hogy egyre több állategészségügyi probléma tapasztalható az állomány tartásával és az elhullások száma az átlagosnál magasabb. Az anyák értékesítése – a kereslet hiányában – már nem lehetséges opció, így az elhullások magas számával az idei évben is számolnunk kell. Ki fogunk alakítani egy kisebb KEOP élőhely-rekonstrukcióval érintett, területeinket folyamatosan kezelő, legeltetett fiatal racka állományt, melyet nem kívánunk berrgetni. 2016. évben Igazgatóságunk előirányzat maradványa terhére megvásárolt a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól 30 cikta jerkét, ezen állomány kieséseit egy újabb vétellel pótoltuk, egy korábbi KEOP pályázatunk által kezelt területek legeltetéssel történő ellátása érdekében. Az első cikta báránnyaink 2019. évben fognak megszületni.

A magyar parlagi számár állomány nagysága az elmúlt években jelentősen nem változott. Tervezzük, hogy a tenyésztési szervezettel közösen a tenyészállományt áttekintjük és a szükséges szelkciókat, méncserét (ha az szükséges) végrehajtjuk.

Kápolnapusztai Bivalyrezervátum

Kápolnapusztán naponta a vállalkozó üzemeltetőnk által foglalkoztatott „pásztor” segítségével jártak ki a bivalyok a legeltetési időszakban a környező legelőkre, ennek köszönhetően ez az állomány továbbra is nagyon szelíd maradt. 2018. évben 2 tenyészgulyát és egy üszögulyát tartottunk a területen. A tavalyi év végén egy lábszerkezeti és más tenyésztési problémák miatt selejteztünk tenyész bikát értékesítettünk és egy bikát pedig a Magyar Bivalytenyésztők Egyesületétől tartási program keretében tenyésztésre kaptunk.

Az állataink idén is jó kondícióban maradtak. Ami gondot okoz számunkra, hogy a KEHOP-ban tervezett fejlesztéseink elkészülte előtt a legelőterületek korlátozottsága miatt az éves kor körüli tenyész-állományunkat e helyszínen külön csordában nem tudjuk elhelyezni, ezért telepítettük át őket a téli időszakra Kővágóörsre. Jelentős nagyságú szaporulat volt a bivalyállományunkban 2018-ban is. Korábban az itt született borjakból az elmúlt évi és korábban született üszöket a vérvonal, az őshonos támogatás elérése és kezelési céljaink miatt folyamatosan megtartottuk, így a bivalyállomány az Igazgatóságon 2018. évben már jelentősen megnövekedett. A további növekedést igyekezzünk megakadályozni erősebb szelekcióval és a fiatal állatok (a nőivarúakkal egyetemben) egy év alatti korban történő értékesítésével. Muszáj volt ezen intézkedéseket meghozni, mert legelőterületeink kapacitása már nagyon a határon van és annak természeti, de gazdasági érdeke, értéke sem engedi az állatlétszám további növelését.

Zalavár, Bivalytelep és legelő

A 2017-ben született borjaink közül a bikák, de jórészt az üszök is a 2018. év során értékesítésre kerültek.

Zalaváron a majorban továbbra is két, mintegy 80-as létszámú tehéngulya van, tenyészidőszakban egy-egy tenyész bikával (Petúr és Duhaj). A takarmánymennyiséggel a 2018. évben nem volt problémánk, de a mennyiségében azonban csak közepes csak kicsit jobb terméssel számolhattunk... A legeltetési idény e területen is hosszú volt tavaly és a legelő hozama is megfelelő volt az év során. A zalavári bivalytelepet teljes kapacitással használta az Igazgatóság. A két megújított istálló, állattjóléti létesítmény beruházások jól vizsgáztak. Ezt most új asztalosműhely létrehozásával fejlesztettük tovább. Fejlesztetni kívánjuk a telepen belül található állatmanipuláló folyosóinkat is. A KEOP pályázatból korábban vásárolt erőgépek az év során nagy területteljesítménnyel, kiváló minőségben teljesítették területkezelési feladataikat.

A BfNPI 2016 tavasszal hagyományos magyar kutyafajtáink közül egy komondor kant, egy mudi szukát, két pumi kant és egy szukát vásárolt. Ezeket az ebeket 1-1 természetvédelmi őr kollégánk közvetlen gondozásába adtuk. Két pumikölyök Salföldre a Természetvédelmi Majorba, egy másik pedig a Zalaegerszegi irodába került. A zalaegerszegi pumikölyök a természetvédelmi őr munkatársunk munkahelyváltása miatt az ő tulajdonába került (adás-vételi szerződéssel), így Igazgatóságunk felelősségi köréből és látóköréből kikerült. Salföldön a terveink megvalósítása folyamatban van. A fiatal pumi szuka a tenyészszemlén részt vett, de nem kapott tenyésztésre alkalmas minősítést. A majorban a kutyák nem csupán a bemutatást szolgálják, hanem pásztorkutyaként a Csöngé-hegy legeltetéssel való kezelésében közvetlenül is közreműködnek.

Igazgatóságunk a pumi fajta ritka géneket hordozó vonalainak fenntartásában tevékenykedik. Az ügyvel kapcsolatos egyeztetéseken és tárgyalásokon az igazgató által megbízott felelős tavaly is több alkalommal képviselte Igazgatóságunkat. A Kápolnapusztai Bivalyrezervátum vállalkozó üzemeltetője komondorokat tenyészt, mely állatok egy részét ott a látogatók a bemutatóhelyen megtekinthetik. A pumi szuka vemhesítésre a 2019. évben sor fog kerülni.

Terveink megvalósítását a pályázati rendszerátalakítása, az AKG, a NATURA 2000 és az őshonos támogatás elmaradása befolyásolta. A kezelési feladatok ellátására fordítható forrásaink mértéke alapján alakítjuk ki a terveinket. A 2018. év végén az őshonos támogatás kapcsán a MÁK-tól támogató határozatot kaptunk, de sajnos ez nem járt eddig az esedékes támogatási összeg megérkezésével.

5.6.2. Egyéb állatállomány, kezelésük

Nem a génmegőrzést szolgáló állatállomány (2018.12.31.)

Faj	Fajta	Egyedszám	2018. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Charolais tenyészbika	2	0

A két charolais bikával a magyar szürke tehének egy részét minden évben keresztezzük. Az F1 állomány vigorával, gazdasági értékével jó tapasztalataink vannak. A magyar szürke marha X charolai borjakból évente mintegy 80 egyed születik. Ezen állatokat – kivétel nélkül, vágásra értékesíti az Igazgatóság.

5.6.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Igazgatóságunk központjánál (8229 Csopak Kossuth u. 16., létesítés: 2005, szabadon látogatható), és Tihanyban a Belső-tó melletti ingatlanunkon (létesítés: 2003, szabadon látogatható) van két kisebb gyümölcsöskert. Továbbá a Pécsely Fő u. 125. szám alatt található szolgálati ház kertjében is több régi gyümölcs tájfajta megtalálható.

Az alább megadott gyümölcsfajok és fajták találhatóak meg gyűjteményeinkben:

- cseresznye: fehér cseresznye (cserszegi mézes), korponai cseresznye (borízú cseresznye), rétes cseresznye
- meggy: cukor meggy
- szilva: kései szilva, fehér szilva, zöld ringló
- sárgabarack: ananász kajszai
- alma: pogácsa alma, batul, őszi alma, üveg alma, páris alma, citrom alma, bőralma, nyári fontos
- körte: szegfű körte, osztrák körte, szüreti körte, kálmán körte, árpával érő
- házi berkenye (oltott, nagygyümölcsű változat)
- bécsi szeder (*Morus nigra*) oltott példánya.

Vizes élőhelyekhez kötődő "lápi" növények génmegőrzése történik a pécselyi szolgálati lakás szaporítókertjében (lisztes kankalin (*Primula farinosa* ssp. *alpigena*), európai zergeboglár (*Trollius europaeus*), illatos hagyma (*Allium suaveolens*), nagy aggófű (*Senecio umbrosus*), Buxbaum-sás (*Carex buxbaumii*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*), vidrafű (*Menyanthes trifoliata*), csengettyűvirág (*Adenophora liliifolia*)).

5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő és Natura 2000 erdőterületek

Működési területünkön lévő védett és Natura 2000 erdőterületeket elsősorban 5 erdőgazdaság, illetve egyéb, főként magángazdálkodók kezelik. Korábban az állami erdészetek területeire önálló erdőterv szintű üzemterv készült, teljes körű tervezéssel és hozamszabályozással. 2010 óta körzetszintű tervezés folyik. Így gyakran előfordul, hogy az erdőgazdálkodó üzemterve lejár, és jó

pár évig nem rendelkezik új erdőtervvel. Ilyenkor erdőterv határozatok kerülnek meghozatalra, mely mind az erdészeti hatóság, mind a természetvédelmi kezelő többletmunkáját igényli.

A védett és Natura2000 területeken található erdőtervezett erdőterületekkel és a fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás keretében tájékoztattuk az illetékes erdészeti és természetvédelmi hatóságokat az érintett területek természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Igazgatóságunk igyekszik minden beérkező megkeresést megválaszolni, azonban az erdészeti és természetvédelmi hatóságok együttműködését igénylő eljárásokban (pl. fásításban tervezett fakitermelés) gyakran olyan rövid határidővel kell dolgoznunk, amely nem tesz lehetővé konkrét, hanem csak általános javaslatok megfogalmazását.

2018-ban a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Veszprém és Zala megyében volt érintett körzeti erdőtervezéssel, mégpedig a Bakonyszentlászlói- és Bánokszentgyörgyi körzetek vonatkozásában. A körzeti erdőtervezésekben Igazgatóságunk természetvédelmi kezelőként a teljes folyamatban részt vesz. A tervezéshez megadjuk, hogy mely erdőrészek felelnek meg Natura 2000 jelölő társulásnak, illetve hogy hol található olyan fokozottan védett, vagy védett, illetve jelölő növény- és állatfaj, amelyek megőrzése a gazdálkodás során szükséges. Ehhez nagy segítséggel szolgálnak az élőhelyterképezési és fenntartási tervkészítési munkák (pl. Oltárc, Északi-Bakony).

A részletszintű tárgyalásokon arra törekszünk, hogy olyan erdőterv határozatok készüljenek, melyek mind a természetvédelmi, mind a Natura 2000 rendeltetés célkitűzéseivel összeegyeztethetőek. Sajnos a 2009-es erdőtörvény 2017. évi módosítása miatt az erdők védelmével kapcsolatban jelentősen szűkültek a lehetőségek, különösen a származékterületek természetességű területet védelmével kapcsolatban, amelyek többnyire a sarj eredet miatt szorulnak ki a Natura 2000 rendeltetéssel járó védelmi lehetőségek (pl. mikroélőhely visszahagyása) alól, ugyanakkor ritka fajok élőhelyei. A vegetációs időszakokkal kapcsolatban szintén problémát jelent, hogy általánosságban csak április 1. és július 15. között lehet a fakitermeléseket korlátozni, azonban előrelépésnek tekinthető, hogy ezt az időbeli korlátozást már a nem védett Natura 2000-es területek esetében is tudjuk alkalmazni.

5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei

Igazgatóságunk működési területén 9 erdőrezervátum található. A 2018. évben az erdőrezervátumokban az alábbi felmérések történtek a központi költségvetésből:

- Nagygombák monitorozása a Vétyem Erdőrezervátumban (ER-36): a 3 éves felmérési ciklusok 3. köre kezdődött meg (a korábbiak: 2006-2008, 2012-2014).
- Az illír gyertyános-tölgyes (*Helleboro dumetorum-Carpinetum*) társulás NBmR protokoll szerinti monitorozása a Remetekert Erdőrezervátumban (ER-37).

5.7.3. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az Igazgatóság kezelésében lévő erdőterületek nagysága 2286,72 ha. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, 64 községhatárban helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafajösszetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a cserszömörécés karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cserestölgyesek, de lópásztorok, égeresek, fűzesek, néhol telepített akácok, fekete és erdeifenyvések, virágos körisések, iszaptárolókra ültetett fűzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehet beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megőrkölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén

próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

Erdőterületek üzemmódonként való megoszlása.

1. Vágásos	601,11 ha
2. Szálaló	54,16 ha
3. Fatermelést nem szolgáló	389,63 ha
4. Átalakító	1018,30 ha
Összesen:	2063,20 ha

Erdőterületek megoszlása fafajok szerint:

1. kocsányos tölgy	154,05 ha
2. kocsánytalan tölgy	19,31 ha
3. egyéb tölgy	80,67 ha
4. cser	270,64 ha
5. bükk	33,98 ha
6. gyertyán	58,89 ha
7. akác	282,42 ha
8. juhar	68,55 ha
9. szil	31,78 ha
10. kőris	343,03 ha
11. egyéb kemény lomb	13,80 ha
12. nemes nyár	38,63 ha
13. hazai nyár	31,68 ha
14. fűz	261,15 ha
15. éger	266,61 ha
16. hárs	24,78 ha
17. egyéb lágy lomb	4,60 ha
18. erdei fenyő	21,92 ha
19. feketefenyő	48,30 ha
20. vörösfenyő	0,23 ha
21. üres	8,16 ha
Összesen:	2063,20 ha

Mag- csemetetermelés:

Igazgatóságunk magtermő állománnyal nem rendelkezik, csemetetermelést nem folytat. A természetes felújításokat részesítjük előnyben, csak szerkezetátalakítás esetén folyamodunk csemetevásárlásra.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés:

Erdőfelújítási kötelezettség 15,35 ha, siker 12,08 ha (78,7 %).

Erdőfelújítási hátralék területe: 3,69 ha.

A hatóság által kiszabott bírság összege. 297.000 Ft.

Indok: Erdőfelújítások elhúzódása, idegenhonos fafajok jelenléte.

Erdőtelepítés: 20,00 ha, siker: 18,00 ha (90,0 %). „Környezetvédelmi Visszaforgó Hitelalap Összegének környezetvédelmi célú támogatásokra való felhasználásáról” készített előterjesztésben célként megjelölt klímaerdő telepítése (2010-ben).

Fahasználati munkák:

Törzskiválasztó gyérités:

Tervezett terület 8,30 ha, végrehajtva 8,30 ha, átlagos erély 27 m³/ha.

Szálalóvágás:

Tervezett terület 0,08 ha, végrehajtva 0,08 ha, átlagos erély 125 m³/ha.

Egészségügyi termelés:

Tervezett terület 9,41 ha, végrehajtva 9,41 ha, átlagos erély 10 m³/ha.

Készletgondozó használat:

Tervezett terület 0,70 ha, végrehajtva 0,70 ha, átlagos erély 57 m³/ha.

Egyéb termelés:

Tervezett terület 8,40 ha, végrehajtva 8,40 ha, átlagos erély 12 m³/ha.**5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás**

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (ha)
1	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304050-513 kódszámú vadászterület)	2.860
2	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303950-513 kódszámú vadászterület)	8.041
3	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202850-506 kódszámú vadászterület)	15.430
4	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Sásdi-rétek VE (19-303360-513 kódszámú vadászterület)	1.291
5	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Nagyberek VE (14-350250-410 kódszámú vadászterület)	24.504

Igazgatóságunk a 2018-as esztendőben korábbi három területhez képest öt vadgazdálkodási egységben végezte a szakmai munkát. A területeken folytatott tervszerű állományszabályozás és vadkár elhárítás, valamint a vadgazdálkodási tevékenység adminisztratív feladatainak ellátása 2018. évben folyamatosan kiemelt feladatot jelentett.

Tihanyban a területek nagysága, a feltételek gyakorlatilag nem változtak. A Tihany Vadgazdálkodási Egységében egy fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek a 2018. évben is elsődleges célja a vaddisznó és a gímszarvas állománya visszaszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka létszámának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya számottevően csökkent, már egymást követő több évben tapasztaljuk, okait nem ismerjük. Jellemzően a korábbi években a vaddisznó éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több mint 50, 2009-ben 65, 2010-ben 80, 2011-ben 48, 2012-ben 83, 2013-ban 57, 2014-ben 50, 2015-ben 43, 2016-ban 47, 2017-ben 39 és 2018-ban 42 példány. A korábbi évekre nem jellemzően megjelent a gímszarvas is a belterületeken, taposási, rágási, „rongálási” (kerítések) kárával gyakran találkozunk, szinte mindenütt számítani lehet rá, terítéke rekord, 39 példány. Rendkívül magas továbbra is a gépjármű (vonat) gázolások száma. Eredményes nagyvad terelő vadászokat is tartottunk a területen.

Szintén nem változott a Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egység területe, ahol 2 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, belterületekkel, üdülő övezetekkel erősen tagolt, biztonsági okokból nem vadászható, de a vadkár szempontjából kiemelten érzékeny. A Balaton folyamatosan magas

vízszintje a terület földrajzi viszonyait és vele vadgazdálkodási „forgatókönyvét” alapjaiban átírta. A tartós vízborítás miatt több száz ha rét, gyeper, kaszáló és legelő terület vált járhatatlanná, megközelíthetetlené. Vadászati szempontból elvesztettük, ugyanakkor a vad használja. Tihanyban és Badacsonyban is bérvadásztatunk őzbakra és gímikára. Mindkét területünkön rendszeresen láttunk aranyakált. Tihanyhoz hasonlóan eredményes nagyvad terelő vadászatokat is tartottunk a területen. Itt is magas a gépjármű vadelütések száma, gyakori a belterületi vad megjelenés és károkozás.

A Kis-Baltoni Vadgazdálkodási Egységében négy fő természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is. A jelenleg 15 000 ha-os terület visszakapta 20 évvel ezelőtti méretét, ismét egyesült az I. tározó és köré tartozó védett természeti területekkel. A feladat nagyságára való tekintettel (állományszabályozás, vadkár elhárítás) Igazgatóságunk terület alapú bérvadászati szerződést (pausal) kötött egy többségében környékbeli vadászokat tömörítő vadásztársasággal. A csaknem 6000 ha területen szigorú szakmai feltételek teljesítése mellett biztosítunk sportvadászoknak lehetőséget.

A vadászterület, mint élőhely folyamatosan átalakul, vadgazdálkodási tekintetben veszít értékéből. A Kis-Balaton II. ütemen folyó átalakítási munkálatok volumene és későbbi eredménye tartósan negatívan jelentkezik a terület vadeltartó képessége szempontjából. A vízszint megemelése egyes területrészekben szintén a projekt része, amely a vad tartós kiszorulását eredményezte. Összességében vadászterületünknek csaknem 9 000 ha-ját (60 %) egész évben víz borítja.

Leírtak a vadászati tevékenységet nehezítik, a bérvadásztatást ellehetetlenítik. Gímszarvasaink és vaddisznóink keresik a fokozottan védett természeti területek nyugalma. Őzállományunk csökkenéséről évek óta beszámolunk, feltehetően az itt véglegesen megtelepedett aranyakál családok az ő helyzetükön még pluszban is rontanak. A vaddisznó létszám szabályozásában is intenzíven részt vesznek (malacok), ugyanakkor megváltoztak gímszarvas ellő helyeink, ezáltal a „szarvasbögő” területeink is.

Mezőgazdasági káraink mértéke a kiemelt figyelem ellenére főként a kukorica kultúrákban rekordot döntöttek, köszönhetően a 100 ha-t meghaladó táblaméreteknek is. Pozitív, hogy a terület legnagyobb gazdálkodója a vadkártérítés összegét tartós védőkerítés kiépítésére fordítja, ami a jövőben megvédi terményét.

Teljesen új területként lett kialakítva az 1291 ha kiterjedésű természetvédelmi célú különleges rendeltetésű „Sásdi-rétek” Vadgazdálkodási Egység a Káli-medencében. A védett-, fokozottan védett és Natura 2000 területeket magába foglaló terület természeti értékekben gazdag. Zömében Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő gyeper, rét, legelő területeket vizes élőhelyek színesítik, melyeket a gímszarvas és a vaddisznó is előszeretettel látogat. Főként utóbbi állományának folyamatos apasztása, visszaszorítása a vadgazdálkodás elsődleges célja.

A korábbi évekhez képest szembetűnően kevesebb a vaddisznó túráskára réteinken, legelőinken. Megjelenik olykor a dámszarvas is, állandó lakos az aranyakál. Kiszámú terítékéből a trófeás vadat elsődlegesen itt is bérvadászat útján értékesítettük.

Jelenleg a terület hasznobérbe adását érintő peres eljárás van folyamatban.

A Kormány 2017. év közben született döntése értelmében a Somogy megyei egykori Nagybereki Állami Gazdaság üzemi vadászterületének vadászati jogosultja lett jogerősen Igazgatóságunk 2017. november 3-tól. 2018. évben gyakorlatilag befejeztük a vadgazdálkodás feltételeinek kialakítását. Táskák ingatlan korszerűsítése, felújítása lényegében befejeződött, hivatásos vadászaink a ruházaton és a korszerű felszerelésen kívül új pick up gépjárműveket kaptak. Buzsák község határban 12 km hosszú kerítéssel egybefüggő 1000 ha mezőgazdasági kultúrát kerítettünk be vadkár ellen. Itt is megjelenik a belterületi vadkár, főként Balatonfenyves és Fonyód településeken.

Az éves vadkár mértéke meghaladta a 23 millió Ft-ot, valamint egy 2 m Ft-os belterületi kártérítési ügyünk van folyamatban. A korábbi évek 230 példányos vaddisznó terítéke helyett 511 példány vaddisznót hoztak terítékre hivatásos vadászaink. Ugyanezek a számok gímszarvas esetében 250 helyett 340.

Mindenhol részt vettünk a róka immunizálásban és a vaddisznók sertéspestis vizsgálatában. Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el. Több szolgálati fegyverünk felújításra, cserére szorul, különös tekintettel a hozzájuk tartozó optikai eszközök.

5.9. Halgazdálkodási vízterületek

Természetvédelmi szempontból releváns halgazdálkodási vízterületek védett területen:

No.	Országos jelentőségű védett vízterek*	Kiterjedése (hektár)/ Hossz (méter)	Elfogadott kezelési terv (+/-)
1.	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, NP része)	33 ha	-
2.	Balaton (Bozsai-ö. fokozottan védett, NP része)	50 ha	-
3.	Balatonhenyei-tó	4 ha	-
4.	Barkás-tó	1 ha	-
5.	Belső-tó	40 ha	-
6.	Bika-tó	1 ha	-
7.	Bonta-tó	1 ha	-
8.	Burnót-patak	13 263,76 m	-
9.	Cölömpös-árok	3,943 ha	-
10.	Cserkás-tó	1 ha	-
11.	Csókakői-patak	0,855 ha	-
12.	Eger-patak	18 044,072 m	-
13.	Egyesített-övcatorna	11,4 ha	-
14.	Garabonci-malomárok	4,129 ha	-
15.	Garabonci-patak	3,5 ha	-
16.	Határbelvíz-csatorna (Táska 097, Somogyzentpál 027, 034 és 036 hrsz)	2,3097 ha	+
17.	Határkültvíz-csatorna (Somogyzentpál 019 hrsz.)	12,7371 ha	+
18.	Hévízi-tó	18 ha	+
19.	Horogi-séd	4 870,244 m	-
20.	Kálomis-tó	3 ha	-
21.	Kenderáztató-csatorna	3,39 ha	-
22.	Kettős-tó	2 ha	-
23.	Kis-Balaton I. tározó	2 014 ha	-
24.	Kis-Balaton II. tározó	5 197 ha	-
25.	Kisörspusza	51 ha	-
26.	Kornyai-tó	20 ha	-
27.	Külső-tó	64 ha	-
28.	lápok	116 ha	-
29.	Lesence-patak	6 911,931 m	-
30.	Marótvölgyi-csatorna	4,23 ha	-
31.	Miháldi-vízfolyás	9,024 ha	-

32.	Mindszentkállai-árok	3 632,571 m	-
33.	Monostori-tó	3 ha	-
34.	Mura-folyó és holtágai	256 ha	+
35.	Nádas-tó	6 ha	-
36.	Nyugati-övcsatorna (Táska 0103 és 0126 hrsz.)	5,3854 ha	+
37.	Radai-patak	2,25 ha	-
38.	Sárosfői Halastavak	40 ha	-
39.	Sásdi-patak	2 171,838 m	-
40.	Szabari-patak	1,9 ha	-
41.	Szentbékállai-árok	5 185,686 m	-
42.	Tüskés-tó	4 ha	-
43.	Zala-somogyi határárok	6,0665 ha	-
44.	Zirci Arborétumi-tó	1 ha	+

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatalban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. Ezek valamennyi esetben a bányászati tevékenység felhagyása után kerültek nyilvántartásba vételre halgazdálkodási vízterületként. Lápként csak a kijelölt területeket tüntettük fel. A Balatonból a BfNP részeként védett hrsz-ek szerepelnek.

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

No.	A halgazdálkodási vízterület megnevezése (ahol már az igazgatóságé a halgazdálkodási jog)	Kiterjedése (ha)
1.	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2.	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7
3	Kis-Balaton II. ütem	5500

A Mura két holtága esetében az érintett halgazdálkodási víztereknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg megfelelő szaporulat esetén áttelepítéssel. A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állományszabályozásra korlátozandók. Erre idegenhonos halfajok megjelenése illetve esetleges egészségügyi problémák esetén kerülhet sor. Ezen feladatok elvégzését az Igazgatóság saját ember- és eszközállományával el tudja végezni.

Az érintett területek árvíz esetén közvetlen kapcsolatba kerülnek a Murával, így az ott található őshonos halfajok szaporodó-helyeként is szolgálhatnak, emiatt a nagytestű egyedek közlekedését a folyó és e területek között nem szabad korlátozni.

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény alapján különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek körének bővítési javaslatát, lehatárolását készítettük elő több mint 6.000 ha kiterjedéssel. 2016 decemberében a különleges rendeltetésre döntés született a somogyi vízterek és a Kis-Balaton II ütem esetében, azonban a halgazdálkodási jog vagyongazdálkodásuként történő kijelölésünk csak 2017-ben történt meg. Bár az érintett területek jelentős része a BfNPI vagyongazdálkodásában van, a halgazdálkodási jog vagyongazdálkodásba adása ettől különválik, külön folyamat részét képezi. Több esetben ez a folyamat még nem zárult le.

2018. júniusban ismételten kezdeményeztük a Tihanyi Belső-tó különleges rendeltetésűvé nyilvánítását, melyre sor is került. A halgazdálkodási jog vagyongazdálkodásunkba adását októberben kezdeményeztük. Ehhez az Agrárminisztérium természetvédelmi szakmai egységei minden támogatást biztosítottak, de a döntésről a 2018. évben tájékoztatást nem kaptunk. A korábbi halgazdálkodó jogosultsága időközben lejárt.

Igazgatóságunk működési területén különleges rendeltetésű lett a korábbi meglévő halgazdálkodási vízterek közül a Balaton (valamint befolyói) és a Kis-Balaton I. ütem területe természetvédelmi és turisztikai szempontból egyaránt különleges helyzete miatt. Az érintett területeken a halgazdálkodási jog gyakorlója a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.

Nyilvántartott halgazdálkodási vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését::

1.	Balaton és vízrendszere	61041,6	ha
----	-------------------------	---------	----

A Balaton esetében első helyre került jelentősége miatt a turisztikai jelentőség, (3.§ (2) bekezdés da), és dc) pont). Ugyanakkor a Natura jelölő fajok közül mindenképpen kiemelt jelentősége van a Balatonnak a garda (*Pelecus cultratus*) és a balin (*Aspius aspius*) esetében, ezen fajok megőrzése szempontjából meghatározó a halgazdálkodás mikéntje. Ezen jelölő halfajok jelenleg a horgászható fajok között szerepelnek a gazdálkodónak is érdeke, hogy megfelelő kezelés mellett ne legyen szükség horgászati korlátozásokra. Amennyiben az állomány stabil marad, úgy ez megoldható.

2.	Kis-Balaton VR. I. ütem	1800	ha
3.	Keleti-Bozót vízfolyás	21	ha
4.	Cigány-csatorna	2	ha
5.	Nyugati-övcatorna	76	ha

Fent felsorolt halgazdálkodási vízterek jelenleg horgászati hasznosítással érintettek, ugyanakkor rendkívül jelentős a Balaton korábbi hatalmas halállományából mára megmaradt halállományuk. Elsősorban a compó (*Tinca tinca*) állomány kiemelkedő, de mindenképpen említést érdemel réti csík (*Misgurnus fossilis*) és nyurgaponty (*Cyprinus carpio*) is. Utóbbi külön kiemelendő a Kis-Balaton Hídvégi-tó (I. ütem) esetében. A BHNP Zrt részéről felmerült, hogy a gazdálkodás veszteségei miatt nem tart igényt ezen vízter halgazdálkodói jogára, azonban jelenleg még Ők a gazdálkodók. Változás esetén Igazgatóságunk kéri a területre a vagyongazdálkodási jogot, mivel már a Kis-Balaton jelenlegi formába történt átalakításakor, a hallépcsők kialakításakor is kiemelt szempont volt a balatoni állomány ivóhelyre történő kijutásának biztosítása. Ezen program folytatásaként szeretnénk hogy a további potenciális szaporodóhelyek, berkek és befolyók egyaránt különleges rendeltetést kapjanak, maximális előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ivóhelyek kialakítását.

Egyéb különleges rendeltetésre nyilvántartott halgazdálkodási vízterek:

6.	Tihanyi, Belső-tó	39,6424	ha
----	-------------------	---------	----

A tó erősen leromlott ökológiai állapotának javításához jelentős beavatkozásokra van szükség, így halállomány szerkezeti változások szükségesek. Ennek érdekében mind a teljes víztest, mind a körkörös partszakasz a BfNPI vagyongazdálkodásába került, ami nem jár automatikusan együtt a halgazdálkodási jog megszerzésével is. A behurcolt ezüstkárász állományának komoly csökkentése mellett komolyan tervezett, átgondolt telepítésre lenne szükség őshonos halállományból. A tihanyi Külső-tó közelsége miatt egyre jelentősebb táplálkozó és költőterület bizonyos fokozottan védett madárfajok, pl. nagy kócsag, bakcsó, bölömbika stb. számára is. Ez az egyetlen olyan eset ahol felmerül a halgazdálkodási jog megkérése, olyan víztesten ahol jelenleg más a halgazdálkodó. A Rendelet 3. § (2) bekezdése ba), bb) pontok alapján megjelenő közérdek(ek) kiválasztásának

indoklása.: A tó teljes területe védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű állatfaj élőhelye, pl.: mocsári teknős (*Emys orbicularis*), bölömbika (*Botaurus stellaris*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), stb.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás varható hatásai közül kiemelkedik - különös tekintettel a halgazdálkodási hatásokra - a lehetőség a természetközeli halfauna visszaállítására.

A vízterületre vonatkozó, érvényben lévő természetvédelmi korlátozások.

- szegélynádas kímélete, idegenhonos fajok telepítésének tilalma

7. Tihany Külső-tó 63,8582 ha Nemzeti Park, fokozottan védett, Natura 2000

• A Rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megjelenő közérdek(ek) kiválasztásának indoklása.:

A tó teljes területe fokozottan védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett állatfaj élőhelye, jelentős költőhely, Natura 2000-es terület.

• A védett, fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű fajok, pl.: törpegém (*Leucorrhynia pectoralis*), dunai tarajos götte (*Triturus dobrogicus*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), fülemülesítke (*Acrocephalus melanopogon*), vörösgém (*Ardea purpurea*), nagykócsag (*Egretta alba*), kis kócsag (*Egretta garzetta*), bölömbika (*Botaurus stellaris*), vidra (*Lutra lutra*), stb.

Korábban nem nyilvántartott halászati vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését.:

1. Vindornya-láp és a Vindornya-csatorna

A kialakult vízterületek sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van. A potenciális szaporodóhelyek: nyílt vízfelületek, árkok, befolyók egyaránt lehetőséget biztosítanak élőhely fejlesztésre, maximálisan előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívőhelyek kialakítását. A terület horgászati hasznosítással jelenleg nem érintett, azonban kiemelt jelentőségű az idegenhonos halfajok elleni védekezés.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), bd) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

2. Balatonederics, Nádas-mező 163,75 ha Nemzeti Park, Natura 2000
3. Lesence-patak 16,34 ha Nemzeti Park
4. Kétöles-patak 18,71 ha Nemzeti Park
5. Tapolca-patak 23,33 ha Nemzeti Park

E természetközeli állapotú vízterületek állami tulajdonban és a BfNPI valamint a Vízügy kezelésében lévő

értékes, őshonos halfajokkal jellemezhető értékes, védett, fokozottan védett természeti terület státuszú élőhelyek.

A Balatontól északra található térség legnagyobb lápi póc állományai, komoly mennyiségű réti csík és kisebb állományokban még széles kárász (*Carassius carassius*) található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat létezik, Balatonedericsen a hosszanti átjárhatóság megoldásával biztosítható a folyamatos átjárás. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkentéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék, cigányréce stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), ba), bb) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Befolyók, kis tavak és berkek a Balaton térségében:

6. Badacsonytomaj, Büdös-tó 5,77 ha Nemzeti Park

7. Ordacsehi-berek	275,2355	ha	Natura 2000, ex lege védett
8. Fonyódi Bozót-csatorna (Pogányvölgyi-vízfolyás)	44,8438	ha	Natura 2000
9. Nagyberek Fehérvíz Határ-külvíz-csatorna	682,3610	ha	Natura 2000, védett
10. (Koroknai vízfolyás)	20,4868	ha	Natura 2000, védett
11. Ószödi-berek	44,3	ha	Natura 2000, ex lege láp
12. Tóközi-berek	44	ha	Natura 2000, ex lege láp
13. Tőreki-berek "Tőreki X-tó"	41,2	ha	ex lege láp, helyi védett
14. Lellei-berek "Forró-árok berke"	23,5	ha	Natura 2000, ex lege láp

Többnyire a Balatonról az emberi beavatkozás következtében lefűződött víztestek jelentős lápi póc és széles kárász állományokkal, komoly mennyiségű réti csík és esetenként nyurga ponty található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat csak korlátozottan létezik, beavatkozásokra lenne szükség az átjárhatóság biztosításához. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkentéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése ac), ba), bc) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

15. Kornyi-tó -19 ha Nemzeti Park

A Balaton-felvidék értékes tava, melyen természetvédelmi szempontból fontos beavatkozás folyik jelenleg is, a nyílt vízfelület növelése érdekében. Az utóbbi évtizedekben több alkalommal kiszáradt, halgazdálkodás szempontból értéktelen víztest. Sérülékeny élőhely ahol megfelelő beavatkozások révén az őshonos halfajok számára megfelelő élettér biztosítható. A terület madárvilága, az élőhely és a halállomány összetétel szempontjából különös jelentősége van, hogy minimális zavarás mellett, de történjen meg az őshonos halállományok megerősítése, illetve az idegenhonos fajok kizárása.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás várható hatásai: A védett/Natura 2000-es élőhely komplex fenntartható védelmének biztosítása, az élőhely rehabilitáció (KEOP) eredményének stabilizálása.

A vízterületre érvényben lévő természetvédelmi korlátozások:

- A Káli-medencére kihirdetett természetvédelmi kezelési terv nincs, így a védett/Natura 2000-es területekre vonatkozó jogszabályi előírások az irányadóak. (gyepre hajtás/ tómederből itatás, élőhely szennyezés tilalma, természeti értékek védelmére vonatkozó egyéb jogszabályi előírások)

16. Gerence és mellékvízfolyásai Bébig	45	ha	védett, Natura 2000
17. Bitva és mellékvizei Pápasalamonig	22	ha	védett, Natura 2000
18. Cuha és Hódosér megyehatárig	17	ha	védett, Natura 2000

Ezen bakonyi vízfolyások felső szakaszának ökológiai állapota érdekében fontos lenne a kistestű, őshonos, de komoly gazdasági jelentőséggel nem bíró halfajok állományainak megőrzése, más fajok telepítése, behurcolása nem kívánatos.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése bb), bc) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Mura-menti holtágak, bányatavak:

Az Igazgatóságunk által korábban kezdett program részeként jelenleg is különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterület a Murarátka 053/1 hrsz., teljes területe 2,4 ha. Letenye 0291/1/b hrsz., (teljes területe 10,7 ha,) az erdő nélkül 5,7 ha. Ezek mellett további vagyonekezelésünkben található víztestek találhatóak a területen amelyeken jelenleg nincs kijelölt halgazdálkodó:

19. Muraszemenye hrsz: 0229	2,1679	ha	védett, Natura 2000
20. Muraszemenye hrsz: 0234	1,4637	ha	védett, Natura 2000
21. Muraszemenye hrsz: 0236 a	2,7130	ha	védett, Natura 2000

22. Letenye hrsz:	0174 b	2,7632	ha	védett, Natura 2000
23. Letenye hrsz:	0174 d	2,0129	ha	védett, Natura 2000
24. Letenye hrsz:	0174 f	0,3687	ha	védett, Natura 2000
25. Letenye hrsz:	0174 g	0,3620	ha	védett, Natura 2000
26. Tótszerdahelyi-holtág hrsz:	077/2	9,6313	ha	védett, Natura 2000

Őshonos, védett illetve fokozottan védett halfajok élőhelyei (aranykárász, réti csík, lápi póc). A halászati hasznosítás lehetőségeit alapvetően meghatározó – természetvédelmi prioritást a különleges rendeltetésű területté nyilvánítás formájában tudjuk érvényesíteni. (Miközben a térség horgászvízein az ezüstkárász, a törpeharcsa és a naphal szorítja ki az őshonos fajokat, addig például a július elején folytatott felmérés során dr. Józsa Vilmos a Tótszerdahelyi-holtágban a széles kárász közel 100 egyedét fogta egyetlen vizsgálat során.) A jelenleg is kezelésünkben lévő két holtágon idegenhonos fajok egyedei csak áradás után jelennek meg, ezek eltávolítására szelektálunk kutató halászgép segítségével.

E védett természeti területeken a természetvédelmi prioritás nem teszi lehetővé a gazdálkodást előtérbe helyező halászati üzemtervek (telepítések és lehalászások) kötelező előírásainak betartását, véleményünk szerint itt kizárólag az állományfelmérő (kutató), illetve – szükség esetén – állomány szabályozó halászatokra kerülhet sor.

A vízterek más védett és fokozottan védett állat- és növényfajok élőhelyei is (tündérrózsa, sulyom, rucaöröm, szitakötőfajok, több madárfaj, vidra, hód), amelyekre a horgászati tevékenység és azok következményei károsan hatnak.

A holtágak sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), bd) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Igazgatóságunk 2008 nyarán képviselőt kapott a BH Zrt. felügyelő bizottságában, 2009 augusztusától szétvált a Zrt., majd október 01-től a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. a vagyonkezelésünkbe került. 2014 nyarától az alapítói jogokat a Földművelésügyi Minisztérium gyakorolja, Igazgatóságunk ilyen irányú feladata megszűnt.

Az eredmények közé soroljuk a középtávú szakmai koncepció és a szigorúbb, veszteséggel nem számoló költségvetés elfogadtatását, amelynek betartásával 2010-től az előzetes pesszimista várakozásokkal ellentétben a Zrt. pozitív mérleggel zárta valamennyi üzleti évet. Igazgatóságunk részéről - ahol lehetett - segítséget nyújtottunk a megerősített kommunikáció kialakításában.

5.9.2. Védett természeti területen található halastavak

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (ha)	Kezelési terv (+/-)
1.	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2.	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység

No.	A faj magyar és tudományos neve	Védettség foka*	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Béka fajok	V	Békamentés (Keszthely, Siófok Tőreki-tavak)

2.	Bütykös hattyú <i>Cygnus olor</i>	EU	Sérült bütykös hattyúk mentése 14 alk.
3.	Nagy kócsag <i>Egretta alba</i>	FV	Sérült nagy kócsag mentése
4.	Egerészölyv <i>Buteo buteo</i>	V	Sérült egerészölyv mentése 11 alk.
5.	Erdei fülesbagoly <i>Asio otus</i>	V	Sérült erdei fülesbagoly mentése 3 alk.
6.	Fehér gólya <i>Ciconia ciconia</i>	FV	Sérült fehér gólya mentése 8 alk.
7.	Fekete rigó <i>Turdus merula</i>	V	Sérült fekete rigó mentése 2 alk.
8.	Házi veréb <i>Passer domestica</i>	EU	Házi veréb mentése 4 alk.
9.	Széncinege <i>Parus major</i>	V	Sérült széncinege mentése 2 alk.
10.	Karvaly <i>Accipiter nisus</i>	V	Sérült karvaly mentése 2 alk.
11.	Seregély <i>Sturnus vulgaris</i>	EU	Sérült seregély mentése
12.	Macskabagoly <i>Strix aluco</i>	V	Sérült macskabagoly mentése 3 alk.
13.	Nagy fakopáncs <i>Dendrocopus major</i>	V	Sérült nagy fakopáncs mentése 2 alk.
14.	Tőkés réce <i>Anas platyrycho</i>)	-	Sérült tőkés mentése 2 alk.
15.	Rétisas <i>Haliaeetus albicilla</i>	FV	Fiatal rétisas mentése 3 alk.
16.	Holló <i>Corvus corax</i>	V	Sérült holló mentése
17.	Dankasirály <i>Larus cachinans</i>	V	Sérült dankasirály mentése
18.	Barna rétihéja <i>Circus aereginosus</i>	V	Sérült barna rétihéja mentése 3 alkalom
19.	Törpegém <i>Ixobrychus minutus</i>	FV	Sérült törpegém mentése 2 alkalom
20.	Partifecske <i>Riparia riparia</i>	V	Sérült partifecske mentése
21.	Zöldike <i>Carduelis chloris</i>	V	Sérült zöldike mentése 2 alk.
22.	Vetési varjú <i>Corvus frugilegus</i>	V	Sérült vetési varjú mentése
23.	Vörös vércse <i>Falco tinnunculus</i>	V	Sérült vörös vércse mentés 11 alk.
24.	Molnár fecske <i>Delichon urbicum</i>	V	Sérült molnárfecskék mentése 10 alk.
24.	Füsti fecske <i>Hirundo rustica</i>	V	Sérült füstifecske mentése 11 alk.
26.	Házi rozsdafarkú	V	Házi rozsdafarkú fióka mentése

	<i>Phoenichurus ochruros</i>		
27.	Kerti rozsdafarkú <i>Phoenichurus phoenichurus</i>	V	Egyed mentése
28.	Csíz <i>Carduelis spinus</i>	V	Sérült csíz mentése
29.	Erdei cankó <i>Tringa ochruros</i>	V	Sérült erdei cankó mentése
30.	Fekete gólya <i>Ciconia nigra</i>	FV	Sérült fekete gólya mentése
31.	Denevérek	V/F	épületbe betévedt denevérek
32.	Rőt koraidenevér <i>Nyctalus noctula</i>	V	Sérült rőt korai denevér mentése
33.	Vidra <i>Lutra lutra</i>	FV	Legyengült vidra mentése 2 alk.
34.	Nagy pele <i>Glis glis</i>	V	Sérült nagy pele mentése
35.	Keleti sün <i>Erinaceus romanicus</i>	V	Sün mentés 5 alk.
36.	vidra <i>Lutra lutra</i>	FV	Sérült vagy településen rekedt állatok mentése 4 alk.

A sérült egyedeket a székesfehérvári Madárkórház Alapítványhoz, és a Fővárosi Állat- és Növénykertbe szállítjuk. Az állatorvosi kezelést nem igénylő egyedeket a kőszegi Chernel-kertbe visszük.

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításának részeként a természetvédelem állami szervezeteinél 2010-2011-ben a TÉKA program keretében végzett munka megalapozta az egyedi tájértékek felvételezését. Azóta évről évre lassabb ütemben, de folyamatosan bővül az egyedi tájértékek adatbázisa, mely végül a Természetvédelmi Információs Rendszerben (TIR), illetőleg 2015-től az OKIR rendszer adatbázisában rögzíthető, ezzel a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

A 2018. évben 10 település, Alsópáhok, Bakonyjákó, Döbrönte, Gősfá, Hegyesd, Molnári, Murakeresztúr, Nemesrádó, Rezi, Vasboldogasszony települések (3 Veszprém megyei, 7 Zala megyei település) egyedi tájértékeinek terepi felvételezése, az adatok rögzítése és feldolgozása történt.

	Települések száma	Egyedi tájértékek száma
TÉKA program keretében készült felülvizsgálat korábbi felmérés alapján (2010-11)	39	1.911
TÉKA program keretében készült új felmérés (2010-11)	20	862
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen Téka program keretében, 2011. végén	59	2 773
2012-2017. évben készült felmérések összesen	36	1.299
2018. évben készült felmérések	10	193
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2018. végén	105	4.265

Az egyedi tájérték felmérések részletezése:

	Településnév	felmérés éve	egyedi tájértékek száma
	Pécsely	1998	32
	Csopak	2000	25
	Aszófő	2002	30
	Balatonalmádi	2003	41
	Felsőörs	2003	100
	Halimba	2003	55
	Lovas	2003	58
	Palóznak	2003	41
	Szóc	2003	29
	Zánka	2003	26
	Gosztola	2004	21
	Hidegkút	2004	49
	Kerkateskánd	2004	41
	Lendvadedes	2004	26
	Szécsisziget	2004	34
	Szentbékállá	2004	33
	Szentjakabfa	2004	14
	Veszprémfajsz	2004	43

Alsóórs	2005	98
Balatonakali	2005	29
Balatonudvari	2005	22
Lovászi	2005	22
Nagyvázsony	2005	38
Mencshely	2008	115
Badacsonytomaj	2010	50
Bakonybél	2010	36
Balatoncsicsó	2010	34
Balatonfüred	2010	435
Balatonszepezd	2010	110
Balatonszőlős	2010	25
Barlahida	2010	26
Barnag	2010	15
Böde	2010	28
Dörgicse	2010	206
Fenyőfő	2010	19
Kékkút	2010	32
Kerkaszentkirály	2010	18
Kővágóórs	2010	59
Nemesvita	2010	59
Óbudavár	2010	22
Salföld	2010	41
Szentkirályszabadja	2010	52
Szigliget	2010	69
Tihany	2010	33
Tormafölde	2010	21
Vaszar	2010	15
Vászoly	2010	18
Vindornyalak	2010	21
Zalaszántó	2010	44
Badacsonytördemic	2011	41
Balatonfűzfő	2011	35
Balatonhenye	2011	38
Köveskál	2011	45
Mindszentkál	2011	29
Monostorapáti	2011	44
Monoszló	2011	28
Öcs	2011	31
Szentantalfa	2011	28
Tagyon	2011	25
Egervár	2012	44
Hegymagas	2012	35
Nemesvámos	2012	15
Vöröstó	2012	37
Zirc	2012	86
Kisapáti	2013	49
Kisberzseny	2013	15

Ósi	2013	12
Raposka	2013	28
Káptalantóti	2014	21
Litér	2014	27
Nagykapornak	2014	72
Balatonkenese	2014	17
Misefa	2015	28
Nemesgulács	2015	25
Somlóvásárhely	2015	46
Várvölgy	2015	68
Alibánfa	2016	11
Balatongyörök	2016	91
Bánd	2016	22
Bezeréd	2016	29
Gyulakeszi	2016	38
Hárskút	2016	32
Petőhenye	2016	37
Vállus	2016	37
Bak	2017	33
Lakhegy	2017	36
Lesencefalva	2017	31
Letenye	2017	47
Magyarpolány	2017	69
Murarátka	2017	18
Muraszemenye	2017	42
Nemeshetés	2017	10
Tótszerdahely	2017	17
Ugod	2017	41
Városlőd	2017	33
Alsópáhok	2018	17
Bakonyjákó	2018	28
Döbrönte	2018	18
Gősfalva	2018	22
Hegyesd	2018	14
Molnári	2018	14
Murakeresztúr	2018	28
Nemesrádó	2018	30
Rezi	2018	12
Vasboldogasszony	2018	27

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Véleményezett terv típusa	Elkészült/véleményezett tervek száma	Beérkezett végleges tervek száma	Érintett települések száma
Települési Arculati Kézikönyv tervezete	158	239	BfNPI teljes működési területe

Településképi Rendelet tervezete	188	207	BfNPI teljes működési területe
Összesen:	346	446	553 település BfNPI teljes működési területe

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
A működési területre vonatkozóan meghatározó, országos jelentőségű területrendezési terv (OTrT) és térségi jelentőségű terv (Balaton törvény) felülvizsgálata, törvénymódosítások tervezete	2	BfNPI teljes működési területe
Térségi jelentőségű terv (Balaton törvényhez kapcsolódó vízpart-rehabilitációs TNM rendelet módosítására, Balatoni Üdülő Körzetre vonatkozó egyéb tervek: közlekedés, közmű, egyéb infrastruktúra)	4	BfNPI teljes működési területe
Térségi, ill. megyei jelentőségű területrendezési terv módosítás előkészítése (Veszprém, Zala, Somogy megye)	2	Veszprém és Zala megye, a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Somogy megyei része
Településrendezési tervek felülvizsgálata, módosítása, szabályozások,	152	Veszprém és Zala megye, a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Somogy megyei része
Összesen:	160	

Országos és térségi jelentőségű településrendezési tervek, települési arculati dokumentumok és rendeletek:

- Az előző évben átdolgozott, Országos Területrendezési Terv és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve helyett készülő új területrendezési törvény egyes kérdéseinek ismételt egyeztetése és az adatszolgáltatás (ökológiai hálózat, tájképvédelmi övezet) ismételt aktualizálása történt. Az övezetek pontosításában valamennyi tájegység esetében a természetvédelmi őrszolgálat és a szakreferensek közreműködtek.
- Az országos és térségi területrendezési tervek felülvizsgálatával párhuzamosan körvonalazódtak az érintett megyék területrendezési terveinek későbbi módosítási lehetőségei/igényei is.
- Az új, készülő területrendezési törvényhez kapcsolódóan korábban jelzett, vízpartot érintő tervi módosítások (vízpartrehabilitációs tervek) kidolgozása, egyeztetése későbbre tolódott, nem kezdődött meg a 2018-as évben. Így egyes települések egyedileg érvényesítették fejlesztési szándékukat az érintett település vízpartrehabilitációs tervének módosításával, melynek egyeztetési eljárásában részt vettünk.
- Az Igazgatóság működési területén egyeztetések történtek a térségi jelentőségű közlekedési hálózat fejlesztését érintően; a már folyamatban levő beruházás részletmegoldásait érintően is (R76 gyorsforgalmi út) és tervezés alatt álló további témákban (pl. balatoni bringakör).

További területrendezési tervek, egyeztetések, valamint települési arculati eljárások a 2018. évben:

- A 2018. évben megkezdődött a településrendezési tervek felülvizsgálata, jellemzően előkészítés (koncepció, adatszolgáltatás, környezeti vizsgálatra vonatkozó véleményezés) történt.
- Számos vízpartot érintő beruházás merült fel, főként csónakkikötők létesítése strandnál, vagy patakmedrek felhasználásával. Ezekre vonatkozóan a természetes élőhelyek védelmét is figyelembe vevő megoldások érdekében az előkészítés, egyeztetések során természetvédelmi kezelői közreműködés történt.
- Az 2016. évi LXXIV. törvény rendelkezésének megfelelően a 2017. évben többségében elkészültek a Települési Arculati Kézikönyvek (TAK) és a Helyi Településképi Rendelet (TKR) tervezetei és véleményezése. A hiányzók elkészítése, véleményezése történt meg a 2018. évben. A Lechner Tudásközpont digitális felületére többségében felkerültek a jóváhagyott dokumentumok.
- A 2018. év folyamán megkezdődött a TKR rendeletek módosítása, javítása, a tapasztalatok és a településrendezési eszközök változásának aktualizálása alapján. Ezek véleményezésében szintén részt vett az Igazgatóság.
- Az infrastrukturális hálózatokat érintően változatlanul főként a mobil szolgáltatás antennatornyai, valamint az elektromos légkábelek felújítása jelentett kihívást.

Települési arculati tervek érvényesülése, visszamutatás tapasztalatai:

A TAK, TKR egyeztetésének során a digitális egyeztető felület kezdeti hibái megszűntek, azonban változatlanul fennállnak az egykörös egyeztetés következtében az észrevételek beépülésének korlátai, a tervezői egyeztetések és párbeszéd hiánya.

A települési arculati eszközök: TAK és TKR elkészítésének és jóváhagyásának jogszabályi határideje 2017. szeptember 30 volt. A települések többsége a feladatot nem tudta teljesíteni határidőben, ezért az előbb 2017. december végére, majd 2018. március végére módosult. A TAK és TKR érvényesülésének tapasztalatai a 2018. évben már jelentkeztek. Két vonatkozásban szükséges átgondolni az arculati elemek használatát: egyrészt azok a TRE tartalmának megváltozásához közvetlenül nem kapcsolódnak – az általunk ismert minden esetben külön készült a TRE és a TAK/TKR. Így a kétféle dokumentum tartalma nincs összhangban, számos lényeges (korábbi településrendezési eszközben szereplő) elvárás, előírás nem építhető be az aktuálisan módosításra kerülő tervbe.

Másrészről nehezen alkalmazható a szabályozási tervhez, térképhez rendelt területhasználat (TRE) és a másként felépített arculati rendelet (TKR) együtt, nem egyértelmű az egyes területkerek vonatkozó előírások köre a korábbi övezeti rendszerhez kapcsolódó szabályozás megszűnésével.

Változatlan probléma, hogy nem rendelkezik minden település jóváhagyott településrendezési eszközökkel, vagy azok megfelelő átdolgozása nem történt meg a településképi rendelet alkalmazásához. Nincs olyan helyi jogszabályi környezet, mellyel a két jogszabály (TRE és TKR) együttes tartalma biztosítaná a korábban fennállt arculat, települési és táji karakter megőrzését. Ez különösen a védett területek és a tájképi szempontból kiemelt jelentőségű területek esetében eredményez negatív megjelenést az építmények egy részén, főként az építési engedélyhez nem kötött tevékenységek esetében.

Az arculati kézikönyv és a településképi rendelet készítése során tapasztalt további leggyakoribb tévedés a beépítésre nem szánt települési külterületek nem kellően szabályozott volta (a beépítésre nem szánt területeken - amennyiben további jogszabályi előírás nem tiltja - a hatályos OTÉK értelmében 10% mértékig építési tevékenység végezhető. Vagyis e területek építményeinek

megjelenésére vonatkozó szabályozás, ill. ahol indokolt, ott a teljes mértékben beépítés nélküli állapot, mint arculati jellemző meghatározása is indokolt, szükséges lenne).

A 2019-20. évben tervezett a Balaton törvényhez kapcsolódó vízpartrehabilitációs követelményekről szóló TNM rendeletek átdolgozása, valamint minden település (a BfNPI esetében 553) településrendezési tervének felülvizsgálata. Ezekhez kapcsolódóan - várhatóan a legtöbb esetben - a településképi rendeletek kiegészítése vagy részbeni módosítása is szükségessé válik majd. Hasonlóan a településrendezési tervek részleges módosításaihoz - mely az aktuális beruházási szándékok miatt folyamatosan jelentkeznek - egyidejűleg szükséges lehet a TKR rendeletek részleges módosítása is. A kétféle terv egyidejű és összehangolt készítése biztosítaná csak a települések táji, természeti értékeinek, ezzel fenntartható jövőjének megőrzését.

Településrendezési tervek módosításának tapasztalatai:

A 2018. évben a településrendezési tervek, eszközök módosítása során leggyakrabban a tárgyalásos eljárás lehetőségével éltek az önkormányzatok. Ezekben a rövid véleményezési határidő és a számos elfoglaltság miatt a tárgyalásokon esetenként nehezen megszervezhető jelenlét biztosítása volt a legnagyobb kihívás.

A módosított településrendezési terveket – önkormányzati jóváhagyásuk után – ismét meg kell küldeni a véleményező szervezetek, így Igazgatóságunk számára is. Az utóellenőrzés lehetőséget ad a korábbi véleményezés érvényesülésének ellenőrzésére, szükség esetén jogorvoslatra. Kedvezőbb azonban, ha a települések, tervezők részéről felmerül az igény a főépítész jóváhagyást megelőzően – akár több egyeztető tárgyalás során – megfelelő konszenzus kialakítására. Az ilyen értelmű megkeresések teljesítését mindig biztosítjuk.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Fejlesztési koncepciók véleményezése		
Térségi jelentőségű koncepciók (Megyei fejlesztési tervek)	2	Veszprém és Zala megye egésze, Somogy megye BÜK-be tartozó része
Település - fejlesztési tervek, koncepciók	45	BfNPI működési területén
Jogszabály tervezet előkészítése		
A készülő tájvédelmet érintő jogszabályok előkészítésében véleményezéssel, szakági értekezleten	3	Igazgatóság teljes működési területe

A 2018. évben véleményezett dokumentumok:

- A megyei területfejlesztési terveknek az új településrendezési törvény szerinti módosítása csak később várható.
- A Balaton térségére vonatkozóan a Balaton Fejlesztési Tanács tagjaként folyamatos Igazgatóságunk és a BFT együttműködése, ezem belül több ágazati részkonceptiót véleményeztünk.
- Az egyes településekre vonatkozóan a településrendezési eszközök felülvizsgálata esetén önálló eljárásban, vagy a felülvizsgálati dokumentációt megalapozó munkarészként számos település fejlesztésére vonatkozó koncepció kialakítása megtörtént.
- A 2018. év folyamán megjelent a látványtervek készítésére vonatkozó tájvédelmi szabvány, melynek előkészítésében, véleményezésében közreműködtünk.

- „Zöldfelületi OTEK” címen a Balaton térség zöldfelületeinek fejlesztésére is készült koncepció, melynek véleményezésében részt vettünk.

Egyedi konkrét beruházási szándékokra vonatkozó adatszolgáltatások, hatóságok számára belföldi jogsegélyek, előzetes konzultációval az önkormányzatok, ügyfelek részére a természetvédelmi kezelés szempontjairól tájékoztatás adása:

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Adatszolgáltatás - belföldi jogsegély Egy-egy ingatlant vagy településrészt érintő megkeresés	42	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Tájvédelmi szempontokról és természetvédelmi kezeléstről szakmai vélemény/kezelői hozzájárulás	63	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Területhasználók, kezelők tájékoztatása	57	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Tájvédelmi szakértői tevékenység	-	-

A hatósági, szakhatósági feladatkörben eljáró, Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztályától érkezett megkeresésekre adatszolgáltatást adtunk belföldi jogsegély keretében, vagy megkeresésükre egyes témákban ügyféli nyilatkozatot tettünk. Ezek tárgya a tájvédelmi kérdések mellett legtöbb esetben egyéb természetvédelmi vagy területhasználati kérdéseket is felvetett. Tárgyuk kikötő bővítés, élővízfolyások/patakok torkolatában csónakkikötők létesítése, vízparti területhasználat, napelemparkok, mobil távközlési bázisok, oszlopok elhelyezése, birtokközpont kialakítása Natura 2000 vagy védett területen, jelentősebb beruházások, végleges más célú hasznosítás, művelési ág váltás, fásításból történő fakivágások védett területen, közmű, telekalakítás volt.

Megkeresés alapján szakmai tájékoztatással segítettük a természetvédelmi kezelési szempontok megismerését az Igazgatóság működési területén. Együttműködtünk állami és települési főépítészekkel, tervezőkkel, beruházókkal, ügyfelekkel, önkormányzatokkal – tájékoztatás, természetvédelmi kezelés témakörében.

Kirendelt tájvédelmi szakértőként 2018-ban nem jártunk el.

6.4. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Elsődlegesen a településrendezési eszközök tartalma, minősége határozza meg a tájléptékű változásokat – ebben a BfNPI az érkező megkeresések alapján minden esetben közreműködik. Emellett az egyes jelentősebb beruházások előkészítésében is (pl. utak, infrastruktúra hálózatok, távközlési bázisállomások, kikötők, jelentős méretű vagy kiemelt beruházások, bányászattal kapcsolatos kérdés, területhasználat változása, természetvédelmi kezelés módja (pl. holtág revitalizációja, művelési ág váltása, végleges máscélú hasznosítás) – megkeresés esetén – konzultációval segítséget nyújtottunk. .

A védett területeket érintően Igazgatóságunk, mint természetvédelmi kezelő, szükség esetén ügyfélként közreműködik egyes eljárásokban. A 2018. évben is több jelentősebb ügyben ügyféli nyilatkozatot tettünk. Tapasztalatunk szerint sajnálatosan az építési hatóság részéről az ügyféli nyilatkozat érdemi figyelembe vétele nem jellemző.

Az építésügyi hatósági eljárásokról az ÉTDR felületen megjelenő általános tájékoztatás áll rendelkezésünkre. Az előző évekénél még nagyobb arányban probléma, hogy az építési ügyek a jogszabályi előírás ellenére a legtöbb esetben nem jelennek meg az ÉTDR felületén. A legtöbb esetben nem teljesül a közzétételre vonatkozó jogszabályi rendelkezés, melynek biztosítása az építési engedélyezési eljárást lebonyolító hatóság feladata. Ezért az aktuális építési ügyekről megfelelő információval nem rendelkezünk..

A védelem tárgyát képező tájaink megőrzését nehezíti a jogszabályok folyamatos változása, a kevés helyszíni ellenőrzés (elsődlegesen építésügyi vonalon), sok esetben a beruházások szereplői részéről a szakmai felelősség vállalásának hiánya. Kritikus kérdések: a külterületi tájhasználat, az infrastruktúrák egyeztetés nélküli fejlesztése, az épületek rendeltetésének megváltoztatása, a külterületi kerítésépítés, a fasorok, fák megfelelő védelmének hiánya mind a tervezések, mind a beruházás ill. fenntartás során stb.

Egyéb tájvédelmi tevékenység, valamint szakmai kapcsolattartás, együttműködés:

- 2018. szeptemberben az Igazgatóság csopaki székházánál a Park Villa Konferenciateremben 70 fő részére megszerveztük a minisztérium éves tájvédelmi képzését. A képzés mind a kormányhivatali hatósági kollégák, mind a nemzeti parkok részvételének lehetőségét biztosította. Igazgatóságunktól 3 fő aktív részvétele történt.
- Változatlanul részt vettünk a minisztérium által szervezett tájkarakter műhely munkájában.
- Folyamatos részvételt biztosítottunk tertvargyalásokon, szakmai konzultációkon, együttműködve az építészet, településtervezés, örökségvédelem szervezeteivel (különösen a Balaton-felvidéket érintő világörökség várományos jelölés témakörében); önkormányzatokkal, civil szervezetekkel (pl. a Szigligeti Táj- és Településvédő Körrel), állami és települési főépítészekkel, tervezőkkel, építetőkkel, lakossággal (információcsere, közös terepi bejárás, tárgyalás, tájékoztatás formájában, valamint az érintett szakmabeliek és civilek megkeresésére).
- Folyamatos volt az együttműködés a Balaton Fejlesztési Tanáccsal a térséget érintő kérdésekben; dokumentációk véleményezésében, fejlesztések előkészítésében.
- Kölcsönös tájékoztatással együttműködünk a Balaton Világörökséggé Válásáért Alapítvánnyal.
- a Magyar Építész Kamara által szervezett képzéseken 2 fő részvételével jelen voltunk egyebek között a TAK és TKR készítésével kapcsolatos szakmai programon, valamint a Veszprém város által szervezett településfejlesztési konferencián,
- Kapcsolatot kerestünk önkormányzatokkal az egyedi tájérték felmérések megküldésével, egyéb adatszolgáltatásokkal, természetvédelmi kezelési információkkal.
- 2018 februárjában részt vettünk Bükfürdön a Magyar Tájépítészek Szövetsége és társszervezetei által megrendezett Szakmai Napokon, melynek kiemelt témája a „Természetközeli táj- és kerttervezés” volt. Betekintést nyertünk a tájépítész szakma előtt álló kihívásokba, legújabb magyarországi és európai terndekbe, módszertanba, a környezet- és természetvédelmi érdekekkel közös erőfeszítésük eszköztárába.

7. Projektek

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				megnevezése	kiterjedése (ha)		
KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 - A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhelyfejlesztése	2016.09.26 - 2020.05.31.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése	A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhelyfejlesztése, amely magában foglalja a Belső-tó rehabilitációját, az élőhelyek fejlesztését és fenntartását biztosító legeltetés feltételeinek biztosítását valamint a hagyományos gazdálkodás és a Natura 2000 hálózat bemutatását is.	Tihany, Pécsely, Csopak, Balatonszöllős	250	bruttó 450.000.000	A pályázat előkészítő szakaszában a szükséges tervek elkészültek, az engedélyek rendelkezésre állnak. Az eszközök egy részének beszerzése megtörtént. A kivitelezésekre és a további nagyértékű eszközbeszerzésekhez kapcsolódó közbeszerzési eljárások elindítására a dokumentációk előkészítése, kidolgozása után kerül sor. A platók terepjáró beszerzésére vonatkozó uniós közbeszerzési eljárása előkészítése és megindítására megtörtént. Az előleggel történő 3. időközi elszámolás elfogadásra került.

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 - A legelletesi infrastruktúra átfogó fejlesztése a Káli medence és a Kis-Balaton térségében a természetvédelmi célú területkezelés biztosítása érdekében</p>	<p>2016.09.29 - 2019.12.31.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A projekt célja, hogy az érintett területeken elhelyezkedő jó természetességű területeken a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság saját állatállományával, legeltetéssel fenntartott gyepterületek bővíthessenek és jobb természeti állapotba kerülhessenek.</p>	<p>Salföld, Kápolnapiusztas-Szökedencs</p>	<p>704</p>	<p>nettó 369.000.000</p>	<p>A legelletesi infrastruktúra fejlesztéséhez hat darab kút felújítási illetve létesítési tervdokumentációja elkészült. A létesítési engedélyezéshez az engedélyezési eljárást elindult. A Salföldi major itatási lehetőségeit lehetővé tevő vízvezeték tervei is elkészültek. A Kápolna-pusztai Bivalyrezervátum esetében az építési tervdokumentáció engedélyezéséhez szükséges terv készítő vállalkozó beszerzésre került. A tervdokumentációt az hatósághoz benyújtottuk. A villamos fejlesztési terveket készítő tervezőiroda is beszerzésre került. A monitorozó eszközök - egy fényképezőgép és kiegészítői, valamint egy távcső - beszerzésre kerültek.</p>
---	---------------------------------	--	--	--	------------	------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00025 - Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén</p>	<p>2016.09.30-2019.06.30.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, áramhálózati munkavégzések gólyafészkek, odúk, denevérházak készítése kihelyezése.</p>	<p>BfNPI működési területe</p>	<p>30.000</p>	<p>bruttó 104.000.000</p>	<p>2018-ban az Észak és Dél-dunántúli E.ON-nal kötött együttműködési megállapodás keretében teljesültek az áramhálózati munkák. Elkészültek a denevérházak és a fészkekodúk. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 9 helyszínen történt beavatkozás az inváziós halfajok visszaszorítása érdekében, 2 tonna feletti idegen honos halfaj eltávolítása történt meg. 3 saját vadgazdálkodási egységen megtörtént a projektben vállalt vadászható vadfajok (vaddisznó, vörös róka, aranyakál és borz) állományszabályozó vadászata. Megtörténtek az eszközbeszerzések.</p>
--	-------------------------------	--	---	--------------------------------	---------------	-------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 - Élőhely- védelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső- Somogy kistájakon</p>	<p>2016.10.19- 2019.10.20</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutató infrastruktúráján ak fejlesztése</p>	<p>Az Élőhely-védelem és helyreállítási feladatok projekt keretén belül a területek további degradálódásának megelőzése, az eredeti életközösségek fenntartása, a biodiverzitás fokozódása feltételeinek javítása, inváziós fajok visszaszorítása, tájképi érték megtartása a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon.</p>	<p>Kis-Balaton- medence (Búzásrét, Kápolnapusz- ta, Szőkedences), Nyugat-Külső- Somogy (Ordacsehi, Látrány)</p>	<p>711</p>	<p>bruttó 425.000.000</p>	<p>A pályázat megvalósítása során 2018. évben a Vízépítési munkák kivitelezése 94 %-ban megtörtént. A nagyértékű mezőgazdasági gépbeszerzésre vonatkozó közbeszerzési eljárás előkészítése lezajlott, 2019. év tavaszán várható az eljárás megindítása. A Területkezelési munkák nagy része 2018. év során megvalósult. A platós terepjáró beszerzésére vonatkozó uniós közbeszerzési eljárása előkészítése és megindítására megtörtént. Az előleggel történő 3. időközi elszámolás benyújtásra került.</p>
---	-----------------------------------	--	--	---	------------	-------------------------------	---

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 - Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony-Balaton Geoparkban</p>	<p>2016.09.29 - 2019.12.31.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A projekt célja, hogy 16 barlang barlangkiépítése és denevér röprnyílással ellátott rozsdamentes ajtókkal történő lezárása megtörténjen. A Malomtói forrás esetében célunk a forráscsoport több fakadási pontjának kitisztítása, felszabadítása. Továbbá összesen 5 Természetvédelmi Terület természetvédelmi rekonstrukciója, valamint az elért eredmények tájékoztatása, a földtani értékeink bemutatása és a természet-, és környezetvédelmi szemléletformálásnak érdekében.</p>	<p>16 db Barlang a BNNPI területén, Tapolcai Malomtói forrás, 5 db Természetvédelmi Terület</p>	<p>718</p>	<p>bruttó 162.000.000</p>	<p>A projektben szereplő 16 barlang kiépítési tervei elkészültek, valamint azok természetvédelmi hatóság részéről történő engedélyezése is lezajlott. A Várpalotai homokbánya TT legnagyobb költségigényű beruházása a részstabilizáció kivitelezése befejeződött. Beszerzésre került az öt természetvédelmi területen tervezett beruházások tervezője is. A munka során váratlan pluszfeladatként beszerzésre került a Várpalotai homokbánya TT védőtetőjéhez statikai szakvéleményt kellett készíttetünk. A Tapolcai Malomtói forráscsoport eredeti állapotának visszaállításához szükséges vizes tervező is beszerzésre</p>
---	---------------------------------	--	--	---	------------	-------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 - A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása</p>	<p>2017.01.26. - 2020.12.31.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A Hévízi-tó körüli leromlott állapotú élőhelyek (véderdő és gyeppek) rekonstrukciója. A tó őshonos élővilágát veszélyeztető özönfajok visszaszorítása és fajvédelmi tevékenység megvalósítása. A Hévíz-Keszthelyi-láp területén a leromlott állapotú gyepterületeken a biodiverzitás növelése. A Hévízi-tó TT-nek, a Hévízi-csatornának és a Hévíz-Keszthelyi-lápnak, mint a Keszthelyi-hegységet a Kis-Balatonnal összekötő zöld folyosónak, a bemutatási infrastruktúrájának a fejlesztése.</p>	<p>Keszthelyi-hegység, Tájéegység, Hévíz-Keszthely - láp. Hévízi-tó Természetvédelmi Terület (Keszthely, Csereszegtomaj, Alsópáhok, Sármellék, Hévíz)</p>	<p>241</p>	<p>bruttó 661.900.000</p>	<p>Került. A projekt kötelező tájékoztatásának keretében a „B” és a „C” típusú táblák beszerzésre kerültek. A hidépítéshez szükséges terv és engedélyek elkészültek. A Megvalósíthatósági Tanulmány és mellékleteinek elkészítése folyamatban van. Kötelező tájékoztatás keretében megrendezésre került egy lakossági fórum Hévízen, valamint a „B” és „C” típusú tájékoztató táblák beszerzése megtörtént. „Drónok térképészeti és 3D alkalmazása” tanfolyam sikeresen lezajlott. A monitorozáshoz szükséges eszközök beszerzése megtörtént. Az idegenhonos vízi növény – és állatfajok gyérítéséhez szükséges speciális</p>
---	----------------------------------	--	--	---	------------	-------------------------------	---

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 – Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein</p>	<p>2017.01.01.- 2020.06.30</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A beruházási elemek elsődleges célja az, hogy az évtizedekkel ezelőtt megépített vízrendszerek mára tönkrement, lepusztult műtárgyait helyreállítsa, valamint kiegészítse a mai természetvédelmi igényeknek is megfelelő vízkormányozást biztosító elemekkel. A beruházás eredményeképpen a természetvédelmi kezelési tervekben meghatározott kezelésekkel a kedvező ökológiai állapot hosszú távon is fenntartható lesz. A megépülő műtárgyak segítségével a jelenlegi alacsony vízszint emelésére és így az élőhely ökológiai potenciáljának javítására nyílik lehetőség.</p>	<p>Somogy megye: Somogyzentpál, Táska, Lengyeltóti Zala megye: Gelse, Kilimán, Zalakomár</p>	<p>811</p>	<p>bruttó 460.000.000</p>	<p>eszközök egy része beszerzésre kerültek. A terepjáró gépkocsik közbeszerzési eljárása folyamatban van. A kórház, mint konzorciumi partner részéről az erdőrekonstrukciós munkák megkezdődtek.</p>
---	------------------------------------	--	--	--	------------	-------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 – A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása</p>	<p>2016.09.15-2020.09.15.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A projekt keretében négy beruházási elemet belül, öt beruházási helyszínen történik beavatkozás: Nagybereki Fehérvíz TT. (Somogy-szentpáli rétek), Pogányvölgyi rétek, Zalakomári madárrezervátum TT. és a Szévíz-Principális mente Natura 2000 területeken (Kilimán és Gelse).</p> <p>A pályázatban a Mura mentén található, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő csejjesedtet, befásodó gyepterületek helyreállítása, a legeltetés újraindítása valamint Letenye térségében a legelő állatállomány elhelyezése érdekében tervezünk beruházásokat.</p>	<p>Letenye</p>	<p>250</p>	<p>brutó 470 000 000</p>	<p>szabályozó rendszereknek rekonstrukciójához kapcsolódó vízjogi engedélyezési eljárás újraindult. Folytatunk a kisértéki monitorozó eszközök beszerzését. Szerződést kötöttünk, és megkezdődött a MT elkészítése.</p> <p>A megvásárolt földterületek művelési ág változtatása lezajlott. A monitoring eszközök beszerzése - egy kivételével - beszerzésre kerültek. Kötelező tájékoztatás keretén belül a „B”, „C”, „D” típusú projektábrákat beszerztük. A Major (állattartó telep és gazdálkodási centrum) vázlattervei és építési engedélyezési tervei elkészültek, engedélyeztetésre beadásra kerültek. 2 darab plató terepjáró közbeszerzési eljárása</p>
---	-------------------------------	--	---	----------------	------------	------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 - A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel</p>	<p>2016.12.01 - 2019.12.31</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A projekt célja, hogy a Natura 2000 ökológiai hálózat nagyobb ismertséget kaphasson. Ennek keretén belül az Igazgatóság infrastrukturális fejlesztést hajt végre. A fejlesztésekkel „Natura 2000 fogadókapuk” jönnének létre két helyszínen: Fonyód közelében, Ordacsehi helyszínnel a „Berek Világa Látogatóközpont” elnevezésű természetismereti élménypark valamint Bakonybélben a „Bakonyi Erdők Háza” – Natura 2000</p>	<p>Fonyód, Ordacsehi, Bakonybél Erdők háza</p>	<p>297</p>	<p>bruttó 287.503.051</p>	<p>elindult. A tanösvény tervezése, nyomvonalának megtervezése lezajlott, kivitelezése 2019. év I. félévében várható. Megalósíthatósági tanulmány és mellékleteinek elkészítésére szerződést kötöttünk, az egyeztetési anyaga jelenleg készül.</p>
							<p>Efogadásra került a Megalósíthatósági Tanulmány. Befejeződött a Projekt keretében tervezett két közbeszerzési eljárás előkészítése. Megtörtént a hálózati csatlakozás Ordacsehi 0198/9 helyrajzi számú területen, a Berek Világa Látogatóközpont és annak építésének áramellátása céljából. A megalósítás jelenlegi állása: a Fonyód, Ordacsehi-berek területén épülő Berek Világa</p>

<p>KEHOP-4.2.0-15-2016-00003 - A területi jelenlét és természetvédelm i őrzés hatékonyságána k javítása a Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelm i őrszolgálatának komplex fejlesztésével</p>	<p>2016.09.26 – 2019.09.26</p>	<p>A Természetvédel mi Őrszolgálat és monitorozó rendszer fejlesztése</p>	<p>bemutatóhely</p> <p>A tájegységi őrszolgálati irodahálózat energiahatékony-sági mutatóinak és a klímaváltozás káros hatásaival szembeni ellenálló képességének javítása (Salföld, Fenékpuszt, Zalasántó). A tájegységi őrszolgálati irodahálózat informatikai és térinformatikai feladat ellátási képességének javítása (Salföld, Fenékpuszt, Zalasántó, Bakonybél). Az őrszolgálat terepi mobilitásának és eszközeinek fejlesztése, a vizsgálandó élőhelyek és élőlénycsoportok (védtett és/vagy NATURA2000 jelölőfajok és élőhelyek) számának, valamint területek kiterjedésének növelése.</p>	<p>Keszthely, Zalasántó, Bakonybél, Salföld</p>	<p>42</p>	<p>bruttó 147.000.000</p>	<p>Látogatóközpont ki vitelezésének közbeszerzési eljárása folyamatban van.</p> <p>Az Őrszolgálati monitorozó eszközök beszerzésére kerültek. A Salföldi Major Őrszolgálati irodafelújításhoz szükséges beszerzési eljárást 2x elindítottuk, mindkét esetben eredménytelen lett az ajánlattevők érdektelensége miatt. A fenékpusztai Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház Őrszolgálati Iroda fejlesztésére, és a gazdasági épület bővítésére vonatkozó feltételes közbeszerzési eljárás megindítása folyamatban.</p>
---	------------------------------------	---	--	---	-----------	-------------------------------	---

<p>LIFE13 NAT/HU/ 000183 „A keresensólyom és a parlagi sas táplálékbazisána k megőrzése a Kárpát- medencében”**</p>	<p>2014.07.01- 2018.12.31.</p>	<p>Európai Bizottság, Life+ konstrukció, a pályázat koordináló kedvezményezett je a FHNPI, a BfNPI konzorciális partnerként vesz részt kedvezményezett -ként</p>	<p>Eszközbeszerzés, ismeretter-jesztő anyagok kidolgozása, megosztása, népszerűsítése, űrgetelepítések, fajvédelmi koncepció kidolgozása a reptéri állományok fenntartására, isme- retszerezés és megosztás hazai és külföldi társ szervezetekkel, kamera és információs rendszer kialakítása a tihanyi Levendula Házban</p>	<p>BfNPI működési területén található űrgetelepek</p>	<p>mintegy 570 ha élőhely</p>	<p>bruttó 42.296.000</p>	<p>Az űrgetelepítések, és a monitoring felmérések megtörténtek. Véglegesítésre került a reptérke-zelési útmutató és kiosz- tásra került a reptérüze-meltetők részére. Elké-szültek a projekt elemek szakmai záró jelentései. A projektzáró ülés megtartásra került, és elkészült a projektzáró szakmai beszámoló, az ellenőrök részvételével.</p>
--	-------------------------------------	--	---	---	---	-------------------------------	---

LIFE16NAT/1 T/000245 LIFE4OAK- FORESTS*	2017.07.01- 2026.12.31.	LIFE	A LIFE Nature pályázat célja a nemzeti parkok kezelésében lévő védett tölgyes erdei élőhelyek biológiai sokféleségének növelése és ezen Natura 2000 jelölő élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása. Ehhez a természetes tölgyerdő paramétereinek meghatározása és annak alapján egy kezelési útmutató elkészítése, illetve publikálása. Az útmutató szerint pedig a három magyar nemzeti park kezelésében lévő 19 terület 1562 ha tölgyerdejének a rehabilitációja, illetve Olaszországban 511 ha tölgyerdő rehabilitációja.	Bakonyszűcs Balatonfűred Tihany Pécsely	260	brutó 200 000 0 00 (BNPPD- 626 200 Euro)	A rekonstrukciós munkákat megkezdttük mind a négy beavatkozási területen. A beavatkozások részletes terepi kijelölése folyamatosan van. Óshonos fafajok magvetését végeztük el A természetes erdő felújulás elősegítése érdekében megkezdttük a szajkóételezők beszerzését, összerakását és kihelyezését A kerítések nyomvonalának kijelölését megkezdttük Az invazív fajok visszaszorítását célzó beavatkozásokat megkezdttük A monitoring hálózat pontjainak egyeztetése, térképi kijelölése megőrtént.
--	----------------------------	------	---	--	-----	---	--

<p>GINOP-7.1.5-16-2016-00002 Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása és a Diás-szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése</p>	<p>2017.03.01 – 2020.06.30</p>	<p>GINOP-7.1.5-16-2016-00002 Nemzeti parkok komplex turisztikai fejlesztése</p>	<p>Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása, a Diás-szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése. (Élményszerű látogatás feltételeit biztosító kiállítás, mozi, film, étterem, bolt tanösvény, játszótér Matula kunyhó felújítása, kialakítása, létrehozása. Eszközbeszerzések megvalósítása: (elektromos 14 férőhelyes golfautó, 9 db kenu, távcsövek, spektív).</p>	<p>Kis-Balaton (Keszthely-Fenekpuszta) hrsz.: 0401/2, 0374/11</p>	<p>7.938 ha fok. védett terület és a védett-ből 12.868 ha NATU-RA 2000</p>	<p>nettó 1205113376</p>	<p>Megvalósult a projekt közbeszerzése. Megtörtént a nyertes kivitelezőkkel a szerződéskötés. Elkezdődött a projekt építésének a kivitelezési időszak, amely a terveknek megfelelő ütemben halad.</p>
<p>GINOP-7.1.9-17-2017-00002 Rejtett kincsek a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban</p>	<p>2018.03.01 – 2020.02.29</p>	<p>GINOP-7.1.9-17-2017-00002 Turisztikailag frekventált térségek integrált termék-és szolgáltatás fejlesztése</p>	<p>Lóczy-barlang Látogatóközpont kivitelezése és kiállítás építése; Hegyestű Geológiai Bemutatóhely fogadóépületének akadálymentesítése, illetve környezetének kisléptékű turisztikai attrakciófejlesztése; Salföldi Major fogadóépületének átalakítása, bővítése, illetve környezetének kisléptékű turisztikai attrakciófejlesztése; Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont fejlesztése (audioguide rendszer továbbfejlesztése, napvitorla</p>	<p>Lóczy-barlang Látogatóközpont (8230 Balatonfüred, Öreghegyi utca, hrsz.: 2376/2); Salföldi Major (8256 Salföld, hrsz.: 043/4); Hegyestű Geológiai Bemutatóhely (8273, Monoszló, hrsz.: 086/1); Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont 8300</p>	<p>n.r.</p>	<p>nettó 372.455.052 (ebből BFNPI: nettó 366.455.052)</p>	<p>Nyilvánosság biztosítása terén megtörtént a kötelező tájékoztató táblák kihelyezése, kiválasztásra került a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó és a műszaki ellenőr. Az építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárás előkészítésre került, a KFF folyamatba épített minőségellenőrzési eljárása 2018.11.09. napján került megindításra, az eljárás folyamatban</p>

			kihelyezése).	Tapolca, Kisfaludy u. 3.			van.
Interreg DTFP1-1-226-2.2 Danube GeoTour /Dunai GeoTúra Valorisation of geo-heritage for sustainable and innovative tourism development of Danube Geoparks /A földtani örökség hasznosítása dunai geoparkok fenntartható és innovatív turisztikai fejlesztésében*	2017. január 1–2019. június 30.	Európai Területi Együttműködés (2014-2020), INTERREG Duna Transznacionális Együttműködési Program	A projekt célja a Duna vízgyűjtő területén működő geoparkokban fellelhető gazdag földtani örökség hasznosítása a geoparkok fenntartható és innovatív turisztikai fejlesztésében. Közös stratégia kidolgozása a geoturizmusból fakadó környezeti terhek kezelésére, együttműködés a földtani örökség újszerű bemutatásában, innovatív geoturisztikai termékek kialakításában és közös marketingstratégia kidolgozásában. A projekt kapcsán megújul a monoszlói Hegyesti Geológiai Bemutatóhely belső kiállítása, új vulkanológiai tanósvény létesül és két tanósvény felújításra kerül.	Bakony– Balaton UNESCO Globális Geopark	324.400	nettó 82.242.720	2018-ben megvalósult a monoszlói Hegyesti Geológiai Látogatóhely belső kiállítás megújításának, ill. az épületátalakítás közbeszerzési eljárás előkészítése, két tanósvény felújításának és egy új tanósvény létrehozásának megvalósítása. 11 partner részére infostandok tervezése, az informatikai eszközök beszerzése.
Interreg Danube Transnational Programme Amazon of Europe Bike Trail Interreg DTP2-002-2.2	2018.06.01.- 2021.05.31.	ERFA hozzjárulás 85%, Magyar kormányzati társfinanszírozás 15%	A projekt célja mintegy 700 km hosszú szakaszon kerékpártú kialakítása az ausztriai Murecktól a szerbiai Zomborig. A BFNPI területét Zala megyében érintené a tervezett	Tornyiszent- mihálytól Murakeresz- túrig	megkö- zelítőleg 140 km kerékpár út	bruttó 180 000 Euro	A projekt poszter kinyomtatásra került. A BFNPI honlapjára, a projekthe vonatkozó információkat feltöltöttük, a projekt posztert és a logót is.

<p>„Határokon átívelő kezelési program a tervezett 5 országot érintő Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátumért” (coop MDD) című, Interreg DTP1-259-2.3 azonosító számú projekt</p>			<p>nyomvonal Tomyiszentmiklóstól Murakeresztúrig, azonban Igazgatóságunk részt vesz a Duna-Dráva nemzeti Park Igazgatóság működési területén áthaladó szakaszainak kialakításában is. A projekt a teljes 700 km-es hálózat tábláinak, pihenőhelyeinek, információs pontjainak kialakításáról szól, ugyanakkor kerékpárút építés nincs benne. A cél az útvonal kerékpározhatóvá útként történő kijelölése, kialakítása. A pályázatban tervezzük még egy közös AoE Brand létrehozását.</p>			<p>A projekt szórólap angol nyelvű változatát megkaptuk, a fordítást és nyomtatást a következő periódusban tervezzük. 2018. július 4-6-ig három napos rendezvényen vettünk részt Lienzben, Ausztriában. A Duna Interreg információs napján is jelen voltunk Budapesten. 2018-ban beadásra és elfogadásra került az első számú projektbeszámolónk.</p>
	<p>2017.01.01-2019.06.30.</p>	<p>85% EU (ERFA), 15% magyar kormányzati társfinanszírozás</p>	<p>A jelenlegi kétoldali (horvát, magyar) a Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum (MDD BR), jelölését 2012-ben fogadta el az UNESCO Bizottság. Szerbia 2018-ban, Szlovénia 2019-ben kapta meg a BR jelölést, Ausztria pedig beadta a jelöléshez szükséges dokumentációt. Az 5 TBR ország UNESCO jelölésének elfogadása után létre jöhet a világ első</p>	<p>Letenye, Molnári, Tótszerdahely Múraszemene</p>	<p>bruttó 210 300 euro</p>	<p>2018 októberben 4 napos projektalkalmazót, workshopot és kirándulást szerveztünk a partnereink részére (5 ország részvétele). A 30 perces film elkészítésére szerződést kötöttünk, az első rész számla kifizetésre került, a</p>

			<p>ötoldalú bioszféra rezervátuma, a Mura-Dráva-Bioszféra rezervátum. Az 5 TBR országban 12 védett terület található, amelyek elérő kezelési gyakorlatának összehangolására közös stratégiai és kezelési útmutató készül.</p> <p>A TBR MDD minél szélesebb körben való elfogadása érdekében lakossági fórumot tartunk, az érdekelte feleknek workshopot, valamint tanulmányutat szervezünk.</p> <p>A projekt keretében három holtág revitalizációját tervezzük meg. Továbbá megvalósul egy tanösvény.</p> <p>A Bioszféra Rezervátumról oktatási céllal egy 30 perces, valamint promóciós céllal egy 5 perces film készül.</p> <p>Több kiadvány kerül ki nyomtatásra.</p> <p>A projekt során 8 szabadtéri iskolából River's cool hálózat jön létre. A River's cool egy olyan szabadtéri iskola, ahol a gyermekek tapasztalás útján, játékos, interaktív módon tanulhatnak</p>			<p>forgatás folyamatosan zajlik. Az 5 perces promóciós célú kisfilmre is megtörtént a szerződéskötés. A Holtág rekonstrukció tervezésre szintén szerződöttünk, melynek kapcsán többször terepbejárást és egyeztetéseket tartottunk. Lakossági fórumot szerveztünk Letenyén, ahol bemutattuk a környéken zajló fejlesztéseinket. A fórumra roll-up-ot és beach flag-et készítettünk. 2018 júliusban NGO talákozót szerveztünk 9 civil szervezet részvételével. Molnári területére Tanösvény tervezése, tanösvény nyomvonalának megtervezése és Szövegírás, fordítás, fotók, ábrák - tanösvény kapcsán beszerzés lezajlott, a további munkákra a szerződéseket</p>
--	--	--	--	--	--	--

<p>ATHU003 - Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program - PaNaNet+ Entwicklung und Optimierung von nachhaltigen naturtouristischen Angeboten im Netzwerk der westpannonischen Schutzgebiete / Fenntartható természetisztikai kínálatok fejlesztése és</p>	<p>2016.05.01-2020.04.30</p>	<p>85% ERFA támogatás, 15% magyar kormányzati társfinanszírozás</p>	<p>a természeti és kulturális értékeinkről, a bioszféra rezervátumról és a TBR MDD-ről.</p>	<p>Fenntartható természetisztikai kínálatok fejlesztése és optimalizálása Nyugat-Pannónia védett természeti területeinek hálózatában</p>	<p>BfNPI működési területéből: Zala megyei rész. További célterületek: Vas megye, Győr-Moson-Sopron megye, Burgenland (Ausztria), Projekt-partnerek magyar részről: FHNPI, ÓNPI, BfNPI; osztrák részről: RMB</p>	<p>-</p>	<p>Nettó 150.326.720</p>	<p>elkészítettük. Informatikai eszközök közül a River's school hálózathoz beszerzésre került 1 db tablet, 1 db vetítővászon, 1 db projektor és 1 db nyomtató. A River's school bútorzatának elkészültek a tervei, a vállalkozói szerződés előkészítésre került.</p>
<p>Elkészült a PaNaNet+ víziturisztikai MT. A Mura-menti Hódvár Vízitúra Kikötő attrakció- és kapacitásbővítéséhez kapcsolódóan kisléptékű infrastrukturális fejlesztés, valamint kenek és raftok beszerzése valósult meg. Igazgatóságunk nyomtatott PaNaNet újságjának első száma júniusban, második száma októberben jelent meg és terjesztésre került számonként 10.000</p>								

<p>optimalizálása Nyugat- Pannónia védett természeti területeinek hálózatában*</p>				<p>(vezető partner), NPNSSW, Burgenland Tourismus</p>		<p>példányban. Elkészíttek a PanNaNet+ promóciós eszközök. 2018. július 14-15-én több mint 200 résztvevővel sikeresen megvalósult az első Kerka-Mura Vízimuri (Mura-menti Vízi Fesztivál). PanNaNet+ önkéntes akciót valósítottunk meg 2018. szeptember 29-én a Keszthelyi- hegységben az özönnövények visszaszorítása céljából.</p>
--	--	--	--	---	--	--

*-A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a jelzett projektekből, mint projektpartner vesz részt. A megadott pályázati összegek a BFNPI-ra eső részt jelentik meg.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

2018. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. Rendelet határozta meg.

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

2018.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	6.009
Alszámon iktatott	10.823
Összesen:	16.832

A kormányhivatali integráció óta, a megyei, majd a járási szint kialakításával kapcsolatban Igazgatóságunknál változó tendenciát nem érzékelt a hozzánk eljutó ügyiratok számában.

1. Kormányzati ügyiratkezelő rendszer

- A Kormány 2014-ben az 1548/2014.(X.16.) számú Kormányhatározattal döntött az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer (a továbbiakban: KÉR) létrehozásáról:

- Igazgatóságunk, mint a KÉR-be bevont szerv már 2015-től rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel. A rendszer éles indításának dátuma 2015. május 01. volt.

KÉR-es problémák:

- A jogszabály viszonylag szűk körben határozza meg a kivételek körét, azaz azon dokumentumok, iratok körét, amelyek nem kerülnek be a rendszerbe. Iratkezelési szabályzatban lehetőség lenne arra, hogy a szervei specialitásokat is figyelembe véve tovább bővítsük a kivételek körét. Az ún. egységes iratkezelési szabályzat kiadásának joga felügyeleti szervünké, ezért a kivételek bővítésére javaslatot tettünk (a személyi anyagba tartozó iratok, számlák, Magyar Államkincstár iratai, kintlévőség behajtásához kapcsolódó iratok, projektekhez kapcsolódó valamennyi dokumentum, elővásárláshoz kapcsolódó iratok, így különösen a szerződések). Tekintettel arra, hogy az NPI-kre vonatkozó új, az elektronikus ügyintézés is magában foglaló iratkezelési szabályzat még nem került kiadásra, a kivételek sora nem bővíthetett.

- A kivételek szűk körére is tekintettel továbbra is napi probléma, hogy olyan iratok, dokumentumok kerülnek be a KÉR rendszerébe, melyeknél alapvető, hogy az eredeti dokumentumokat kapjuk kézhez a megfelelő és főleg határidőben történő ügyintézéshez. Ezért folyamatosan, napi szinten ki kell kérnünk ezen okiratokat a KÉR-központtól. Pl. éves szinten ~ 1 500 – 2 000 elővásárlási ügyben nyilatkozunk, az ügyben eljáró ügyvédek által eredetben beküldött, aláírt, ellenjegyzett szerződéseket az esetek többségében szkennelve kapjuk kézhez, melyek záradékolásra nem alkalmasak, illetve azokat eredetben várják vissza az ügyfelek.

A problémát a napi lekérésekkel, valamint a KÉR-központban tárolt eredeti dokumentumok rendszeres, személyes elhozatalával igyekszünk orvosolni, azonban ez az eljárás a határidők tekintetében 1-2 napra rövidíti az ügyintézésre rendelkezésre álló időt, továbbá mind az utólagos iktatásban, mind pedig költségben plusz terhet jelent.

- a KÉR-en keresztül az iratok beérkezése sokat javult az év során, már ritkábban fordul elő, hogy az iratok nem, vagy csak akadozva érkeznek be rendszerünkbe.

2. Az e-ügyintézéshez kapcsolódó fejlemények

Cégkapu, ügyfélkapu: Igazgatóságunk több ügyfélkapuval is rendelkezik: központi, és ún. HR-es.

Igazgatóságunk rendelkezik *Információátadási Szabályzattal*, valamint az *Archiválási Szabályzattal* is.

Az NPI-k – bár velük szemben is fennáll az e-ügyintézés kötelezettsége - az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerint hatósági eljárást nem folytatnak le, érdemi döntést nem hoznak, szakhatósági állásfoglalást nem adnak ki. Az NPI-k központi üzemeltetésű nyilvántartásokkal dolgoznak (OKIR/TIR), ezért lokálisan nincs olyan adatuk, melyeket pl. archiválni kell, a különböző közigazgatási eljárásokban pedig többségében ügyfélként vesznek részt.

3. Munkáltatói intézkedések elektronikus kézbesítésére

Az egységes elektronikus ügyintézési rendszer kialakításához szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXI. törvény módosította a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényt.

A módosítás következtében 2017. május 01. napjától a munkáltatói intézkedéseket teljes körűen elektronikus útra terelte és megszüntette – a jogviszony létesítéséről rendelkező jognyilatkozat kivételével – a papír alapú kiadmány alkalmazását.

A szabályozás az Igazgatóság valamennyi kormánytisztviselőjére és az Mt-s munkavállalókra is kiterjedt.

A jogszabályi kötelezettség számos feladatot rótt mind a munkáltatóra, mind pedig az Igazgatóság foglalkoztatottjaira is, amely kötelezettségeknek még 2017. évben maximálisan eleget tettünk. Az ügyfélkapu létesítésének kötelezettséget a jogviszony létesítésére vonatkozó szerződéseink is tartalmazzák. Valamennyi dolgozónk rendelkezik ügyfélkapuval, a munkáltatói intézkedések a jogszabály előírásai szerint ügyfélkapun keresztül jutnak el a dolgozókhhoz.

Problémát alapvetően a fizikai dolgozóknak okoz az ügyfélkapu kezelése, hiszen több olyan dolgozónk is van, aki pl. nem rendelkezik számítógéppel, vagy annak kezeléséhez nem ért. Továbbá a rendszer viszonylag bonyolultan kezeli az elektronikusan közölt munkáltatói dokumentumok elektronikus elfogadását, aláírását és visszaküldését a munkáltató felé.

8.1.1. Szakvéleményadás és adatközlés a hatóságok számára

Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés, bejelentés	db
1.	Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély Kormányhivatal felé - Adatszolgáltatás 358 - Szakmai állásfoglalás 60 - Ügyféli nyilatkozat 494	912
2.	Belföldi jogsegély 25	25

Sorszám	Hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	Kormányhivatal felé természetvédelmi bírság kiszabásának kezdeményezése	13
	Védett /Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 3 Védett területen engedély nélküli földmunkák: 1 Balaton meder területén engedély nélküli munkálatok (nádas irtás): 1 Védett állat veszélyeztetése (fecskefészkek leverés 3, gyurgyalag költőhely elbányászás 1, ürge veszélyeztetése 1): 5 Védett területen engedély nélküli cross-motorozás: 1 Védett területen engedély nélküli siklóernyőzés: 1 Natura 2000 terület engedély nélküli eldózerolása: 1	

2.	Rendőrhatóság felé	3
	Feljelentés természetkárosítás miatt: 1 Feljelentés lopás miatt: 1 Feljelentés garázdaság miatt: 1	
3.	Kormányhivatal, mint szabálysértési hatóság felé	-
	-	
4.	Erdészet felé	3
	Védett / Natura 2000 területen végzett engedély nélküli fakivágás: 3	
5.	Egyéb hatóságok felé	2
	NFA felé: 1 Jegyző: 1	

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Téma	AM szervezet
Adatszolgáltatás AM részére KEHOP pályázatok gyorsítási lehetőségeiről (2)	Projektkoordinációs és IT Biztonságfelügyeleti Főosztály és Környezetügyért Felelős Államtitkárság
BfNPI éves szakmai jelentés (2)	Környezetügyért Felelős Államtitkárság
Biotikai adatok feltöltése (1)	Természetmegőrzési Főosztály
Céljuttatás adatszolgáltatás (8)	Költségvetési Főosztály
Devizaprognózis (6)	Költségvetési Főosztály
Előrejelzés adatszolgáltatás (3)	Költségvetési Főosztály
Éves költségvetési beszámoló (2)	Költségvetési Főosztály
Garantált bérminimum adatszolgáltatás (5)	Költségvetési Főosztály
Haszonbérlok ellenőrzési terve és haszonbérlok ellenőrzése (1)	Földvagyon-gazdálkodási Főosztály
Hatósági havi jelentés (12)	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Inváziós fajokkal kapcsolatos adatszolgáltatás (9)	Természetmegőrzési Főosztály
Keretszámla adatszolgáltatás (1)	Költségvetési Főosztály
Közfoglalkoztatás parlagrafűirtás (1)	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Látogatástatisztika (2)	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Natura 2000 területek alapadatainak éves felújítása (SDF) (1)	Természetmegőrzési Főosztály
Pályázati előrehaladás (2)	Környezetügyért Felelős Államtitkárság
PMR pályázati előrehaladás (folyamatos töltés)	Projektkoordinációs és IT Biztonságfelügyeleti Főosztály és Környezetügyért Felelős Államtitkárság
Projekt státusz felmérés (1)	Projektkoordinációs és IT Biztonságfelügyeleti Főosztály és Környezetügyért Felelős Államtitkárság
Szocho adatszolgáltatás (5)	Költségvetési Főosztály
Települési Arculati Kézikönyv és Településképi Rendelethez adatszolgáltatás állása (3)	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály

Természetvédelmi állapot-felmérési tervek megküldése, természetvédelmi kártalanításhoz és állapotfelméréshez kapcsolódó egyéb feladatok (2)	Természetmegőrzési Főosztály, Költségvetési Főosztály
Üres álláshely jelentés (4)	Költségvetési Főosztály
Vagyongazdálkodási terv (2)	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Vagyonkataszteri adatszolgáltatás (TIR szerint.)	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Vagyonkezelési adatszolgáltatás (2)	Földvagyongazdálkodási Főosztály és Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Vszt. adatszolgáltatás (9)	Földvagyongazdálkodási Főosztály

Alkalmoszerűen szinte bármely szakmai főosztálynak (pl. ügyvédi alkalmazásokról az Intézményfelügyeleti és Perképviselési Főosztálynak; folyamatban lévő ügyekről vezetői tájékoztatás) kell adatot szolgáltatni, tájékoztatást nyújtani.

A táblázat nem tartalmazza a konkrét ügyekhez nyújtott ügyintézésrel járó adatszolgáltatásokat (pl. állami földek eladásának véleményezése, jogszabályok véleményezése).

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

1. Levelezés: több ezer az ügyintézés során, (kifejezetten ilyen megnevezés alatt a rendszer nem keres le)

2. Egyeztetés: 57

Kimondottan csak Natura 2000 területet érintő be-, feljelentést tettünk (pl. fakivágás, földmunkák végzés) az illetékes hatóságoknál.

Natura 2000 terület eldózerolása: 1 esetben

Natura 2000 területen történt fakivágás: 1 esetben

8.2. Szabálysértés

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. április 15-től hatályos 2012. évi II. törvény rendelkezései alapján hatáskör hiányában szabálysértési eljárást már nem folytat le.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről 2012. évi II. törvény 2. § (4) bekezdése kimondja, hogy nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el. E törvényi rendelkezés alapján – tekintettel arra, hogy valamennyi esetben közigazgatási bírság kiszabásának volt helye – Igazgatóságunk szabálysértési feljelentést nem tett a 2018. évben.

A hatóságok felé tett bejelentések részletezését a 8.1. pontban foglalt táblázat tartalmazza.

Védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett engedély nélküli tevékenységek (fészek leverés, költőhely elbányászás) ügyében eljárást 2018-ban nem 4 esetben kezdeményeztünk.

8.3. Természetvédelmi bírság

Igazgatóságunk a 2018. évben a 8.1. pontban felsoroltak szerint 13 ügyben kezdeményezett természetvédelmi bírság kiszabása iránti eljárást az illetékes Kormányhivatalnál.

A 13 ügyből mindösszesen 3 ügyben kaptunk visszajelzést. A 3 ügyben mindösszesen 175.000-Ft. bírság kiszabására került sor.

8.4. Büntető ügyek

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja tárni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja az illetékes Kormányhivatalnak, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2018-ban Igazgatóságunk 1 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentést ismeretlen elkövető(k) ellen.

Sorszám	Az ügy tárgya	db
1.	Natura 2000 terület engedély nélkül eldózerolása (védett növények károsítása)	1

8.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyeresség	Vesztett	Folyamatban	Egyezséggel lezárta
Polgári perek	2	1	0	0	0	1
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	4	-	-	-	4	-
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi perek	1	0	0	0	1	0
Büntető perek	0	0	0	0	0	0

1. A Tapolcai-tavasbarlang melletti ingatlan – amelyen a barlang szellőző kútja áll – tulajdonosa birtokháborítás megállapítása és kártérítés miatt indított pert Igazgatóságunk ellen. A perben még 2014-ben Igazgatóságunk pernyertes lett. Felperes fellebbezését követően a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az I. fokú ítéletet megváltoztatta, és Igazgatóságunkat kártérítés megfizetésére kötelezte.

Igazgatóságunk az ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához 2017. októberében, egyidejűleg kérte a végrehajtás felfüggesztését.

A végrehajtás felfüggesztését a Kúria elrendelte. 2019. februárjában a Kúria a másodfokú ítéletet hatályon helyezte, az I. fokú ítéletet helybenhagyta. Így Igazgatóságunk teljes pernyertes lett.

2. 2017-ben 4 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában túsre kéri

kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

3. Kártérítési eljárás lefolytatását követően Igazgatóságunk munkavállalóját kártérítés megfizetésére kötelezte (gépjármű megrongálása). A dolgozó jogorvoslati kérelmét a Döntőbizottság elutasította, a kártérítési határozatot teljes egészében jóváhagyta. Ezt követően a dolgozó bírósághoz fordult, az első fokú bírósági eljárásban Igazgatóságunk teljes pernyertes lett. Az ítélet jogerőre emelkedéséről a bíróság még nem értesítette Igazgatóságunkat.

8.6. Egyéb jogi ügyek

Állami Számvevőszék ellenőrzése

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2018. évi ellenőrzése 2015-2016-2017 évet érintette.

Főbb modulok:

- pénzügyi és vagyongazdálkodás ellenőrzése 2015-2016
- integritás és belső kontroll 2015-2016
- vagyongazdálkodási modul 2017

A modulokhoz több száz dokumentum került feltöltésre.

Szabályzatok, igazgatói utasítások

2018-ban mindösszesen 27 igazgatói utasítás és szabályzat került kiadásra – pénzügyi-és számvitelhez / bemutatáshoz, szolgáltatásokhoz / adatvédelemhez / a munkavállalókra vonatkozó és a munkavégzéshez kapcsolódó utasítások és szabályzatok.

A hatályba léptetett szabályzatok közül kiemelést érdemel a Közbeszerzési Szabályzat, az Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzat, valamint az Esélyegyenlőségi Terv 2019-2020.

Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.

Teljesítményértékelés

2 fő szervezeti támogató a munkatársak adataiban bekövetkezett változásokat folyamatosan átvezetik a rendszerben. A 2018. évi éves értékelés és minősítés határidőre megtörtént, a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségünknek szintén határidőben eleget tettünk.

A 2018. évi első, második féléves teljesítménykövetelményeinek felvitele a rendszerbe határidőre megtörtént.

Vagyonnyilatkozat

Igazgatóságunk rendelkezik a „vagyonnyilatkozat átadásáról, nyilvántartásáról, a vagyongyarapodási vizsgálatról, valamint a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelméről” szóló, hatályos szabállyal. 2018-ben a vagyonnyilatkozat-tételére köteles kormánytisztviselők az arra megszabott rendben és határidőben vagyonnyilatkozatot tettek.

Egyéb kiemelt jogi feladatok:

- Vsz. – védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. tv. hatálya alá tartozó földrészletek kisajátítás vagy kisajátítást pótló adásvétel útján történő állami tulajdonba vételének végrehajtása. 2018-ban a Vsz. folytatására 25 mFt. támogatást kaptunk. Ezen összeg teljes körűen felhasználásra kerül, a szakmai és pénzügyi beszámolót határidőre elkészítjük.
- Elővásárlási ügyek intézése – a 2018. évben 1659 megkeresésre adtunk választ
- Szerződések nyilvántartásának naprakész vezetése, a nyilvántartás kezelése. Közbeszerzési eljáráson kívül 2018-ban 260 szerződés készült el
- Projektekhez kapcsolódó jogi feladatok ellátása: az Igazgatóság futó projektjeinél kapcsolattartás a közbeszerzési szakértővel, 50 db. közbeszerzési, valamint projekthez

kapcsolódó szerződés jogi felülvizsgálata, illetve előkészítése, a Bíráló Bizottságban jogi szakértelem biztosítása

- Natura 2000 területekhez kapcsolódó kaszálása bejelentések kezelése, nyilvántartása, adatszolgáltatás – a 2018. évben 760 db. bejelentés érkezett.
- Haszonbérleti szerződések, elvégzett feladat: 9 haszonbérlet, 351 ha átfogó, dokumentális és helyszíni ellenőrzése történt meg. Saját vagyongazdálkodásban összesen: 13.856 ha áll, élő haszonbérleti szerződés 2755 ha területre áll fenn. 2014-től mindösszesen ellenőrizve: 1557 ha (57 %) = a teljesítés időarányos.

9. Természetvédelmi Őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	15	6	21
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	50.692	0	150.000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3.989	0	9.500

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma 21 főre csökkent, 2018. év végén a központban dolgozó természetvédelmi őrszolgálati ügyintéző kolléga munkaszerződése lejárt. Egy fő továbbra is GYED-en van. A központban dolgozó természetvédelmi őrszolgálat-vezető mellett 20 fő területen dolgozó természetvédelmi őr látja el feladatát. 2018. évben a tájegységi – örkerületi felosztás nem változott a 2017. évihez képest. A természetvédelmi őrszolgálat optimális létszáma 40 fő lenne.

A tájegységek az alábbiak:

- Tihany Tájegység (4 örkerület)
- Badacsony - Káli-medence Tájegység (2 örkerület)
- Kis-Balaton Tájegység (3 örkerület)
- Magas-Bakony Tájegység (2 örkerület)
- Nyugat-Zala Tájegység (2 örkerület)
- Észak-Somogy Tájegység (2 örkerület)
- Keszthelyi-hegység Tájegység (2 örkerület)

Egy ízben tartottunk igazgatósági Természetvédelmi Őrszolgálati értekezletet, valamint egyszer éves lögyakorlati képzést.

9.1.2. Technikai felszereltség

A 2018. évben a szükséges eszközök egy része megfelelő számban és minőségben rendelkezésre álltak, a jövőben fejlesztések szükségesek, valamint a folyamatos minőségi cserékre is kellenek.

2018. év végi természetvédelmi őr egyenruha megrendelés biztosítja a munkavégzéshez szükséges egyenruházati viselet elemeket, a kulturált megjelenést.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal, ugyanakkor külterületen kevésbé lefedett, üzembiztos a mobil szolgáltatás. A 22 természetvédelmi őrből 16 főnek van szolgálati önvédelmi maroklófegyvere, melyeket a '90-es évek második felében újként vásároltunk. Több darab revolver az évi egyszeri lögyakorlat mellett is selejtezésre szorul. Mindenkinek van önvédelmi gáz spray-je. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. Gépjármű parkunk elöregedett, minőségi cserékre és egy darabos bővítésre van szükségünk a hatékonyabb munkavégzés érdekében. Elavult gépjármű park üzemben tartása jelentős többlet költséggel terheli az Igazgatóság költségvetését. Két fő munkáját segíti motorkerékpár. A mindenki számára megállapított kilométerkeret nagysága a folyamatosan növekedő feladat mennyiség mellett nem mindig elégséges. A

számítástechnikai lemaradottságot gyakorlatilag sikerült orvosolni, főként pályázati forrásokból számottevő fejlesztéseket hajtottunk végre.

9.1.3. Polgári természetőrök

A nyilvántartott polgári természetőrök helyzete, hozzáállása nem változott, azaz egyénekenként és területenként is eltérő aktivitást mutatnak. Többségük a vizsgákat követően lemorzsolódott, a lelkes kisebbséggel tartjuk a kapcsolatot, de évente csak egy-egy alkalommal tudjuk bevonni közös feladatellátásba.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A hatósági feladatok ellátása az utóbbi években folyamatosan csökken. A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták 2018-ben:

- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyongekezelésű erdőkre.
- Nádvagások, nádaratások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól. Piacok ellenőrzése.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Engedély nélküli technikai jellegű sporttevékenység (crossmotorozás, quadozás, stb.) ellenőrzése, visszaszorítása.
- Védett területeket érintő sport-, és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.
- Horgászati tevékenység ellenőrzése a Balatonon és a Kis-Balatonon, rendszeres közös járőrszolgálat rendőrökkel, vízirendőrökkel.
- Vízivad vadászatok ellenőrzése, különös tekintettel az Irmapusztai tavakra és a Miklósfai halastavakra.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozómadarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Vándorcirkuszok, állatshow-k ellenőrzése.
- Építési tevékenység folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

Kiemelten meg kell jegyeznünk, hogy a felsorolt tevékenységek végrehajtása többségében nem rendszeres, a jövőben a hatósági feladatellátás megerősítésre szorul.

A Rendőrséggel közös szolgálat ellátás, járőrözés alkalmoszerű, számuk folyamatosan csökken, a szervezetek leterheltsége nem teszi lehetővé a folyamatos közös szolgálat ellátást.

9.2.2. Együttműködések más hatóságokkal

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalmoszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, a felügyelőségekkel, és a vadászati hatóságokkal. A rendőrséggel, vízirendőrséggel a területek döntő hányadán jó munkakapcsolat alakult ki, mindkét oldalról rendszeresen keresik egymást a kollégák. Havi munkájuk részét képezi a közös járőrszolgálat.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a folyamatos sokszínűség jellemzi:

- Folyamatos részvétel a szinkronokban, monitorozásokban
- Kezelési tervek készítésében
- Kiemelten pályázatírásban és annak bonyolításában
- Ismeretterjesztés, oktatás terén: csoportkísérések, diavetítések, előadások vagy éppen csónaktúrák
- Rendezvényeink lebonyolításában
- Vagyongazdálkodás terén: állatállomány kezelése, gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete, erdők kezelése, vadgazdálkodás, közmunkaprogram bonyolítása csaknem egészében

10. Költségvetés, vagyon

10.1. Kiadások

A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható.

Az Igazgatóság 2018. évi előirányzatainak alakulása:

Eredeti előirányzat	808 080 ezer Ft
Módosított előirányzat:	2 797 413 ezer Ft
Előirányzat-változás:	1 989 333 ezer Ft
Előirányzat változás összetétele:	
Országgyűlési hatáskör:	0 ezer Ft
Kormányzati hatáskör:	90 929 ezer Ft
Irányító szerv hatáskör:	454 768 ezer Ft
Intézményi hatáskör:	1 443 636 ezer Ft
Előirányzat változás összesen:	1 989 333 ezer Ft

A 2017. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben: (ezer Ft)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2017.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	19 125	44 671	12 127	75 923
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	-13 905	9 667	-726	-4 964
Dologi kiadások (K3)	69 117	202 512	104 901	376 530
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	0	0
Egyéb működési célú kiadások (K5)	225	-445 092	704 575	259 708
Beruházások (K6)	120 521	70 204	282 029	472 754
Felújítások (K7)	0	884	22 681	23 565
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	445 092	3 200	448 292
Összesen:	195 083	327 938	1 128 787	1 651 808

2017. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben (adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2017.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	25%	59%	16%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	280%	-195%	15%	100%
Dologi kiadások (K3)	18%	54%	28%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0%	-171%	271%	100%
Beruházások (K6)	25%	15%	60%	100%
Felújítások (K7)	0%	4%	96%	100%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0%	99%	1%	100%
Összesen:	12%	20%	68%	100%

A 2018. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben: (ezer Ft)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2018.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	25 003	40 381	-9 320	56 064
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	4 976	18 948	5 874	29 798
Dologi kiadások (K3)	52 400	285 256	305 440	643 096
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	0	0
Egyéb működési célú kiadások (K5)	6 550	0	72 707	79 257
Beruházások (K6)	1 000	93 363	1 051 763	1 146 126
Felújítások (K7)	1 000	16 820	15 972	33 792
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	0	1 200	1 200
Összesen:	90 929	454 768	1 443 636	1 989 333

A 2018. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben (adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2018.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	45%	72%	-17%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	17%	64%	20%	100%
Dologi kiadások (K3)	8%	44%	47%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	8%	0%	92%	100%
Beruházások (K6)	0%	8%	92%	100%
Felújítások (K7)	3%	50%	47%	100%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0%	0%	100%	100%
Összesen:	5%	23%	73%	100%

A feladatteljesítéssel összefüggő kiadások alakulásának bemutatása - részletezve a kiemelt tételeken belül azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás tapasztalható - az egyes kiemelt előirányzatok részletezésénél történik.

Előirányzat-módosítások összege (ezer Ft)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
2017. évi előirányzatok módosítása (ezer Ft)	195 083	327 938	1 128 787	1 651 808
2018. évi előirányzatok módosítása (ezer Ft)	90 929	454 768	1 443 636	1 989 333
Változás 2018/2017. (%)	47%	139%	128%	120%

Az előirányzat-módosítási hatáskörök közötti megoszlása

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
2017. évi előirányzatok módosítása (ezer Ft)	12%	20%	68%	100%

2018. évi előirányzatok módosítása (ezer Ft)	5%	23%	73%	100%
Változás 2018/2017. (%)	39%	115%	106%	100%

2018-ban, **kormány hatáskörében** végrehajtott előirányzat módosítások indokai Igazgatóságunknál a következők:

- a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésével kapcsolatos évi többlet-kiadások finanszírozása érdekében (AM értesítés KF/341-3/2018.) +4.912.069 Ft;
- 462/2017. (XII.28) Korm. rendelet, 1254/2018 (V.31) Korm. határozat szerinti bérkompenzáció (AM értesítés KF/285-4/2018.) +1.067.144 Ft;
- 1546/2017. (VIII.18.) Korm. határozat a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység vadászati joggyakorlásával összefüggő 2018. évi feladatok ellátása érdekében (AM értesítés KF/1057/2018.) + 78.400.000 Ft,
- 2077/2017. (XII.28.) Korm. határozat alapján a Magyar Államkincstár és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött DSZ/15-2018. együttműködési megállapodás 2018. november 08-ig kiadott igazolása alapján +6.550.000 Ft.

Az **irányító szervi hatáskörben** végrehajtott előirányzat módosítások döntő többsége a 2018. év során keletkezett többletbevétel felhasználásának jóváhagyását tartalmazza, melyet Igazgatóságunk 3 alkalommal kezdeményezett, összesen **292.878 ezer Ft** értékben. Igazgatóságunk **70.376 ezer Ft** értékben kapott költségvetési előirányzatot természetvédelmi kártalanításra, **25.000 ezer Ft** támogatást pedig VSZT földvásárlások végrehajtására a 2018. évi keretből.

Továbbá a 20/02/10 "Természetvédelmi pályázatok támogatása" fejezeti kezelésű előirányzat 2018. évi kerete terhére a "Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek struktúrális és összetéti biodiverzitásának növelése (LIFE16NAT/IT000425)" című pályázattal kapcsolatosan Igazgatóságunk **20.000 ezer Ft** („önrész”) támogatást kapott, mely összeg felhasználásról 2018. november 30-ig elszámoltunk.

Agrárminisztériumtól többlettámogatás érkezett a KF/1165/4/2018. AM értesítés alapján, a közfoglalkoztatási program keretében kiesső munkaerő pótlása, halaszthatatlan természetvédelmi területkezelési feladatok és karbantartási munkák elvégzése, valamint vadgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos többletkiadások finanszírozása érdekében, **45.997 ezer Ft** értékben.

Igazgatóságunknak tárgy eszköz értékesítéséből **516 ezer Ft** szabad előirányzata keletkezett, melyet Irányító szervi jóváhagyással használhattunk fel.

A 2017. évi irányítószervi hatáskörben végrehajtott előirányzat módosításhoz képest 39%-os növekedés következett be 2018. év végére, mely

- a többletbevétel 38%-os (+80.915 ezer Ft-os) növekedésének,
- a természetvédelmi kártalanítási keret 9,8%-os (+6.280 ezer Ft-os) emelkedésének,
- a „LIFE16NAT/IT000425" LIFE projekt +20.000 ezer Ft értékű pályázati önrészesének, illetve
- a VSZT -50%-os (-25.000 ezer Ft) támogatáscsökkentésének együttes hatása.

Az **intézményi hatáskörben** végrehajtott előirányzat módosítások értéke jelentős mértékben, 28%-kal nőtt a 2017. évihez képest. Ennek okai közül kiemelendő, hogy a folyamatban lévő pályázatok (LIFE, Közmunka, KEHOP, GINOP, LIFE, INTERREG) finanszírozásához kapcsolódó szállítói és utófinanszírozott számlák elszámolása jelentősen emelkedett.

A 2018. évi maradvány (725.802 ezer Ft) előirányzatosítása is intézményi hatáskörben történt. Ebből

- a 2017. évi intézményi maradvány 289.926 ezer Ft,
- a Koponári –töbör illegális hulladéklerakó megszüntetésére kapott 761.000 Ft-ból 76.100 ezer Ft; illetve
- a futó KEHOP pályázatokra kapott összegek felhasználása érdekében 359.776 ezer Ft került előirányzatosításra.

A bevételekkel kapcsolatos előirányzat módosítások indokolása

A működési célú átvett pénzeszközök soron 65.293 ezer Ft lett előirányzatosítva, mely részben a pályázati (LIFE, SH4/12, Interreg) kiadások utófinanszírozáshoz kapcsolódik, részben a PANANET+ pályázat devizában felmerült kiadásainak közvetlen EUR számláról történő utalásához kapcsolódik.

A felhalmozási célú átvett pénzeszközök soron 19.975 ezer Ft értékben történt előirányzat létrehozása, melynek kiadási tételei nagyrészt a pályázati (LIFE, Interreg) utófinanszírozásokhoz kapcsolódnak.

A felhalmozási célú átvett pénzeszközök soron a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság OTP-nél vezetett Lakásalap építési számlájához kapcsolódó dolgozói hitelek kifizetésének előirányzat módosítása található.

Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek a bemutatása.

ELŐIRÁNYZATOK

Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat ezer Ft		Eredeti ei 2018/2017. (%)	Módosított előirányzat ezer Ft		Módosított ei 2018/2017. (%)
	2017.	2018.		2017.	2018.	
Személyi juttatások (K1)	418 177	476 673	113,99%	494 100	532 738	107,82%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	121 160	101 108	83,45%	116 196	130 906	112,66%
Dologi kiadások (K3)	254 953	225 959	88,63%	631 484	869 054	137,62%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	-	0	0	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0	0	-	259 708	79 257	30,52%
Beruházások (K6)	3 240	3 240	100,00%	475 993	1 149 366	241,47%
Felújítások (K7)	5 100	1 100	-	28 665	34 892	121,72%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	0	-	448 292	1 200	0,27%
Költségvetési kiadások (K1-K8)	802 630	808 080	100,68%	2 454 438	2 797 413	113,97%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	151 400	104 000	68,69%	241 783	172 013	71,14%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	0	0	-	2 063	564 554	27365,68%

Működési bevételek (B4)	473 210	520 000	109,89%	685 173	812 878	118,64%
Felhalmozási bevételek (B5)	0	0	-	1 880	516	27,45%
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	10 600	0	-	15 341	65 293	-
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	0	0	-	1 631	19 975	1224,71%
Maradvány igénybevétele (B813)	0	0	-	1 029 968	725 802	70,47%
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	167 420	184 080	109,95%	476 599	436 382	91,56%
Költségvetési bevételek (B1-B8)	802 630	808 080	100,68%	2 454 438	2 797 413	113,97%

ELŐIRÁNYZAT TELJESÍTÉSEK

Előirányzat megnevezése	Előirányzat teljesítés ezer Ft		Teljesítés 2018/2017. (%)
	2017.	2018.	
Személyi juttatások (K1)	486 509	531 072	109,16%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	114 253	119 780	104,84%
Dologi kiadások (K3)	544 123	753 639	138,51%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	0
Egyéb működési célú kiadások (K5)	259 708	79 257	30,52%
Beruházások (K6)	292 110	567 317	194,21%
Felújítások (K7)	18 821	20 375	108,26%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	447 092	1 200	0,27%
Költségvetési kiadások (K1-K8)	2 162 616	2 072 640	95,84%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	484 031	186 151	38,46%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	2 063	962 927	46 676,05%
Működési bevételek (B4)	683 277	806 218	117,99%
Felhalmozási bevételek (B5)	1 880	516	27,45%
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	15 341	72 168	470,43%
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	1 631	19 975	1 224,71%
Maradvány igénybevétele (B813)	3 815 480	3 317 686	86,95%
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	476 599	436 382	91,56%
Költségvetési bevételek (B1-B8)	5 480 302	5 802 023	105,87%

A módosított előirányzatok változása döntő részben az intézményi többletbevétel irányítószervi hatáskörben és NGM hatáskörben történő módosításából származik. Év végére - a kiemelt előirányzatokat - a szükséges szintre felhoztuk, így az illetmények és munkabérek kifizetése valamint a napi intézmény-működtetés biztosított volt.

A meghozott **kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések** (a szigorú kötelezettségvállalási szabályok és a következetes betartásuk, valamint a szolgáltatási díjak emelése) segítették az intézmény gazdálkodásának szinten maradását és a szükséges előirányzatok megteremtésének lehetőségét.

A költségvetési hiánycél biztosításához szükséges további intézkedésekről szóló 1036/2012. (II.21.) Kormányhatározat hatott a dologi kiadások és a beruházás kiemelt előirányzatok nem pályázattal érintett kiadásának előirányzataira is (beszerzési tilalom).

A 2017. évről 2018. évre történő eredeti előirányzat változása a kiemelt előirányzatok tekintetében majd minden soron jelentős eltérés mutat, melynek indokai a következők:

A személyi juttatások (K1) 9,16%-os növekedés oka egyrészt,

- hogy a 1546/2017. (VIII.18.) Korm. határozat alapján a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység vadászati joggyakorlásával összefüggően az engedélyezett létszámunk 7 fő-vel – már 2017-ben – bővült, másrészt
- a személyi kiadások emelkedéséhez hozzájárult az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzése és kezelése érdekében – a 1178/2017 (IV.3.) Korm. határozat alapján – biztosított további 1 fő engedélyezett foglalkoztatása.

A Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2) soron Igazgatóságunk engedélyezett létszáma + 8 fővel történő bővítése 2018-ban már egész évben éreztette hatását, s év végére 12,66%-os növekedést eredményezett.

A dologi kiadások teljesítése (K3) (138,51%), a beruházási kiadások teljesítése (K6) (194,21%), a felújítási kiadások teljesítése (K7) (108,26%) egyaránt növekedést mutat a 2017. évi adatokhoz képest, melynek oka hogy a folyamatban lévő pályázatok (LIFE, Közmunka, KEHOP, GINOP, LIFE, INTERREG) jelentős összegű szállítói finanszírozású számláinak kifizetése.

A működési célú kiadások teljesítése (K5) és az egyéb felhalmozási célú kiadások teljesítése (K8) többek között magába foglalja a Koponári-töbör illegális hulladéklerakó megszüntetésére kapott 761.000 ezer Ft-ból 2018-ban visszafizetett utolsó részlet összegét, 76.100 ezer Ft-ot, a természetvédelmi kártalanítás és a VSZ földvásárlás maradványából fel nem használt részt, továbbá a Pananet+ pályázat megelőlegezési forrásából visszatörlesztett összeget.

A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve a kiadáscsökkentő, takarékosági intézkedéseket is. A dologi kiadások összetételének vizsgálata 2018-ra nézve, illetve az ebben bekövetkezett változások levezetése 2016-2018. között.

Eredeti előirányzat a dologi kiadások kiemelt előirányzat tekintetében 225 959 ezer Ft volt, mely az év végére jelentősen, 869 055 ezer Ft-ra változott. A dologi előirányzat módosítás az alábbiak szerint valósult meg:

Kormányzati határhörü előirányzat-módosítás a dologi kiadások tekintetében 52.400 ezer Ft volt, mely összeget a 1546/2017. (VIII.18.) Korm. határozat alapján a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység vadászati joggyakorlásával összefüggő 2018. évi feladatok ellátása érdekében kapta Igazgatóságunk.

Irányítószervi hatáskörben Igazgatóságunknál 285.255 ezer Ft értékben történ előirányzat-módosítás a következők szerint:

- a 20/02/10 "Természetvédelmi pályázatok támogatása" fejezeti kezelésű előirányzat 2018. évi keret terhére a "Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek strukturális és összetételi biodiverzitásának növelése (LIFE16NAT/IT000425)" című pályázat, a KF/424/2018 FM levél valamint az NPTF/118/2018. Támogatói okirat alapján: +5.608 ezer Ft,
- az intézményi működési bevétel fejezeti hatáskörű módosításából + 198.565 ezer Ft;
- a természetvédelmi kártalanításra kapott támogatásból + 61.135 ezer Ft;
- A "Természetvédelmi kártalanítás" fejezeti kezelésű előirányzat keretéből a védett természeti területek védettségi szintének helyreállításáról szóló 1995 évi XCIII. Törvény hatálya alá tartozó földvásárlások végrehajtására (FgF/77/9/2018. Támogatói okirat és a KF/423/2018. FM értesítés alapján) + 2.797 ezer Ft,
- a KF/1165/4/2018. AM értesítés alapján, a közfoglalkoztatási program keretében kieső munkaerő pótlása, halaszthatatlan természetvédelmi területkezelési feladatok és karbantartási munkák elvégzése, valamint vadgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos többletkiadások finanszírozására + 17.150 ezer Ft.

Saját hatáskörben 305.440 ezer Ft dologi kiadás előirányzatosítására került sor 2018-ban, mely a mezőgazdasági támogatások, a közmunka program, a 2017. évi maradvány illetve a folyamatban lévő pályázatok finanszírozására szolgált.

2017-ben a dologi kiadások módosított előirányzata 631.484 ezer Ft volt, ez 2018-ban 869.055 ezer Ft-ra változott (37,6 %-os növekedés).

2018. év végére a dologi előirányzatok teljesítésének értéke 753.875 ezer Ft volt, mely 2017-hez képest 38,5%-os növekedést mutat. Ennek oka, hogy 2018-ban a folyamatban lévő pályázatok (KEHOP, GINOP, Interreg, LIFE) megvalósulási szakaszba léptek.

Takarékossági intézkedés keretében a kiadások előzetes egyeztetésének, engedélyeztetésének rendszere tovább szigorodott, a likviditás fenntartása folyamatos kontroll tevékenységgel párosult.

Továbbra is GPS és üzemanyagszonda alkalmazása biztosítja a körültekintő üzemanyagfelhasználást illetve a folyamatos kontrollt.

A dologi kiadások összetétele 2018. december 31-én (ezer Ft)

Megnevezés	2018. évi teljesítés	Előirányzat-csoporton belüli megosztás	Összes dologi kiadáson belüli megoszlás
		%-ban	%-ban
Szakmai anyagok beszerzése (K311)	38 594	28,9%	5,2%
Üzemeltetési anyagok beszerzése (K312)	81 272	60,8%	10,8%
Árubeszerzés (K313)	13 903	10,4%	1,8%
Készletbeszerzés (=28+29+30) (K31)	133 769	100,0%	17,8%
Informatikai szolgáltatások igénybevétele (K321)	9 896	78,7%	1,3%
Egyéb kommunikációs szolgáltatások (K322)	2 675	21,3%	0,3 %
Kommunikációs szolgáltatások (=32+33) (K32)	12 571	100,0%	1,6%

Közüzemi díjak (K331)	13 832	3,6%	1,8%
Bérleti és lízing díjak (K333)	30 235	7,9%	4,0%
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások (K334)	17 826	4,7%	2,4%
Közvetített szolgáltatások (K335)	5 064	1,3%	0,7%
ebből: államháztartáson belül (K335)	111	0,0%	0,0%
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (K336)	275 074	72,3%	36,6%
Egyéb szolgáltatások (K337)	38 188	10,0%	5,0%
ebből: biztosítási díjak (K337)	126	0,0%	0,0%
Szolgáltatási kiadások (K33)	380 456	100,0%	50,5%
Kiküldetések kiadásai (K341)	4 838	84,4%	0,7%
Reklám- és propagandakiadások (K342)	896	15,6%	0,1%
Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások (K34)	5 734	100,0%	0,8%
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó (K351)	114 525	51,7%	15,2%
Fizetendő általános forgalmi adó (K352)	52 948	23,9%	7,0%
Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai (K354)	16	0,0%	0,0%
Egyéb dologi kiadások (K355)	53 855	24,3%	7,1%
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (K35)	221 344	100,0%	29,3%
Dologi kiadások (K3)	753 875		100,0%

A szolgáltatási kiadások, azon belül is a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások képezik a dologi kiadások legnagyobb arányát. Ennek oka, hogy a szakmai tevékenységhez kapcsolódó szerződések valamint a jogi, közbeszerzési tanácsadási díjak az alaptevékenység ellátása során és a pályázati feladatellátás révén is folyamatosan jelentkező kiadások.

Az általános forgalmi adó elszámolásával kapcsolatos tételek szintén jelentős arányban találhatók meg a dologi kiadások között. A tevékenység sokrétűsége, ezen belül is az áfakörbe tartozó gazdasági események nagysága indokolja a jelentős arányt.

Nem elhanyagolható a készletbeszerzésre fordított kiadások aránya, ezen belül is az üzemeltetési anyagok kiadási összege és aránya jelentős. A területi tagoltság és a feladatok jellege egyaránt alátámasztja az anyagköltség értékét.

A dologi kiadások 2016-2017. évi fő tételeinek bemutatása

Megnevezés	2016. évi teljesítés (ezer Ft)	2017. évi teljesítés (ezer Ft)	Változás
			%-ban
Szakmai anyagok beszerzése (K311)	12 580	16 038	127%
Üzemeltetési anyagok beszerzése (K312)	67 469	70 966	105%
Árubeszerzés (K313)	17 030	13 350	78%
Készletbeszerzés (K31)	97 078	100 354	103%
Informatikai szolgáltatások igénybevétele (K321)	5 077	6 187	122%
Egyéb kommunikációs szolgáltatások (K322)	2 520	2 428	96%

Kommunikációs szolgáltatások (K32)	7 596	8 615	113%
Közüzemi díjak (K331)	13 640	12 306	90%
Vásárolt ételmezés (K332)	0	0	-
Bérleti és lízing díjak (K333)	1 698	18 471	1088%
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások (K334)	16 702	16 687	100%
Közvetített szolgáltatások (K335)	4 604	4 352	95%
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (K336)	146 085	191 311	131%
Egyéb szolgáltatások (K337)	27 006	28 914	107%
Szolgáltatási kiadások (K33)	209 735	272 041	130%
Kiküldetések kiadásai (K341)	2 906	6 165	212%
Reklám- és propagandakiadások (K342)	759	877	116%
Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások (K34)	3 665	7 042	192%
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó (K351)	73 318	83 289	114%
Fizetendő általános forgalmi adó (K352)	51 904	57 665	111%
Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai (K354)	12,205	11	90%
Egyéb dologi kiadások (K355)	10 082	15 106	150%
Különbféle befizetések és egyéb dologi kiadások (K35)	135 317	156 071	115%
Dologi kiadások (K3)	453 391	544 123	120%

A dologi kiadások 2017-2018. évi fő tételeinek bemutatása

Megnevezés	2017. évi teljesítés (ezer Ft)	2018. évi teljesítés (ezer Ft)	Változás %-ban
Szakmai anyagok beszerzése (K311)	16 038	38 594	240,6%
Üzemeltetési anyagok beszerzése (K312)	70 966	81 272	114,5%
Árubeszerzés (K313)	13 350	13 903	104,1%
Készletbeszerzés (K31)	100 354	133 769	133,3%
Informatikai szolgáltatások igénybevétele (K321)	6 187	9 896	160,0%
Egyéb kommunikációs szolgáltatások (K322)	2 428	2 675	110,2%
Kommunikációs szolgáltatások (K32)	8 615	12 571	145,9%
Közüzemi díjak (K331)	12 306	13 832	112,4%
Bérleti és lízing díjak (K333)	18 470	30 235	163,7%
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások (K334)	16 687	17 826	106,8%
Közvetített szolgáltatások (K335)	4 352	5 064	116,4%
ebből: államháztartáson belül (K335)	37	111	299,0%
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (K336)	191 312	275 074	143,8%
Egyéb szolgáltatások (K337)	28 914	38 188	132,1%
ebből: biztosítási díjak (K337)	357	126	35,3%
Szolgáltatási kiadások (K33)	272 041	380 220	139,8%
Kiküldetések kiadásai (K341)	6 165	4 838	78,5%
Reklám- és propagandakiadások (K342)	877	896	102,1%
Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások (K34)	7 042	5 734	81,4%

Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó (K351)	83 289	114 525	137,5%
Fizetendő általános forgalmi adó (K352)	57 665	52 948	91,8%
Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai (K354)	11	16	146,3%
Egyéb dologi kiadások (K355)	15 106	53 855	356,5%
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (K35)	156 071	221 344	141,8%
Dologi kiadások (K3)	544 123	753 639	138,5%

Egyéb működési célú kiadások

2018. elején egyéb működési célú kiadások soron eredeti előirányzattal Igazgatóságunk nem rendelkezett, az év végén ez az előirányzat 79.257 ezer Ft-ra módosult. Az évközi előirányzat módosítás az alábbiak szerint valósult meg:

- Kormányzati hatáskörű előirányzat-módosítás e tekintetben 6.550 ezer Ft volt, mely összeget 2077/2017. (XII.28.) Korm. határozat alapján a Magyar Államkincstár és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött DSZ/19-2017. együttműködési megállapodás 2018. november végéig kiadott igazolása alapján. (FM értesítés KF/1423-1/2017.) kapta Igazgatóságunk (ellenőrzési feladatellátásban való részvételért).
- Irányítószervi hatáskörben a K5 rovaton nem volt előirányzat-módosítás.
- Saját hatáskörben egyéb működési célú kiadások előirányzatosítására 72.707 ezer Ft került sor 2018-ban, mely
 - egyrészt az Interreg PANANET+ pályázat elszámolt megelőlegezésének 1.700 ezer Ft összegű törlesztéséhez kapcsolódott,
 - másrészt a 2017. évvégén esedékes, a Koponári-töbör illegális hulladéklerakó megszüntetésére kapott támogatásból visszafizetendő utolsó részlet, azaz 76.100 ezer Ft,
 - továbbá a 2017. évi maradvány fel nem használt része, 1.457 ezer Ft az Agrárminisztérium részére átutalásra került,
 - végül rendezőtételként -6.550 ezer Ft átcsoportosítása valósult meg.

Az év végi teljesítés 79.257 ezer Ft volt, míg 2017-ben ezen a kiadás soron (K5) 259.708 ezer Ft volt a kifizetés, mely 69,5 %-os csökkenést jelent 2018-ra. A csökkenés oka a Koponári-töbörrel kapcsolatos visszafizetési kötelezettség csökkenése.

Maradványfelhasználás

A 2017. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatonként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása

2017. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány - forintban	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány - forintban
Összes maradvány	3 241 585 738	76 100 000
Koponár-töbör		76 100 000
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	3 241 585 738	
Pályázati maradvány	2 780 836 643	
MVH támogatási előleg	10 537 054	
Tölgyes LIFE	1 382 211	
Nagyberek	157 551 406	

Botanikus	521 606	
Rákfelmérés	2 950 000	
NAV járulékok	1 314 646	
TMF kártalanítási maradvány	50 698 833	
Vszt. maradvány	21 920 254	
Megelőlevezési számlák	156 814 421	
Szokásos maradvány	57 058 664	

Kiadási megtakarítás: 291 822 ezer Ft
 Bevételi lemaradás: 1 896 ezer Ft
 Összesen: 289 926 ezer Ft

A 2017- évi intézményi maradvány megoszlása forrása szerint

2017. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány - forintban	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány - forintban
Tölgyes LIFE	1 382 211	
Nagyberek	157 551 406	
NAV járulékok	1 314 646	
TMF kártalanítási maradvány	50 698 833	
Vszt. maradvány	21 920 254	
Szokásos maradvány	57 058 664	
Összesen	289 926 014	0

A 2017. évi intézményi maradvány megoszlása előirányzatonként

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-maradvány (ezer Ft)	Kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány (ezer Ft)	Kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradvány (ezer Ft)
Személyi juttatások	7 590	7 590	0
Munkaadókat terhelő járulékok	1 944	1 944	0
Dologi kiadások	85 465	85 465	0
Intézményi beruházási kiadások	183 883	183 883	0
Felújítások	9 844	9 844	0
Egyéb felhalmozási célú kiadások	1 200	1 200	0
Összesen	289 926	289 926	0

A személyi juttatások kiemelt előirányzat 7 590 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt összegét Igazgatóságunk a 2017. decemberi Országos Közmunka program, illetve munkába járás - 2018-ra áthúzódó - kifizetésére használta fel, melynek pénzügyi teljesítésére 2018 januárjában került sor.

A munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzat 1 944 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt összegét Igazgatóságunk a 2017. decemberi Országos Közmunka Program kifizetések után esedékes, illetve a decemberi étkezési jegyek és a karácsonyi rendezvény 2018-ra áthúzódó szociális hozzájárulási adó, egészségügyi hozzájárulás és munkáltatói személyi

jövedelemadó befizetésére használta fel, mely a 2018. januári 1708-as bevallás NAV felé történt beadásával egyidőben pénzügyileg is teljesítésre került.

A *dologi kiadások kiemelt előirányzat* 85 465 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt összegét Igazgatóságunk a 2017-ben megkötött, de csak 2018. évben esedékes vállalkozói szerződések, megrendelések kiegyenlítésére használta fel.

Jelentősebb szerződések és megrendelések: munkaruha, turisztikai kiadványok, szállítói számlák, üzemeltetési anyagok beszerzése.

A 2017. évi intézményi beruházási kiadási maradvány

Maradvány	Pénzforrás	Kifizetett összeg Ft-ban
Intézményi maradvány	Intézményi saját forrás	25 982 847
VSZT-2017	FgF/80/2017. támogatói okirat	19 001 511
Term. véd. kártalanítás	TMF/559/3/2017 támogatói okirat	3 819 993
Nagyberek Vadgazdálkodás	KF/1419/2017. az 1546/2017. (VIII.18) Korm. határozat szerint	133 696 716
Tölgyes LIFE	Pályázati önrész, költségvetési forrásból	1 382 211
Összesen		183 883 278

A 2017. évi intézményi felújítási kiadási maradvány

Maradvány	Pénzforrás	Kifizetett összeg Ft-ban
Intézményi maradvány	Intézményi saját forrás	4 844 192
Nagyberek Vadgazdálkodás	KF/1419/2017. az 1546/2017. (VIII.18) Korm. határozat szerint	5 000 000
Összesen		9 844 192

A 2018. évi költségvetési maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai.
forintban

2018. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány
Összes maradvány	3 727 322 099	2 060 592
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	3 727 322 099	
Pályázati maradvány	2 868 111 545	
GINOP Előleg (előirányzat maradvány)	549 471 094	
Rákfelmérés	445 868	
NAV járulékok	2 556 000	
AM többletbevétel	32 400 894	
TMF kártalanítási maradvány	54 405 179	
Vszt. Maradvány	11 569 282	
Megelőlegezési számlák	136 333 869	
Intézményi maradvány	68 024 950	

Kiadási megtakarítás: 724 773 ezer Ft

Bevételi lemaradás: 6 660 ezer Ft

Összesen: 718 113 ezer Ft

A 2018. évi intézményi maradvány forrás szerinti megoszlása

2017. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány - forintban	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány - forintban
Szociális hozzájárulási adó megtakarítás		2 060 592
GINOP Előleg (előirányzat maradvány)	549 471 094	
AM többletbevétel felmerült kiadások finanszírozásához	32 400 894	
Rákfelmérés	445 868	
NAV járulékok	2 556 000	
TMF kártalanítási maradvány	54 405 179	
Vszt. maradvány	11 569 282	
Szokásos maradvány	65 203 529	
Összesen	716 051 846	2 060 592

A 2018. évi intézmény maradvány megoszlása előirányzatonként

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-maradvány (ezer Ft)	Kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány (ezer Ft)	Kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradvány (ezer Ft)
Személyi juttatások	1 666	1 666	0
Munkaadókat terhelő járulékok	11 126	9 066	2 060
Dologi kiadások	115 416	108 756	6 660
Intézményi beruházási kiadások	582 048	582 048	0
Felújítások	14 517	14 517	0
Összesen	724 773	716 052	6 660

A 2018. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat maradvány összetétele forintban

Partner/maradvány megnevezése	Kötelezettségvállalás azonosítója	Kiadás	Bruttó összeg	ERA kód
6X6 Transz	1-315/2018	Fakitermelés	190 500	K3
A.G. Explorer Kft.	Z0350074	Jutalék	203 000	K3
Aldi Mo.	S10038-04047	Vízforraló	9 999	K6
Alpin Kft	1-223/2018	Őri egyenruhák	1 314 831	K3
Alto Kft.	1-237/2018	Barlangász overáll	971 550	K6
Amor Fati	1676-10	Jutalék	156 192	K3
Astro Tech Kft.	1-216/2018	Projektorizzók	901 598	K3
Astrolab Kft.	4831	Jutalék	967 417	K3
Autóház Veszprém Kft.	13-1212/2018	Gépkocsi Javítás	87 845	K3
Barbek 2002 Kft	Z0380090	Levendula Erdei Iskola takarítása	30 480	K3
Bertalan László	4370/2018	Fűtés, karbantartás	200 000	K3
Cziráki Béla	5997/2018	Lábazat felújítás	1 531 251	K7
Császár Autószervíz	S10038-04011	Gépkocsi Javítás	47 351	K3

Csík Bálint	1-244/2018	Csónakjavítás	792 000	K3
Dömötör Hajnalka	Z0380320	Épületüzemeltetés	110 000	K3
DRV	Z0350091	Tartozás	2 593 685	K3
Égenföld Tüskevár Kft.	1-324/2018	Takarmánykukorica	646 760	K3
Fitotron-System Kft.	5691/2018	Kilátóbontása	2 184 400	K3
Gabala Trading	Z0380078	Belső ellenőri tevékenység, 2018. december hó	247 650	K3
Giro Elszámolási Zrt.	G/2018/16473	Decemberi díj	3 658	K3
Griffsoft Zrt.	VOK18-00318	Szakmai előadás	83 553	K3
György J. Márk	S80038-00699	Munkabajárás	8 850	K1
Harmónia Balaton Kft	Z0380667	Őri ruházat	850 058	K3
Harmónia Balaton Kft.	1-266/2018	Golyóslőszer	231 140	K3
Hobo Festékbolt	13-1148/2018	Festékek	48 220	K3
Horváth ÉP (3,05M AM keret)	1-308/2018	Salföld Major útburkolat felújítás	981 488	K7
Horváth Imre	S10038-04079	Útiköltség	1 050	K1
Horváth Melitta	S80038-00698	Munkába járás	9 660	K1
Horváth Ottó	S10038-04092	Főcsap javítás	15 000	K3
Hungaro Mobiltank	1-320/2018	Mérő	194 496	K6
Hunzag	S10038-04097	Füljelző, szállítás	1 125	K3
Hunzag Kft.	Z0380666	Villanypásztor termékek	1 801 019	K6
Imprenta Kft.	13-1153	Pálinkacimke	23 595	K3
KITE	1-255/2018	Johndeere erőgép szerviz (Nagyberek)	500 000	K3
KITE	Z0380671	Bálázófelújítás	1 905 000	K7
Klíma-Fore Bt.	1-233/2018	Mobil klíma	161 290	K6
Korbély B.	S80038-00703	Munkabajárás	4 025	K1
Lajkóné N. G	S80038-00705	Munkabajárás	16 740	K1
Leier Autó Kft	1-258/2018	Vonóhorog felszerelése	394051	K1
Lökkös Andor	S80038-00701	Munkabajárás	2 200	K1
Lukács Tamásné	S10038-04030	Épületüzemeltetés	100 000	K3
Magyar Ferenc	1-245/2018	Festés, fal, radiátor csere	1 224 940	K3
Magyar Posta	S10038-03897	Postaköltség	710	K3
Magyar Posta	S10038-03893	Postaköltség	415	K3
Magyar Posta	S10038-04046	Postaköltség	7 500	K3
Magyar Posta	S10038-04078	Postaköltség	415	K3
Magyar Posta	S10038-04080	Postaköltség	710	K3
Magyar Posta	S10038-04101	Postaköltség	3 370	K3
Magyar Posta	S10038-04005	Levélfeladás, boríték	405	K3
Magyar Posta Zrt	S10038-04100	Postaköltség	650	K3
Magyar Természettudományi Múzeum	1879-8/2018	After Life eredményesség felmérés	500 000	K3
Mészáros M.	S80038-00696	Útiköltség	3 969	K1
Mészáros M.	S80038-00697	Útiköltség	4 856	K1

Mikofami Kft.	13-1211/2018	Bérvágás	38 100	K3
Mile Keszthely	S10038-04072	Alkatrész, munkadíj	84 672	K3
Mol Nyrt	S10038-04082	Üzemeltetés	2 650	K3
Mol Nyrt	S10038-04109	Üzemeltetés	7 000	K3
Mol Nyrt	S10038-04086	Ablakmosó	3 180	K3
MOL Nyrt. Üzemanyagkút	Z0360264	Üzemanyag Zalavár	1 792 845	K3
Molinári 91 Kft	S10038-04050	Kutyatáp	42 480	K3
Nagy Endre	S10038-03376	Vadkárbecslés	27 300	K3
Nagy Endre	S10038-03375	Vadkárbecslés	21 900	K3
NAV Járulék	Bevallás	Ajándékutalvány járuléka (szja, eho)	488 520	K2
NAV Járulék	Bevallás	Völgykút Járulék	645 380	K2
NAV Levont járulékok	Bevallás	Céljutalom után	2 279 273	K2
NAV Levont járulékok P.Z.	Bevallás	Levont járulék + szocho	709 564	K2
Nav szociális hozzájárulási adó	Bevallás	Céljutalom után saját forrás	261 650	K2
NÉBIH	S10038-0401	Marhalevél - igazolólap	2 000	K3
NÉBIH	S10038-0401	Marhalevél - igazolólap	22 500	K3
NÉBIH	S10038-04018	Marhalevél - igazolólap	39 500	K3
NHSZ Csobánc	Z0380621	Hulladékszállítás	210 395	K3
Obi	S10038-04087	Csillag és villáskulcs	1 798	K3
Opticare Kft.	S10038-04083	Védőszemüveg	25 000	K3
Parrag György	13- /2018	Szennyvízszállítás	50 800	K3
Pataki Bálint	S80038-00695	Munkabajárás	1 050	K1
PBS Hungária Kft	1-317/2018	Irodaszerek	1 691 697	K3
PCX	S10038-04085	Számítástechnikai eszköz	19 935	K6
Péter Szabolcs	1-322/2018	Kápolnapuszta munkadíj	370 000	K7
Pólótransz Kft.	1-300/2018	Munkaruha	1 424 635	K3
Prospektus Nyomda	1-268/2018	Mini leporelló, szórólap	2 965 450	K3
Radon Kontroll	5200-2/2018	Tanfolyam	240 000	K3
Record Ajtó Automatizálási Kft.	Z0370232	Karbantartás	24 130	K3
Ring-Autó Kft.	S10038-04070	Mosítás	3964	K3
Sárközi János	S10038-04077	Védőszemüveg	25 000	K3
Schindler Hungaria Kft.	1-248/2018	Ajtóelektronika csere	290 232	K3
Skicc	1-311/2018	Tartószerkezet, nyomtatás	419 100	K6
Smart Info FKt.	1-231/2018	3 D szemüveg	1 778 000	K3
Somlai Sz.	S80038-00702	Munkabajárás	5 100	K1
Somogy Megyei Kormányhivatal	S80038-00665	Művelésiág változtatás	20 000	K3

Somogy Megyei Kormányhivatal	S80038-00691	Növényvédelmi bírság	15 000	K3
Somogy Megyei Kormányhivatal	S80038-00692	Eljárási díj	6 301	K3
Spekhardt Csaba	13-1147/2018	Bútorjavítás	40 000	K3
Symbol Kft.	1-289/2018	Kiadványrendelés	1 325 308	K3
Symbol Kft.	1-252/2018	Pólórendelés	446 226	K3
Takács Edina	S80038-00700	Munkábajárás	4 050	K1
Talajerőgazdálkodás	S10038-04099	Szennyvízszippantás	26 670	K3
Terraplan Bt.	1-293/2018	Szigliget 0192/5 hrsz alappont helyreállítás	120 000	K3
Terraplan Bt.	1-189/2018	Művelésiág változtatás	75 000	K3
Terraplan Bt.	Z03800664	Kékkút ingatlan kitűzése	160 000	K3
Tihany Tourist	911-5/2017	Jutalék	38 763	K3
Tördemic Tüzé	13-1228/2018	Heg. Acélháló	12 205	K3
Unischo Kft.	S10038-04060	Műanyag kuka	82 550	K6
Veszprém Megyei Kormányhivatal	V11SG8-00956	Trófeabírálat	5 000	K3
Veszprém Megyei Kormányhivatal	S10038-04108	Vízvizsgálat	36 830	K3
Veszprém Megyei Rendőr Főkapitányság	S10038-04103	Fegyvertartási engedély kiadása	3 000	K3
yoo WC Kft.	1-235/2018	Mobil wc karbantartás	657 860	K3
Zala Megyei KH	S80038-00684	Földvédelmi bírság	85 420	K3
Zala Megyei KH	S10038-04105		10 000	K3
Zánka-Monoszló	S10038-04117	Vízdíj	6 000	K3
Zsit-fa Kft.	1-318/2018	Bérfűrészelés	772 541	K3
Mezőgazdasági munkák maradványa	összesítő	Mezőgazdasági munkák maradványa	9 455 885	K3
AGRO-HUM Kft.	5854/2018	Kerítés felújítás	4 999 990	K7
	E0380003	Akác fűrészáru	190 500	K7
	E0380004	GINOP konyha	8 450 000	K6

AM Többletbevétel	Összesítő szerint		32 400 894	
Kártalanítás	Összesítő szerint		54 405 179	
VSZT	Összesítő szerint		11 569 282	
Rázközelés	Összesítő szerint		445 868	
Járadékok	Összesítő szerint		2 556 000	
	Előirányzat maradvány		165 633 652	

A személyi juttatások kiemelt előirányzat 1 665 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány összegét Igazgatóságunk a 2018. decemberi munkába járás, szemüvegtérítés illetve reprezentációs számlák 2019-re áthúzódó kifizetésére használta fel.

A munkaadókat terhelő járadékok és szociális hozzájárulási adó kiemelt előirányzat 11 126 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány összegét Igazgatóságunk a 2018. decemberi

kifizetéseket terhelő, reprezentációs kiadás, étkezési utalványok utáni 2019-ben esedékes szociális hozzájárulási adó befizetésére használta fel.

A *dologi kiadások* kiemelt előirányzat 107 989 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány összegét Igazgatóságunk a 2018-ban megkötött, 2019. évben esedékes számlák, megrendelések, szerződések kiegyenlítésére használta fel.

A *beruházások* kiemelt előirányzat 32 397 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt maradványából a legjelentősebb tételeket a VSZT keretében megkötött földvásárlási szerződések (11 569 ezer Ft) jelentették.

A *felújítások* kiemelt előirányzatának kötelezettségvállalással terhelt maradvány 14 517 ezer Ft, melynek jelentősebb tétele a Tihanyi Levendula Erdei Iskola kerítés felújítása érdekében felmerülő kiadás (5 000 ezer Ft).

10.2. Bevételek

A nemzeti parki védjegyes termékek értékesítése 42 %-kal emelkedett az előző évhez képest. Büszkén elmondhatjuk, hogy keresettek és népszerűek a nemzeti parki védjeggyel kitüntetett termékek. A vállalkozókkal jó szakmai kapcsolatot alakítottunk ki. Rendezvényeinken is szívesen részt vesznek.

Saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek összege, megoszlása 2017-ben

Cikk megnevezése	Védjegyes / Saját	Értékesítés (Ft)	Megoszlás %
levendulaolaj- Tihanyi Levendula Lelke	saját	28 600	2,4
levendulavíz- Tihanyi Levendula Harmat	saját	631 000	53,9
Saját előállítású termékek:		659 600	56,3
tea borsmenta	Szent Maurícius Monostor	14 030	1,2
tea citromfű	Szent Maurícius Monostor	15 860	1,4
tea kakukkfű	Szent Maurícius Monostor	15 750	1,3
tea levendula	Szent Maurícius Monostor	27 900	2,4
tea fodormenta	Szent Maurícius Monostor	9 760	0,8
tea kislevelű hárs	Szent Maurícius Monostor	12 810	1,1
levendula zsák (Tihany Tourist)	Tihany Tourist	67 640	5,8
szappan, mosó	Giricz Kálmán	9 500	0,8
szappan Pipere 70-90g	Giricz Kálmán	338 400	28,9
Védjegyes termékek:		511 650	43,7
Összesen:		1 171 250	100,0

Saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek összege, megoszlása 2018-ban

Cikk megnevezése	Védjegyes / Saját	Értékesítés (nettó Ft)	Megoszlás %
levendulaolaj- Tihanyi Levendula Lelke	saját	495 433	29,7
levendulavíz- Tihanyi Levendula Harmat	saját	884 213	53,1
Saját előállítású termékek:		1 379 646	82,8

tea borsmenta	Szent Mauríciusz Monostor	7 205	0,4
tea citromfű	Szent Mauríciusz Monostor	13 449	0,8
tea kakukkfű	Szent Mauríciusz Monostor	7 795	0,5
tea levendula	Szent Mauríciusz Monostor	31 890	1,9
tea fodormenta	Szent Mauríciusz Monostor	480	0,0
tea kislevelű hárs	Szent Mauríciusz Monostor	4 803	0,3
levendula zsák (Tihany Tourist)	Tihany Tourist	58 866	3,5
szappan, mosó	Gíricz Kálmán	10 039	0,6
szappan Pipere 70-90g	Gíricz Kálmán	152 362	9,1
Védjegyes termékek:		286 890	17,2
Összesen:		1 666 536	100,0

2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése

Megnevezés	Teljesítés 2017.	Eredeti előirányzat 2018.	Módosított előirányzat 2018.	Teljesítés 2018.	Teljesítés változás (%-ban) 2018/2017.
Készletértékesítés ellenértéke (B401)	92 020	70 000	128 000	135 037	147%
Ebből					
bemutatóhelyek áruértékesítése (termék és szalámi)	21 102			19 256	91%
levendula értékesítés	11 996			8 661	72%
növényi anyag	1 380			7 055	511%
növendék állat	25 469			21 933	86%
vadhús	19 461			48 909	251%
trófea	12 612			29 222	232%
Szolgáltatások ellenértéke (B402)	408 212	310 000	455 000	442 334	108%
Ebből					
belépőjegy értékesítése	320 432			332 949	104%
Film+	10 219			8 488	83%
Emlékbázis fotószolgáltatás	13 801			18 921	137%
szakvezetés	21 689			20 497	95%
vendégszoba bevétel	19 013			21 803	115%
szakmai szolgáltatás (szakfelügyelet)	2 370			15 830	668%
egyéb bevétel	20 687			23 846	115%
Közvetített szolgáltatások ellenértéke (B403)	5 261	4 000	6 131	4 817	92%
ebből: államháztartáson belül (B403)	14	0	0	38	272%
Tulajdonosi bevételek (B404)	41 100	39 000	39 000	47 086	115%
ebből: vadászati jog bérbeadásból származó bevétel (B404)	2 006	0	0	5 250	262%

Kiszámlázott általános forgalmi adó (B406)	126 386	96 000	152 450	146 392	116%
Általános forgalmi adó visszatérítése (B407)	0	0	27 797	27 797	0%
Kamatbevételek (B408)	5	0	0	0	0%
Egyéb pénzügyi műveletek bevételei (B409)	2	0	0	20	1000%
ebből: valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége (B409)	0	0	0	0	-
Biztosító által fizetett kártérítés (B410)	6 829	0	3 000	1 457	21%
Egyéb működési bevételek (B411)	3 462	1 000	1 500	1 278	37%
ebből: a szerződés megerősítésével, a szerződésszegéssel kapcsolatos véglegesen járó bevételek, a szerződésen kívüli károkozásért, személyiségi, dologi vagy más jog megsértésért, jogalap nélküli gazdagodásért kapott összegek (B411)	147	0	0	806	548%
ebből: költségek visszatérítései (B411)	2 175	0	0	69	3%
Működési bevételek	683 277	520 000	812 878	806 218	118%

Az intézményi működési bevételek 2018. évben 18 %-kal növekedtek 2017-hez képest.

A bemutatóhelyeken a termék értékesítése 9 %-kal csökkent 2017. évhez képest.

A Levendula Fesztiválon a levendula értékesítése 2018-ban 28 %-kal maradt alul a 2017. évhez képest, melynek oka hogy szokatlanul nagy melegben a levendula ültevény 2 héttel korábban virágzott mint a tervezett Levendula Fesztivál ideje.

A 2018. évi növendék állat értékesítésünk 14 %-kal maradt alul a 2017. évihez képest.

Saját mezőgazdasági készleteink saját célra történő betárolásával egyidejűleg a növényi anyagok tekintetében (szénabála, tűzifa) lehetőségünk volt a többlettermelés értékesítésére, ami az előző évihez képest 511%-os bevétel növekedést eredményezett.

A vadhús bevételt kedvezően alakított a Nagyberék Vadgazdálkodási Egység átvétele 2017. őszén.

A bemutatóhelyek látogatottságának növekedésével az eladott belépőjegyekből származó bevételeink kedvezően alakultak, 4 %-os (+12.517 ezer Ft) bevétel növekedést eredményeztek.

Igazgatóságunk 2017-ben bevezetett új fotó szolgáltatást a Tapolcai Tavasbarlangban, mely nagy népszerűségnek örvend, ennek eredményeként ezen szolgáltatás bevétele 37%-os bevétel többletet realizált 2018-ban 2017-hez képest.

A szakvezetésekől származó bevétel az előző évhez képest kis mértékben 5 %-kal (1.192 ezer Ft) esett vissza 2018-ban.

A szálláshely értékesítés 15%-os növekedése a 2018. év kedvező időjárásnak és a belföldi turizmus keretében a Balaton folyamatosan nagy népszerűségének tudható be.

A szakmai szolgáltatás jelentős, 13.460 ezer Ft plusz bevétel emelkedést ért el 2017. évhez képest, amely a természetvédelmi szakfelügyelethez kapcsolódik.

Az egyéb szakmai szolgáltatások bevétele 15%-kal haladta meg az előző évi bevételt, melyhez jelentősen hozzájárult a Hévízi-tó termálvízű lefolyóján egyre népszerűbb téli kenuzás.

A biztosítók által fizetett kártérítés 79%-kal csökkent, mely kedvező hatású. Igazgatóságunknál jelentősen visszaesett a természeti káresemény, így ezzel szemben kiadásaink is csökkentek.

A pénzügyi műveletek bevételeinek jelentős növekedését a forintszámlára történő átvezetés árfolyamkülönbsége okozta.

Az egyes bevételi jogcímeket tekintve az Igazgatóság az eredeti bevételi előirányzatot jelentősen túlteljesítette. A tervezés az eredeti előirányzat megalkotásakor igyekezett figyelembe venni az Igazgatóság bevételt hozó tevékenységeinek várható eredményeit, és azt jól közelítette. Az eltérés nagy részben a pályázati elszámolások sajátosságához kapcsolódik.

A bevételi többletet Igazgatóságunk személyi juttatások, működési kiadások és a futó pályázatok beruházási előirányzatainak növelésére fordította.

Megnevezés		Teljesítés		Teljesítés		Változás I.	Változás II.
		2017.	2017. Pályázati pénzek nélkül	2018.	2018. Pályázati pénzek nélkül	Pályázati pénzzel együtt %	Pályázati pénzek nélkül%
Működési bevételek	Intézményi működési bevételek (B4)	683 277	683 277	806 218	806 218	117,99%	117,99%
Átvett pénzeszközök	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	484 031	195 955	186 151	186 151	38,46%	95,00%
	Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	15 341	2 338	72 168	1 104	470,43%	47,22%
	<i>Működési célú átvett pénzeszköz, támogatás összesen:</i>	<i>499 372</i>	<i>198 293</i>	<i>258 319</i>	<i>187 255</i>	<i>51,73%</i>	<i>94,43%</i>
	Felhalmozás célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	2 063	2 063	962 927	1 293	46676,05%	62,68%
	Felhalmozás célú átvett pénzeszközök	1 631	1 631	19 975	1 443	1224,71%	88,47%

(B7)						
Felhalmozás célú átvett pénzeszköz, támogatás összesen:	3 694	3 694	982 902	2 736	26608,07%	74,07%
Átvett pénzeszközök összesen:	503 066	201 987	1 241 221	189 991	246,73%	94,06%
Felhalmozási bevételek (tárgyi eszköz értékesítése) (B5)	1 880	1 880	516	516	27,45%	27,45%
Belföldi finanszírozás bevételek (pl. költségvetési támogatás, maradvány) (B81)	4 292 079	662 846	3 754 068	816 417	87,47%	123,17%
Törvény szerinti bevételek összesen:	5 480 302	1 549 990	5 802 023	1 813 142	105,87%	116,98%

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére évről-évre növekvő mértéket mutat.

Ennek okai:

- inflációs hatások;
- engedélyezett létszám 7,5%-os növekedése (106 főről 114 főre);
- az eszközpark pótlását szolgáló hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése.

Igazgatóságunk **bevételeinek 105,87 %-os növekedését** (összességében **321,721 millió Ft** emelkedést) az alábbi **főbb tényezők** okozták:

- 2018-ban az Irányító Hatóságtól az induló illetve futó KEHOP, GINOP pályázatok pénzügyi fedezetére **+961,6 millió Ft** jóváírásra került (B25),
- Kormányhatározat alapján a Nagyberék Vadgazdálkodási Egység vadászati feladatok ellátására **+78,4 millió Ft** támogatást kapott Igazgatóságunk (B816),
- az utófinanszírozott INTERREG pályázatok megelőlegezése **+14,2 millió Ft** jóváírás érkezett, mely a likviditás javítására szolgál, azonban a projektek lezárulása után visszafizetési kötelezettségünk van ezen összegekre (B15),
- 2018-ban a Közmunka Program június 30-ával lezárult, így a korábbi évekhez képest jelentősen kevesebb támogatás került jóváírásra. Továbbá 2018-ban KEHOP pályázatokhoz kapcsolódó előleget nem kaptunk (B16). Így a működési célú támogatások soron - **297,880 millió Ft-tal** kevesebb bevételt realizáltunk,
- a pályázati maradványból 2018-ban felhasználásra került - **691,582 millió Ft**,
- működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök sorokon tartjuk nyilván (B6, B7) a nemzetközi pályázatok elszámolásait, mely 2018-ban **+75.171 millió Ft-tal** emelkedett 2017-hez képest,
- az intézményi „saját” maradvány és a költségvetési támogatás felhasználása 2018-ban **+153,6 millió Ft-tal** meghaladta a 2017. évit (813, B816)
- a növekedésre az intézményi működési bevétel is hatással volt (B4).

A pályázati bevételek kiszűrése után ténylegesen Igazgatóságunk bevétele 116,98 %-kal nőtt. **Működési célú átvett pénzeszközök** 297.980 ezer Ft-os (-61,6%-os) csökkenésének okai a következők:

- az INTERREG nemzetközi programok megvalósításához szükséges átmeneti likviditást segítő támogatásokat, mindig a projekt elején kapja a kedvezményezett, 2018-ban az Igazgatóságunknál egy új projekt indult „BIKE Trail”, melyhez 14.197 ezer Ft-ot kaptunk csupán,
- az induló és folyamatban lévő KEHOP, GINOP pályázatok pénzügyi fedezetére működési célú támogatást nem kaptunk 2018-ban,
- 2018. II. félévétől Igazgatóságunk már nem vett részt az Országos Közmunka Programban.

Működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök államháztartáson belülről 2017-ben
(adatok ezer Ft)

Kapott támogatások 2017.	Működési célú	Felhalmozási célú	Összesen eFt
MVH támogatás	99 345	-	99 345
Helyszini ellenőrzés	2 655	-	2 655
Közmunka	93 955	2 063	96 018
KEHOP	84 663	-	84 663
GINOP	35 506	-	35 506
INTERREG megelőlegezési támogatás	164 957	-	164 957
SF: HHGF/463/2017 Országos Rákfelmérő pr	2 950	-	2 950
Összesen:	484 031	2 063	486 094

Működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök államháztartáson belülről 2018-ban
(adatok ezer Ft)

Kapott támogatások 2018.	Működési célú	Felhalmozási célú	Összesen ezer Ft
MVH támogatás	125 959	-	125 959
Helyszini ellenőrzés	1 935	-	1 935
Közmunka	43 960	1 293	45 253
KEHOP	-	103 443	103 443
GINOP	-	858 190	858 190
INTERREG megelőlegezési támogatás	14 197	-	14 197
Önkormányzati (Komjáthy László díj)	100	-	100
Összesen:	186 151	962 927	1 149 077

Külön figyelmet érdemel a **felhalmozási célú átvett pénzeszközök** 960.864 ezer Ft-os növekedése, melynek oka, hogy a KEHOP illetve GINOP programok kivitelezési szakaszba léptek, a beruházások felgyorsultak (GINOP Kis-Balaton Látogatóközpont).

Igazgatóságunk 1.104 ezer Ft működési célú átvett pénzeszköz (B6) támogatást kapott, melyet a turisztikai célú programok lebonyolításra használtunk fel.

516 ezer Ft felhalmozási bevétel (B5) az értékesített tárgyi eszközök ellenértéke, melyet irányítószervi jóváhagyást követően eszközbeszerzésre fordítottunk.

Az OTP Lakásépítési Alap számlához kapcsolódó dolgozói hitel törlesztéséből az 1.443 ezer Ft felhalmozás célú átvett pénzeszköz keletkezett (B7), melyet további dolgozói hitel kihelyezésére használtunk fel.

A 2018. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából a kieső bevételek, és egyre szűkülő költségvetési támogatási források ellenére is kiegyensúlyozottnak bizonyult.

A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság és további pályázati forrás elnyerésére is nyújtott be pályázatot a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.

Az Igazgatóság 2018. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) fő összege 808.080 ezer Ft volt, amely az év végére, az intézményi működési többletbevétel és a fent részletezett pályázati források miatt nőtt 1.813.142 ezer Ft-ra.

A VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.

Igazgatóságunkon Technikai Segítségnyújtás keretében átvett bevétel nem volt.

A Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében Igazgatóságunk együttműködési megállapodás szerint közreműködik az agrár- és környezetgazdálkodási feladatok ellátásával kapcsolatos támogatások ellenőrzésében, melynek keretében az alábbi bevételeket realizáltuk, illetve felhasználásuk az alábbiak szerint alakult:

	ellenőrzési év	ellenőrzés (db)	bevétel Ft-ban	pénzügyi teljesülés
2018.06.15.	2017.	43	1.935.000	2017-ről áthúzódó
2018.12.27.	2018.	131	6.550.000	AM költségvetési támogatásként kaptuk
			8.485.000	

Az ellenőrzésekhez kapcsolódó üzemanyag költség és személyi kiadások fedezetére szolgált az MVH támogatás.

Mezőgazdasági támogatások 2016 – 2017 években a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál

Támogatás jogcíme	Támogatás összege - ezer Ft		Változás
	2016	2017	%
Terület alapú támogatás SAPS	103 702 545	37 613 587	36%
AKG támogatás	elutasítva	-	-
Zöldítés	54 545 754	11 164 344	-
Anyatehén támogatás	33 895 114	33 439 537	99%
Extenzifikációs támogatás	24 302 000	14 665 000	60%
Pénzügyi fegyelem alkalmazásából	1 545 474	1 540 982	100%

eredő visszatérítés			
Állati hulladék kezelése	871 515	921 991	106%
Őshonos állatfajták támogatása (2015-ről áthúzódó)	11 738 088	-	-
Összesen:	230 600 490	99 345 441	43%

Mezőgazdasági támogatások 2017 – 2018 években a Balaton-felvidéki Nemzeti Park
Igazgatóságánál

Támogatás jogcíme	Támogatás összege - ezer Ft		Változás
	2017	2018	%
Terület alapú támogatás SAPS	37 613 587	46 096 537	123%
AKG támogatás	-	-	-
Zöldítés	11 164 344	30 087 410	269%
Anyatehén támogatás	33 439 537	33 169 396	99%
Extenzifikációs támogatás	14 665 000	13 827 000	94%
Pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítés	1 540 982	1 447 071	94%
Állati hulladék kezelése	921 991	1 331 336	144%
Összesen:	99 345 441	125 958 750	127%

A mezőgazdasági támogatások jelentős része annak normatív jellege miatt **összegében jól tervezhető bevétel**. Az egyes jogcímekből származó támogatások azonban évről-évre jelentős mértékben eltérhetnek az előző évek értékétől, melynek oka, hogy a kifizetés időbeli ütemezése nem tervezhető.

A mezőgazdasági támogatások összegét a dologi költségek finanszírozására használta Igazgatóságunk.

Pályázati pénzforrások

2018.december 31-i banki záróegyenlegek

Számla neve	Számla száma	Egyenleg
Előirányzatfelhasználási keretszámla	10048005-01711954-0000000	173 464 474 Ft
Pannon Csillagda célelszámolási forint számla	10048005-01711954-30005008	405 096 Ft
KEHOP Legeltetés	10048005-01711954-30005307	353 464 229 Ft
KEHOP Mura mente	10048005-01711954-30005905	441 368 013 Ft
KEHOP Vizes élő állatok	10048005-01771954-30005118	440 839 123 Ft
KEHOP Őrszolgálat	10048005-01711954-30005606	100 795 798 Ft
KEHOP Natura 2000	10048005-01711954-30005802	243 279 515 Ft
KEHOP Tihanyi - félsziget	10048005-01711954-30005101	414 077 543 Ft
KEHOP Földtani örökség	10048005-01711954-30005503	133 029 352 Ft
KEHOP Madár és denevérfajok	10048005-01711954-30005400	17 163 589 Ft
KEHOP Kis-Balaton	10048005-01711954-30005204	285 098 051 Ft
KEHOP Hévíz	10048005-01711954-30005125	143 661 789 Ft
GINOP Kis-Balaton	10048005-01711954-30005709	25 343 458 Ft

GINOP Rejtett Kincsek	10048005-01711954-30005170	269 585 989 Ft
VIP Kártya fedezetiszám	10048005-01711954-00070003	1 116 734 Ft
Munkáltatói lakásépítési számla	11748007-24809690-00000000	2 856 757 Ft
Danube Geo Tour Ft	10048005-01711954-30005163	4 413 797 Ft
Pananet Ft	10048005-01711954-30005149	114 082 843 Ft
COOP MDD Ft	10048005-01711954-30005132	3 698 966 Ft
Bike Trail	10048005-01711954-30005187	14 138 263 Ft
Life. Kelet-Balaton EUR	10004885-10002010-00213233	27 700 549 Ft
Habit EUR	10004885-10002010-00413237	13 688 446 Ft
Danube Geo Tour EUR	10004885-10008016-00713238	20 916 936 Ft
Pananet EUR	10004885-10008016-00613231	1 332 363 Ft
COOP MDD EUR	10004885-10008016-00813235	9 900 039 Ft
Bike Trail EUR	10004885-10008016-01113239	8 680 770 Ft
Ürge LIFE EUR	10004885-10008016-00513234	0 Ft
Tölgyes LIFE EUR	10004885-10008016-00913232	45 299 151 Ft
LIFE IP, Grassland EUR	10004885-10002010-00313230	0 Ft
Összesen 29 db bankszámla		3 309 401 633 Ft

Az Igazgatóság 2018-ban a fenti táblázat szerinti bankszámlákon bonyolította pénzforgalmát. A devizaszámlák bankegyenlegét az MNB 2018.12.28-i árfolyamán (321,51 Ft = 1 EUR) tüntettük fel.

Pályázati bevételeink a következőképpen alakultak 2018-ban:

- GINOP Rejtett Kincsek pályázat bankszámlájára érkezett **269 680 989 Ft** támogatási előleg.
- GINOP Kis –Balaton pályázatunk bankszámlájára **39 038 269,- Ft** került jóváírásra, mint 2. számú támogatási előleg, illetve önrészként **8 450 000,- Ft** érkezett minisztériumi támogatásként a főszámlára.
- Tölgyes LIFE pályázatnál jóváírásra került **140 895 EUR (45 299 151,- Ft)** EU támogatási előleg illetve önrészként minisztériumi támogatási szerződés keretében érkezett még **20 millió Ft** az előirányzatfelhasználási számlánkra.
- Ürge LIFE projekt pályázat önrészként, minisztériumi támogatással **5 millió Ft-ot** kapott előirányzatfelhasználási számlánkra, devizaszámláján EU-s forrásként pedig **25 100 EUR-t, azaz 7.855.854 Ft-ot** írhattunk jóvá.
- Bike Trail INTERREG 2018-ban induló új nemzetközi pályázatunk bankszámláin 2018-ban **14.196.870,- Ft ill. 27 000 EUR (8 680 770,-Ft)** került jóváírásra pályázati önrész ill. megelőlegezés címen.
- Coop MDD INTERREG pályázat számlájára **2 224 441,- Ft, ill.**
- a Geotour INTERREG pályázat számlájára **20 108 153,-Ft** érkezett utófinanszírozásként.
- Hévíz KEHOP pályázat megkapta a 4. számú támogatási előlegét, mellyel **103 443 300,- Ft** került a pályázati bankszámlán jóváírásra.

Összes pályázati forrás-bevétel 2018-ban (Ft-ban kimutatva): 535.297.027.-Ft

A pályázatokat érintő kiadások (elsősorban szállítói számlák, pályázati bérek ill. azok járulékai) teljes összege a 2018-as évben **465 586 734,- Ft** volt.

A pályázatkezeléssel kapcsolatos szakmai feladatok – összhangban a pénzügyi teendőkkel – a 7. pontban kerültek részletezésre.

A költségvetési támogatás alakulása 2014-2017 között

Év	Eredeti előirányzat – ezer forintban	Módosított előirányzat – ezer forintban	Teljesítés – ezer forintban	Teljesítés/eredeti EI aránya (%-ban)
2014	143 790	166 993	166 993	116 %
2015	158 432	221 044	221 044	139 %
2016	165 630	248 176	248 176	150 %
2017	167 420	476 599	476 599	285 %
2018	184 080	436 382	436 382	237 %

A 2018. évi, pénzügyileg teljesült költségvetési támogatás 2017. évhez viszonyítva -8,44 %-kal csökkent, melyben jelentős szerepet játszik a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység Igazgatóságunk működésébe való integrálása, az ehhez kapott költségvetési támogatás 2017-ben jóváírásra került Igazgatóságunk előirányzat-felhasználási számláján, a 2018-as évben azonban a működési célú kiadások finanszírozására kapott támogatás mértéke kevesebb volt. A természetvédelmi kártalanítás összege, valamint a VSZT összege is emelkedést mutat a korábbi évekhez képest, ezen emelkedések tompítják a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység működési költségeinek fedezésére kapott támogatás csökkenését.

10.3. Vagyon

10.3.1. Befektetett eszközök

2015-ben Igazgatóságunk nettó 4 246 953 ezer Ft értékű állami vagyont kezelt, 2016-ban az Igazgatóság befektetett vagyona nettó 4 256 893 ezer Ft volt, 2017-ben a befektetett eszközök nettó értéke 4 324 493 ezer Ft, 2018 év végére a befektetett eszközök nettó értéke

Üzemeltetésre átvett eszközök a nyilvántartási számlák szerint az alábbiak 2018. dec. 31-ig.

Eszköz azonosító	Eszköz megnevezés	Használható vétel dátuma	Bruttó érték (Ft)	ECS. értéke (Ft)	Nettó érték (Ft)
9070	GPS RTK Javad Triumph-1 GNSS vevő	2014.04.10	4 804 213,00	0,00	4 804 213,00
9071	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9102	Térinformatikai állomás HPZ420	2014.04.10	584 376,00	0,00	584 376,00
9103	Térinformatikai állomás HPZ420	2014.04.10	584 376,00	0,00	584 376,00
9104	Térinformatikai állomás HPZ420	2014.04.10	584 376,00	0,00	584 376,00
9105	Monitor térinf. állomáshoz HP E231	2014.04.10	66 087,00	0,00	66 087,00
9106	Monitor térinf. állomáshoz HP E231	2014.04.10	66 087,00	0,00	66 087,00
9107	Monitor térinf. állomáshoz HP E231	2014.04.10	66 087,00	0,00	66 087,00
9108	Monitor térinf. állomáshoz HP E231	2014.04.10	66 087,00	0,00	66 087,00
9109	Monitor térinf. állomáshoz HP E231	2014.04.10	66 087,00	0,00	66 087,00
9110	Monitor térinf. állomáshoz HP E231	2014.04.10	66 087,00	0,00	66 087,00
9111	Fit-PC3 kis energiafogyasztású PC	2014.04.10	229 491,00	0,00	229 491,00
9112	Fit-PC3 kis energiafogyasztású PC	2014.04.10	229 491,00	0,00	229 491,00
9113	Monitor HP ProDisplay P221	2014.04.10	55 510,00	0,00	55 510,00
9114	Monitor HP ProDisplay P221	2014.04.10	55 510,00	0,00	55 510,00
9115	Távolságmérő lézeres LEica Disto D5	2014.04.10	149 856,00	0,00	149 856,00
9116	Távolságmérő lézeres Leica Disto D5	2014.04.10	149 856,00	0,00	149 856,00
9117	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9118	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9119	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9120	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9121	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9122	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9123	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9124	Kézi GPS Spectra MobileMapper 10	2014.04.10	527 066,00	0,00	527 066,00
9502	Windows Server 2012 R2 Standard Ed.	2014.04.10	153 313,00	0,00	153 313,00
9521	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9522	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9523	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9524	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9525	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9526	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9527	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9528	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9529	Digiterra Explorer OKIR Edition	2014.12.31	20 000,00	0,00	20 000,00
9809	Szener HP ML350p Gen8 TIR	2014.11.11	1 277 838,00	0,00	1 277 838,00
9860	Hátulvilágító kép Sarki fény témában	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9861	Hátulvilágító kép Tejút-rendszer témába	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9937	Mars ponyva 1,35x1,9m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9938	Térképezés az űrből backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9939	Földön kívüli élet- backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9940	Mars útikalauz- backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9941	A vörös bolygó felirat- műanyag 72x65cm	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9942	Üveg vitrin 8db elektromotorral	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9943	Üveg vitrin Opportunity Mars roverrel	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
10395	Juniper SRX 220H router és tűzfal	2014.04.30	848 072,00	0,00	848 072,00
Összesen:			15 026 394,00	0,00	15 026 394,00

Az üzemeltetésre átvett eszközöket a nullás számlaosztályban tartjuk nyilván.

Befektetett eszközök alakulása eszközcsoportonkénti bontásban (ezer Ft)

Megnevezés	Bruttó érték 2018.12.31	Értécsökkenés 2018.12.31	Nettó érték 2018.12.31	Nettó érték 2017.12.31	Változás %-ban
Vagyoni értékű jogok	30	28 833	1489	275	51,77%
Immateriális javak	35	19 663	15 883	10 376	153,07%
Egyéb immateriális javak	-	-	-	-	-
Immateriális javak összesen	65	48 496	17 372	13 252	131,09%
Földterület	1 896	-	1 896	1 798	105,42%
Telek	193	-	193	623	100,00%
Épületek	96	-	96	197	99,14%
Építmény	1 663	346 858	1 317	1 328	108,85%
Erdő	971	144 874	114 436	540	3721,54%
Ültetvény	782	20	637 912	585	228,62%
Halastó	310	291	27 496	750	-
	9422	22 504	9131	3994	-
	50	514 547	27 496	-	-
	000				
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen	4 526 026	514 547	4 011 479	3 813 707	105,19%
Gépek, berendezések, felszerelések	64	45 945	18 644	21 857	85,30%
Egyéb gép, berendezés	997	800 769	196 258	171 345	114,54%
	027				

	Képzőművészeti alkotások							
	Egyéb eszköz							
Gépek, berendezések, felszerelések összesen	1 064 806	846 714	218 092	196 392	111,05%			
Járművek	522 243	385 273	136 970	116 967	117,10%			
Tenyészállatok	51 226	39 429	11 797	13 341	88,43%			
Ingatlanok, gépek <u>beruházása, felújítása</u>	188 639	-	188 639	170 834	110,42%			
Tárgyi eszközök összesen:	6 418 807	1 834 458	4 566 977	4 311 241	105,93%			
Tartásan adott kölcsönök					0,00%			
Befektetett pénzügyi eszközök összesen:					0,00%			
Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök	15 026	-	15 026	15 026	0,00%			
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	6 433 833	1 834 458	4 599 375	4 339 519	105,99%			

Immateriális javakon belül

- a vagyoni értékű jogok csökkenését a korábbi években beszerzett, elavult informatikai szoftverek selejtezése okozta.
- A szellemi termékek növekedését a Kis-Balaton Látogatóközpontról készített film valamint
- a Bioszféra Rezervátum című film beszerzéséhez kapcsolódó kiadás eredményezte. Informatikai, ill. monitoring eszközökhöz kapcsolódó szoftverbeszerzésre a tárgyévben is sor került.

A földterületek értéke 97.570 ezer forinttal növekedett 2018-ban az alábbiak szerint.

- Az Igazgatóság 33.946 ezer Ft értékben VSZT-s földeket vásárolt, melyből a 2017. évi földvásárlási beruházási előirányzat teljesítése 22.161 ezer Ft volt.
- A 2018. évben kapott VSZT támogatási keretből az év végéig 11.785 ezer Ft került kifizetésre. Az Igazgatóság saját forrásból vásárolt telket 5.500 ezer Ft értékben.
- A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) által térítésmentesen vagyonkezelésbe átadott ingatlanok értéke 58.379 ezer Ft.

A 2018. év során a telkek értékében (mérleg szerinti érték: 96.197 ezer Ft) változás nem történt.

Épületek állománya:

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	9	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	4	2 (befejezetlen beruházás)
Egyéb állattartó építmény	6	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely, erdei iskola	15	0

Pályázati forrásból két új állattartó telep kivitelezése kezdődött meg a tárgyévben, év végén a befejezetlen beruházások között szerepel a 2 épület.

Saját forrásból az alábbi beruházások történtek a már meglévő ingatlanoknál (valamennyi tétel aktiválásra került):

- Csopaki iroda épület 875 ezer Ft,
- Zalavári istálló épület 310 ezer Ft,
- Pannón Csillagda 1.495 ezer Ft,
- Tapolcai Tavasbarlang Látogatóközpont 108 ezer Ft,
- Portaépület, Csopak 220 ezer Ft.

Építmények:

- Pályázati forrásból kerül kivitelezésre több tanösvény, ill. a természeti értékek megőrzése érdekében terület rekonstrukciós munkálatok vannak folyamatban. Befejezetlen beruházásként tartjuk nyilván a mérlegben őket.
- Vadgazdálkodási területen 59.795 ezer Ft értékben épült vadkerítés. Üzembehelyezésre került.

Járműállományunk összetétele 2018. évben az alábbiak szerint változott.

- Vadgazdálkodási keretből beszerzésre került 8 db tehergépjármű, 1 db utánfutó valamint 1 db munkagép, összesen 70.860 ezer Ft értékben.
- Pályázati forrásból 2 db személygépjármű és 2 db utánfutó került beszerzésre.

Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, környezeti-nevelési, vagyonekezelési) feladatellátásokhoz kapcsolódtak.

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2018-ban

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2018-ban					
Az eszköz megnevezése		Száma	Száma	Állomány- változás a tárgyévben (db)	Állományváltozás oka
		2018.01.01. (db)	2018.12.31. (db)		
Gépek, berendezések	Video- és vadkamera	62	81	19	Beszerzés
	Fényképezőgép	63	69	+7/-1	Beszerzés, selejtezés
	Lőfegyver	26	25	-1	Selejtezés
	GPS	106	105	+3/-4	Beszerzés, selejtezés
	Kézi távcső	174	194	+22/-2	Beszerzés, selejtezés
	Számítógép, notebook	129	167	+42/-4	Beszerzés, selejtezés
	Mobiltelefon	152	163	+19/-8	Beszerzés, selejtezés
Járművek	Traktor, utánfutó, pótkocsi	48	56	8	Beszerzés
	Tehergépjármű	17	25	8	Beszerzés
	Személygépjármű	17	20	3	Beszerzés
	Motorkerékpár	4	4	0	-
	Kerékpár	63	63	0	-
	Vízi jármű	40	63	23	Beszerzés
Tenyészállatok		448	466	18	Korosbitás

Befejezetlen beruházások állománya 2018.12.31-én

Eszköz megnevezése	Használatba vétel időpontja	Bruttó érték (Ft)
Látrány 0166/3	2018.01.23	1 570 000
Lengyeltóti 0342/3	2018.11.10	50 000
Tihany 0133-m	2013.07.01	196 000
Zalaszántó 214 hrsz.	2018.11.05	112 500
Zalaszántó 213 hrsz.	2018.11.05	1 000 000
Major épület Salföld	1992.05.08	4 175 000
Erdők Háza Bakonybél	1993.04.01	906 751
Bemutatóhely Hegyestű	1999.12.31	1 345 000
Bivalyszállás és Múzeum Kápolnapuszta	2004.05.04	2 367 050
Kis-Balaton Látogatóközpont		35 365 348
Lóczy-barlang Látogatóközpont		11 402 000
C épület-Csopak székház "C" épület	1999.08.02	2 250 000
Berek Világa Látogatóközpont Ordacsehi		11 478 796
Szőkedencsi állattartó telep	2018.01.05	2 047 050
Murai állattartó telep	2018.11.11	2 940 000
Csodabogyós barlang kiépítési terve	2010.10.01	90 000
Nyugat-Somogy-Ordacsehi berek láprekonstrukció		3 850 000
Sankolótér-csapadékvízgyűjtő-Tihany	2017.01.25	2 580 000

Kút Tihany Belső-Tó mellett 083/8d legel	2017.01.25	380 000
Kút Tihany0133 hrsz-en	2017.01.25	380 000
Kút Pécsely (Klárpuszta) 0127 hrsz. terület	2017.01.25	4 160 000
Kút Csopak (Kerekedi-öböl) 0212/5c hrsz-e	2017.01.25	380 000
Gázló Kis-Balaton	2017.09.08	378 000
Gázló Káli-medence	2017.09.08	72 000
Tanösvény Tihany	2017.10.30	5 240 000
Ordacsehi-Nagyberek tanösvény	2017.11.29	260 000
Vízvezető és szabályozó műtárgyak	2017.11.20	9 310 000
Vízi létesítmények Ordacsehi berek	2017.09.12	51 791 160
Várpalotai homokbánya rézsűstabilizáció rekonstrukció	2018.04.10	210 000
Fúrt és ásott kutak Káli-medence	2018.01.04	364 800
Fúrt és ásott kutak Kis-Balaton	2018.01.04	1 915 200
Tanösvény MDD Bioszféra Rezervátum	2018.08.24	785 000
Denevérház	2018.09.28	964 566
Denevérház	2018.09.28	964 566
Denevérház	2018.09.28	964 566
Denevérház	2018.09.28	964 565
Denevérház	2018.09.28	964 566
Denevérház	2018.09.28	964 566
Denevérház	2018.09.28	964 566
Denevérház	2018.09.28	964 566
Tanösvény Mura-mente	2018.10.19	983 500
Darvas-tó lefejtett bauxitlencse rekonstrukció	2018.10.19	450 000
Sümegei Mogyorós-domb rekonstrukció	2018.11.12	610 000
Felsőörsi rétegtani szelvény rekonstrukció	2018.12.06	410 000
Monitorozó gépbeszerzés – folyamatos beruházás	2012.04.01	500 000
Eszközbeszerzés	2012.06.07	1 950 000
Naperőmű Csopak- folyamatos beruházás		330 200
Napelem- folyamatos beruházás Bakonybél		504 900
Naperőmű Levendula Ház- folyamatos beruházás		276 667
Naperőmű Salföld- folyamatos beruházás	2016.01.29	276 667
Naperőmű Tavasbarlang Látogatóközpont - folyamatos beruházás		276 666
Hegyestű kiállítás	2017.12.08	5 220 000
Riasztó és kamerarendszer, Hegyestű	2018.07.12	90 000
Sinclair AMC14AN mobilklíma	2018.12.29	127 000
Major épület Salföld	1992.05.08	939 300
Kutatóház Fenékpuszta	1994.12.01	586 500
Kotsy-malom bemutatóhely - darálómalom Zalaszántó	1999.12.22	44 200
Portaépület- Csopak székház "D" épület	1999.08.02	144 764
Csónaktároló, Csopak	2018.03.02	500 344
Juhhodály Tihany	1992.01.01	2 350 000
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666

Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Információs tábla Badacsony tanösvény	2001.11.20	136 666
Szent György-hegyi bazaltorgonák tanösvény	2017.11.30	3 633 340
Összesen:		188 638 890

Mind a gépek, berendezések, mind a járművek eszközcsoportokon belül sikerült beszerzéseket lebonyolítani, főként pályázatos forrásokból, mely javította a szakfeladatokhoz szükséges eszközpark minőségét.

Selejtezett eszközök 2018.

Eszköz megnevezése	Használatba vétel dátuma	Feleslegessé válás oka	Bruttó érték változás (Ft)
Öntözőkocsi	1992.06.30	természetes elhasználódás	-5 680,00
P9 Rk önvédelmi pisztoly	1998.12.30	eredeti rendeltetésének nem felel meg	-26 000,00
Pénzkazetta (vas)	1999.12.31	természetes elhasználódás	-5 000,00
Távcsó 10x50 kereso	2000.11.22	egyéb ok	-37 000,00
Távcsó Olympus 10x42	2000.12.27	erkölcsi avulás	-44 990,00
Hűtoszekrény KOMBI 260 I	2001.05.25	természetes elhasználódás	-77 999,00
Rádiótelefon (5210/SL NOKIA)	2002.04.29	egyéb ok	-40 000,00
GPS készülék GARMIN eTREX Legend Summit	2002.05.22	természetes elhasználódás	-105 900,00
GPS készülék e-trex	2002.05.22	erkölcsi avulás	-105 900,00
Samsung SyncMaster 151S TFT	2002.10.09	természetes elhasználódás	-175 733,00
Szoftver Ms Win XP	2002.11.13	természetes elhasználódás	-47 063,00
Fényképezőgép Canon ZOOM65QD	2002.12.05	erkölcsi avulás	-29 280,00
Sorompó Fekete-hegy	2002.12.13	egyéb ok	-75 000,00
Szoftver MS Office XP	2002.12.17	természetes elhasználódás	-84 296,00
HP Laserjet 1300n Nyomtató	2003.09.12	természetes elhasználódás	-168 320,00
Fúrókalapács MakitaHR 2450	2003.12.09	természetes elhasználódás	-57 035,00
Szék	2003.12.13	természetes elhasználódás	-12 330,00
Odu	2003.12.16	természetes elhasználódás	-3 200,00
Odu	2003.12.16	természetes elhasználódás	-3 200,00
Odu	2003.12.16	természetes elhasználódás	-3 200,00
Odu	2003.12.16	természetes elhasználódás	-3 200,00
Odu	2003.12.16	természetes elhasználódás	-3 200,00
Odu	2003.12.16	természetes elhasználódás	-3 200,00
NyomtatóHPLaserjet1300n	2003.12.23	természetes elhasználódás	-167 234,00
HP Laserjet 1300n Nyomtató	2003.12.23	természetes elhasználódás	-167 233,00
HP DeskJet 5150 Nyomtató	2004.07.13	természetes elhasználódás	-20 943,00

Fax	2004.12.30	természetes elhasználódás	-62 500,00
Preparátum-Bagoly	2005.01.07	természetes elhasználódás	-7 000,00
Preparátum-Bagoly	2005.01.07	természetes elhasználódás	-7 000,00
Preparátum-Bagoly	2005.01.07	természetes elhasználódás	-7 000,00
Faragott bivalyszobor	2005.06.13	természetes elhasználódás	-200 000,00
Mikrohullámú sütő LG	2005.07.08	természetes elhasználódás	-9 600,00
HP Compaq nx8220 Notebook	2005.12.31	természetes elhasználódás	-343 796,00
Sisak- világoskék, kitelepülésekhez	2006.05.31	eredeti rendeltetésének már nem felel meg	-5 560,00
Sisak- világoskék, kitelepülésekhez	2006.05.31	eredeti rendeltetésének már nem felel meg	-5 560,00
Intel P4 3.0 GHz 2 GB RAM Desktop	2006.12.01	természetes elhasználódás	-300 000,00
DTK M199D-monitor	2006.12.01	természetes elhasználódás	-118 850,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
Költo tálcá	2007.08.02	természetes elhasználódás	-5 625,00
ArcGIS ArcView 9.1 Single UseKeyed Licen	2007.10.01	természetes elhasználódás	-620 000,00
Notebook Acer TM6292 12"	2007.12.07	természetes elhasználódás	-430 932,00
Fejlámpa (Petzl Duo Led 14)	2007.12.18	eredeti rendeltetésének már nem felel meg	-16 903,00
Samsung Synmaster 940B	2007.12.18	természetes elhasználódás	-56 832,00
WorkCentre 7232 nyomtató	2007.12.18	természetes elhasználódás	-707 139,00
Fejlámpa (Duo Led14)	2007.12.21	természetes elhasználódás	-16 903,00
Canon JX-500 fax	2008.03.28	természetes elhasználódás	-36 060,00
Vendégágy	2008.04.17	természetes elhasználódás	-17 500,00
Vendégágy matraccal	2008.04.17	természetes elhasználódás	-26 780,00
Szeméttároló	2008.06.28	egyéb ok	-36 000,00
Kisállat csapda	2008.07.29	természetes elhasználódás	-12 800,00
Térképtaró	2008.10.15	eredeti rendeltetésének már nem felel meg	-25 000,00
Íróasztal	2008.10.20	természetes elhasználódás	-15 600,00
Íróasztal	2008.10.20	természetes elhasználódás	-15 600,00
Írártároló	2008.10.20	természetes elhasználódás	-15 000,00
Intel Core2Duo 3,2GHz E8500 2GB RAM Desk	2008.11.17	természetes elhasználódás	-185 220,00

Faxkészülék Canon JX500	2008.12.11	természetes elhasználódás	-34 740,00
Mesterséges denevérház	2008.12.18	természetes elhasználódás	-17 000,00
Mesterséges denevérház	2008.12.18	természetes elhasználódás	-17 000,00
Mesterséges denevérház	2008.12.18	természetes elhasználódás	-17 000,00
Mesterséges denevérház	2008.12.18	természetes elhasználódás	-17 000,00
Mesterséges denevérház	2008.12.18	természetes elhasználódás	-17 000,00
Mesterséges denevérház	2008.12.18	természetes elhasználódás	-17 000,00
GPS Trimble Juno ST	2008.12.18	természetes elhasználódás	-168 663,00
GPS Trimble Juno ST	2008.12.18	erkölcsi avulás	-168 664,00
Munka akkumulátor	2009.01.29	természetes elhasználódás	-34 400,00
Faragott számár	2009.02.09	természetes elhasználódás	-150 000,00
Faragott békás csúzda	2009.02.09	természetes elhasználódás	-160 000,00
Televízió	2009.03.12	természetes elhasználódás	-40 500,00
HP Compaq dc7900 CMT Desktop	2009.03.31	természetes elhasználódás	-151 908,00
HP Compaq dc7900 CMT Desktop	2009.03.31	természetes elhasználódás	-151 908,00
DDR2 memória	2009.04.29	természetes elhasználódás	-6 600,00
HP EliteBook 8530p Notebook	2009.09.04	természetes elhasználódás	-645 656,00
HP ML150 G6 Szerver	2010.06.18	természetes elhasználódás	-539 516,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-500,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-1 250,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-1 250,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-1 250,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-1 250,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-1 250,00
Fedeles muanyag doboz	2010.08.12	természetes elhasználódás	-1 250,00
Nagyító	2010.08.12	természetes elhasználódás	-12 500,00
Gumiabroncs KOR-517 téli	2010.10.12	természetes elhasználódás	-15 200,00
Gumiabroncs KOR-517 téli	2010.10.12	természetes elhasználódás	-15 200,00
Gumiabroncs KOR-517 téli	2010.10.12	természetes elhasználódás	-15 200,00
Gumiabroncs KOR-517 téli	2010.10.12	természetes elhasználódás	-15 200,00
CRT Monitor	2010.11.09	természetes elhasználódás	0,00
Fukasza	2011.03.11	természetes elhasználódás	-180 094,00
Hasítófejsze	2011.07.01	természetes elhasználódás	-5 125,00
Ventillátor	2011.08.11	természetes elhasználódás	-11 990,00
Akkumulátor	2012.01.18	természetes elhasználódás	-27 874,00
Gumiabroncs JLF-344	2012.03.22	természetes elhasználódás	-44 200,00
Gumiabroncs JLF-344	2012.03.22	természetes elhasználódás	-44 200,00
Adatgyujto	2012.03.23	természetes elhasználódás	-45 614,00
Adatgyujto	2012.03.23	természetes elhasználódás	-45 615,00
Gumiabroncs LIG-946	2012.04.05	természetes elhasználódás	-25 000,00

Göller olló	2012.05.18	természetes elhasználódás	-13 335,00
Göller olló	2012.05.18	természetes elhasználódás	-13 335,00
Göller olló	2012.05.18	természetes elhasználódás	-13 335,00
Göller olló	2012.05.18	természetes elhasználódás	-13 335,00
Szünetmentes tápegység	2012.09.26	természetes elhasználódás	-249 000,00
Gumiabroncs LNK-211	2012.12.21	természetes elhasználódás	-56 300,00
Gumiabroncs LNK-211	2012.12.21	természetes elhasználódás	-56 300,00
Gumiabroncs LNK-211	2012.12.21	természetes elhasználódás	-56 300,00
Gumiabroncs LNK-211	2012.12.21	természetes elhasználódás	-56 300,00
Gumiabroncs LIG-946	2013.03.01	természetes elhasználódás	-24 490,00
Gumiabroncs LIG-946	2013.03.01	természetes elhasználódás	-24 490,00
Lapát	2013.03.19	természetes elhasználódás	-1 500,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Talajnedvesség és mikroklímaméno szenzor	2013.06.17	természetes elhasználódás	-23 322,00
Gumiabroncs LIW-046	2013.10.25	természetes elhasználódás	-0,50
Gumiabroncs LIW-046	2013.10.25	természetes elhasználódás	-0,50
Gumiabroncs LIW-046	2013.10.25	természetes elhasználódás	-0,50
Gumiabroncs LIW-046	2013.10.25	természetes elhasználódás	-0,50
Mobiltelefon Samsung S5610	2014.04.11	természetes elhasználódás	-17 100,00
Mobiltelefon Samsung S5610	2014.04.11	természetes elhasználódás	-17 100,00
Mobiltelefon Samsung S5610	2014.04.11	természetes elhasználódás	-17 100,00

Mobiltelefon Samsung S5610	2014.04.11	természetes elhasználódás	-17 100,00
Mobiltelefon Samsung S5610	2014.04.11	természetes elhasználódás	-17 100,00
Mobiltelefon Samsung S5610	2014.04.11	természetes elhasználódás	-17 100,00
Akkus csavarbehajtó	2014.06.30	természetes elhasználódás	-45 000,00
Gumiabroncs JLF-344	2014.08.28	természetes elhasználódás	-35 984,00
Gumiabroncs JLF-344	2014.08.28	természetes elhasználódás	-35 985,00
Multifunkciós nyomtató OKI MB471w	2014.09.29	természetes elhasználódás	-59 800,00
Notebook DELL Latitude E6540 15.6"	2014.09.24	természetes elhasználódás	-461 834,00
Gumiabroncs LIG-946	2014.10.11	természetes elhasználódás	-29 921,00
Szoftver Win XP Professional	2014.12.31	természetes elhasználódás	0,00
Akkumulátor Trimble Juno ST GPS-hez	2015.03.06	erkölcsi avulás	-8 000,00
Microsoft Windows Vista Business	2007.12.01	természetes elhasználódás	0,00
Microsoft XP SP3 Professional	2005.12.31	természetes elhasználódás	0,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Forgalomtechn. jelzőtábla	2015.06.12	természetes elhasználódás	-8 500,00
Gumiabroncs KOR-517	2015.06.01	természetes elhasználódás	-15 552,00
Gumiabroncs KOR-517	2015.06.01	természetes elhasználódás	-15 551,00
Gumiabroncs KOR-517	2015.06.01	természetes elhasználódás	-15 551,00
Gumiabroncs KOR-517	2015.06.01	természetes elhasználódás	-15 551,00
Gumiabroncs MZV-499	2015.08.10	természetes elhasználódás	-53 500,00
Gumiabroncs MZV-499	2015.08.10	természetes elhasználódás	-53 500,00
Gumiabroncs MZV-499	2015.08.10	természetes elhasználódás	-53 500,00
Gumiabroncs MZV-499	2015.08.10	természetes elhasználódás	-53 500,00
Gumiabroncs MZV-499	2015.08.10	természetes elhasználódás	-53 500,00
Üléshuzat LIW-046	2015.09.14	természetes elhasználódás	-28 701,00
Munkaakkumulátor ZAP 12V 80Ah	2015.10.20	természetes elhasználódás	-19 803,00
MS Windows XP SP3	2015.11.01	természetes elhasználódás	0,00
MS Windows XP SP3	2015.11.01	természetes elhasználódás	0,00
MS Windows Vista Business	2015.11.01	természetes elhasználódás	0,00
Göllerolló Fiskars 112370	2015.11.26	természetes elhasználódás	-18 032,00
Szoftver MsOffice Home&Business 2016 HU	2015.12.01	természetes elhasználódás	-57 780,00
Asztali lámpa fehér-kék	2016.02.08	természetes elhasználódás	-6 291,00
Mobiltelefon Nokia 230 DualSim Silver	2016.09.19	természetes elhasználódás	-15 669,00

Kutyaszállító alumínium ketrec+bútorlap	2016.10.28	természetes elhasználódás	-33 063,00
Fürdoszobai (alsó) butor	2005.09.05	természetes elhasználódás	-30 160,00
Mosdókagyló	2005.09.05	természetes elhasználódás	-32 000,00
Fürdoszobai (felső) butor (tükör)	2005.09.05	természetes elhasználódás	-17 600,00
Összesen:			-10 097 620,00

10.3.2. Forgó eszközök

Forgóeszközök összetétele			
Megnevezés	2017.12.31	2018.12.31	Változás (%)
	(ezer forint)		
Vásárolt készletek	21 189	16 458	78%
Átsorolt, követelés fejében átvett eszközök	0		
Egyéb készletek	0		
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	13 808	14 386	104%
Növendék, hízó és egyéb állatok	24 318	23 836	98%
Készletek összesen:	59 315	54 680	92%
Értékpapírok összesen:	0	0	-
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök összesen	59 315	54 680	92%

A táblázat a forgóeszközök 2017. és 2018. év végi adatait tartalmazza mérleg szerinti bontásban. A vásárolt készletek értékének 22 %-os csökkenése többnyire az elavult, rongálódott kiadványok, tájékoztatók selejtezéséből adódik.

Tartozásállomány, követelésállomány, pénzeszközök

LEJÁRT SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉG

	2017.	2018.	% -os változás (2018/2017)
	millió Ft		
január	1	1	0%
február	2	2	0%
március	2	1	50%
április	1	0	0%
május	4	1	25%
június	2	3	150%
július	0	4	400%
augusztus	0	0	0%
szeptember	0	4	400%
október	2	0	0%

november	1	3	300%
december	3	3	0%

A tartozásállomány jelentésben látható, hogy a lejárt szállítói tartozások év végi állománya a korábbi év szintjén volt.

KÖVETELÉSÁLLOMÁNY

	Követelésállomány tárgyható utolsó napján:		% -os változás (2018/2017)
	2017	2018	
Hónap	millió Ft		
január	5	35	700%
február	7	31	442%
március	23	21	91%
április	36	42	116%
május	42	44	104%
június	49	45	91%
július	37	53	143%
augusztus	29	35	120%
szeptember	26	46	176%
október	54	104	192%
november	34	71	208%
december	34	70	205%

A vevőállomány értéke a 2017-es évi érték duplára emelkedett. Ennek fő oka, hogy 2018. október hónapban 43 millió Ft értékben kiszámlázásra kerültek a haszonbérleti díjak.

PÉNZKÉSZLET

	Pénzkészlet tárgyható utolsó napján:		% -os változás (2018/2017)
	2017	2018	
Hónap	millió Ft		
január	3878	3339	86%
február	3806	3341	87%
március	3794	3423	90%
április	3781	3232	85%
május	3858	3186	82%
június	3844	3304	85%
július	3848	3295	85%
augusztus	3896	3321	85%
szeptember	4079	3334	81%
október	3879	3361	86%
november	4019	3382	84%
december	3391	3305	97%

A pénzkészlet alakulását a pályázati finanszírozás jelentősen befolyásolja. A KEHOP pályázati előlegek jóváírásra kerültek Igazgatóságunknál 2016. november és december hónapokban. Az előirányzatgazdálkodási keretszámla egyenlege 2018. december 31-én 173.464 ezer Ft volt. Az év végi záróállományból 177 millió a „saját forrásként” figyelembe vehető pénzeszköz, a 3,128 millió Ft az elkülönített bankszámlákon található pályázati finanszírozást szolgáló pénzeszköz.

Tartozásállomány, követelésállomány, pénzeszközök

LEJÁRT SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉG

	2017.	2018.	% -os változás (2018/2017)
	millió Ft		
január	1	1	0%
február	2	2	0%
március	2	1	50%
április	1	0	0%
május	4	1	25%
június	2	3	150%
július	0	4	400%
augusztus	0	0	0%
szeptember	0	4	400%
október	2	0	0%
november	1	3	300%
december	3	3	0%

A tartozásállomány jelentésben látható, hogy a lejárt szállítói tartozások év végi állománya a korábbi év szintjén volt.

KÖVETELÉSÁLLOMÁNY

Hónap	Követelésállomány tárgyható utolsó napján:		% -os változás (2018/2017)
	2017	2018	
	millió Ft		
január	5	35	700%
február	7	31	442%
március	23	21	91%
április	36	42	116%
május	42	44	104%
június	49	45	91%
július	37	53	143%
augusztus	29	35	120%
szeptember	26	46	176%
október	54	104	192%
november	34	71	208%
december	34	70	205%

A vevőállomány értéke a 2017-es évi érték duplára emelkedett. Ennek fő oka, hogy 2018. október hónapban 43 millió Ft értékben kiszámlázásra kerültek a haszonbérleti díjak.

PÉNZKÉSZLET

Hónap	Pénzkészlet tárgyhoz utolsó napján:		% -os változás (2018/2017)
	2017	2018	
	millió Ft		
január	3878	3339	86%
február	3806	3341	87%
március	3794	3423	90%
április	3781	3232	85%
május	3858	3186	82%
június	3844	3304	85%
július	3848	3295	85%
augusztus	3896	3321	85%
szeptember	4079	3334	81%
október	3879	3361	86%
november	4019	3382	84%
december	3391	3305	97%

A pénzkészlet alakulását a pályázati finanszírozás jelentősen befolyásolja. A KEHOP pályázati előlegek jóváírásra kerültek Igazgatóságunknál 2016. november és december hónapokban. Az előirányzatgazdálkodási keretszámla egyenlege 2018. december 31-én 173.464 ezer Ft volt. Az év végi záróállományból 177 millió a „saját forrásként” figyelembe vehető pénzeszköz, a 3,128 millió Ft az elkülönített bankszámlákon található pályázati finanszírozást szolgáló pénzeszköz.

A követelésállomány alakulása

A költségvetési évben valamint a tárgyévét követően esedékes követelések nyitó állománya 2018. év elején 31.217.705,- Ft volt. A beszámolóban lévő záró érték 18.552.950,- Ft, a különbség 12.664.755,- Ft, mely jelentős csökkenés az előző évhez képest. A fennmaradó követelésállomány jelentős része nem lejárt követelés. A számviteli politika alapján 2018-ban 1.013.460,- Ft értékvesztést számolt el Igazgatóságunk. A tárgyévi kintlévőségek vizsgálatakor további értékvesztés nem került elszámolásra.

A követelésállomány folyamatos nyomon követésére nagy hangsúlyt fektet Igazgatóságunk. A lejárt követeléseket azonnal kezeljük, fizetési felszólítás és késedelmi kamatlevél kiküldése negyedévente történik.

10.4. Épületek

Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	8	1
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	4	0
Egyéb állattartó építmény	6	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely, erdei iskola	15	0

Épületek: A 2017. évben az épületek száma az előző évhez képest a Nagybereki Vadgazdálkodási Egység működéséhez vásárolt táskai irodahelyiséggel nőtt, 9.600 e Ft értékben.

Tárgyévi beruházások a már állományban lévő épületeken is történtek.

Igazgatóságunk saját forrásból több beruházást is finanszírozott, többek között pl.:

- Salföld Major 1.007 e Ft
- szolgálati lakás Csopak 402 e Ft,
- Tapolcai Tavasbarlang Látogatóközpont 684 e Ft,
- Tihanyi Levendula Ház 2.009 e Ft.

Az építmények nettó értéke 53.444 e Ft-tal nőtt 2017-ben. A növekedés az alábbi beruházások megvalósulásából eredtek:

- KEHOP pályázatok keretében vízelvezető és szabályozó műtárgyak, valamint kutak, és tanösvények kivitelezése kezdődött folyamatos beruházásként 17.030 e Ft értékben
- Vadászati tevékenységhez kapcsolódóan vadkerítések, magaslesek kerültek beszerzésre 35.390 e Ft értékben.

10.5. Eszközök

Mind a gépek, berendezések, mind a járművek eszközcsoportokon belül sikerült beszerzéseket lebonyolítani, mely javította a szakfeladatokhoz szükséges eszközpark minőségét.

Nyilvánvaló, hogy jelentős beszerzést saját forrás terhére nehezen tud megvalósítani az Igazgatóság, inkább a pályázati forrásokhoz kapcsolódó eszközbeszerzés jellemző.

Az év során néhány eszköz selejtezésére került sor. A selejtezés oka az eszközök elhasználódása volt.

Közfoglalkoztatási pályázatunk végrehajtása érdekében vásároltunk a természetvédelmi kezelés megvalósítására kisméreteket, elsősorban fűkaszákat, motoros kaszákat.

Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy a szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, környezeti-nevelési, vagyonkezelési) feladatellátásokhoz kapcsolódtak.

2017-ben is érvényben volt a beszerzési moratórium, ezért nagy értékű bútorokat, informatikai eszközöket pályázat révén tudtunk csak beszerezni. A meglévő számítástechnikai eszközök pótlására más formában ebben a gazdálkodási évben sem volt lehetőség.

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2017-ben

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2017-ben				
Az eszköz megnevezése	Száma	Száma	Állomány- változás a tárgyévben (db)	Állományváltozás oka
	2017.01.01. (db)	2017.12.31. (db)		

Gépek, berendezések	Video- és vadkamera	43	62	19	Beszerzés
	Fényképezőgép	44	63	19	Beszerzés, selejtezés
	Lőfegyver	19	26	7	Beszerzés
	GPS	108	106	-2	Beszerzés, selejtezés
	Kézi távcső	166	174	8	Beszerzés, selejtezés
	Számítógép, notebook	99	129	30	Beszerzés, selejtezés
	Mobiltelefon	118	152	34	Beszerzés, selejtezés
Járművek	Traktor, utánfutó, pótkocsi	43	48	5	Beszerzés
	Tehergépjármű	17	17	0	-
	Személygépjármű	16	17	1	Beszerzés, értékesítés
	Motorkerékpár	4	4	0	-
	Kerékpár	63	63	0	-
	Vízi jármű	35	40	5	Beszerzés
Tenyészállatok		466	448	-18	Elhullás, értékesítés

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

No.	Látogató- és fogadóközpont
1.	Levendula Ház Látogatóközpont
2.	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum
3.	Pannon Csillagda Látogatóközpont
4.	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont

11.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
Lóczy gejzír-ösvény	Tihanyi-félsziget	18	geológiai; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar); letölthető feladatlap
Tűzgyűrű tanösvény	Badacsony-hegy	4	vulkanológiai; táblás, önmagába visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő kirándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol);
Kócsag tanösvény	Diás-sziget, Kis-Balaton	1,5	komplex; táblás, csak szakvezetővel látogatható	BfNPI	-
Bazaltorgonák vulkanológiai tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	vulkanológiai; táblás; önmagába visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő kirándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol);
Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balatonmagyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, letölthető feladatlap magyar)
Pele körút	Csopak	0,6	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Csengő tanösvény	Olaszfalu, Bakonyhána	10	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Bazaltkarszt tanösvény	Ajka, Urkút	6	geológiai	BfNPI	ismertető füzet

Aknabarlangok tanösvény	Tés	5,5	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
Attyai láprét tanösvény	Pápakovácsi	0,9	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
Zergeboglár tanösvény	Nemeshany	1,2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
Zádor tanösvény (Pécselyi-medence)	Pécsely	4	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Boros Ádám tanösvény	Szentbékállá, Köveskál	5,7	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Batyki láprét tanösvény	Batyk	2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
Pele tanösvény	Balatonederics-Balatongyörök	15	komplex	BfNPI	+ magyar, A/5, 24 oldal
Miklád tanösvény	Gyulafirátót	1,5	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Kopasz-hegyi tanösvény	Mindszentkál	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Sásdi-legelő tanösvény	Köveskál Kövágóörs	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Csarabos tanösvény	Salföld	2	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Tűz útja vulkanológiai tanösvény	Hegyesztű – Kopasz-Hegy	27	vulkanológiai; táblás, önmagába nem visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő kirándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol);

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

No	Egyéb bemutatóhelyek
1	Erdők Háza, Bakonybél
2	Lóczy-barlang, Balatonfüred
3	Hegyesztű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
4	Salföldi Major
5	Kotsy-vízimalom, Zalasántó
6	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
7	Fekete I. Emlékszoba, Matula- kunyhó, Diás-sziget
8	Tájház, Vörs
9	Szentgáli-kőlik barlang
10	Várpalota, Homokbánya

11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek

Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	36	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 501

Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 026
--------------------------	--------------------------------------	----	------------------------------	-------

11.1.5 Szálláshelyek

Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	36	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 501
Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpuszta	14	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	171
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 026
Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	2 661

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő)	3 392
Vendégéjszakák száma (fő)	7 359

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

A 2018. évben nem volt új létesítmény

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák)

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Szakvezetési túrák, nyílt túrák, geotúrák	16 458
Kenu-, és raft túra	362
Regisztrált igénybevevők összesen:	16 820

11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	15 545
Regisztrált igénybevevők összesen:	15 545

11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák

<i>Szolgáltatástípus</i>	<i>Összesen (fő)</i>
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	990
Regisztrált igénybevevők összesen:	990

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)

<i>Szolgáltatástípus</i>	<i>Összesen (fő)</i>
Természetvédelmi táborok	33
Kulturális jellegű rendezvények	2 820
Kitelepülések	9 480
Geotúravezető képzés	38
E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	135
Geofoglalkozás	1 625
Szakmai előadások	3 365
Regisztrált igénybevevők összesen:	17 496

- **Szakvezetés:** nemzeti parkunk egy terület kivételével - a Kis-Balaton fokozottan védett terület, ahova csak külön engedéllyel és az Igazgatóság által biztosított szakvezetővel lehet belépni, - szabadon látogatható. A szabadon látogatható területre is nagy az igény a szakvezetésre, túlnyomó többségben a Tihanyi-félszigeten és Káli-medencében.
- **Szakmai előadások** (partnereknek, egyetemistáknak, főiskolásoknak, szakmai fórumok, óvodák, iskolák, nyugdíjas klubok stb.)
- **Rendezvények, kitelepülések.** Saját rendezvényeken túl, mint a – levendula szedd magad, Bivalyfesztivál, Vízimuri, számos térségi rendezvényen veszünk részt. Road show formájában települünk ki kempingekben, a nemzeti parkok hétvégéjén Sopronban mutatkozott be az igazgatóság turisztikai termékeivel, környezeti nevelési programjával.
- **Kézműves és természetismereti foglalkozás** a Levendula Ház Látogatóközpontban, a Bivalyrezervátumban, Vörsön a Tájházban, a Salföldi Majorban és a kitelepülések alkalmával.
- Az Igazgatóság az Agrárminisztérium Természetmegőrzési Főosztálya **Vadonleső** Programjának keretében „Virágtündérek és bogyómanók” címmel rajzpályázatot, valamint 2018. AZ ÉV EMLŐSE: a földikutya alkalmából „Földikutya karikatúrások” címmel karikatúra pályázatot hirdetett és bírált el, valamint részt vett annak kapcsolódó országos rendezvényein.
- **Iskolai közösségi szolgálatra** határozatlan idejű szerződésünk van Veszprém, Zala és Somogy megyében 12 intézménnyel. A 2018. évi tevékenységeinket, programjainkat az iskoláknak 2017. év november 30-ig eljuttattuk. 15 diák érkezett hozzánk iskolai közösségi szolgálatra 2018-ban.
- **Szép kártya és bankkártya elfogadóhelyeink:** Levendula Ház Látogatóközpont, Tapolcai-tavasbarlang, Pannon Csillagda Látogatóközpont, Csodabogyós-barlang, Szentgáli-kőlik barlang, Bivalyrezervátum és a szálláshelyek
- BfNPI háromnyelvű hivatalos **honlapja:** www.bfnp.hu, folyamatosan frissítésre kerül, látogatóinak száma (a tárhely-szolgáltató statisztikája alapján): közel 1 millió/év.
- BfNP **okostelefon alkalmazás** magyar nyelven érhető el. Android, iPhone/iPad, Windows Phone és Windows 8 készülékekre ingyenesen letölthető.

- **Facebookon** 9 tematikus oldalunk van. Az oldalak töltése folyamatosan, napi szinten történik. Az oldalak összesen megközelítőleg 51.500 rajongót tudhattak magukénak 2018. év végén. (2012. elején ez a szám kevesebb, mint 1.000 fő volt.) A pozitív mutatók eléréséhez napi szinten gondozzuk oldalainkat és folyamatosan friss, érdekes információkkal, attraktív képekkel, használható tartalommal töltjük fel őket. A „beszélnek róla mutatóink” magasak, rajongó táborunk aktív.
- **Hírlevél:** A 2018. május 25-én életbe lépett GDPR-nak megfelelően a korábbi adatbázist (8.500 fő) töröltük. Az újonnan feliratkozók listája azóta folyamatosan bővül, jelenleg 1.800 körül van. Rendezvényeinken, szakvezetések során, látogatóhelyeinken, honlapunkon, Facebook oldalainkon, kérdőíveinken, vetélkedőinken és játékaikon keresztül, továbbá 9 Facebook oldalunkon, valamint a partnerek oldalain (és saját oldalainkon) népszerűsítjük a hírlevelet. Aktuális híreinket, rendezvényeinket havonta küldjük ki a listán szereplő e-mail címekre. Számos visszajelzés érkezik vendégeinktől, miszerint szeretik leveleinket és hasznosnak találják. (2012. elején kb. 800 e-mail címre küldött levelet az Igazgatóság.)
- **Youtube** oldalunkon 30 videó tekinthető meg (3 nyelven).
- **INSTAGRAM:** Az Igazgatóság az Instagramon is jelen van. 2015. év végén regisztráltunk ezen a közösségi oldalon. 2018. januárjában 813 követőnk volt, de ez a szám 2018. év végére 1000 körülire emelkedett, amelyek között szerepelnek magánszemélyek és közösségek is (pl. Magyar Turisztikai Ügynökség, Magyar Nemzeti Parkok, Művészetek Völgye, Nyitott Balaton). Eddig számos bejegyzést (képek, videó) tettünk közzé. Egy bejegyzésünket átlagosan 100-150 ember like-olta. Instagram oldalunk nagyszerűen tud együttműködni Facebook oldalainkkal. Kölcsonösen megosztjuk a közösségi oldalakon lévő posztokat.

Termékfejlesztés a látogatóhelyeken, tanösvényeken:

- A Pannon Csillagdában az űrkutatási kiállításon a Mars és a Hold szinten 3 db nagyméretű háttérvilágító installáció került kihelyezésre, nagy értékű marsi meteorit kiállításra és „Mars - Hold” mérleg elhelyezésre

Termékfejlesztés az ajándékozásban:

- Ajándéktárgyak: karabineres kulacs, szélsárkány, frizbi, stresszlabda, színezős gyermek hátizsák, felnőtt hátizsák, kerékpár csengő, nyakpánt, esőkabát poncsó, zseblámpa, esernyő, plüss bivaly
- Bivaly- és szürkemarha szalámi
- nemzeti parki termékvédjegyes termékek

Az ajándéktárgyak fejlesztése folyamatos.

11.2.5. Kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	kiadott példányszám	Aktuális készlet
1	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	5000	11
2	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2014	60 000	12690
3	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	10 000	0
4	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	5 000/f	0
5	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	8 000	1857
6	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	5 000	0
7	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	5 000	0

8	BfNP térkép (M, A, N)	2008	5 000	0
9	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	5 000	25
10	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	8 000	222
11	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	5 000	2
12	Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	8 000	0
13	Hegyestű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	5 000	0
14	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	5 000	1007
16	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	5 000	946
17	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	8 000	1272
18	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	5 000	0
19	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	1 000	0
20	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	5 000	1690
21	A Káli-medence c. könyv	2005	8 000	207
22	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	8 000	561
23	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	6 000	1182
24	Salföldi major családi foglalkoztató füzet	2007	5 000	0
25	Berekjárás c. könyv	2008	3 000	22
26	Túraajavaslato c. könyv	2013	2 000	0
27.	Élőhelyvédelmi füzetek 1-11	2013-2014	11 000	0
28.	Földtani értékmentés	2013	4 000	0
29.	Naptár 2017	2016	1 500	0
30	20 éves a BfNP magazin	2017	1 500	430
31	Túraajavaslato c. könyv	2018	1000	999

2018. évben kiadásra került saját kiadványok:

Túraajavaslato c. könyv

Saját szóróanyagok: BfNPI látogatóhelyeit bemutató kétnyelvű (magyar, angol) mini leporelló, Kis-Balaton leporelló utánnnyomás, Levendula Ház leporelló utánnnyomás, Pannon Csillagda leporelló utánnnyomás, Lóczy-barlang leporelló utánnnyomás, Nemzeti Parki Termékek leporelló, Kotsy-vízimalom leporelló utánnnyomás, Bakony-Balaton Geopark leporelló utánnnyomás

11.2.6. Látogatóstatisztika

BfNPI ökoturisztikai bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2018)		
No.	Bemutatóhely neve	Látogatók összesen (fő)
1	Csodabogyós-barlang	3 144
2	Diás-sziget (Fekete I. Emlékszoba. Matula kunyhó)	3 445
3	Erdők Háza	1 246
4	Hegyestű Geológiai Bemutatóhely	60 562
5	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum	38 027
6	Kotsy-vízimalom	0
7	Levendula Ház Látogatóközpont	19 468
8	Lóczy-barlang	14 283
9	Pannon Csillagda Látogatóközpont	52 330
10	Salföldi Major	26 968
11	Szentgáli-kőlik	79
12	Várpalotai Homokbánya	69

13	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	157 402
14	Vörsi Tájház	267
Regisztrált látogatók összesen:		377 290

BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2018)		
Szolgáltatástípus		Összesen (fő)
Szakvezetési túra, nyílt túra, geotúra		16 458
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény		15 545
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany		990
Természetvédelmi táborok		33
Egyéb :	Kulturális jellegű rendezvény (pl. koncert)	2 820
	Kitelepülések	9 480
	Kenu-, és raft túra	362
	Geotúravezető képzés	38
	E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	135
	Geofoglalkozás	1 625
szakmai előadások		3 365
Regisztrált igénybevevők összesen:		50 851
Szálláshelyek BfNPI működtetésben (2018)		
Szállóvendégek száma (fő)		3 392
Vendégéjszakák száma (fő)		7 359

BfNPI regisztrált látogatói összesen (2018)		
Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen (fő):		428 141
Szállóvendégek (fő)		3 392
Mindösszesen (fő)		431 533

11.3. Társadalmi kapcsolatok

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság védjegyet adományozott azoknak a jellegzetes helyi termékeknek, és tevékenységeknek, amelyek a nemzeti park igazgatóság működési területén készültek és előállításuk a természettel összhangban történt. A védjegy célja: a helyi készítésű élelmiszerek fogyasztási kultúrájának emelése, a termékek piacra jutásának elősegítése a hagyományos mesterségek-tevékenységek megőrzése és a természettel harmonikus gazdálkodás és termék előállítás ösztönzése volt. 2018-ban is folytattuk a védjegyes pályázatokat (élelmiszer, bor kategóriákban) kihirdetését.

A BfNPI védjegyeseit (2018) az alábbi táblázat mutatja be:

Cégnév	Képviselő	Termék
Levendárium Kft.	dr. Demján Ildikó	bio levendula illóolajok, bio levendula virágvizek, levendulával töltött textil zsákok-babák, egyéb textil áruk, bio levendulavirág, levendula szörp, levendulás teasütemény,

		levendárium könyv, levendulás tönkölypárnák, levendárium teaház szolgáltatásai
Lang Zsuzsanna őstermelő	Lang Zsuzsanna	lekvárok, dzsemek, szörpök, zakuszká, medvehagyma krém, marinált fokhagyma
Hegy József őstermelő	Csizmazia Anita	Kecsketej natúr szappan
Szent Maurícusz Monostor	Halmos Emil Abel perjel	bio gyógynövények/fűszernövények (22 féle), medvehagyma püré
Dávidné Kéri Márta őstermelő	Dávidné Kéri Márta	tökmagkrém (rukkolás, lenmagos napraforgós, szőlőmagörleményes, medvehagymás)
Csiza Erika Erzsébet e.v.	Csiza Erika Erzsébet	méz (levendula, medvehagyma, gesztenye)
Tamás Jenő őstermelő Ervino Kft Tamás ervin	Tamás Ervin, Tamás Jenő	szörpök (levendula, citromfű, menta, pitypang), zselék (levendula, vörösbör, zöld mandula, zöld dió), dzsemek (bodza, füge), ciderek, borok (olaszrizling 2015, szürkebarát 2015, syrah 2015, syrah cabernet franc 2015, merula 2015, merlot 2015)
Giricz Kálmán őstermelő	Giricz Kálmán	kecsketejes szappanok (levendula, körömvirágos, propoliszos, mosó)
Györi Ildikó őstermelő	Györi Ildikó	medvehagymás fűszersók, medvehagymás fűszerecetek, szirupok (pitypang, mirabella szedres, őszi), nektárok (csipkebogyó, birs), piritott mézeskalács ízű dió és mandula, szörpök (csalán, eper), birsbefőtt, pitypang szörp, őszi eszencia szirup
Palio Sztár Kft	Szöke András	gyógynövény keverékeket tartalmazó kézműves szappanok
Tihany Tourist Kft	Küsz Mariann	Levendulával töltött zsák
Sárkány Attila	Sárkány Attila	Levendulás mézeskalács dísz tárgyak
Gyógynövénytúrák Kft.	Takács Tamás	gyógynövényteák
Aklan családi Pince Tomajvin Kft.	Aklan András	Vörösbör ecet, zöld éretlen szőlőlé
Keszthelyi Eníd	Keszthelyi Eníd, Keszthelyi Tibor	rozmaringszörp, rozmaringszelé, levendulaszörp, levendula zsák, levendulazselés joghurt, rózsaszörp
Máté Dávid	Máté Dávid	Levendulás, citromfüves, zsályafüves méz
BfNPI	Somlai Szilárd	bivaly szalámi, szürkemarha szalámi, levendula víz, levendula olaj
Vass Zsolt	Vass Zsolt	mandulaolaj, mandulaliszt, mandulavaj
Szászi Endre Gyula	Szászi Endre Gyula	borok (Szt. György hegyi olaszrizling 2016, Badacsonyi Rózsakő 2016, badacsonyi kéknyelű 2016, Szigligeti kabócás olaszrizling 2015, Cabernet sauvignon 2016)
Folly Arborétum és Borászat nonprofit kft.	Folly Arborétum és Borászat nonprofit kft.	borok (boróka 2016, budai zöld 2016, olaszrizling 2016, muscat ottonel 2016, kéknyelű 2015, buboréka 2016)
Keszthelyi Tibor	Keszthelyi Tibor	levendulazselés joghurt
Eekhof Adriana	Eekhof Adriana	levendula szörp, paradicsomszós

Mamka Lekvár	Kalán Gréta	naspolya lekvár, levendula szörp
Molnár Tibor (Pettyes Lekvár)	Molnár Tibor	konyakmeggy lekvár, rumos szilva lekvár, vilmoskörte levendulával lekvár
Kulcsár Katalin (Bogyódomb)	Kulcsár Katalin	som lekvár, birs lekvár, ribiszke mandulával lekvár, bíborka szörp, zsálya szörp
Kiss Orsolya Katalin	Kiss Orsolya Katalin	citromfű-levendula-zsálya zselék, citromfű-levendula-zsálya szörpök
Fehér Csaba Endre	Fehér Csaba Endre	félbarna finomliszt, teljes kiörlésű kenyérliszt, dara, korpa, tönkölypelyva, hántolatlan búza
Fehér Emma	Fehér Emma	vadvirágos mezei sajt

A védjegyes termékeket és termelőiket több országos és helyi rendezvényen is népszerűsítettük (pl. Utazás kiállítás, kitelepülések, Nemzeti Parki Hét, Levendula fesztivál stb.) A termékek egy részét (pl. szappanok, teák, levendulazsákok) Igazgatóságunk is tovább értékesíti bemutatóhelyeinek boltjaiban. Az egyes látogatóhelyeink üzemeltetői részben forgalmazzák a védjegyes termékeket. 2018-ban összesen 28 termelő 196 nemzeti parki terméke viseli a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Termék védjegyét. Sor került a korábbi évek nyertes termelőinek ellenőrzésére is, ahol szabálytalanságot nem tapasztaltunk.

11.3.2. Sajtó és egyéb megjelenések

Sajtóval történt együttműködések:

- Veszprém Tv
- Pannon Lapok
- Balatoni Futár
- TermészetBÚVÁR
- Természetjáró Turista Magazin
- Balatoni Nyár MTV1 műsorában
- Itthon vagy! – MTV1 sorozatában
- Origo hírportál
- We love Balaton
- Jazzy Rádió
- Part FM Rádió
- Balaton Tv
- Zalai Hírlap
- Helikon Rádió
- Kossuth Rádió

		Megjelenés/részvétel száma a 2018. évben	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		24	
Média	<i>helyi</i>	91	218
	<i>regionális</i>	68	88
	<i>országos</i>	51	45
Egyéb			
Honlap címe	www.bfnp.hu		

11.4. Tervezett fejlesztések (2018)

- Az **Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program ATHU003-PaNaNet+** pályázati projektben foglaltak megvalósítása, dokumentálása és elszámolása 2018. évben folyamatos volt. Elkészült a PaNaNet+ víziturisztikai MT (fejlesztési terv). A Mura-menti Hódvár Vízitúra Kikötő attrakció- és kapacitásbővítéséhez kapcsolódóan kisléptékű infrastrukturális fejlesztés, valamint kenek és raftok beszerzése valósult meg. Igazgatóságunk nyomtatott PaNaNet újságjának első száma júniusban, második száma októberben jelent meg és terjesztésre került számonként 10.000 példányban. Elkészültek a PaNaNet+ promóciós eszközök. 2018. július 14-15-én több mint 200 résztvevővel sikeresen megvalósult az első Kerka-Mura Vízimuri (Mura-menti Vízi Fesztivál). PaNaNet+ önkéntes akciót valósítottunk meg 2018. szeptember 29-én a Keszthelyi-hegységben az özönnövények visszaszorítása céljából. Október végén zárult Kerkaszentkirályon a nemzetközi minősítést biztosító, az American Canoe Association (ACA www.americancanoe.org/) módszertana alapján a Murán, a Rábán és mellékfolyóikon megvalósított PaNaNet vízi túravezető képzés, amelyet 10 osztrák és 12 magyar vízi túravezető végzett el sikeresen. Ősszel Lentiben és Zalaegerszegen jelentünk meg PaNaNet standdal térségi szakvásárokon. A PaNaNet+ "Környezeti nevelési programok sérült és fogyatékkal élő gyermekeknek" témakörben a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság koordinálásában májusban és szeptemberben megvalósított továbbképzéseken BfNPI két munkatársa vett részt. Az „Integrált vidékfejlesztési bevált gyakorlatok” témakörében 2018. október 15-19. között Olaszországban, Emilia-Romagna régióban megvalósult PaNaNet+ tanulmányúton Igazgatóságunk két munkatársa, Igazgatóságunk működési területéről 3 fő helyi termelő és egy térségfejlesztési szakértő vett részt. Folyamatosan részt vettünk a vezető partner koordinálásával készülő PaNaNet feladatlapok, útikalauz és szórólap előkészítésében.
- „GINOP - 7.1.9-17 Turisztikailag frekventált térségek integrált termék-, szolgáltatásfejlesztése” forrásfelhasználása a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság esetében „Rejtett Kincsek a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban” pályázat magában foglalja a Lóczy-barlang látogatóközpont kialakítását Balatonfüreden, Monoszló Hegyestű geológia bemutatóhely felújítását, Salföld Majorban fogadókapu építését és a major felújítását, Tapolcai-tavasbarlangnál audio guide nyelvi paletta bővítését. Lóczy-barlang látogatóközpont, Salföld major építési terv elkészültek, jogerős építési engedéllyel, kiviteli és kiállítás tervvel rendelkezünk. 2019-márciusában megindult az építésre a közbeszerzési eljárás.
- **GINOP-7.1.5-16-2016-00002** azonosító számú, és Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása és a Diás-szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése elnevezésű elnyert projekt megvalósítása. A korábbi évek előkészítése során a 2018-as évben elindult a projekt tényleges megvalósítása, a kivitelezőkkel megkötött szerződés értelmében, az eredményes közbeszerzés után.
- „A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel” című, **KEHOP-4.1.0-15-2016-00086** azonosítószámú projekt indítása. Bakonybélben az Erdők Háza bemutatóhely teljes felújításának a megtervezése, Ordacsehi Látogatóközpont megtervezése megtörtént. 2019. márciusában megindult az építkezésre vonatkozó feltételes közbeszerzés.
- Az **Interreg Duna Transznacionális Program Danube GeoTour/Dunai GeoTúra** c. geoturisztikai projektben foglaltak megvalósítása a Bakony-Balaton UNESCO Globális Geoparkban. 2018-ben megvalósult a monoszlói Hegyestű Geológiai Látogatóhely belső kiállítás megújításának, ill. az épületátalakítás közbeszerzési eljárás előkészítése, két tanösvény felújításának és egy új tanösvény létrehozásának megvalósítása. 11 partner részére infostandok tervezése, az informatikai eszközök beszerzése.

11.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő, 2018-ban kötött)

Belföldi együttműködések	
<i>Agro-Gyöngy Logisztika Kft.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Anna Grand Hotel Wine & Vital	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
81237 Kft., Hotel Bonvin Wine&Spa	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Badacsonylábdihegy Strandüzemeltető Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Bakony és Balaton Turisztikai Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Bakony Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Balaton Best Turisztikai Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balaton Best Térségi Turisztikai Nonprofit Kft.	Balatonkártya Best elfogadása a Levendula Ház Látogatóközpontban, Pannon Csillagda Látogatóközpontban, Erdők Házában, Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföld Majorban és a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
<i>Balatonquest Kft.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balaton Riviéra Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
BalatonCard, Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Vörsi tájházban, a Kotsy-vízimalomban,
Balatonföldvári Kulturális Szolgáltató és Fenntartó Közhasznú Nonprofit Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balatonfüred Város Önkormányzata	GINOP 7.1.9-17 pályázat
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balatonfüredi Yacht Club	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Balaton Hajózási Zrt.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balaton Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.	„Balaton-felvidéki kultúrtáj világörökség várományosi helyszín turisztikai célú fejlesztése, GINOP 7-1-6-16 pályázat
Balaton Múzeum	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Balatonmáriafürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülete	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balaton Szövetség	Együttműködési megállapodás, kölcsönös marketing tevékenység
Belfi.hu	Marketing tevékenységünk támogatása
<i>Berei György e.v.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Best Of Hungary Tours	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Bringacentrum, Zentai Lajosné	Együttműködési megállapodás
Contact Travel Service Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Czigle- Flamingo Hotel Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása

Danubius Hotels - Hotel Annabella, Hotel Marina	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Equital Kft.	TFC 1.1.1-2017 pályázat
ETS Hungary Kft	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Fecskefű Kft. (Kajakon Balaton)	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Folly Arborétum és Borászati Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kölcsönös kedvezményadás
Fonyódi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Gránit Gyógyfürdő	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása, kedvezmény nyújtás, megjelenési lehetőségek, 5 alkalommal kitelepülés
Hajdú Gézáné	BfNPI marketing tevékenységének támogatása
Hasik Szabadidőközpont Kft., Hasik Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, térítésmentes túrák vezetése
Hévíz Város Önkormányzat	GINOP 7.1.9-17 pályázat
Holnapocska Kft	Együttműködési megállapodás – szakvezetésekre, előadások tartására
Hotel Gabriella	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Silver Resort	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Villa Classica	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
HOT-ÉP Kft., Sümegi vár, Hotel Kapitány	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
HPH Kft. (Liliputkiszvonat)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Hunguest Hotels Zrt., Hotel Pelion	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Kötél Hajó - Immo C. Service Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Inga Kettő Kft. Club Hotel Füred	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Inno-Didact Nonprofit Kft., Holdfény Panzió	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
INNO-Szinergia Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Kazamata-Bau Kft., Völgyikút Ház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Kemenes porta	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházbán
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása, TOP 6.1.4-16. pályázat
Len-Go Kft. Hotel Villa Natura	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magas-Bakony Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél), TOP 1.2.1-15 pályázat

Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	Kolontári emlékpark és tanösvény létrehozása
Magyar Pálos Rend	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.	GINOP 1.3.4-17 pályázat
MAJORKA a Balaton Nagyberékért Közhasznú Alapítvány	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
<i>M&A Várlak Panzió Kft.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Makrancos Lakás Kft., Ditlin Boutique Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, voucher
Margaréta Hotel, Xing Long Kft.	Együttműködési megállapodás – voucheres fogadás
Mayer Gáborné	VP6-6.4.1-16 pályázat
MKB Nyugdíjpénztárt és Egészségpénztárt kiszolgáló Kft	MKB Széchenyi pihenő kártya elfogadás
MOL Nyrt	kiadvány támogatása
Mutsch Ungarn Reisen Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Pallus Alapítvány – Zöld óvodák	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Pangea	Kölcsönös ökoturisztikai együttműködés
Pannon Lapok Társasága kiadó Kft	Kedvezménykártya rendszer (megyekártya)
Pannonia Humana Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Pálffy Attila e.v.	VP6-6.4.1-16 pályázat
<i>Pálkő Domus Kft.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Pápai Platán Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Purple Hill Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Szárszó Kft., Két Korona Hotel	Együttműködési megállapodás – voucheres fogadás
Szarvaskút Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Szépalma Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szilvia Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Tapolca Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Folly Arborétum Kft.	Folly Arborétum projekt
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
<i>Tihany Tourist Kft., Gejzír Panzió</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Tihanyi Bencés Apátság	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, GINOP 7.1.6-2016
<i>TIKIT Tanácsadó és Szolgáltató Kft., Napsugár Panzió</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Török Biztonsági Szolgálat Kft., Forest Hills Golf & Country Club (Szarvaskút)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Végh és Társa Kft., Tóparti Étterem	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása

Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Villa Classica Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
<i>Vulcanvin Kft., Neptun Panzió</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Zalakaros Város Önkormányzata	GINOP 7.1.9-17 pályázat
<i>Zánkazen Kft.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
ZK Szállodaipari Kft., Men Dan Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Zobori KalandoZoo, Zalasabar	Általános együttműködés, csoportok kedvezményes kis-balatoni szakvezetése
<i>Zólyomi 2015 Ingatlan Kft.</i>	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés

11.6. Fontosabb események

- Részvétel az Utazás Kiállításon
- „Barlangoljunk” program
- Csillagséták program
- Nemzetközi Föld Napja rendezvény
- Fenntarthatósági témahét
- Pannon Természeti Élménynapok
- Zöld turizmus rendezvények - Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- Levendula Fesztivál, Levendula Hetek
- Levendula Szedd Magad! Tihany
- Bivalyfesztivál
- Vízimuri
- Művészetek Völgye Fesztivál
- Európai Geoparkok Hete rendezvénysorozat
- A Magyar Földtani és Geofizikai Intézetben megrendezett Földtudományos Forgatagon önálló stand
- Geotop napok

2018. évi programok:

Január:

- Évnyitó geotúra Alsóörsön a "Vöröskő" birodalmában
- Szentbékállai földtani és kultúrtörténeti kincsei geotúra
- Hévízi-lefolyó vízitúrák – Hévíz
- Téli túrák Nemzeti Parkjainkban: geotúra Lovasról az Ősember Festészeté nyomában
- Fekete Istvánra emlékezünk
- Élvezetes földrajzóra iskolásoknak a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
- Szülinapi zsúr a Levendula Házban
- Természetismereti foglalkozás iskolásoknak a Levendula Házban

Február:

- Holdfénytúra a Tátikára – Zalasántó
- Hévízi-lefolyó vízitúrák – Hévíz
- Salföld geológiai és kultúrtörténeti kincsei geotúra

- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – tea
- Tihanyi „Térj be hozzánk” geotúra 1.
- Tihanyi „Térj be hozzánk” geotúra 2.
- Élvezetes földrajzóra iskolásoknak a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
- Szülinapi zsúr a Levendula Házban
- Természetismereti foglalkozás iskolásoknak a Levendula Házban

Március:

- Tavasznyitó geotúra virágtól forrásig
- Szentgáli tűzköves geotúra az őseMBER nyomában
- Utazás kiállítás - Budapest
- Barlangok Hónapja:
 - Erdőkerülő-barlangjáró geotúra a Szentgáli-tiszafás TT-ben és kedvezményes alap barlangi kalandtúra a Szentgáli-kőlikban
 - Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban
 - Éjszakai barlangtúra a Csodabogyós-barlangban
 - Lóczy-barlangban: kedvezményes látogatás felnőtteknek, „Mesélő kövek geosuli” iskolásoknak. Tapolcai-tavasbarlangban: ingyenes földrajzóra iskolásoknak.
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – medvehagyma
- Halak Napja
- Vulkánoktól a lápokig
- Virágnylás geotúra a Fekete-hegyre
- Kockásliliom fotóstúra
- Víz Világnapja a Kis-Balatonon
- Víz Világnapja – Kakukkvirág és hódleső túra
- Vulkánoktól a lápokig
- Ünnepváró játszóház a Levendula Házban
- Nemzeti Parkunk a Spuri Balaton Szupermaratonon
- Élvezetes földrajzóra iskolásoknak a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
- Szülinapi zsúr a Levendula Házban
- Természetismereti foglalkozás iskolásoknak a Levendula Házban
- Húsvéti tavaszvárás a Bivalyrezervátumban
- Húsvéti geo-zarándok túra Bakonybélből

Április:

- Ásványbörze és Geológiai Napok – a Bakony–Balaton UNESCO Geopark bemutatkozása
- Bakonybéli medvehagymás geotúra
- Pannon Természeti Élménynapok
 - Tavaszi ártéri séta
 - Tavaszi madárles a Kis-Balatonon
- Tavaszi Madármegfigyelő Nap – Tőreki-tavak, Siófok
- Pannonian BirdExperience 2018 - Illmitz, NP-Infozentrum
- Hárskúti geotúra
- György napi geotúra a Szent György-hegyen a Föld Napja alkalmából
- Tájházak Napja – Vörs
- Badacsony New Yorkban 2018
- 25 éves a Somló TK
- Nemzetközi Föld Napja - Föld Kincsei Geotúra: Úrkúti-Őskarszt és Kab-hegy
- Geotúrák a Jókai bablevesfőző versenyen
- Nyitott Balaton - 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – szappan

- Nyitott Balaton - Geotúra a vulkánok és tüzes borok félszigetén
- Csillagséták nemzeti parkjainkban – Barangolás a bakonyi égbolton
- A Fenntarthatóság mindenKOR rendezvény – Veszprém
- Fenntarthatósági témahét
- Csillagászat Napja – Bakonybél, Pannon Csillagda
- Szülinapi zsúr a Levendula Házban
- Természetismereti foglalkozás iskolásoknak a Levendula Házban
- Húsvét a Salföldi Majorban

Május:

- Nyitott Balaton geotúra Lovasról az Ősember Festészete nyomában
- 25 éves a Hévízi-tó TT!
- Vonuló Madarak Világnapja – Diás-szigeti kirándulás kedvezményes jeggyel!
- Madarak és Fák Napja – Harkályok és bükkfák
- Vadlányoktól a pálosokig
- Nyitott Balaton geotúra Felsőörsről az Ősember Festészete nyomában
- Közösségek Hete –Közösségi nap a Vörsi tájháznál
- Geotúra Városlőd földtani gyöngyszemei mentén
- Geotúra Herendről: Fedezzük fel az Aranyos-patak rejtett földtani kincseit!
- Magyarpolányi geotúra Pünkösdsvasárnap a Polányi-hegyen a Szentkúthoz
- Európai Nemzeti Parkok Napja – Múlt és jelen
- Magyar Nemzeti Parkok Hétfvégéje – Soproni borünnep
- ÖKÖ gyermeknap a Levendula Házban - 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban - szörp
- Európai Geoparkok Hete
 - Geotúra a Koloska-völgyben + Geofoglalkozás családoknak a Lóczy-barlangnál
 - Geofoglalkozás csoportoknak a Halom-hegyi Vulkán tanösvényen
 - Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban
 - Gyereknep: Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban
- Magyar Nemzeti Parkok Hete
 - Levendula Ház Látogatóközpont kedvezményes látogatása
 - Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban
 - Geofoglalkozás csoportoknak a Hegyestű Geológiai Látogatóhelyen
 - Kápolnapusztai Bivalyrezervátum kedvezményes látogatása
 - Salföldi Major kedvezményes látogatása

Június:

- Európai Geoparkok Hete:
 - Geoprogram családoknak a Halom-hegyi Vulkán tanösvényen Családi hétvége a nagycsaládosoknak!
 - Geofoglalkozás a Bakony–Balaton Geopark nyugati kapujában, a Levendula Ház Látogatóközpontban
- Magyar Nemzeti Parkok Hete
 - Az Ordacsehi-berek értékeit ismertető séta
 - Látrányi Pusztai Természetvédelmi Terület értékeit ismertető séta
 - Vönöczky Schenk Jakabra emlékezünk Családi hétvége a nagycsaládosoknak!
 - Magyar Pásztorkutyás Hétfvége Salföldön
- Geofoglalkozás a Bakony–Balaton Geopark keleti kapujában, a Levendula Ház Látogatóközpontban

- Geotúrák Várpalotán: fedezzük fel a város és a Vár völgy geológiai és kultúrtörténeti kincseit!
- Geotúra Bakonyjáról Jásdra a Gaja-szurdok természeti csodái mentén
- Levendulás-tűzhányós geotúra
- Levendula SZEDD MAGAD!
- Levendula Hetek a Levendula Házban, Tihany
 - Kézműves foglalkozások
 - Levendula lepárlás
 - Ötórai tea
 - Varázslatos Magyarország molinó fotókiállítása
- Túrák a Levendula fesztivál keretében
- Tündérrózsa túra
- Dörgicsei levendulás-temlomos geotúra
- Barlangok Világnapja: Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban

Július

- A kanászkürttől a tekerőig
- Bivalyfesztivál
- Művészetek Völgye Fesztivál
 - Bazaltbarlangoló krátertavas geotúra Pulán
 - Geotúra a Tálodi szerzetesek nyomában Pulán
 - Geotúra Vigántpetendről a Nivegy-völgybe
 - Monostorapáti geotúra Vulkanus isten gyöngyszemei mentén
 - Geobotanikai túra a Tik-hegyre
 - Geotúra feketén-fehéren 2 távon
 - Geotúra a Bondoró rejtelmes világába
- Dino Expo 2018 – Nyílt napok az iharkúti ásítás területén
- Napközis tábor Csopak térségében
- Bentlakásos tábor Lovászi térségében
- Geotúra a megszelídült vulkánok fensíkjára

Augusztus:

- Gyógynövénynap a Levendula Házban – 12 hónap 12 védjegyes termék - levendula
- A Perseidák meteorraj megfigyelése - CSILLAGPOR(TYA) – Bakonyból
- A Balatonfő rejtett geo,-természeti,- és kultúrtörténeti kincsei: ünnepi geotúra a Balatonkenesei tátorjános TT-n és a balatonfőkajári Somlyó-hegyen
- „Remete zárandokút” Nagypapornak-Remetekert
- Színes-köves geotúra a Káli-medence kapujában

Szeptember:

- Látók és nem látók kézfogó geotúrája a Cuha-völgyben
- 25 éves Hévízi-tó TT!
- Az ördög nyomában – Vár völgy
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – mandula
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – szőlőlé
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – pörkölt magvak
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – befőtt
- A Csodabogyós-barlang felfedezésének évfordulója – kedvezményes overallos barlangtúra
- A természet kincsei a Tihanyi félszigeten – Erdei iskola program bemutatása

Október:

- Európai Madármegfigyelő Napok: Miklósfai Halastavak, Kis-Balaton, Tőreki-tavak
- Állatok Világnapja a Bivalyrezervátumban – Kápolnapuszta

- Vadlánlik Ultra Trail 2018 terepfutó verseny
- Kilátótól kilátóig
- 25 éves Hévízi-tó TT!
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – tökmagkrém
- Szent György-hegy - Haláp „duplavulkános” bazalttúra éjszakai borúttal
- Rejtőzködő földtani és kultúrtörténeti kincsek a Pécselyi-medence őszi színei mögött geotúra
- Élvezetes földrajzóra iskolásoknak a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
- Őszi színes-köves geotúra cserszömörécétől forrásokig Balatonfüredről

November:

- Emléktúra Úrkuton „A holnemvolt bányászfalu”
- Geotúra a vulkánok és hévforrások világába a Garda fesztivál keretében – Tihanyi-félsziget
- 25 éves Hévízi-tó TT!
- Földtudományos forgatag
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – méz
- Balatoncsicsói geotúra
- Holdfénytúra a Rezi várhoz
- Szülinapi zsúr a Levendula Házban
- Élvezetes földrajzóra iskolásoknak a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
- Levendula varázsa télen is! Természetismereti séta a Belső-tó partján a Levendula Ház Látogatóközpont vendégei részére

December:

- Barlangi Mikulás program óvodai és iskolai csoportoknak a Lóczy-barlangban – Balatonfüred
- Barlangi Mikulás program családoknak és csoportoknak a Lóczy-barlangban – Balatonfüred
- Mikulás kedvezmény a Csodabogyós-barlangban 10 éven felüli gyerekekkel érkezőknek
- 12 hónap 12 védjegyes termék a Levendula Házban – mézeskalács
- 3 templomos Adventi geotúra Dörgicsén
- Évbúcsúztató geotúra a Polányi Szent kúthoz
- Évbúcsúztató szöszmötölés a Levendula Házban – Tihany
- Szülinapi zsúr a Levendula Házban
- Élvezetes földrajzóra iskolásoknak a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
- Levendula varázsa télen is! Természetismereti séta a Belső-tó partján a Levendula Ház Látogatóközpont vendégei részére

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

A beadott kérelme alapján az Igazgatóságunk 2017. évben egy alkalommal részesült közfoglalkoztatási támogatásban az alábbiak szerint:

tervezett OKP program:

2017.03.01.-2018.02.28. 123 631 390 Ft (12 hónapos program átlagában 87 közfoglalkoztatott)

megvalósult: 93 665 538 Ft (az év átlagában 71 fő közfoglalkoztatott alkalmazása valósult)

A beadott kérelme alapján az Igazgatóságunk 2018. évben egy alkalommal részesült közfoglalkoztatási támogatásban az alábbiak szerint:

tervezett OKP program:

2018.03.01.-2018.06.30. 27 754 399 Ft (4 hónapos program átlagában 67 közfoglalkoztatott)

megvalósult: 20 383 769 Ft (az időszak átlagában 50 fő közfoglalkoztatott alkalmazása valósult)

A programok végrehajtása a már bejáratott módon - az Igazgatóságon 10 tájegységben, a csopaki központban, a látogatóközpontokban és bemutatóhelyeken történt. Legalább 20 igazgatósági munkatárs (kormánytisztviselő és MT hatálya alatt foglalkoztatott) állandóan, vagy eseti ügyekben részt vett és vesz a programok szervezésében, működtetésében. Az OKP igazgatósági megvalósításából így 2018. évben is minden szakmai osztály kivette a részét. A természetvédelmi örök a tájegységekben a napi feladatkiadás, feladatellátás és ellenőrzés tekintetében az év során folyamatos munkát végeztek. A szakmai osztályokon a közfoglalkoztatottak közül többen is állandó kiegészítő feladatokat láttak el. Ezek a személyek általában a napi munkákban, adatgyűjtésekben, dokumentációk rendezésében, hivatali feladatok ellátásában működtek közre az osztályvezetők utasításainak megfelelően. A program megvalósításához szükséges kérelem és a koordináció, a munkaügyi szervezetekkel való kapcsolattartás és ügyintézés a Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály feladatkörébe tartozik, melyet alapvetően az osztály vezetője lát el. A Pénzügyi és Számviteli Osztály egy munkatársa a program pénzügyi elszámolásával, a bérszámfejtés feladataival foglalkozott és az Igazgatóság állománya kapcsán végzett munkaügyi feladatai mellett a közfoglalkoztatottak kapcsán is ellátta e feladatot. Ez a számos változás és szerződéskötés miatt jelentős munkamennyiséget jelentett. A közfoglalkoztatottak a tavalyi év közepéig jelentősen közreműködtek a természetvédelmi kezelés, oktatás, nevelés feladatainak ellátásában is. Azóta bebizonyosodott, hogy az állatokkal végzett természetvédelmi kezelést a munkájuk nélkül nem vagy csak idegen szolgáltatás igénybevételével tudja ellátni az Igazgatóság. Így az OKP program megvalósítása 2018-ban is nagyban érintette az Igazgatóság alapfeladatainak ellátását, a természetvédelmi kezelés elvégzését is.

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kis-Balaton

Összefoglalóan:

- fa vágó-repegető munkák
- kerítésépítés
- erdészeti munkák
- vadászati berendezések építése
- féltető építés
- épület gondnoki munkák, festések lakkozások
- karbantartói munkák

- munka- és erőgépszerelések
- kerítésépítés, karbantartás, villanypásztor karbantartás
- csatornák, zsilipek karbantartása tisztítása
- illegális hulladéklerakók felszámolása, szemétszedés a régió több területén
- élőhely-rekonstrukció, bozótirtás, géppel, kézi munkával
- Zalavári bivalytelep kézi állatgondozói feladatainak ellátása
- részvétel a térség gazdálkodóinak kárelhárítási feladataiban (nyári lúd, nagy lilik esetében)

A Kis-Balatonon az erdősítések védelme érdekében vadkárelhárító kerítések építésére és folyamatos karbantartására mindig szükség van. A korábbi OKP programok során is ezt a feladatot mindig, folyamatosan ellátta az Igazgatóság és e két programban is ezt valósította meg. Az erdősítések kezelése is egyes erdőrészekben kézi munkaeőt igényelt. Balatonmagyaród, Zalakomár (pl. tisztítás, kaszálás, gyérítések utómunkálatai is). A fahasználatokat és erdőápolásokat tenyészidőn kívül is el kellett végezni. A területek vízrendezése és az élőhely megtartása érdekében újabb csatornák és árkok karbantartását közfoglalkoztatottakkal végeztettük el a korábban megkezdett munkák folytatásával és megismétlésével. Ennek természetvédelmi oka legtöbbször a víz visszatartás volt és nem a területről történő vízlevezetés. A területen a korábbi munkához képest (mintegy 2 ha) elburjánzott rekettye fűz (*Salix cinerea*) bokrost vágunk ki. A munka azért volt igazán nehéz és azért igényelt nagy élőerő ráfordítást, mert a fűzágakat süntök és vadkomló nőtte be, amelyet a kivágás előtt el kell távolítani a bokrokról. A legelőterületeink bővítése a szukcesszió megállításának is fontos eszköze, így természetvédelmi szakmai előnyt is ad. A kerítés kiépítésének a korábban elvégzett terület után újabb 20 hektáron történő folytatása és az itatás kialakítása lett a közfoglalkoztatási program része. A zalavári bivalytelepen a közfoglalkoztatottak munkáját a területen végzett munkák után az állatok terelésében, gondozásában, legeltetésében és őrzésében hasznosítottuk.

A programokban az erdők ápolására ismételt sor, külön figyelemmel arra a mintegy 20 hektáros erdőterületre, melyet néhány éve Balatonmagyaród külterületén erdősített be az Igazgatóság (klímaerdő kezelése évenként 2-szeri ápolása). Ez nehéz és rengeteg kézi munkát igénylő feladat, melynek hosszabb távú végeredménye lesz majd a beállt erdőrézlet hatóság által történt átvétele. Telepített erdők kezelése az erdészeti terv szerint történt. Fakitermelés után az erdő rendezése megvalósult. Területi helyszínek: Főnyed és Zalavár térségében találhatóak.

A vadvédelmi kerítés gondozása történt meg mintegy 20 kilométer hosszú kerítés esetében. Új kerítésszakaszok kialakítása: oszlopállítás, drótfeszítés, vadháló felszegelése. 30 kilométer hosszúságban a régi kerítés átrakása és a többi felülvizsgálata és javítása mellett valósult meg.

A csatornák, zsilipek karbantartása a KBVR II. ütemén: A teljes Kis-Balaton régióban több kilométeres hosszban árkok karbantartása és vízvisszatartás megvalósítása. Legfontosabb helyszínek Sármellék, Zalavár térsége.

A teljes Kis-Balaton térségében nem volt lehetséges ezt megtenni, mert a korábban elvégzett szemétszedésnek az állandó szemétklerakás miatt egyes régebben ellátott településeken évente alig látszik meg az eredménye, így újra és újra el kell kellene végezni.

Mintegy 5 hektár irtott bozót fenntartó kezelése a régióban, Sávoly térségében kézi és gépi eszközökkel.

Két igazgatósági kezelésben lévő ingatlan gondozását és gondnoki feladatait is elláttuk a közfoglalkoztatási programban.

Az elvégzett program Káli-medence és Tapolcai medence régióban a program teljes időszakában:

- villanypásztor építés, javítás
- szürkemarha terelésekben, válogatásban, manipulálásban részvétel

- KEOP pályázat fenntartási munkái (Fekete-hegy, Csöngye hegy) tett saját erőre vonatkozó vállalás 8 ha területen saját munkaerővel elvégzendő kiegészítő cserjeirtás és a cserjével borított területek többszöri utógondozása, ismételt kézi cserjeirtások és kaszálások
- saját kezelésű erdőterületen végzendő idegenerős fahasználati munkák után vágástér takarítás
- saját kezelésű erdőterületeken tisztítási, ápolási munkák
- saját kezelésű gyep és szántó területeken cserjeirtás és annak évközi természetvédelmi kezelése
- saját kezelésben levő utak, árkok szükség szerinti tisztítása
- letermelt faanyagból a karámfák, oszlopok kérgezése, Salföldi majorban tűzifa fűrészelés, aprítás
- Salföldi majorban a letermelt nyárfák helyett ültetett fasor gondozása, ápolása öntözése, az ültetett fák állatoktól való megvédése érdekében védőkarám megerősítése
- Salföldi majorban a szürkemarhák, bivalyok, szamarak által használt legelőterület kerítés kezelése
- Salföldi majorban a fából faragott állatszobrok szezon előtti ismételt felújítása, festése
- Salföldi majorban az állatok vontatta mezőgazdasági eszközök (ekék, boronák) felújítása, átfestése
- traktor vontatta munkagépek szerelésében, esetleges felújításában részvétel
- Racka terem meszelése, takarítása, szolgálati épület, lóistálló festése és takarítása
- festés több helyszínen
- Salföldi majorban gyógynövénykert kertészeti- ácsmunka /~500 m2/
- kötengerek karbantartási munkái- kaszálás, cserjeirtás ~16 ha
- turistautak szezon közbeni karbantartása ~ 25 km
- műemlékromok karbantartása - 4 helyszínen – folyamatosan ~1 ha
- villanypásztor rendszerek kiépítése, javítása ~10 km.
- cserjeirtás és annak fenntartása legelő területeken ~5 ha
- NP kezelésében levő utak nyomvonalának rendezése, a térképszerinti útvonal nyomvonalában cserjeirtás, fakivágás ~ 4 km
- NP kezelésű területeken megtalált szemétkerakó helyek felszámolása esetlegesen újra felszámolása
- szürkemarha állomány kezelésében, manipulálásában részvétel, őszi legelőről történő behajtás
- racka állomány kezelésében részvétel
- fakitermelés után vágástakarítás, területrendezés ~1 ha
- oszlop és karámfák kérgezés
- fűszer és gyógynövénykert fenntartás, karbantartás
- források karbantartása, medertisztítás

A program megvalósítása 2018-ban Magas-Bakony régióban:

- Erdők Háza, Erdőismereti Bázis kertjének és udvarának rendezése, gondnoki feladatai, takarítás, festés, fűtés, nyitva tartás feltételeinek biztosítása a téli időszakban is
- Magas-Bakony TK saját vagyonkezelésben lévő területeinek élőhely-rekonstrukciója
- bozótirtás és annak fenntartása
- Boroszlán tanösvény és a sétautak karbantartása

Pécselyi-medence és Tihany régió

Nagy feladatot adott mindig a program végrehajtásakor Tihanyban a levendulás kezelése. A több ezer elültetett levendulapalánta gondozása, öntözése, kapálása, a terület többszöri kezelése megtörtént. Elvégzett feladat volt továbbá a tihanyi és csopaki legelő karbantartása és a régióban a természetvédelmi kezelés feladatai adták a legtöbb munkát.

Mikládi-halastavak, Veszprém-Gyulafirátót

Ezen a korábban nem meglévő helyszínen az élőhely-rekonstrukciós KEOP pályázat fenntartását Igazgatóságunk először két, majd csupán egy közfoglalkoztatott munkájával látta el.

Zalaegerszeg iroda és kert

A zalaegerszegi iroda kertjének kertészeti gondozási feladatai és parkápolás a programban tervezett mértékben megvalósultak. Ügyviteli feladatok a közfoglalkoztatás dokumentációinak elkészítésére 1 fő alkalmazására, a szakmai osztályok munkájának kíségetésére 8 fő elsősorban diplomával rendelkező közfoglalkoztatott felvételére került sor. A bemutatóhelyeken animátorokat, az utolsó programban Tapolcai-tavasbarlangba 8 fő barlangi túravezetőt és kíségetőt vettünk fel.

A két program végrehajtása számszerűsítve:

Elvégzett feladatok leírása:	mennyiségi egysége	mennyisége
	Fm,óra,stb...	
erdők ápolása	Óra	8 500
kerítésépítés, kerítésjavítás	Km	40
csatornák, zsilipek karbantartása	Fm	4 400
illegális hulladéklerakók felszámolása	Óra m ³	800 230
kézi kaszálás motoros gépi kaszával	Ha	40
a parkok kezelésében álló ingatlanok karbantartása	Óra	14 500
élőhely-rekonstrukció, bozótirtás	Ha	50
takarítás és gondnoki és kertészeti feladatok	Óra	8 300
Zalavári bivalytelep pályázati feladatainak végrehajtása	Óra	10 000
Csopak kert és Tihany régió kezelése	Óra	6 700

A 2018. évi első programban alkalmazott közfoglalkoztatottak száma régióként:

1. Káli-medence 7 fő
2. Kis-Balaton 20 fő
3. Magas Bakony TK 5 fő
4. Mura TK 3 fő
5. Tihany 3 fő
6. Pécselyi-medence 1 fő
7. Keszthelyi-hegység 1 fő
8. Zalaegerszeg iroda 2 fő
9. Észak-Somogy 3 fő
10. Tapolcai-medence 3 fő
11. Csopak központ 8 fő
12. Turisztika 15 fő

Összesen: 71 fő

Így mindösszesen 71 fő átlagléttségű közfoglalkoztatott alkalmazását valósítottuk meg a 2017. márciustól 2018. február végéig.

12.3. Tapasztalatok

A közfoglalkoztatottakkal kapcsolatos tapasztalataink minden alkalommal az (eddig több mint tíz alkalommal lebonyolított) OKP program kapcsán nagyon pozitívak voltak. A közfoglalkoztatás folytatását szakmai szempontból is nemcsak hasznosnak és támogatásra érdemesnek tartottuk volna, mert bizonyos feladatellátásokra az engedélyezett létszámú munkavállalóink alkalmazásával sem tudnánk képesek lenni, csupán vállalkozók alkalmazásával. E programban is számos olyan, élők munkát igénylő természetvédelmi kezelést hajthattunk végre a közfoglalkoztatás keretében, melyre támogatásból és működési bevételeinkből nem volt elegendő emberi és anyagi erőforrásunk. A közfoglalkoztatottaink a természetvédelmi kezelési feladatok közül erdészeti, területgondozási,

állatgondozási, karbantartási és gondnoki feladatok végrehajtásából vették ki legjobban részüket. Ezen felül, fontos szerepet kaptak a védett területeken, az illegális személerakók megszüntetésében és az allergén növények gyérítésében is. A program végeztével új OKP végrehajtásra adtunk be kérelmet az illetékes munkaügyi szervezetre, melyet az elfogadott és a szerződés aláírására is sor került, de a újonnan induló OKP programról szóló határozat visszavonásra a szerződés érvénytelenítésre került. Az állattenyésztési és területkezelési feladatokat két régióban az OKP nélkül munkaerőkölcsönző cég bevonásával látjuk el, de ezzel is csupán a csak a legégetőbb gondjainkat és feladatainkat tudjuk elvégezni. A programok végrehajtására szolgáló eszközök jó lehetőséget adtak kollégáink kezelési feladatainak ellátására is, hiszen az eszközöket nem csupán a közfoglalkoztatottak használhatták.

12.4. Javaslatok

Az OKP végrehajtásának felfüggesztése Igazgatóságunk feladatellátását nagyban nehezítette. Igazgatóságunkon mintegy plusz 30-40 fő alkalmazottal szinte állandóan szükség lenne, egy kvázi állandó közfoglalkoztatás vagy foglalkoztatás keretein belül arra, hogy a pályázati fejlesztések fenntartási feladatai és a természetvédelmi kezelés ellátását az évvárt szinten valósíthassuk meg. Ennek első lépéseként 8 fő felvételére a 2019. évben sor kerülhet a 145 fő engedélyezett létszám keretein belül. A későbbiekben egy korlátozott mértékű és határozott céllal, akár időszakra, évszakra szóló OKP végrehajtását is javasoljuk áttekinteni és alkalmazni.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

Általánosságban:

- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, társhatóságokkal.
- Kapcsolattartás a védett, Natura 2000 területeken élő gazdálkodó szervezetekkel, gazdálkodókkal.
- Kapcsolattartás a természetvédelem, természeti értékek bemutatásával, kultúrtörténettel, helyi értékek megőrzésével foglalkozó civil szervezetekkel, turisztikai szervekkel.
- Kapcsolattartás a vidékfejlesztésben és ökoturizmusban részt vevő szereplőkkel, partner szolgáltatókkal.
- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, társhatóságokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervekkel, a Magyar Turizmus Zrt.-vel, majd a létrejött a Magyar Turisztikai Ügynökséggel, a regionális marketing igazgatóságokkal (BRMI, KDRMI).
- Kapcsolattartás a TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel.
- Kapcsolattartás egyéb turisztikai szereplőkkel, partner szolgáltatókkal és szálláshelyekkel

Konkrétan (példák):

A gazdasági vonalon rendszeres a kapcsolat az alábbi szervezetekkel, intézményekkel:

- Magyar Államkincstár
- Központi Statisztikai Hivatal
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal
- AM Költségvetési Főosztály
- AM Személyügyi Főosztály
- AM Természetmegőrzési Főosztály
- Önkormányzatok
- Allianz Biztosító
- Generali Biztosító
- Földtulajdonosi Közösségek

Az OKP végrehajtásának érdekében folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a Veszprém megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Munkaügyi Főosztály illetékes osztályával és nagyon jó munkakapcsolatot alakítottunk ki a programok zökkenőmentes lebonyolítása érdekében. Ebben a beadott elszámolások egyeztetése, a munkaerőigény rögzítése és járási hivatalok tájékoztatása is szerepet játszott. A járási hivatalok munkatársaival a munkaközvetítés során napi kapcsolatban voltunk és a tervezett feladatokat mindig elláttuk. A NÉBIH szakemberei a nagykerülő állományunk tuberculin ellenőrzésében a tervezett program szerint részt vett és a szükséges vérvizsgálati feladatok ellenőrzését és azok részünkre történő megküldését megtették.

A MÁK és az MVH munkatársai a mezőgazdasági támogatással, annak ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat ellátták, de ezen felül amennyiben kérdéssel fordultunk hozzájuk rendszeresen adtak tanácsot, a támogatások beadásával, igénybe vételével és egyedi szakmai kérdések megválaszolásával kapcsolatosan.

Jelentősebb természetvédelmi szakmai kapcsolatok:

- Bakonyerdő Zrt., Zalaerdő Zrt, SEFAG Zrt rendszeres találkozik, egyeztetések a természeti értékeket érintő gazdálkodás kapcsán.
- A BfNPI programjaihoz kapcsolódóan együttműködtünk regionális és országosan működő civil szervezetekkel illetve kutatóhelyekkel (Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány, Dráva Szövetség, Pannon Egyetem stb.)
- A Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátumhoz kapcsolódó programok keretében együttműködünk pl. Letenye, Lenit és Kerkaszentkirály községek önkormányzataival (rendezvények megszervezésében is).
- Közös szakmai nap vizitúrával a MDD BR területén lévő partnerekkel, Nők a Balatonért, Forrásvíz Alapítvány, Fehér Holló TVE, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület,

Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány, Dráva Szövetség, Göcsej Természetvédelmi Alapítvány stb.

- Rendszeresek a közös programok a Kormányhivatalok érintett szervei mellett az erdőgazdálkodókkal, Vízügyi Igazgatóságokkal stb.
- A kutatás, monitoring feladatok ellátást végző partnerekkel folyamatos kapcsolattartás, az eredményekből 2 napos konferencia megszervezése Csopakon
- Veszprém Megyei Rendőr Főkapitányság Együtműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok alapján.
- Zala Megyei Rendőr Főkapitányság Együtműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok szerint.
- Somogy Megyei Rendőr Főkapitányság Együtműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok szerint.
- A BfNPI Bakony–Balaton Geopark programjának keretében – földtani örökségünk védelme, gondozása és népszerűsítése terén – együttműködtünk települési önkormányzatokkal és civil szervezetekkel (Bakonyalja Barátai Egyesület, Pangea Egyesület).

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Új belföldi együttműködések, megállapodások:

- A HOI főpartnersége mellett 9 Nemzeti Park Igazgatóság és 4 egyéb partner együttműködésével sikerrel pályáztunk a LIFE Grassland Integrált Projekttel, melynek gyakorlati megvalósítására 2019 január 01-től kerül sor.
- Együttműködés a Bakony–Balaton Geopark Partner geotúra-vezetőkkel (geotúrák promotálása, önkéntes geotúra-vezetés a Művészetek Völgye Fesztiválon), új együttműködési megállapodás aláírása egy geotúra-vezetővel a Déli-Bakony III. (Művészetek Völgye) térségre vonatkozóan, 2018. év végén összesen 12 okleveles geotúra-vezető jelezte, hogy 2019-től alá kívánja írni, ill. meg kívánja hosszabbítani az együttműködési megállapodást

Új külföldi együttműködések

- Az INTERREG Danube Transnational Programme keretében 2018 június 01-el indult meg a gyakorlati megvalósítás az Amazon of Europe Bike Trail pályázat során az 5 országon átnyúló Bioszféra rezervátum kerékpárúthálózat megvalósítására

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzési nyilvántartás¹
2018. év

Az ellenőrzés azonosítója (Megbízólevél száma)	Az ellenőrzött szervezeti egység megnevezése	Ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontja	Az ellenőrzésben részt vett vizsgálatvezető, a belső ellenőr és szakértő neve	Vizsgált időszak	Intézkedési terv készítésén szükségessége igen/nem	Főbb (kiemelt jelentőségű) megállapítások
1/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály.	Az Igazgatóság titkársági és adminisztrációs feladatai ellátásának ellenőrzése.	2018.02.13. – 2018.02.19.	Dr. Batka Brigitta belső ellenőr	2017-2018. év	igen	A titkársági, ill. adminisztrációs feladatokat a Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály látja el, melyre vonatkozó szabályokat az Igazgatóság 2012. december 20. napjától hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata , valamint az Igazgatóság belső kontrollrendszer szabályzata , továbbá a hatályos iratkezelési szabályzata , ill. nem utolsó sorban az ügyintézők munkaköri leírása tartalmazza. A hatályos SzMSz. még nem jeleníti meg az iratkezelés kapcsán a Központi Érkeztetési Rendszert (KER rendszer), melyre tekintettel is szükséges a szabályzat felülvizsgálata, aktualizálása. 7-43/2005. számú igazgatói utasítás tartalmazza az iratkezelés részletes szabályait, melyet utóljára 2008. évben módosítottak, így az felülvizsgálatra, aktualizálásra szorul az azóta bekövetkezett jogszabályi változásokra

¹ A Bkr. 50. § (1) bekezdése szerint a belső ellenőrzési vezető köteles nyilvántartást vezetni az elvégzett belső ellenőrzésekről.

							<p>figyelemmel, különösen a Központi Érkeztető Rendszer bevezetésére tekintettel.</p> <p>Mindösszességében megállapítást nyert, hogy a titkársági és adminisztrációs feladatok pontosan meghatározottak, rögzítésre kerültek belső szabályzatban az egyes feladatokkal kapcsolatos feladat- hatás és felelősségi körök, az egyes feladatok ellátására vonatkozó határidők azzal, hogy az iratkezelési szabályzat, és az SzMSz. módosítása indokolt a KÉR rendszer bevetéséből adódó többlet feladatok rögzítésére figyelemmel.</p> <p>Az Igazgatóság titkársági és adminisztratív feladatait jelen ellenőrzés idején két fő kormánytisztviselő látta el teljes munkaidőben.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során a feladatellátás kapcsán megállapítást nyert, hogy évente az Igazgatóságnál nagyságrendileg tizenhatszáz iktatott ügyirat keletkezik, melyhez hozzá kell rendelni az e-ügyintézés során érkező iratok és a KÉR rendszerből adódó többletfeladatokat.</p> <p>A 2014-2017. évi ügyiratforgalmi statisztika alapján az ügyiratok számát, ill. típusát az alábbi táblázatok mutatják, melyből megállapítható, hogy az iktatott ügyiratok száma 2016. (18.568) évről 2017. (19.776) évre 1.208 –al nőtt amellett, hogy a korábbi időszakban 3 fő köztisztviselő látta el a titkársági és adminisztrációs feladatokat a jelenlegi 2 fővel szemben.</p> <p>Fenti statisztikai adatokra és a KÉR rendszer bevezetéséből adódó többlet feladatokra tekintettel javasolom az Igazgatóság részére humánerőforrás fejlesztését akár rész munkaidős kolléga felvételét, hogy az információs és kommunikációs rendszer alapját jelentő iratkezelési, iktatási feladatok zárt rendszerben, naprakészen történjenek.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

2/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság valamennyi szervezeti egysége	Az Igazgatóság havi és időszakos adatszolgáltatásainak szabályszerűségi ellenőrzése.	2018.02.20. – 2018.03.22.	2018. év	nem	<p>A jelen ellenőrzést az egyes osztályok által kitöltött munkaanyagból készítette a belső ellenőrzés (a munkaanyagok a jelentés mellékletét képezik). Előre meghatározott szempontok kerültek meghatározásra, hogy az adatok összehasonlíthatóak legyenek, melyek az alábbiak voltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adatszolgáltatás témája • adatszolgáltatás rendszeressége • tárolás helye • teljesítés módja • aláírás formája • adatszolgáltatás teljesítésére eltöltött idő <p>A táblázatot önértékelés alapján valamennyi szervezeti egység, osztály rendre kitöltötte, azonban az összehasonlíthatóságot nehezítette, hogy több osztálynál is felmerült azon probléma, miszerint az adott adatszolgáltatáshoz szükséges időráfordítást nem mérik, így nem állt rendelkezésre adat.</p> <p>Az esetek túlnyomó többségében elektronikusan teljesítették az adatszolgáltatást, melyhez a dokumentum is elektronikusan került kitöltésre, viszont az aláírás kézi volt, mely időt és plusz költséget jelent az Igazgatóság számára, ezért javasolom az elektronikus aláírás alkalmazását valamennyi esetben, hiszen az államigazgatási szervek felé teljesítendő adatszolgáltatások mindegyikénél lehetőség van már elektronikus aláírással hitelesített dokumentum küldésére/fogadására.</p> <p>Kitöltött munkaanyagokból megállapítást nyert továbbá, hogy a Természetvédelmi Órszolgálati Osztály és a Pénzügyi Számviteli Osztály szinte valamennyi adatszolgáltatáshoz közvetlenül vagy közvetve kapcsolódik.</p> <p>A Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály szinte egyetlen adatszolgáltatását sem méri, így őket jelen ellenőrzés</p>
---------	--	--	---------------------------------	----------	-----	--

							<p>keretében a belső ellenőrzés értékelni, a többi szervezeti egységgel összehasonlítni nem tudja.</p> <p>Az Igazgatóság szervezeti egységei által teljesített adatszolgáltatások rendkívül sokszínűek, az egyes osztályok alaptevékenységeihez igazodnak, ill. jogszabályból eredően az Igazgatóságra testált rendszeres- és ad hoc jelleggel felmerülő hatósági feladatok.</p> <p>Az Igazgatóság munkatársaihoz rendkívül sok esetben fordulnak segítségért, iránymutatásért telefonon, elektronikus levél útján, melyre fordított időt szintén nem mérik a munkatársak.</p> <p>Mindösszességében megállapítást nyert, hogy rendszeres adatszolgáltatásokat tekintve éves szinten az Őrszolgálat, negyedéves szinten az ÖKNO, havi szinten a TMO és a PSZO időráfordítása a legnagyobb. Nem rendszeres adatszolgáltatást tekintve a TMO időráfordítása a legnagyobb.</p>
3/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Pénzügyi és Számviteli Osztály.	A bér- és munkaügyi nyilvántartások ellenőrzése.	2018.03.22. – 2018.04.19.		2017-2018. év	nem	<p>Az ellenőrzés idején érvényben lévő, 804-31/2017. számú igazgatói utasítás, mely 2017. május 1. napjától hatályos, meghatározta az Igazgatóságnál irányadó munkarendet.</p> <p>A munkaidő-nyilvántartás formája a közszolgálati szabályzatban rögzítésre került, amely alapján a gyakorlatban is az egyéni jelenléti ívet vezetjük személynként. Az egyéni jelenléti ívből egyértelműen megállapítható a rendes, rendkívüli munkaidő, készenléti idő, illetve a szabadság tartama. A jelenléti ívet a munkahelyi vezető havonta leigazolta, mely a havonkénti elszámolás alapja.</p> <p>A személyi anyagok a munkaügyi ügyintéző irodájában, páncélszekrényben, ABC sorrendben, rendezetten kerültek elhelyezésre, biztonságos őrzése megfelelő. A személyi anyagok tartalma az ellenőrzés befejezésekor megfelelő volt, azon köztisztviselő vonatkozásában, akinél hiányosság került megállapításra, az ellenőrzés</p>

							<p>lezárásig pótlásra került.</p>
4/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság pénzkézeltő helyei.	Ellenőrzésre 2018. évben kijelölt pénzkézeltő helyek pénztárainak, illetve pénzkézeltési tevékenységének vizsgálata.	2018. 05.30 - 2018. 06.30.		2018. év	nem	<p>Az Igazgatóság pénztárhoz kapcsolódó pénzeszedés, pénzkézeltés folyamatát az Igazgatóság 2017. január 1. napjától hatályos pénzkézeltési szabályzata, továbbá a 1503/2016. sz. Igazgatói körlevél tartalmazza a teljes folyamatot a pénz beszedésétől az elszámolásig a dokumentálási kötelezettségen át.</p> <p>Valamennyi pénzkézeltő helyen gondoskodtak a beszedett készpénz biztonságos őrzéséről zárható szekrény, vaskazetta, adott esetben másik helyiségben található páncélszekrény használatával.</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a pénzkézeltés személyi feltételeit biztosították, a pénztárosi feladatokat ellátók egyike esetében sem fordult elő összeférhetlenség.</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során pénztárovancs keretében ellenőriztem a pénztárban található tényleges készpénzt és a pénztárgép, illetve számítógépes program által rögzített záró pénzkészlet egyezőségét.</p> <p>Eltérés a Tihanyi Levendulaház kereskedelmi egység pénztárában mutatkozott 20 Ft. többlet. Az eltérés valószínűleg téves visszaadásból adódott.</p>
5/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály.	Az Igazgatóság által 2017. évben lefolytatott, tetszőleges kiválasztott közbeszerzési eljárás (mely nem pályázati	2018.06.13. – 2018.07.03.		2017-2018. év	nem	<p>A kiválasztott közbeszerzési eljárás megindításának dátuma 2017. augusztus 18., így az akkor hatályos Kbt. és az Igazgatóság, mint ajánlatkérő közbeszerzési szabályzatát kell irányadónak tekinteni az ellenőrzés lefolytatása során.</p> <p>A közbeszerzés tárgya: KEHOP-4.1.0.-15—2016—00026 „Területrendezés, terület-előkészítés (irtási) munkák ellátása Látrány/Kis-Balaton területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság részére a KEHOP -4.1.0.-15-2016-00026 azonosító számú, Élőhelyvédelem és helyreállítás a Kis-Balaton – medence és a Nyugat-Külső Somogy kistájakon elnevezésű projektben, vállalkozási</p>

		<p>tevékenységhez kapcsolódik) és a beszerzési eljárások ellenőrzése.</p>			<p>szerződés keretében.”</p> <p>Az Igazgatóság 2017. évi közbeszerzési tervében a vizsgált közbeszerzési eljárásra vonatkozó adatok szerepeltek („területrendezési munkák”).</p> <p>Működésében megállapítást nyert, hogy az Igazgatóság rendelkezett 2017. évre vonatkozó közbeszerzési tervvel, melynek tartalma megfelelt a Kbt. előírásának, továbbá a honlapon elérhető volt.</p> <p>Összességében megállapítható, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárás megkezdésének idején hatályos közbeszerzési szabályzat a Kbt. 27. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően meghatározza a közbeszerzési eljárás ellenőrzésének felelősségi rendjét, a nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyek, szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárás dokumentálási rendjét, továbbá az eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket.</p> <p>A szabályzatuk V. fejezetének 4.2. pontja tartalmazza a Közbeszerzési Bíráló Bizottságra vonatkozó részletes szabályokat a bizottság tagjainak kijelölése, a felépítés és a feladatai vonatkozásában.</p> <p>A belső ellenőrzés vizsgálta a közbeszerzési eljárásban való részvételi jogosultság előfeltételét, az Igazgatóság által megbízott Arzano Management Kft., ill. az eljárásban részt vevő Gordosné Dr. Fekete Lívia felelős akkreditált közbeszerzési tanácsadói névjegyzékben szereplését, melynek során megállapította, hogy nevezett közbeszerzési tanácsadó a Közbeszerzési Hatóság hivatalos közbeszerzési tanácsadói névjegyzékében 1299. sorszám alatt, 2015.09.15. napjától szerepel.</p> <p>A közbeszerzési eljárás tervezett becslött értéke 120.891.728 Ft. A becslött értéket az egybeszámitási szabályok figyelembe vételével, előzetes piackutatás alapján határozták meg.</p>
--	--	---	--	--	--

<p>A Kbt. Második Része szerinti uniós értékhartart elérő nyílt közbeszerzési eljárást folytattak le a Kbt. 81. §. (1) bekezdés értelmében.</p> <p>Az eljárás fajtájának megválasztása megfelelt a Kbt. előírásainak.</p> <p>A belső ellenőrzés az ajánlattételi felhívás és a dokumentáció tartalma vonatkozásában az alábbiakat állapította meg:</p> <p>Az ajánlattételi dokumentációban jogellenes és/vagy diszkriminatív kiválasztási feltételeket és/vagy bírálati szempontokat nem határoztak meg. Az ajánlatok bírálati szempontja az ár- érték arán szerinti legkedvezőbb ajánlat volt. Az alkalmazásági feltételek megállapítása sem volt eltúlzó.</p> <p>A szerződés műszaki tartalmának, részletes tárgyának meghatározása vonatkozásában a belső ellenőrzés nem tesz megállapítást tekintettel arra, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti (műszaki) szaktudással nem rendelkezik.</p> <p>Az eljárást megindító dokumentum előzetes vizsgálaton esett át, melynek kapcsán szabálytalanság nem került megállapításra a feltételek meghatározása során, ill. az eljárást megindító hirdetmény addig nem kerülhetett közzétételre, amíg a Közreműködő Szervezet az indító dokumentumokat jóvá nem hagyta.</p> <p>Az eljárás megindítása előtt rendelkezésre állt a kötelezettségvállaláshoz szükséges fedezetigazolás, a beszerzés 100 %-a pályázati forrásból finanszírozott.</p> <p>Eljárást megindító hirdetmény száma: 2017/S 131-268246.</p> <p>Az ajánlatok bontására vonatkozó szabályokat a szabályzatuk VI. fejezet 5. pontja tartalmazza.</p> <p>Az ajánlatok bontását az ajánlattételi felhívásban megjelölt időpontban, 2017. augusztus 18. napján 10 órákor megkezdték.</p> <p>A bontási eljáráson ismertették mind a négy ajánlattévő</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>nevét, címét, valamint az ajánlati árat.</p> <p>Terra Épker-Novitas Konzorcium 120.750.000 Ft. Regreen Field Kft. 158.800.000 Ft. Pilisí Parkerdő Zrt. 212.027.102 Ft. HQ Ipar Kivitelező és Szolgáltató Kft. 145.670.000 Ft.</p> <p>A bontási jegyzőkönyv a helyszíni ellenőrzés idején rendelkezésre állt, melyet elektronikusan megküldtek valamennyi ajánlattevőnek az 5 napos határidőn belül.</p> <p>A Kbt. fentebb hivatkozott szakaszai értelmében az ajánlatok első körös elbírálását a Bíráló Bizottság megkezdte. A hiánypótlási felhívást, aránytalanul alacsony ár miatt indokolás bekéréseket a közbeszerzési tanácsadó megküldte az ajánlattevők részére, és kért felvilágosítást a nem egyértelmű kifejezések tekintetében.</p> <p>A Bíráló Bizottság munkájáról jegyzőkönyvet készítettek, melynek részét képezték a tagok indokollással ellátott bírálati lapjai, melyben rögzítették az egyes ajánlatok hiányosságait, esetleges hibáit.</p> <p>A hiánypótlást követően újra értékelték az ajánlatokat, és javaslatot tettek az eljárás nyertesének megállapítására.</p> <p>Hiánypótlást egyetlen ajánlattevő nyújtott be, a Terra Épker – Novitas Konzorcium, így az egyetlen érvényes ajánlattevő volt az eljárásban.</p> <p>Terra Épker-Novitas Konzorcium 120.750.000 Ft. Regreen Field Kft. 158.800.000 Ft. Pilisí Parkerdő Zrt. 212.027.102 Ft. HQ Ipar Kivitelező és Szolgáltató Kft. 145.670.000 Ft.</p> <p>Az átlagár 159.311.776 Ft. volt, ehhez képest a legmagasabb árat ajánló 212.027.102 Ft. 25 %-os eltérés mutat, ezért az Igazgatóság kérte a Pilisí Parkerdő Zrt.-től az árak indokolását a Kbt. előírásainak és az uniós irányelveknek megfelelően. A legalacsonyabb árat ajánló ára 9 %-os eltérést mutatott, így tőle nem volt szükséges indokolást bekérni.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>A vizsgált eljárás idején hatályos közbeszerzési szabályzatuk VI. fejezet 6.4. pontjának megfelelően az eljárást lezáró végső döntést az igazgató hozta meg a bizottság javaslat alapján.</p> <p>Az Igazgatóság, mint ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést, illetve az ajánlatok elbírálásáról készített összegeztést 2017.12.15. napján küldték meg az ajánlattevők részére elektronikus úton.</p> <p>A nyertes ajánlattevővel kötött szerződés az ajánlati dokumentáció keretében megadott szerződés - tervezet alapján készült. Az ajánlattételi dokumentációban meghatározott szerződési elemeket nem módosították a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátott anyag tanúsága szerint.</p> <p>Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény 2017.12.15. napján, a fentebb előírt határidőn belül került közzétételre.</p> <p>Vizsgálva az Igazgatóság hivatalos honlapját, a www.bfnp.hu internetes oldalt megállapítást nyert, hogy a közzétételi kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tesznek.</p>
6/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztika i és Környezeti-nevelési Osztály.	Az Igazgatóság tömegkapcsolati, tájékoztatási, nemzetközi kapcsolatokkal kapcsolatos feladatok ellátásának ellenőrzése.	2018.07.04. – 2018.07.12.		2017-2018. év	igen	<p>Az ellenőrzés eredményeként megállapításra került, hogy az Igazgatóság közfeladat ellátásával kapcsolatos tömegkapcsolati, tájékoztatási, nemzetközi kapcsolatainak eljárásrendje nem került szabályozásra, ezáltal nem ellenőrizhető, hogy a kialakult gyakorlat alkalmazkodik-e a vonatkozó szabályozásokhoz.</p>

7/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály és az érintett egyéb belső szervezetek.	AZ informatikai szabályozás, működés, védelem, jogosultságok, alkalmazások, es-adatrendszer, honlap működtetés vizsgálata.	2018.07.13. – 2018.07.24.	nem	<p>Tekintettel arra, hogy az informatikai ellenőrzés jogi háttere kevéssé szabályozott, nincs egy egységes, az egész költségvetési szférára érvényes, informatikai követelményrendszerrel leíró jogszabály, így jelen ellenőrzés keretében is az esetlegesen feltárt, az általános gyakorlathoz képest hiányosságot jelentő körülmény megszüntetésére az ellenőrzés kizárólag ajánlást, javaslatot tesz.</p> <p>Az Igazgatóság a 884/2017. ügyiratszámú, 2017.12.08. napjával jóváhagyott informatikai biztonsági szabályzatban rögzítette az informatikai ellenőrzés rendjét.</p> <p>A szabályzat tartalmazza az informatikai eszközök fogalmát, az eszközök kezelése, használata során betartandó szabályokat, a hálózati szolgáltatásokra, a rendszeradminisztrációra, a felhasználók kötelességeire, a szankciókra vonatkozó szabályokat. Az utasítás tartalmazza továbbá a szoftverhasználat rendjére, valamint az adatbiztonsági rendszabályokra vonatkozó előírásokat a minisztériumi útmutató alapján.</p> <p>Az Igazgatóság rendelkezik 2018.04.20. napjával archiválási szabályzattal. A szabályzatban rögzítették az archiválás, az adatmegőrzés, megsemmisítés rendjét, rendelkeztek az archiválásra jogosultak köréről, és felelősségeiről.</p> <p>Az adatvédelem során kitértek a felhasználói szerepkörökre és a szerepkörökhöz tartozó jogosultságokra.</p> <p>Az Igazgatóság rendelkezik katasztrófa terv - és rendszer helyreállítási forgatókönyv-tervezettel, mely egy esetleges nem várt katasztrófa esetén iránymutatást adna a helyes eljárásra, a nem várt esemény megfelelő dokumentálására. A szabályozásban meghatározásra kerültek az üzemeltetéshez szükséges kritikus informatikai szolgáltatások és alkalmazások, továbbá azok az eszközök, amelyek a szolgáltatás fenntartására és helyreállítására</p>
---------	--	--	---------------------------------	-----	--

<p>szolgálnak. Javasolom a szabályozás mielőbbi hatályba léptetését.</p>	<p>A vizsgált időszakban az informatikus, rendszergazda tájékoztatása szerint rendkívüli esemény nem következett be, így erre vonatkozó jegyzőkönyvek sem keletkeztek.</p> <p>A vizsgált időszakra vonatkozóan mentési terv-tervezettel rendelkezett az Igazgatóság, az informatikus, rendszergazda tájékoztatása szerint azonban a biztonsági mentések általában naponta, hetente történnek.</p> <p>A FORRÁS SQL rendszer support, helpdesk támogatással (https://helpdesk.griffsoft.hu/helpdesk/).</p> <p>A rendszerhez kapcsolódóan külön jogosultság kezelési kézikönyv nem volt az Igazgatóságnál a vizsgált időszakban, mivel a program jogosultságkezeléssel foglalkozik, tehát nincs külön nyilvántartás.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az Igazgatóságban papír alapon rendszeresen dokumentált a rendszeres jelszöváltás.</p> <p>A programmal kapcsolatban rendszerfelügyeletről, ill. arra kötött szerződésről nem beszélhetünk, figyelemmel arra, hogy az központi szerveren keresztül működik.</p> <p>Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 30. § (6) bekezdés, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés h) pontjának előírásai alapján a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, továbbá a kötelezően közzeéteendő adatok nyilvánosságára hozatalának rendjét belső szabályzatban szükséges rögzíteni. A közérdekű adatok igénylésének részletes szabályait a 40-24/2012. számú igazgatói utasítás tartalmazza, mely az Igazgatóság honlapján fellelhető.</p>
--	---

	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság valamennyi szervezeti egysége.	Munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok betartásának ellenőrzése.	2018.10.09. – 2018.10.19.				Az Igazgatóság honlapján fellelhető az ellenőrzés idején valamennyi, közzétételi kötelezettség alá eső információ, dokumentum, melyet a fentebb rögzített jogszabály tartalmaz. Az Igazgatóság honlapja egyébként könnyen kezelhető, áttekinthető. A hírek és információk aktuálisak, frissítésük folyamatos, hetente, olykor naponta történik.
8/2018.				2018. év	igen		<p>Az Igazgatóság által rendelkezésre bocsátott központi tűzvédelmi szabályzat-tervezet tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az egyes munkahelyi vezetők tűzvédelemmel kapcsolatos részletes feladatait és kötelezettségeit, - az egyes tűzvédelmi szabályokat, - tűzvédelmi oktatás részletes rendjét, módját, - külső helyszínek, látogatóközpontok speciális tűzvédelmi előírásait. <p>A belső ellenőrzés álláspontja szerint a külső megbízott szakember által készített szabályzat –tervezet tartalmazza a jogszabályban előírt kötelező elemeket, azonban azok szakmaiságát nem vizsgálta, figyelemmel arra, hogy erre vonatkozó szakképesítéssel, minősítéssel nem rendelkezik.</p> <p>Javasolom azonban a szabályzat mielőbb hatályba léptetését.</p> <p>A munkavédelmi szabályzat tartalmára vonatkozó kötelező előírás nincs, csupán ajánlások léteznek, azonban az államháztartás szervezete vezetőinek elsődleges feladata és felelőssége, hogy a rábízott erőforrásokkal hatékony módon gazdálkodjon a szervezet céljainak megvalósítása érdekében. Ennek megfelelően figyelmet kell fordítania a kezelésében lévő erőforrások biztonságára is, hiszen csak így kerülhető el, hogy vagyoni és nem vagyoni károk ériék a szervezetet. Mindezekre tekintettel az Igazgatóság külső megbízott szakértő segítségével elkészítette munkavédelmi szabályzatát, mely 2016. november 1. napjától érvényes és kötelezően alkalmazandó.</p> <p>A szabályzat tartalmazza:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - munkavédelmi tevékenység rendjét, vagyis a feladathatás és felelősségi köröket, - az alkalmazás munkavédelmi feltételeit (előzetes, időszakos orvosi vizsgálatok) - munkavédelmi oktatás rendjét (előzetes, rendkívüli, ismétlődő, munkavédelmi pótoktatás), - egyéni védőeszközök biztosításával kapcsolatos szabályokat, - munkavédelmi eljárások (munkavédelmi ellenőrzések és szemlék, munkabaleset bejelentés, kivizsgálás és nyilvántartás), - erdészeti tevékenység biztonsági szabályzata, - állattartási tevékenység biztonsági szabályzata, - erdőben és egyéb lakott területen kívül végzett fakitermelési munkákra vonatkozó biztonsági előírások, - mezőgazdasági biztonsági szabályzat, - időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett, és megfelelőségi tanúsítvány meglétére kötelezett munkaeszközök jegyzéke, - munkavédelmi képviselő jogosultsága, - erdészeti tevékenységekben használt erő- és munkagépek, technológiák, amelyekhez mezőgazdasági és erdészeti vagy építőgép-kezelői jogosítvány szükséges, - felülvizsgálatra kötelezett berendezése, felszerelések. <p>A szabályzatról a belső ellenőrzés megállapította, hogy az rendkívül részletesen tartalmazza a munkavédelmi előírásokat, melyeket azonban a belső ellenőrzés nem értékelt, tekintettel arra, hogy erre vonatkozó jogosultsága nincsen.</p> <p>A munkavédelmi oktatásokat oktatási naplóban, vagy jegyzőkönyvben dokumentálni kell, a jegyzőkönyvet az oktatáson résztvevőknek alá kell írniuk.</p>
--	---

							<p>Az oktatási napló hivatalos dokumentum melynek őrzéséről (5 év), naprakésztségéről a munkáltató köteles gondoskodni.</p> <p>A munkavédelmi oktatási naplónak tartalmaznia kell:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az oktatás időpontját /év, hó, nap, óra /; - az oktatás jellegét / előzetes, ismétlődő, rendkívüli /; - az oktatott anyag részletes ismertetését; - a gyakorlati oktatás tematikáját; - az oktatást végzők nevét, munkakörét, aláírását; - az oktatásra kötelezett nevét, munkakörét, aláírását; - a beszámolás formáját, eredményét. <p>A helyszíni ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy 2018. évben a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatást egyidejűleg szervezték és tartották meg 2018.06.25. napján a Flashover Kft., mint megbízott közreműködésével. 2018.08.28. napján 25 fő diák elméleti és gyakorlati oktatása történt meg.</p> <p>Az oktatásokról külön erre rendszeresített dokumentum, oktatási napló készült, melyet minden, az oktatásban részt vevő dolgozó ellátott aláírásával. A központ és a diákok oktatási anyagai az Igazgatóság székhelyén, a bemutatóhelyek, egyéb kinti feladatellátási helyek oktatási anyagai a kinti helyszíneken történnek, hogy azokat egy esetleges ellenőrzés során be tudják mutatni.</p>
9/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Pénzügyi és Számviteli Osztály, valamint az Ökoturisztikai és	Az Igazgatóság készletgazdálkodásának ellenőrzése.	2018.10.16. – 2018.10.31.	2017- 2018. év	igen	A helyszíni ellenőrzés idején a raktározás az Igazgatóság központi raktár helyiségében Salgo polcokon történt, de nem átláthatóan, és nem a helyiség optimális kihasználtságát szem előtt tartva, ezért a belső ellenőrzés javaslatot tett a raktározó részére a raktári rend átalakítására, rendszeresítésére, melyre azt a tájékoztatót kaptam, hogy a raktári rendszer átalakítása folyamatban van az ésszerűbb helyiség-kihasználás érdekében. Az Igazgatóság készítette a FORRÁS.NET rendszerben, és külön excel táblában tartják nyilván a helyszíni	

<p>Környezeti-nevelési Osztály.</p>	<p>ellenőrzésen kapott tájékoztatás szerint. A raktárba beérkező és az ott tárolt készletekről, az azokban bekövetkező változásokról naprakész nyilvántartást kell vezetni. A készletváltozások bizonylatai szigorú számadásra kötelezett bizonylatok. Ez azt jelenti, hogy a bizonylatokat előre sorszámozzák, így még az esetleges elrontott példányokkal is el kell számolni. A bizonylatok szabályszerű felhasználását időszakonként ellenőrizni kell. Az árukkal kapcsolatos gazdasági eseményeknek (növekedések, csökkenések) olyan okmányokon kell alapulniuk, amelyek a készletváltozás (készletmozgás) legfontosabb adatait tartalmazzák. Az alábbiakban foglalom össze a készletgazdálkodás bizonylatolásának gyakorlatára vonatkozó megállapításaimat, melyből látható, hogy a bizonylatolási, nyilvántartásbeli hiányosságok, hibák miatt az (áru)készletek rendszere nem zárt, nem állapítható meg egy adott időpontra vonatkozóan adott látogatóhelyen, ill. a raktárban lévő készletek pontos mennyisége. A készletgazdálkodási bizonylatok nem kerülnek kinyomtatásra, azok a számítógépes nyilvántartási rendszerben kerülnek archiválásra. Készlet nyilvántartó, ill. raktári nyilvántartó lappal nem rendelkeznek. A visszáru sincsen megfelelően ledokumentálva, melynek ugyanaz lenne az útja, mintha készletbeszerzés történne. Mindösszeségében a készletgazdálkodás a nyilvántartásbeli hiányosságok miatt magas kockázatot hordoz magában. A készletmozgások főbb bizonylatai: Készlet-bevételezési bizonylat (FORRÁS rendszerből „raktári bevétel”) A rendben beérkezett és átvett szállítmányt az okmányok alapján készlet-bevételezési bizonylattal szabályszerűen be</p>
-------------------------------------	--

							<p>kell vételezni. A bizonylatot a FORRÁS.NET rendszer segítségével állítják ki, de az nem kerül kinyomtatásra a rendszerből, csupán az azonosító számát vezetik fel a készlet beszerzéshez kapcsolódó számlára.</p> <p>A nyomtatványt 3 példányban kellene készíteni. Egy példányt a beérkező számlához, egy példányt a könyvelésre kellene adni, és egy példányt a raktáros bizonylata kellene, hogy legyen.</p> <p>A bevételi bizonylatot a bevételt végző raktárosnak kellene aláírnia, mint kiállító (a központi raktárban a raktárnyilvántartó). Az analitikus könyvelő ezután szignálja a könyvelés megtörténtét. A bizonylat kiállításának helye a raktár. Gyakorisága: a bevételezésekkel párhuzamosan. A kapcsolódó alapbizonylat szállítólevél vagy számla.</p> <p>2018. 11.15. napján az S22018/03516 sorszámú számlával Szomor Dezső egyéni vállalkozótól került megvásárlásra szürkemarha és bivaly szalámi. A készletet ugyanezen a napon a KVA038-00060 raktári bevétel bizonylaton bevételezték a nyilvántartásba a számlával azonos tartalommal, nettó 261.607 Ft. összegben.</p> <p>Készlet-kivételezési bizonylat (FORRÁS.NET rendszerből ún. raktári kiadás)</p> <p>A raktári anyagkiadás/árukiadás bizonylata igazolja a tevékenység során felhasznált anyagok raktárból való kivételezését.</p> <p>A FORRÁS.NET rendszerből kerül kiállításra ún. „raktári kiadás” bizonylata. Az ellenőrzés során a KER038-00201 bizonylat került értékelésre, mely a Pannon Csillagdából 1 db levendulaolaj értékesítésére vonatkozott.</p> <p>A nyomtatvány ez esetben sincs kinyomtatva.</p> <p>A készlet-kivételezési bizonylatot aláírja a kiállító, az utalványozási joggal megbízott dolgozó, a raktári kiadó, az átvevő. Majd az analitikus könyvelő szignálja a könyvelést követően.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

<p>A készlet-kivételezési jegyek segítségével lehet ellenőrizni az anyagfelhasználás tényleges mértékét, az utókalkuláció során pedig az adott termékhez, tevékenységhez felhasznált tényleges anyagmennyiséget.</p> <p>Itt kívánom megjegyezni, hogy a raktári készletekből reprezentációs célra is kerülnek kivételezésre, melyhez a pénzügyi elszámolás megnevezésű nyomtatványt használják, melyet a készlet átvevő, mint az ajándékot felhasználó aláírásával ellát.</p> <p>Készlet visszavételezési bizonylat</p> <p>Visszárzni egy kézzel írt papíron szoktak a látogatóhelyekről. Ezt követően a raktáros „visszamozaftja” a rendszerbe a raktári készletre, melyről bizonylat nem készül.</p> <p>A nyomtatványnak négy példányban kellene készülnie, a bizonylat útjának azonosnak kellene lennie a készlet-kivételezési bizonylat újjával, továbbá az alábbi eljárás szükséges alkalmazni:</p> <p>A visszavételezési bizonylatot aláírja a kiállító, az utalványozó, az átadó dolgozó és az átvevő raktáros. A raktári nyilvántartó miután a nyilvántartó kartonon a változást átvezette, szignálja a bizonylatot. Az analitikus könyvelő pedig a könyvelést követően szignálja a készlet-visszavételezési jegyet.</p> <p>Ez a bizonylat már a korábban kivételezett anyagok raktárba való visszavételezésének a bizonylata.</p>						<p>Tartalmazza az anyagra vonatkozó legfontosabb adatokat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - költségviselő, gyártmány, feladat neve, - az anyag azonosítási adatai stb. <p>Szállítólevél</p> <p>Az Igazgatóságon a szállítólevelet a raktári készlet bemutatóhelyekre történő szállítása céljából alkalmazzák,</p>
---	--	--	--	--	--	---

						<p>nem pedig tipikus készlet-értékesítési bizonylatként alkalmazzák.</p> <p>Raktári nyilvántartó lap</p> <p>Raktári nyilvántartó lapot nem vezettek a helyszíni ellenőrzés idejéig. A raktáros elmondása szerint az új rendszerre való átálláskor a hiányosság pótlásra kerül.</p> <p>Ez a bizonylat a raktárban tárolt árufajtákról egyedenként vezetett mennyiségi nyilvántartás kellene, hogy legyen. Tartalmaznia kell az árkészleteket, mindenkori fajta, méret, minőség szerinti részletezésben. Tartalmaznia kell továbbá a készletek nyitóállományát, valamint az időszak folyamán bekövetkezett növekedéseket és csökkenéseket.</p> <p>A raktári nyilvántartó lapot folyamatosan, a készletváltozásoknak megfelelően a raktárosnak kell vezetnie.</p> <p>Készletnyilvántartó lap</p> <p>A készletek mennyiségében és értékében bekövetkezett változásokat a készletnyilvántartásban naprakészen kell vezetni.</p> <p>A nyilvántartásban legalább a következőket kell feltüntetni:</p> <ul style="list-style-type: none">- VTSZ száma, anyagszám,- pontos megnevezés, minőség, mennyiség,- nyilvántartási ár,- készletnorma (minimum-maximum)- anyagmozgás kelte,- bizonylat száma, változás mértéke. <p>Készlet nyilvántartó lappal a jelen ellenőrzés helyszíni ellenőrzésének időpontjában nem rendelkeztek.</p> <p>A raktárban mennyiségi feljegyzés készül valamennyi készletmozgásról. Ezeknek a mennyiségi készletváltozásoknak további feldolgozását az analitikus anyagkönyvelésben végzik el.</p> <p>Az analitikus anyagkönyvelésben a raktári jelentések</p>
--	--	--	--	--	--	--

10/2018.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Pályázatkezelési Osztály; Pénzügyi és Számviteli Osztály.	A „COOP MDD” elnevezésű pályázat feladatai megvalósulásának vizsgálata.	2018.11.13. – 2018.11.26.		A pályázati feladatok megvalósításának kezdeti időpontjától a vizsgálat befejezéséig.	nem	<p>alapján nyilvántartják a készletváltozásokat, a mennyiségi változásokon kívül az értékváltozásokat is.</p> <p>Követelmény, hogy a készletnyilvántartó lapokat a raktári nyilvántartó lapokkal azonos részletezésben kell vezetni, és rajtuk a megjelölt adatoknak meg kell egyeznie. (anyag megnevezése, méret, mennyiségi egység, nyilvántartási szám, stb.)</p> <p>Az analitikus anyagkönyvelés a negyedéves zárlat során feladást készít az állomány változásokról a pénzügyi könyvvezetés részére. A készletek változásait összevontan, csak értékben könyvelik a könyvviteli számlákon.</p> <p>Az analitikus és szintetikus könyvelés összhangjának megteremtésével válik teljessé az anyagok és készletek nyilvántartásának és bizonylatolásának folyamata.</p> <p>Az Igazgatóság rendelkezik Szervezeti és Működési Szabályzattal, mely aktualizálásra került, azonban a Minisztérium jóváhagyás szükséges az érvényességéhez.</p> <p>Rendelkeznek az egyes folyamatokra vonatkozó belső szabályzatokkal (pénzkezelési szabályzat, iratkezelési szabályzat, kiküldetési szabályzat, stb.)</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során rendelkezésre álltak a szervezet kulcsfontosságú folyamataira, tevékenységeire vonatkozóan ellenőrzési nyomvonalak, köztük a pályázatok ellenőrzési nyomvonala.</p> <p>Minden évben számításba vették a szervezetet érhető főbb kockázatokat, és kidolgozásra kerültek a kezelésüket célzó intézkedések, eljárások, különösen a pályázati eljárásra vonatkozóan.</p> <p>A szervezeti integritást sértő események feltárásának, jelentésének és kezelésének rendje szabályozott a belső kontrollrendszer kézikönyv keretében.</p> <p>Az igazgató a vizsgált időszakban nem jelölt ki külön kormánytisztviselőt munkaköri leírásában az</p>
----------	---	---	---------------------------	--	---	-----	---

							<p>Az Igazgatóság azonban nem rendelkezik pályázati eljárások rendjét tartalmazó – érvényben lévő szabályozással, melyben egyértelműen rögzítésre kerülne a hatásköri szabályok, a döntési jogkörrel rendelkezők közötti hatáskör megosztásra vonatkozó előírásokat. A pályázatfigyelést végzők és a döntési, illetve a döntés előterjesztési jogkörrel rendelkezők közötti információ szolgáltatási kötelezettség teljesítésének részletes szabályai, továbbá az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyeléssel és pályázatkezeléssel kapcsolatos eljárásrend.</p> <p>Nem került rögzítésre, hogy valamely szervezeti egységnek, vagy személynek az Igazgatóság egészére nézve pályázati nyilvántartás kellene vezetnie. Az előírás hiánya ellenére a Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály vezetője az alábbi tartalmú pályázati nyilvántartást vezeti, melyet a pályázati ügyintéző bocsátott az ellenőrzés rendelkezésére.</p> <p>A pályázati ügyintéző az ellenőrzés rendelkezésére bocsátotta az aktuális pályázati nyilvántartást, mely az alábbiakat tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt címe, azonosító száma, - időtartama, - pályázati forrás megnevezése, - pályázat rövid tartalma, - teljes költségvetés, - támogatás összege, - fenntartási kötelezettség dátuma. <p>Gondoskodtak a támogatás felhasználásához kapcsolódó bizonylatok elkülönített számviteli nyilvántartásáról (16006-as kóddal szerepel a támogatás az Igazgatóság könyveiben). A számviteli elkülönítéssel kapcsolatban a belső ellenőrzés javasolta, hogy az elkülönítés történjen oly módon is, hogy az elszámolható és el nem számolható</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

<p>költségek is megjelenjenek, hiszen fontos információ a vezetés számára, hogy az adott projektnek mennyi volt a teljes bekerülési értéke.</p>	<p>Az ellenőrzés idején hatályban lévő 370 /2018. iktatószámú, 2018. szeptember 15. napjától hatályos számviteli politika nem tartalmaz az európai uniós, vagy hazai finanszírozású pályázatok elküldött nyilvántartásának kialakítási módjára vonatkozó előírást, melyet javasolok pótolni.</p>	<p>A támogatási összeg elszámolásához kapcsolódó számla jogosságát a vállalkozói szerződés/megbízási szerződés/egyéb szerződések alátámasztotta.</p>	<p>A támogatási összegek felhasználását igazoló számlák alakilag, tartalmilag megfeleltek a jogszabályi előírásoknak, továbbá a pályázathoz kapcsolódó partnerségi megállapodások mellékletében foglalt pénzügyi alapelveknek.</p>	<p>A személyi jellegű kiadások vonatkozásában megtalálhatóak lefűzve, rendezett formában a munkaóra nyilvántartások a munkaerő költség elszámolásaként, arra az időszakra amelyre ez releváns, és nem teljes időben ezen pályázattal foglalkozott a kolléganő.</p>	<p>A támogatási összegek lehívásához kapcsolódó számla teljesítését leigazolták a kötelezettségvállalási utasítás, szabályzat rendelkezései alapján. Valamennyi számlára, egyéb elszámolási bizonylatra lebélyegzésre került a pályázati azonosítóval.</p>	<p>A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy nem csupán a 200.000 Ft. értéket meghaladó beszerzések/szolgáltatások vonatkozásában készült írásbeli dokumentum, hanem valamennyi beszerzés vonatkozásában. Minden esetben az Igazgatóság hatályos szabályzata szerint történt a beszerzés, több érdekelt gazdasági szereplőtől kértek ajánlatot, és a</p>
---	--	--	--	--	--	---

						<p>legkedvezőbbet választották ki.</p> <p>Az alábbi pályázati táblázatát mutatja, a már megvalósult feladatokat és beszerzéseket, valamint a még megvalósítandó, költség vonzatú vállalásokat. Elmondható, hogy a főbb beszerzések folyamatban vannak, a teljesítési határidők még nem teltek el.</p> <p>Jelen pályázati keretében közbeszerzési kötelezettség alá tartozó beszerzés nem volt, így a belső ellenőrzés csupán az értékhatar alatti beszerzéseket értékelte a projekt végrehajtási útmutatóban foglaltakkal összhangban.</p> <p>A belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátott anyagokból megállapítást nyert, hogy a nyilvánosság biztosítására vonatkozó kötelezettségüknek eleget tesznek, a projektek keretében létrehozott minden dokumentumon és adathordozón feltüntették a projekt azonosítóját, logóját, az Igazgatóság hivatalos honlapján megtalálhatóak a pályázatokra vonatkozó ismertető anyagok.</p>
--	--	--	--	--	--	--

A belső ellenőrzési vizsgálatokat elvégezte: Dr. Batka Brigitta belső ellenőr (Regisztrációs szám: 5113657)

Külső ellenőrzések 2018 évben

A külső ellenőrzést végző megnevezése	Az ellenőrzés tárgya (címe)	Intézkedést igénylő megállapítás	Ellenőrzési javaslat	A javaslat alapján előírt intézkedés
Magyar Államkincstár Helyszíni Ellenőrzési Főosztály	Területalapú támogatás jogcím ellenőrzés	Állandó gyep feltörése, a XMR6K-D-15 parcellában a 192. számú táblában (levendula ültetvény) létrehozása	nincs	nincs
Állami Számvevőszék	A központi alrendszer egyes intézményei - A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (2015-2016. évek)	Nem zárult le 2018.12.31-ig	nem releváns	nem releváns
Állami Számvevőszék	A központi alrendszer egyes intézményei - Integritás és belső kontroll modul (2017.)	Nem zárult le 2018.12.31-ig	nem releváns	nem releváns
Állami Számvevőszék	A központi alrendszer egyes intézményei - Vagyongazdálkodási modul (2017.)	Nem zárult le 2018.12.31-ig	nem releváns	nem releváns
Állami Számvevőszék	A központi alrendszer egyes intézményei - Integritás és belső kontroll modul - Kiegészítő modul a központi költségvetési szerv vezetőinek értékeléséhez (2017.)	Nem zárult le 2018.12.31-ig	nem releváns	nem releváns
Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	Azonnal létszámszárlat elrendeléséről szóló 2051/2018. Korm. határozat végrehajtásának ellenőrzése.	Nem zárult le 2018.12.31-ig	nem releváns	nem releváns
Nemzeti Adó- és Vámhivatal	Online pénztárgép használatával kapcsolatos kötelezettségek helyszíni ellenőrzőse - Hegyestű	A pénztárgépek 2014. II. és IV. negyedévi felülvizsgálata késedelmesen valósult meg.	Előírások szerinti feladatellátás.	Előírások szerinti felülvizsgálat elvégzése.
Magyar Államkincstár	Pannon Csillagda záró után követéses helyszíni ellenőrzés	Lezárult, hiánypótlás nem keletkezett	nem releváns	nem releváns
PM Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság	GINOP-7.1.5-16-2016-00002 Kis-Balaton Látogatóközpont projekt helyszíni ellenőrzése	Hiánypótlás nem keletkezett	nem releváns	nem releváns

16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása

Személyzeti ügyek

Az Igazgatóság munkaügyi és bérgazdálkodási feladatainak ellátása a megnövekedett létszám és a közmunkaprogramban résztvevők magas száma miatt igen intenzív és hatékony humánerőforrás menedzselést igényel.

A Magyar Államkincstár zalaegerszegi igazgatósága végzi a bérszámfejtést Igazgatóságunk részére. A KIRA program kezelése és működtetése nagyobb fennakadást nem okozott a feladatellátásban.

Az engedélyezett létszám évközi növekedése sok tennivalót eredményezett a betanítással foglalkozó munkatársak részére, de az integráció rendben lezajlott.

A kincstári finanszírozás, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a kincstári információszolgáltatás tapasztalatai

- 2018-ben az előző évekéhez hasonló tapasztalatokat szereztünk a kincstári finanszírozás, információ szolgáltatás valamint az előirányzat-gazdálkodási rendszer tekintetében.
- A kincstári finanszírozás és előirányzat gazdálkodási rendszer változatlanul jelentős és párhuzamos adminisztrációs munkát von maga után (pl. ERA egyeztetése, kieg. szelvények rendezése).
- A havi rendszeres adatszolgáltatások igen jelentős kapacitást igényelnek a pénzügyi és gazdálkodási feladatok ellátása során. Rendszeres adatszolgáltatásaink: keretszámla adatszolgáltatás, kincstári könyvvezetés adatszolgáltatás, előrejelzés adatszolgáltatás, időközi költségvetési jelentés adatszolgáltatás, tartozásállomány jelentés, devizaprognózis, munkaerőpiaci adatszolgáltatás, céljuttatás adatszolgáltatás, üres álláshely adatszolgáltatás, közmunkaprogram heti és havi jelentése, valamint az összes statisztikai adatgyűjtés.
- Az adatszolgáltatásokkal kapcsolatos nehézség, hogy a pályázatok illetve a „címkézett pénzek – Vszk, kártalanítás, stb.” - havi kiadási tételeinek tervezése gyakorlatilag az összes témafelelős részére rendszeres feladatot jelent. A közbeszerzések és a pályázatok bonyolítása jelentősen növeli a tervezés kockázatát.
- A befolyt bevételek egy részét a kincstár rendezetlenként kezeli, így ezek a tételek utólagosan rendezésre szorulnak. Az előrejelzés adatszolgáltatás bevételi tételeinek tervezése igen nehéz feladat, különösen a működési bevételek esetében, az ökoturisztikai és mezőgazdasági bevételekre vonatkozóan. A mezőgazdasági támogatások hektikus és előzetes tájékoztatás nélküli utalása gyakran előfordul.
- Az elektronikus átutalás bevált, ezzel kapcsolatban a tapasztalataink továbbra is pozitívak.

Pénzügy, gazdálkodás

A Forrás Integrált Pénzügyi és Számviteli szoftver használata során gyakori probléma a kormányzati hálózat kapacitásának szűkössége. Ennek okán a felhasználók rendszeresen szembesülnek a program „lassúsága” okozta nehézségekkel. Ez időnként a feladatellátást is veszélyezteti.

További gond, hogy a programfrissítések okán újabb, zömében a korábbi évekre visszamutató technikai hibák merülnek fel, melyek orvoslása a feladatellátásban amúgy is szűkre szabott időt tovább csökkenti.

A pénzügyi és számviteli munkát végző munkatársaink folyamatosan rendkívül megfeszített és megterhelő feladatellátásban vesznek részt. Munkájuk elismerése és az elvándorlás megakadályozása érdekében halaszthatatlan az anyagi elismerés megvalósítása. A

Kormányzati igazgatásról szóló törvény keretein belül célunk a magasan kvalifikált, megbízható munkaerő megtartása. A nemzetgazdaság más ágazatihoz hasonlóan e területen is munkaerőhiány van a szakképzett dolgozók tekintetében.

A belső számviteli szabályozásban végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése
SZABÁLYZATOK 2018

Jogszabály	Szabályzat	Hatálybalépés dátuma	Felelős	Iktatószám
Számviteli törvény, államháztartási törvény	Számviteli politika	2018.09.15	Gazd. Igh.	370-24/2018
	Számlarend	2018.01.02	Gazd. Igh.	370-16/2018
	Értékelési szabályzat	2017.09.30	Gazd. Igh.	884-40/2017
	Pénzkezelési szabályzat	2017.01.01	PSZO	884-13/2017
	Leltározási szabályzat	2018.09.01	Gazd. Igh.	370-22/2018
	Selejtezési szabályzat	2018.09.01	Gazd. Igh.	370-21/2018
	Önköltségszámítási szabályzat	2016.12.01	Gazd. Igh.	1104- 37 /2016
	Bizonylati szabályzat és bizonylati album	2016.09.01	Gazd. Igh.	1104-16/2016
Ávr. 13.§ (2) és SZMSZ	Kötelezettségvállalási szabályzat	2018.01.01	Gazd. Igh.	884-51/2017
	Vagyongazdálkodási és beruházási szabályzat	2016.12.01	Gazd. Igh.	1104-38/2017
	Kiküldetési szabályzat	2017.04.01	JIBO	884-28/2017
	Reprezentációs szabályzat	2018.05.01	Gazd. Igh.	370-13/2018
	Gépjármű szabályzat	2017.10.10	TPÜO	884-41/2017
	Vezetékes- és mobiltelefon szabályzat	2017.01.01	Gazd. Igh.	1104-41/2016
	Közérdekű adatok szabályzata	2014.01.01	JIBO	804-33/2013
Egyéb szabályzat	Költségvetési ügyrend	2018.06.01	Gazd. Igh.	370-17/2018
	Belső kontrollrendszer	2017.01.01	Gazd. Igh.	1104-40/2016
	Közbeszerzési szabályzat	2018.06.20	Arzano Kft. Gazd. Igh.	370-12/2018
	Közbeszerzések dokumentálási rendje	2015.06.01	JIBO	276-12/2015
	Pályázatkezelési szabályok - eljárásrend	2014.06.30	TPÜO	146-9/2015

Pályázatok elkülönített nyilvántartási rendje	2015.09.15	PSZO	276-17/2015
Közszolgálati szabályzat	2017.05.01	JIBO	884-31/2017
Adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat	2018.05.25	JIBO	370-15/2018
Munka- és formaruha szabályzat	2018.10.01	Gazd. Igh.	370-25/2018
Iratkezelési szabályzat	2008.02.01	JIBO	9-19/2008
Informatikai biztonsági szabályzat	2017.12.08	JIBO	884-51/2017
Munkavédelmi szabályzat	2016.10.01	TPÜO	1104-33/2016
Tűzvédelmi szabályzat	2017.11.01	TPÜO	884-50/2017
Szabálytalanságok kezelési rendje	7-34/2005	JIBO	2005.04.30
Belső ellenőrzési kézikönyv	2017.01.01	Gazd. Igh.	1104-41/2016
SZMSZ	2012.12.20	JIBO	43-35/2012
Házirend szabályzata			
Kockázatkezelési szabályzat			
Munkaidő nyilvántartás			
Vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség szabályzata	2013.05.10	JIBO	804-17/2013
Számlázás rendje	2017.08.01	PSZO	884-35/2017
Ruházati költségtérítés	2018.05.01. és a módosítás: 2018.06.01	Gazd. Igh.	370-14/2018 és a módosítás: 370-18/2018
Integritást sértő események kezeléséről	2017.03.31	Integritás tanácsadó	884-34/2017
Ügyfél, partner nyilvántartási rendszer	2014.06.30	JIBO	146-8/2014
A BfNPI által forgalmazott termékek eladási áráról, a termékek VTSZ/SZJ számairól és ÁFA-kulcsairól	2008.08.01	PSZO	9-23/2008
Bankszámla	2018.07.31	Gazd. Igh.	370-20/2018.

	költségterítésről			
	Sugárvédelmi szabályzat	2018.09.20	ÖKNO	370-26/2018
	Esélyegyenlőségi terv 2019-2020	2019.01.01	JIBO	370-27/2018

2018-ban Igazgatóságunknál a belső kontrol rendszerek szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működése biztosított volt.

A számviteli szabályozásban végrehajtott évközi módosítások révén megvalósult:

- a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetésszerű igénybevétele, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátása,
- a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználása,
- a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítése,
- a tervezési, beszámolási, információ szolgáltatási kötelezettségek teljesítése, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangja,
- az intézményi számviteli rendje.

Az Igazgatóságon belül jól körülhatárolt volt a felelősségi körök meghatározása, működtetése, a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában voltak a célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a kitűzött feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül az igazgató folyamatos információval rendelkezett, a tevékenységet folyamatosan értékelte.

Természetvédelmi kezelés, vagyongazdálkodás

A Nagybereki Vadgazdálkodási Egység integrálása az Igazgatóság szervezetébe, a vadgazdálkodási tevékenység átalakítása a vagyongazdálkodási utasításban foglaltaknak megfelelően.

A pályázati feladatok végrehajtása során igyekeztünk az előkészítést minél magasabb színvonalon elvégezni. Ez azonban azt is jelentette, hogy a tervek és a dokumentációk elkészítése a tervezett időnél általában hosszabb időt vett igénybe. A korábban elkészített megvalósítási tanulmányok egy részét az eltelt idő, a műszaki változtatási igények és az építési beruházásokban bekövetkező nagymértékű árváltozások miatt – át kell dolgozni. Sor került több olyan beszerzés előkészítésére (gépjármű flotta vétele), melynek megvalósítása az Igazgatóság infrastruktúrájának színvonalát jelentősen emelheti.

A természetvédelmi kezelési feladatok ellátását a rendelkezésre álló forrás és a humán erőforrás kapacitás is befolyásolja és némileg korlátozza is. Az év közepén a nem folytatható OKP program azt jelentette az Igazgatóság számára, hogy mintegy 50 közfoglalkoztatott által addig (természetesen talán nem a legfelkészültebb munkavállalók munkáját), de pótolni szükséges. Ezt részben munkaerőkölcsönző szervezet bevonásával látta el az Igazgatóság, de szükség van további munkavállalók MT általi foglalkoztatásának bevonására is. A természetvédelmi kezelést a várható mezőgazdasági gépbeszerzések nagyban könnyíteni fogják. Egyes állattartó telepek, például a látogatható Kápolnapusztai Bivalyrezervátum istállója olyan állapotba került már, hogy állapota nem csupán a telep bemutatását, hanem az állattartást és annak biztonságát is befolyásolhatja. (pl. érintésvédelmi és tetőszerkezeti téren). Az állatlétszám kor szerinti szelekcióját elkezdtük, és e munkát várhatóan a következő években is következetesen folytatnunk kell, mert a rendelkezésünkre álló legelő és kaszálókapacitások végesek és az időjárás szeszélyeinek (évek csapadékösszeg és eloszlás) évről-évre egyre jobban kiszolgáltatják a legeltetést megvalósítását.

Élettelen értékek védelme, bemutatása

A sikeresen zárult 2016. évi újraértékelési eljárás eredményeként az UNESCO Globális Geopark cím újabb 4 évre, 2016-tól 2020-ig szóló meghosszabbításáról (ún. „zöld kártya” adományozásáról) szóló hivatalos értesítést 2017. január 16-án kaptuk meg az UNESCO-tól, 2018. évben is folytattuk a határozatban felsorolt ajánlások teljesítésére a felkészülést.

Általános és középiskolák részére meghirdetett geonapjainkon 2018-ban minösszesen 82 osztálynyi diák vett részt, de ugyancsak népszerű egyéb programjaink révén ismét több tízezer érdeklődővel tudtuk megismertetni geoparkunk értékeit, tevékenységét. Geotúráikon, családoknak szóló ismeretterjesztő programjainkon (összesen 193 eseményen, pl. a Művészetek Völgyében, a Földtudományos Forgatagon) több ezer résztvevőt köszönthettünk. Igen nagy érdeklődés mellett – a Bakonyalja Barátai Egyesülettel együttműködve – immár a 11. geotúra-vezetői képzésünket tartottuk meg, ezúttal a Déli-Bakony III. (Művészetek Völgye) térségben, a tanfolyam végén 34 fő tett sikeres vizsgát (és ezzel szerzett geotúra-vezetői oklevelet is).

Az évente megjelenő, angol nyelvű Európai Geopark Magazint kontinensünk 23 országában, 72 UNESCO Globális Geoparkban terjesztik (a 2018. évi számban is megjelent geoparkunkról egy cikk), fent vagyunk az UNESCO, a GGN és az EGN weboldalán és az EGN hírlevelében.

Folytattuk a természeti emlékként országos jelentőségű természeti emlékként védelemre tervezett földtani alapszelvények terepi felmérését (24 db), megkezdtük a védetté nyilvánítási eljárást. Elkészült 22 db, jelentős természeti értéket képviselő forrás hatósági határozattal történő bejegyzésének megalapozó dokumentációja is.

Operatív földtudományi természetvédelmi tevékenységként több helyszínen elvégeztük nemzetközi jelentőségű földtani alapszelvények, feltárások tisztítását, cserjézését (Szentbékállá, Csopak stb.).

A KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 azonosító számú, „Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban” megnevezésű pályázat keretében a 22 helyszínen tervezett beavatkozások előkészítése zajlott (eszközök és szolgáltatások beszerzése, szerződések megkötése stb.).

Földtudományi és geoturisztikai oldalról aktívan részt vettünk a Duna Transznacionális Program keretében elnyert Dunai GeoTúra pályázat előkészítésében, megvalósításában, e tekintetben külön kiemelendő a projekt keretében megvalósult 3 vulkanológiai témájú tanösvénnyel kapcsolatos teendők ellátása.

Jogi, igazgatási és birtokügyek

Állami Számvevőszék ellenőrzése: Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2018. évi ellenőrzése 2015-2016-2017 évet érintette. Főbb modulok: - pénzügyi és vagyongazdálkodás ellenőrzése 2015-2016, - integritás és belső kontroll 2015-2016, - vagyongazdálkodási modul 2017. A modulokhoz több száz dokumentum került feltöltésre.

Szabályzatok, igazgatói utasítások

2018-ban mindösszesen 27 igazgatói utasítás és szabályzat került kiadásra – pénzügyi-és számvitelhez / bemutatáshoz, szolgáltatásokhoz / adatvédelemhez / a munkavállalókra vonatkozó és a munkavégzéshez kapcsolódó utasítások és szabályzatok.

A hatályba léptetett szabályzatok közül kiemelést érdemel a Közbeszerzési Szabályzat, az Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzat, valamint az Esélyegyenlőségi Terv 2019-2020.

Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.

Teljesítményértékelés

2 fő szervezeti támogató a munkatársak adataiban bekövetkezett változásokat folyamatosan átvezetik a rendszerben. A 2018. évi éves értékelés és minősítés határidőre megtörtént, a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségünknek szintén határidőben eleget tettünk.

A 2018. évi első, második féléves teljesítménykövetelményeinek felvitele a rendszerbe határidőre megtörtént.

Vagyonyilatkozat

Igazgatóságunk rendelkezik a „vagyonyilatkozat átadásáról, nyilvántartásáról, a vagyongyarapodási vizsgálatról, valamint a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelméről” szóló, hatályos szabállyal. 2018-ben a vagyonyilatkozat-tételére köteles kormánytisztviselők az arra megszabott rendben és határidőben vagyonyilatkozatot tettek.

Természetvédelmi Őrszolgálat

A folyamatban lévő projektek területkezelési és egyéb pályázati feladatait folytatjuk.

A fokozottan védett ragadozómadarak fészkelésének felderítése, nyomon követése és ellenőrzése (uhuk, vándorsólymok, rétisasok és kígyászölyvek) új eredményeket hozott.

A „szokásos” hatósági feladatok, kiegészültek rendszeres bányászati és hidrogeológiai témájú ügyekkel.

Az új üzemtervi ciklusra (2017. március 1-től 2037. február 28-ig) az öt vadgazdálkodási egység kialakítása, adminisztrációs feladatok végrehajtása, közgyűlések megtartása, a vadgazdálkodási, vadászati tevékenység fenntartása, megindítása, ahol kell, a gyakorlati feltételek kialakítása.

Természetmegőrzés

Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint a 408/2016 (XII. 13.) Kormányrendelet értelmében az inváziós fajok elleni védekezés intézményi feltételeinek megteremtéséhez személyi és dologi kiadásra érkezett összeg. Utóbbi átcsoportosításra került, melynek elköltése 2018-ban valósult meg, a kezelési feladatokhoz kapcsolódó eszközök, felszerelések beszerzésével.

"Igazgatóságunk, mint megbízott, 2017-ben megbízási szerződést kötött a Szabadics Közmű- és Mélyépítő Zrt.-vel a KEHOP-1.3.0- 15-2015- 00003 azonosító számú, a „Marótvölgyi-öblözet rendezése” megnevezésű projekt keretében a Kis-Balaton Vízügyi Rendszerhez csatlakozó Marótvölgyi-belvízöblözet védett és fokozottan védett területén történő kiépítésének, kivitelezési munkáinak természetvédelmi szakmai felügyelete tárgyában. A projekt 2020-ban zárul. 2018-ben indult az R76-os út 2 szakaszának szakfelüyeleti szerződése, így az építés folyamatos ellenőrzésünk mellett zajlik.

Igazgatóságunknál a szakmai feladatok megvalósításához folyamatos a pályázati anyagok előkészítése, a nyertes pályázatoknál a gyakorlati megvalósítás.

2018 évben a Mura-Dráva-Duna Határon Átnyúló Bioszféra Rezervátummal kapcsolatos nemzetközi kapcsolattartás felélenkült az 5 éves évfordulón 5 ország minisztériumi szintű részvételével tartottunk sajtótájékoztatót és rendezvényt.

A Kis-Balaton Vízügyi Rendszer II. ütem üzemeltetésének a Vízügyi Igazgatósággal közös megvalósítása, munkák helyszíni felügyelete, ellenőrzése.

Védett és fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölő állatfajok állományfelmérése és térképezése védett és/vagy Natura 2000 területeken. Adatgyűjtés és biotikai adatokkal való feltöltés (TIR kompatibilis fájlokkal).

Ökoturisztika

- Részvétel az Utazás Kiállításon
- „Barlangoljunk” program
- Csillagséták program
- Nemzetközi Föld Napja rendezvény
- Fenntarthatósági témahét

- Pannon Természeti Élménynapok
- Zöld turizmus rendezvények - Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- Levendula Fesztivál, Levendula Hetek
- Levendula Szedd Magad! Tihany
- Bivalyfesztivál
- Vízimuri
- Művészetek Völgye Fesztivál
- Európai Geoparkok Hete rendezvénysorozat
- A Magyar Földtani és Geofizikai Intézetben megrendezett Földtudományos Forгатagon önálló stand

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Védetté nyilvánítás, természetvédelmi tervek kidolgozása

Vétyem és Remetekert Erdőrezervátum védetté nyilvánítás megindítása (pl. természetvédelmi kezelési terv megírása).

A Kerka-menti tervezett TK védetté nyilvánításának ismételt ügyintézése.

Vagyongazdálkodás, természetvédelmi kezelés

A vadgazdálkodási egységek éves vadállomány becsléseinek, következő éves vadgazdálkodási terveinek és éves vadgazdálkodási jelentéseinek elkészítése, trófeás vad és vadkár-összesítő, valamint a 2018/2019. évi mérleg.

Az Igazgatóság vadgazdálkodási egységeiben a vadgazdálkodási létesítmények állapotának folyamatos felülvizsgálata, javítások, hiánypótlások elvégzése, új létesítmények készítése. Vadlegelők és léniák tisztításának megszervezése. Vadgazdálkodási létesítmények folyamatos karbantartása, cserkelőutak tisztítása. Erdővédelmi kerítések folyamatos karbantartása, ellenőrzése.

Vadkár megelőző kerítés építése Somogyzentpál község határában kb. 6 km hosszon.

A Vsz. végrehajtása érdekében a FgF/77/9/2018. számú támogatói okirat alapján nyújtott 25 millió forint teljes körű felhasználása, a pénzügyi és szakmai beszámoló elkészítése és felterjesztése az AM felé a megadott formában és határidőre.

Az NFA-val megkötött vagyongazdálkodási szerződések megkötése érdekében a szükséges intézkedések megtétele az NFA felé 2019. november 30-ig. Továbbá a megkötött vagyongazdálkodási szerződés ingatlan-nyilvántartási átvezetése érdekében szükséges intézkedések megtétele.

A haszonbérlelők, illetőleg a haszonbérbe adott ingatlanok ellenőrzése a Természetvédelmi Őrszolgálat bevonásával (éves akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék lebonyolítása és dokumentálása, írásos beszámolók és jelentések megadott határidőre történő elkészítése).

A Nemzeti Földalapról szóló LXXXVII. tv. és a végrehajtására kiadott 262/2010. (XI.17.) Korm. sz. rendelet alapján megkötött vagyongazdálkodási szerződés alapján a vagyongazdálkodási jog ingatlan-nyilvántartási bejegyeztetése.

Az állattartási centrumokban az állatállomány legeltetési rendjének, állatkezeléseknek, szalastakarmány betakarításának megszervezése, folyamatos ellenőrzése, nyilvántartása. Az állatállomány változások nyilvántartása. Egyed születés, elhullás, értékesítés adatainak rögzítése, bizonylatok kezelése. Állatmanipulációk elvégzése. A bivaly, szürke marha és hortobágyi fehér és fekete racka állomány átcsoportosítások szervezése, állatértékesítések folyamatos koordinációja és végrehajtása.

A saját kezelésben lévő, földalapú támogatásra beadandó területek felmérése és támogatási pályázatának elkészítése.

A saját kezelésben lévő bivaly és szürke marha állomány anyatehén támogatásra beadandó egyedeinek felmérése és a Magyar Államkincstár (MVH) részére támogatási pályázatának előkészítése és beadása.

Saját kezelésben lévő erdőterületek felmérése, erdészeti üzemtervek előírásainak ütemezése éves előrehaladási bontás megadásával. Az előírt feladatok folyamatos végrehajtása. A fakitermelések, anyagkészletezés, tűzifa értékesítés megszervezése, lebonyolítása, és adminisztrálása, valamint ellenőrzése. Saját tűzifa igény kielégítése (pl. Salföld, Tavasbarlang, Bakonybél). Saját kezelésben lévő erdőterületek felmérése, erdészeti üzemtervek előírásainak ütemezése éves előrehaladási bontás megadásával. Az előírt feladatok folyamatos végrehajtása. Kerítések (pl. Bárándpuszta, Zalavár, Balatonmagyaród, Sávoly, Kápolnapuszta, Vörs, Mura-mente) felügyelete, karbantartása. Zalakomár 117 A és B

ún. klímaerdő ápolása, monitorozása, szükség szerint pótlása. A fakitermelések, anyagkészletezés, tűzifa értékesítés megszervezése, lebonyolítása, és adminisztrálása, valamint ellenőrzése. Az új vadgazdálkodási berendezésekhez szükséges faanyag kitermelésének koordinálása.

A biodiverzitás megőrzése, átfogó programok működtetése

Védett területeken folytatott természetvédelmi célú gyepterületek megvalósítása, területkezelési munkák szervezése, elvégzése (ahol van, ott természetvédelmi kezelési tervnek vagy tervezetnek megfelelően) (pl. Bakonygyepes, Attyapuszta, NP-i területek). Inváziós fajok (pl. Solidago) ismételt elterjedése ellen, illetve további visszaszorításukra végzett beavatkozások. EU-s projektek révén helyreállított gyepterületek fenntartása, kezelése (pl. Batyk, Nemeshany, Mura, Marcal).

Inváziós fajokkal kapcsolatos adatgyűjtések, kezelési intézkedések koordinálása, területkezelési munkák szervezése, elvégzése. Inváziós fajokkal kapcsolatos jelentésadási kötelezettség teljesítése.

Védett természeti területeket érintő vonalas létesítmények ügyeinek koordinálása, különös tekintettel az R76 útra. Szerződéses szakfelügyelet biztosítása a Marótvölgyi-belvízöblözet átalakítása és az R76 út I. és II. ütemének kivitelezése során.

A BfNPI 2019. évi kártalanítási keret által biztosított természetvédelmi állapot-felmérési, fenntartási terv készítésre és kármentesítési feladatokra vonatkozó terv elkészítése és az AM által egyeztetett és véglegesített feladatok végrehajtása.

Részvétel az „Akadálymentes Égbolt” megállapodás nyomán követésében, kapcsolattartás az áramszolgáltatóval.

Mocsári teknős fészkelőhelyek aktív védelme a Kis-Balatonon

Új ürge populációk kialakítása, az áttelepített állományok sikeres fejlődésének biztosítása. Tihanyi Tájegység, Pécselyi-medence.

Általános tájvédelem és az egyedi tájértékek katasztrozálása, védelmük biztosítása

A természet- és tájvédelmi szempontok vizsgálata és érvényesítése az országos, megyei, kiemelt térségi és települési területrendezési, területfejlesztési tervekben; kiemelten a Balaton üdülőkörzet védett településeire vonatkozó településrendezési tervek véleményezésében. Kiemelt cél a jogszabályi környezet változásainak követése.

Természet- és tájvédelmi adatok gyűjtése, kezelése és adatszolgáltatások nyújtása a térségi és települési tervek készítéséhez, az Igazgatóságot természetvédelmi kezelőként érintő eljárásokban, különös tekintettel a Települési Arculati Kézikönyvekre és településkép-védelmi rendeletekre.

Tájhasználatra, építésre vonatkozó fényképes és szöveges tájékoztató anyag összeállítása Göcsejről, a tájkarakter tipizálás és a települési arculat meghatározásának előkészítésére, és az építési szabályozás kiegészítésére.

Az Igazgatóságnál készülő egyedi tájérték felmérések koordinálása: a 2018. évről beszámolóval, a 2019. évben az új felmérések előkészítésével, szervezésével.

Barlangok és földtani-felszínalaktani értékek megőrzése, geopark

Részvétel földtani alapszelvények, földtani képződmények és kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű források védetté nyilvánítási megalapozó dokumentációjának elkészítésében: természetvédelmi beavatkozások, kezelési tevékenységek meghatározása, tervezési területek lehatárolása, térinformatikai és térképi adatok előállítása stb.

Földtani alapszelvények, földtani képződmények, őslénytani lelőhelyek és források védetté nyilvánításának előkészítésével, határozattal történő kirendelésével kapcsolatos feladatok ellátása.

A Keszthelyi-hegység barlangjairól (pl.: Csodabogyós-barlang, Szél-lik, Jakucs László-barlang, Kút-barlang, stb.) ismeretterjesztési célból fotódokumentáció készítése
Az UNESCO Globális Geopark elismeréshez, illetve a 2018–2020 közötti időszakra megadott ún. „zöld kártyához” kapcsolódó UNESCO szakértői ajánlásokkal kapcsolatos stratégia, cselekvési terv kidolgozása, koordinálása, a szükséges beavatkozások, tevékenységek elvégzése.

Az Európai Geoparkok Hete rendezvénysorozat (2019. május–június) koordinálása, illetve a kapcsolódó programok előkészítése és megvalósítása.

EU-s szabályozáshoz és nemzetközi egyezményekhez kapcsolódó feladatok

A Natura 2000 Országjelentéshez kapcsolódó adatszolgáltatások megtétele.

A Natura 2000 Priorizált Intézkedési Tervhez kapcsolódó adatszolgáltatások megtétele.

Natura 2000 területek tervezési, adatgyűjtési feladatai.

Natura 2000 területek tervezési, adatgyűjtési feladatai: 2017/2018 kártalanítási keret forrásból (határidő: 2018. június); 2017/2018 kártalanítási keret forrásból (határidő: 2019. június)

Ramsari területeken madárszinkron: Balaton, Kis-Balaton, Dél-Balaton Halastavak és Berkek. Továbbá az egyezményhez kapcsolódó adatszolgáltatás megtétele.

Az Európa Diplomás területtel kapcsolatos tennivalók, kapcsolatfelvétel más Európa Diplomás területek kezelőivel, tapasztalatcsere, éves jelentés összeállítása az Európa Tanács illetékes hivatala részére.

A Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum területével, bővítésével kapcsolatos tennivalók: pályázati lehetőségek kihasználása, kapcsolattartás más területek kezelőivel, tapasztalatcsere, éves jelentés összeállítása, stb.

A természetvédelem társadalmi elismerésének növelése

A BfNPI működési területén középiskolák számára iskolai közösségi szolgálat tárgyában program összeállítása, szerződések létrejötteinek elősegítése

Nemzeti Parki és Geopark Termék Védjegy pályázatok meghirdetése, lebonyolítása. Nemzeti Parki Termék Védjeggyel rendelkezőkkel folyamatos kapcsolattartás, a termékek minőségi ellenőrzésének koordinálása

Filmklub létrehozásának a koordinálása a Levendula Ház Látogatóközpontnál

Csodabogyós-barlang üzemeltetésének meghirdetése és új az üzemeltetés előkészítésének koordinálása és lebonyolítása

Hulladék témában iskolai korosztálynak, családoknak foglalkoztató munkafüzet, roll lap, kitelepülésekhez foglalkoztató játék készítésének koordinálása

Az Igazgatóság termékkínálatának fejlesztésének koordinálása.

Vonalkódos rendszer bevezetése az igazgatóság központi raktárában, bemutatóhelyein, szállásain.

Művészetek Völgye Fesztiválon az igazgatóság megjelenésének koordinálása

A Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum területén közreműködő partnerek számára tanulmányút szervezése (Horvátország, Szlovénia).

Madarak és Fák Napja Csopakon rendezvény előkészítése, koordinálása, lebonyolítása

Levendula SZEDD MAGAD! előkészítése, koordinálása, felbonyolítása

„Egy nap a biztonságért – egy nap az iskolában”, program részeként előadás biztosítása Veszprém megye iskoláiban

Iskolai közösségi szolgálatra jelentkező diákok munkaszervezés, és vezetés; kapcsolat a programban résztvevő iskolákkal.

Szakmai és nyári gyakorlatosok munkájának, valamint az iskolai közösségi szolgálatra jelentkezők koordinálása, ellenőrzése.

Geonapok, szemléletformáló események, geológiai témájú kézműves foglalkozások megszervezése: helyszínek kiválasztás, partnerek felkutatása, előkészítés, kapcsolattartás, megvalósítás stb.

Az Igazgatóság hírlevelének szerkesztése és kiküldése legalább havonta. Hírlevél adatbázis gyűjtése.

Pályázatok és a BfNPI feladatainak ellátásához szükséges fejlesztések (beruházás, felújítás)

A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése	2016.09.26 2020.05.30.
A legeltetési infrastruktúra átfogó fejlesztése a Káli medence és a Kis-Balaton térségében	2016.09.29 2020.12.31.
Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal	2016.11.30- 2019.06.30.
Mura-mente komplex élőhelyfejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása	2016.09.15.- 2020.09.15.
A BfNPI működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel	2016.12.01 2019.12.31
Élőhely-védelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon	2016.10.19-2019.11.19
Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony-Balaton Geoparkban	2016.09.29 2020.12.31.
A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása	2017.01.26. 2020.12.31.
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével	2016.09.26. 2017.12.31.
Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein	2017.01.01-2020.06.30
LIFE+ - Life4Oak	2017.06.01.-2026. 12.31.
LIFE IP - GRASSLAND-HU	2019.01.01-2026.06.30
LIFE+ - „A szalakóta védelme Magyarországon és Szerbiában”	2019.11.03-2025.03.31
LIFE13 NAT/HU/000183 „A kerecsensólyom és a parlagi sas táplálékbázisának megőrzése a Kárpát-medencében” projektzárásának feladatai	2019.06.30..
DTP1-1-259-2.3 Interreg - Országhatárokon átnyúló menedzsment program a tervezett ötoldalú “Mura-Dráva-Duna” Bioszféra Rezervátumra	2017. 01.01–2019.06. 30.
DTP2-002-2.2 Interreg - AoE Bike Trail	2018.06.01.- 2021.05.31.
ATHU003 Interreg – PaNaNet+ Fenntart-ható természet-turisztikai kínálatok fejlesztése Nyugat-Pannónia védett természeti területeinek hálózatában	2016.05.01-2020.04.30
GINOP-7.1.5-16-00002 Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása és a Diás -szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése	2017.04.01- 2019.12.31.
GINOP- Rejtett Kincsek a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban	2018. 03.01.-2020. 02. 28.

Az Igazgatóság csopaki központjában a felújítási feladatok végrehajtása: (pl. a patak által megrongált kerítésszakasz kijavítása, a portaépület csőtörés utáni helyreállítása, a Park Villa

előterének újraburkolása, a veszélyes fák kivágása után az udvar rendbetétele és a faanyag szárításra történő felkészítése, a gazdasági udvar elrendezése és bekerítése, az irattár festése és átrendezése, burkolása és a fémszekrény összeállítása és elhelyezése).

A KÁBER felület töltése a vonatkozó jogszabályok alapján. Lásd még 4. fejezetben is, a projektek esetében.

A Tihanyi Levendula Erdei Iskola felújításának koordinálása

Az Igazgatóság erőgépeinek, és néhány munkagép szervizelésére kötendő szerződés előkészítése, valamint az alkatrészek beszerzésekre vonatkozó szerződés előkészítése.

Az Igazgatóság működtetése, kiemelt szervezeti feladatok

Az Igazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzata módosításának előkészítése az AM utasítása szerint, és felterjesztése az AM-hez.

Az Igazgatóság új Közzolgálati Szabályzatának elkészítése, figyelemmel a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény, valamint a végrehajtására kiadott Kormányrendeletek rendelkezéseire

Természetvédelmi őrszolgálati munka koordinálása

Illegális technikai sporttevékenység visszaszorítása (Agár-tető, Baglyas, stb.).

Kis-Balaton területeinek fokozott ellenőrzése, éjszakai és akciószerű ellenőrzések megszervezése. Minimum évi 3 szervezett, esetleg rendőrség bevonásával végzett ellenőrzés.

A szedéssel fenyegetett virágok élőhelyeinek őrzése virágzaskor.

Engedély nélküli terepi technikai sportok ellenőrzése, visszaszorítása. Minimum évi 3 szervezett, más tájegységek természetvédelmi óreinek bevonásával végzett ellenőrzés elvégzése.

Órkerületek szisztematikus bejárása, szolgálati naplók, őri munka, fegyvertartás ellenőrzése.

Engedély nélküli szemét- és hulladéklerakók felmérése órkerületenként.

A Balaton védett öbleiben illegálisan kint hagyott karók begyűjtése, rendszeres ellenőrzés.

Pénzügyi és gazdasági ügyvitel, munkaügyi feladatok

A gazdasági igazgatóhelyettes valamint a Pénzügyi és Számviteli Osztály feladatköre: az intézményi költségvetés megtervezése, a számviteli előírásoknak mindenben megfelelő költségvetési beszámoló határidőre történő összeállítása, az előirányzatokkal való gazdálkodás (tervezés, módosítás, felhasználás), könyvvezetés, az üzemeltetéssel, fenntartással, a beruházásokkal és felújításokkal összefüggő pénzforgalom (készpénz és számlapénz) bonyolítása, a pályázatok pénzügyi és számviteli teendőinek ellátása valamint a munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása.

Likviditási és előirányzat felhasználási ütemterv készítése, azaz a rendszeres ELŐREJELZÉS adatszolgáltatás elkészítése. Előirányzatok figyelemmel kísérése, előirányzat módosítási döntések megalapozása, elektronikus felületen a szükséges jelentések elkészítése, dokumentálása. Egyeztetés a MÁK adatbázisával.

A 2019. évi szabályzatok kialakítása, a szükséges módosítások elkészítése.

Az Igazgatóság által elnyert pályázatok, a támogatásértékű pénzeszközök, az egyéb átvett pénzeszközök valamint a szakfelületek teljes körű pénzügyi bonyolítása.

A PSZO ügyiratainak és dokumentációjának irattári áttekintése és rendezése, a selejtezhető dokumentumok szabályzat szerinti kiselejtezése, megsemmisítése egy szakmai nap során.

2018. évre vonatkozóan célként tűztük ki a kereskedelmi vonalkódos nyilvántartási rendszerének bevezetését.

A Kormányzati igazgatásról szóló törvényhez kapcsolódóan számtalan új feladat vár ránk 2019-ben. Nagy horderejű és időigényű feladat lesz a szabályzatok felülvizsgálata, esetlegesen a folyamatok újra szervezése.